FOLKETINGSTIDENDE F

Tirsdag den 17. januar 2012 (D)

1

34. møde

Tirsdag den 17. januar 2012 kl. 13.00

Dagsorden

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Astrid Krag (SF).

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse:

Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget.

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren om Nordsøolien.

Af Mikkel Dencker (DF) og René Christensen (DF). (Anmeldelse 10.01.2012).

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til social- og integrationsministeren om ældreområdet. Af Karin Nødgaard (DF) m.fl. (Anmeldelse 11.01.2012).

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning. Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 09.11.2011. 1. behandling 17.11.2011. Betænkning 15.12.2011. 2. behandling 20.12.2011).

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om sygedagpenge, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark. (Forlængelse af suspensionsperioden for refusionsbestemmelse efter sygedagpengeloven).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen). (Fremsættelse 30.11.2011. 1. behandling 06.12.2011. Betænkning 11.01.2012).

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af straffuldbyrdelsesloven og retsafgiftsloven. (Revision af straffuldbyrdelsesloven m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 09.11.2011. 1. behandling 17.11.2011. Betænkning 12.01.2012).

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet anvendelse af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste m.v.). Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 14.12.2011).

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet definition af menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 14.12.2011).

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen. (Adgang til, at en dommer m.fl. kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt, før den pågældende skal fratræde på grund af alder, visse ændringer af reglerne om behandling af sager om mindre krav, udelukkelse af sigtedes adgang til at være til stede under indenretlige videoafhøringer af børn m.v.). Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 14.12.2011).

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Straf for overtrædelse af knivforbuddet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 21.12.2011).

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3:

Forslag til folketingsbeslutning om en særskilt straf for identitetstyveri og identitetssvindel.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 26.10.2011).

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 4:

Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 27.10.2011).

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 16:

Forslag til folketingsbeslutning om tvangsbehandling af pædofile. Af Peter Skaarup (DF) m.fl.

(Fremsættelse 29.11.2011).

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 15:

Forslag til folketingsbeslutning om beskyttelse af psykologers tavshedspligt gennem krav om vidneudelukkelse.

Af Marie Krarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 29.11.2011).

,

Kl. 13:00

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Spørgsmål om meddelelse af orlov til og indkaldelse af stedfortræder for medlem af Folketinget Astrid Krag (SF).

Kl. 13:01

Meddelelser fra formanden

Formanden:

Mødet er åbnet.

Fra statsministeren har jeg modtaget følgende brev:

Efter statsministerens indstilling er det ved kongelig resolution af 12. januar 2012 bestemt, at ledelsen af de under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse hørende forretninger fra den 14. januar 2012 og indtil videre overdrages til handels- og investeringsministeren.

Meddelelsen vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. nedenfor).

[»Til Folketingets formand

Efter min indstilling er det ved kongelig resolution af 12. januar 2012 bestemt

at ledelsen af de under Ministeriet for Sundhed og Forebyggelse hørende forretninger fra den 14. januar 2012 og indtil videre overdrages til handels- og investeringsministeren.

Jeg beder formanden underrette Folketinget herom.

Helle Thorning-Schmidt /Jon Bach Holm«].

I dag er der følgende anmeldelser:

Finansministeren (Bjarne Corydon):

Lovforslag nr. L 63 (Forslag til lov om tillægsbevilling for finansåret 2011).

Peter Skaarup (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 27 (Forslag til folketingsbeslutning om dnaregistrering) og

Beslutningsforslag nr. B 28 (Forslag til folketingsbeslutning om ændring af straffeloven, så juridiske personer skal kunne idømmes en rettighedsfrakendelse).

Lars Barfoed (KF), Kristian Pihl Lorentzen (V), Kim Christiansen (DF) og Leif Mikkelsen (LA):

Forespørgsel nr. F 15 (Hvad kan regeringen oplyse om betalingsringens konsekvenser, herunder dens konsekvenser for mobiliteten og muligheden for balance mellem arbejds- og privatliv for børnefamilier samt for samfundsøkonomien?).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Formanden:

Astrid Krag har søgt om orlov fra den 17. januar 2012 på grund af graviditet og fødsel.

Hvis ingen gør indsigelse, vil jeg betragte det som vedtaget, at der meddeles orlov som ansøgt, og at stedfortræderen indkaldes som midlertidigt medlem.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

2) Indstilling fra Udvalget til Valgs Prøvelse: Godkendelse af stedfortræder som midlertidigt medlem af Folketinget.

Kl. 13:01

Forhandling

Formanden:

Fra Udvalget til Valgs Prøvelse har jeg modtaget indstilling om, at 1. stedfortræder for Socialistisk Folkeparti i Sjællands Storkreds, Meta Fuglsang, godkendes som midlertidigt medlem af Folketinget fra og med den 17. januar 2012, i anledning af Astrid Krags orlov.

Er der nogen, der ønsker ordet?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:01

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om udvalgets indstilling, og der kan stemmes nu. Vi slutter afstemningen.

For stemte 110 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Udvalgets indstilling er enstemmigt vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 13:

Forespørgsel til klima-, energi- og bygningsministeren om Nordsøolien.

Af Mikkel Dencker (DF) og René Christensen (DF). (Anmeldelse 10.01.2012).

Sammen med dette punkt foretages:

4) Spørgsmål om fremme af forespørgsel nr. F 14:

Forespørgsel til social- og integrationsministeren om ældreområdet.

Af Karin Nødgaard (DF) m.fl. (Anmeldelse 11.01.2012).

Kl. 13:02

Formanden:

Hvis ingen gør indsigelse mod fremme af disse forespørgsler, betragter jeg Tingets samtykke som givet.

Det er givet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

5) 3. behandling af lovforslag nr. L 10:

Forslag til lov om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 09.11.2011. 1. behandling 17.11.2011. Betænkning 15.12.2011. 2. behandling 20.12.2011).

Kl. 13:02

Forhandling

Formanden:

Der er ikke stillet ændringsforslag.

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, går vi til afstemning.

Kl. 13:03

Afstemning

Formanden:

Der stemmes om lovforslagets endelige vedtagelse, og der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 111 (V, S, DF, RV, SF, EL, LA og KF), imod stemte 0, hverken for eller imod stemte 0.

Lovforslaget er enstemmigt vedtaget og vil nu blive sendt til statsministeren.

Det næste punkt på dagsordenen er:

6) 2. behandling af lovforslag nr. L 45:

Forslag til lov om ændring af lov om ændring af lov om sygedagpenge, lov om en aktiv beskæftigelsesindsats, lov om aktiv socialpolitik og lov om integration af udlændinge i Danmark. (Forlæn-

gelse af suspensionsperioden for refusionsbestemmelse efter sygedagpengeloven).

Af beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen).

(Fremsættelse 30.11.2011. 1. behandling 06.12.2011. Betænkning 11.01.2012).

K1 13:03

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Da det ikke er tilfældet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

7) 2. behandling af lovforslag nr. L 9:

Forslag til lov om ændring af straffuldbyrdelsesloven og retsafgiftsloven. (Revision af straffuldbyrdelsesloven m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov).

(Fremsættelse 09.11.2011. 1. behandling 17.11.2011. Betænkning 12.01.2012).

Kl. 13:04

Forhandling

Formanden:

Ønsker nogen at udtale sig?

Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet ... Der var et ønske om at udtale sig. Hr. Jan E. Jørgensen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:05

(Ordfører)

Jan E. Jørgensen (V):

Se, når jeg tager ordet under andenbehandlingen i dag, er det ikke, fordi Venstre ikke fortsat støtter forslaget om ændringerne af straffuldbyrdelsesloven og retsafgiftsloven, som vi behandler nu, for det gør vi. Men vi gav allerede ved førstebehandlingen udtryk for, at der var to slags betænkeligheder, vi havde, og som vi desværre fortsat har, idet Justitsministeriet ikke har set sig i stand til at svare ordentligt og fyldestgørende på de spørgsmål, som Venstre har stillet under udvalgsbehandlingen.

Den første bekymring drejer sig om lovforslagets adgang til at kunne udelukke indsatte fra at deltage i gudstjenester. I Venstre mener vi, det har stor betydning, at indsatte har adgang til at overvære gudstjenester under afsoningen, og derfor har vi forsøgt at få Justitsministeriet og Kriminalforsorgen til at svare på, hvor ofte man forventer at den nye lovbestemmelse vil blive brugt. Det har ikke kunnet lade sig gøre, og det undrer os ærlig talt, for det er jo ikke helt ligegyldigt, om det er hver anden gang, man vil til gudstjeneste, man får besked på at gå tilbage til sin fængselscelle, eller om det er noget, der forventes at ske hvert andet år.

Venstre har også spurgt, om Kriminalforsorgen vil sørge for, at der bliver holdt nogle flere gudstjenester, så de indsatte, der bliver afvist, får mulighed for alligevel at kunne komme til gudstjeneste, bare på et andet tidspunkt, og det er jo klart bedre end den nødløsning, som er nævnt i bemærkningerne, altså at man kan følge gudstjenesten på en computerskærm fra sin fængselscelle. Her har Justitsministeriet så svaret – det følger af svaret på spørgsmål nr. 2 – at det vil være hensigtsmæssigt, at der afholdes flere gudstjenester eller andre religiøse handlinger på de institutioner, hvor det af ordens- og/eller sikkerhedsmæssige hensyn er nødvendigt at begrænse antallet af deltagere i den enkelte gudstjeneste, og det er jo fint nok. Men vil man så gøre det, og i hvilket omfang vil man gøre det? Det har vi altså ikke rigtig kunnet få noget svar på.

Venstre stemmer for lovforslaget, men det sker altså under den forudsætning, at adgangen til at kunne udelukke indsatte fra at deltage i gudstjenester kun benyttes rent undtagelsesvis, og at der som en altovervejende hovedregel afholdes flere gudstjenester for at dække behovet frem for at begrænse deltagerantallet i den enkelte gudstjeneste. Vi vil derfor følge udviklingen på området og vil, når loven har været i kraft i et års tid, anmode om en redegørelse for, hvad der så konkret er sket på området, altså hvor mange der er blevet udelukket fra at deltage i en gudstjeneste, og hvor mange af disse der har fået tilbud om at deltage i en anden gudstjeneste senere på dagen.

Venstres anden bekymring går på lovforslagets kraftigt udvidede adgang til at kunne nægte indsatte at medbringe deres børn under 3 år under afsoningen. Venstre er som udgangspunkt helt enig i de betragtninger, der – som svar på spørgsmål 1 – er fra Kriminalforsorgen, om, at det i videst mulige omfang skal undgås, at børn medbringes under afsoningen i et fængsel, og at udgangspunktet bør være, at barnet opholder sig hos en mor, en far eller andre pårørende uden for fængslet. Venstre kan endvidere tilslutte sig, at man i de tilfælde, hvor dette ikke er muligt eller foreneligt med barnets tarv, i stedet bør benytte alternative afsoningsmuligheder. Der vil dog være situationer, hvor det bedste for barnet vil være at kunne være sammen med sin mor eller far under afsoningen, og jeg vil gerne understrege, at det er barnets tarv, vi lægger vægt på. Det er dybt uansvarligt at begå kriminalitet, hvor man risikerer at komme i fængsel, når man samtidig har forældreansvaret for et lille barn, men det sker, og i Venstre mener vi ikke, at barnet skal straffes for en forbrydelse, der er begået af barnets far eller mor.

Som svar på spørgsmål 9 har vi fået bekræftet, at alternativet til at have sit lille barn med sig under afsoningen er en tvangsfjernelse. Vi kan naturligvis ikke afvise, at det er korrekt, at miljøet i fængslerne i de senere år er blevet mere råt, således som det fremgår af svaret på spørgsmål 4, og at det derfor kan være nødvendigt at beskytte barnet mod kontakten til de øvrige indsatte, men vi har svært ved at forstå, at det ikke skulle være muligt for Kriminalforsorgen at sikre, at der findes et tilstrækkeligt antal afdelinger i fængsler og arresthuse, hvor børn kan medbringes under betryggende forhold. Det drejer sig om meget få børn, der i dag medbringes i fængsler og arresthuse, nemlig i gennemsnit henholdsvis 1,65 og 2,79 om året, og Venstre finder på den baggrund, at det burde være muligt at kunne løse problemet uden at skulle skride til en tvangsfjernelse af børn.

Her har Justitsministeriet så den lidt bagvendte holdning, nemlig at når det drejer sig om så forholdsvis få børn, så har det ikke været relevant at oprette en særlig afdeling, hvor indsatte med børn kan placeres; det fremgår af svaret på spørgsmål 8. Det forstår vi ikke helt, for der kunne vel også tænkes at være indsatte uden børn, som kunne have gavn af at afsone deres straf i et mindre råt miljø. Så det burde ikke være noget problem at få disse afdelinger fyldt op. Noget helt andet er, at der kan være tilfælde, hvor det bedste for barnet under alle omstændigheder vil være en tvangsfjernelse, og det er altså ikke disse børn, vi tænker på.

Så Venstre stemmer således for lovforslaget, under den forudsætning at den udvidede adgang til at nægte en indsat at have sit barn med sig under afsoningen kun benyttes i yderst sjældne tilfælde, altså hvor alle andre muligheder er udtømt, herunder alternative afsoningsformer som eksempelvis elektronisk fodlænke. Venstre vil der-

for følge udviklingen på området og vil, når loven har været i kraft i et år, anmode om en redegørelse vedrørende antallet af børn, der er blevet ramt af lovforslaget, samt oplysning om, hvad der er sket med de pågældende børn.

Som det fremgår af spørgsmål 10, har vi bedt ministeren om at evaluere konsekvenserne af de nye regler, men det vil man ikke. Dog fremgår det af svaret, at Kriminalforsorgen vil følge udviklingen på området, således at erfaringerne med reglerne kan indgå i en løbende vurdering af straffuldbyrdelsesområdet. Det svar er vi efter omstændighederne tilfredse med, ikke mindst fordi et enigt Retsudvalg i betænkningen har noteret sig svaret fra ministeren om, at Kriminalforsorgen vil følge udviklingen. Og derfor har Venstre ikke haft behov for at stille ændringsforslag til lovforslaget, men vi holder øje med udviklingen.

Kl. 13:10

Formanden:

Ønskede fru Rosa Lund en kort bemærkning, eller var det en trykfejl? Det var en trykfejl. Så siger vi tak til ordføreren. Er der andre, der vil bede om ordet? Justitsministeren.

Kl. 13:10

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg vil bare sige tak til Venstres ordfører for talen her ved andenbehandlingen og vil bare bekræfte det, der står i svaret på spørgsmål 10, nemlig at Kriminalforsorgen vil følge udviklingen på området, og at erfaringerne løbende kan indgå i de spørgsmål, der selvfølgelig diskuteres, og løbende indgå i vurderingen af hele straffuldbyrdelsesområdet. Så det, der står her, skal læses, som det er skrevet, og de pointer, der er fremført fra Venstres side, er selvfølgelig også taget med her.

Kl. 13:11

Formanden:

Tak til justitsministeren. Er der flere, der vil udtale sig?
Det er ikke tilfældet, og så er forhandlingen sluttet, og vi går til afstemning.

Kl. 13:11

Afstemning

Formanden:

Ønskes afstemning om ændringsforslag nr. 1-2, tiltrådt af udvalget? De er vedtaget.

Der stemmes om ændringsforslag nr. 3 af et mindretal (Enhedslisten). Der kan stemmes nu.

Vi slutter afstemningen.

For stemte 8 (EL), imod stemte 103 (V, S, DF, RV, SF, LA og KF), hverken for eller imod stemte 0.

Ændringsforslaget er forkastet.

Jeg betragter herefter ændringsforslag nr. 4-6 af samme mindretal som bortfaldet.

Jeg foreslår, at lovforslaget går direkte til tredje behandling uden fornyet udvalgsbehandling. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

8) 1. behandling af lovforslag nr. L 56:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet anvendelse af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 14.12.2011).

Kl. 13:13

Forhandling

Formanden:

Jeg skal igen bede de medlemmer, der gerne vil tale sammen, om at gøre det udenfor.

Vi åbner forhandlingen. Hr. Preben Bang Henriksen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:13

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Lovforslaget vedrører de domme, hvor fængselsstraffen er betinget af, at domfældte udfører samfundstjeneste. I dag anvendes samfundstjeneste som hovedregel ved domme på op til 1 års fængsel. Efter lovforslaget skal hovedreglen nu være, at samfundstjeneste kan anvendes ved domme på helt op til $1\frac{1}{2}$ års fængsel.

Lad mig sige, at vi i Venstre lægger meget vægt på, at udgangspunktet for kriminalitetens art, nemlig berigelseskriminalitet, ikke tilsigtes ændret med forslaget, så det er ganske som i dag i udgangspunktet berigelseskriminalitet, der kan gives samfundstjeneste ved.

Venstre er positivt indstillet over for forslaget, men vil dog gerne have kriminalitetsudvidelsesområdet nærmere belyst under udvalgsbehandlingen, altså hvilke typer kriminalitet der falder ind under, hvad skal vi sige, det ekstra halve år, der ligger i det her.

Begrundelsen for lovforslaget findes bl.a. i undersøgelsen vedrørende recidiv, altså i effektvurderingen. Jeg vil nok sige, at vi i Venstre lægger knap så meget vægt på den undersøgelse. Den undersøgelse sammenligner risikoen for tilbagefald hos dem, der er idømt samfundstjeneste, med risikoen for tilbagefald hos dem, der er idømt ubetinget straf. Som udgangspunkt mener jeg ikke, at man kan sammenligne de to kategorier. Den første kategori rummer nok alt andet lige knap så belastede personer. Men uanset om den baggrund holder, er Venstre som sagt positivt indstillet over for forslaget.

Forslaget indebærer også, at udlændinge, der sidder i fængsel og venter på udvisning, nu bliver tvangsprøveløsladt efter halv tids afsoning, og heller ikke det ser ud til at give anledning til problemer.

Så Venstre går positivt ind i behandlingen af forslaget.

Kl. 13:16

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:16

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Også Socialdemokraterne kan støtte det her lovforslag. Med forslaget udvides det, hvor meget samfundstjeneste kan bruges. Samfundstjeneste bruges jo i dag særlig i forbindelse med brud på færdselsloven og brud på straffeloven, særlig ved berigelseskriminalitet, som Venstres ordfører allerede har været inde på. Derimod er der meget stor forsigtighed med at anvende samfundstjeneste, når det gælder domme for røveri, vold, narkotikaforbrydelser og sædelighedsforbrydelser.

Med det her lovforslag ændres der ikke på, hvilke typer af forbrydelser samfundstjeneste kan anvendes ved. Det spørgsmål sidder

Straffelovrådet nemlig og vurderer. Men derimod ændres der på, hvornår samfundstjeneste kan bruges som alternativ til fængselsstraf, og det bliver med det her forslag ved lidt længere domme end i dag. I dag er det konkret ved domme på 1 år, og i fremtiden bliver det op til 1½ år.

Det mener vi helt generelt er en god idé, for hvis man ser på, hvor mange der vender tilbage til at begå ny kriminalitet, kan man se, at antallet af dem, der vender tilbage til at begå ny kriminalitet, er mindre blandt dem, der har været i samfundstjeneste, end det er blandt dem, vi bare har haft i fængsel. Vi får simpelt hen ved at føre en sådan politik noget, som ligger helt i forlængelse af det, som er vores regeringsgrundlag, nemlig færre gengangere i fængslerne. Færre gengangere i fængslerne er jo også udtryk for, at der er mindre kriminalitet, og det vil sige, at det også er udtryk for, at der er færre ofre for kriminalitet.

Endelig er det her jo også indeholdt i aftalen om Kriminalforsorgens økonomi for 2012. Der er så også tvangsprøveløsladelsen af udenlandske statsborgere, der sidder i danske fængsler, der betyder, at de tidligere kommer ud af danske fængsler og kommer hjem til deres eget land, typisk hvis de er blevet udvist af landet.

På den baggrund skal jeg selvfølgelig anbefale forslaget til vedtagelse.

Kl. 13:18

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Dennis Flydtkjær som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:18

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Lovforslaget handler jo om en udvidelse af ordningen for samfundstjeneste, så det fremover ændres, så man kan få en straf på 300 timers samfundstjeneste, hvor man i dag kun kan blive tildelt op imod 240 timer. Det er så i sig selv meget positivt, at der skal være mulighed for at tildele kriminelle en hårdere straf på mere samfundstjeneste, end man kan i dag. Omvendt har lovforslaget dog også et mindre positivt element, for man vil også rykke ved grænsen for, hvornår der kan blive idømt samfundstjeneste.

I dag er praksis jo sådan, at man kan idømmes samfundstjeneste i sager, hvor der fastsættes en frihedsstraf på over 1 år. Dog har domme på 1 år og 6 måneder undtagelsesvis været betinget med samfundstjeneste. Den grænse vil man så med det her lovforslag hæve, så samfundstjeneste også kan anvendes for straffe på over 1½ år, men dog ikke over 2 år. Grunden til, at denne ændring er nødvendig, er, at fængslerne for tiden er fyldt til bristepunktet, og derfor er der behov for at bringe kapacitetsbehovet ned. At fængslerne er fyldt til bristepunktet er jo sådan set et positivt problem, for det betyder, at politiet er rigtig gode til at få de kriminelle sat bag tremmer.

I Dansk Folkeparti så vi egentlig helst, at vi tildelte Kriminalforsorgen flere penge og udvidede kapaciteten, men da riget jo fattes penge, er der ikke midler til det i øjeblikket. I Dansk Folkeparti har vi den grundholdning, at strafniveauet generelt er for lavt i Danmark, men når vi skal prioritere vores penge, vil vi hellere, at man for mildere kriminalitet får samfundstjeneste, for i stedet at straffe bl.a. grov kriminalitet som pædofili og voldtægt noget hårdere, end vi gør i dag. En ting, der er vigtigt for Dansk Folkeparti ved den her lov, er, at det forudsættes, at samfundstjeneste ved domme, der overstiger fængsel i 1 år og 6 måneder, kun undtagelsesvis anvendes, og hvor helt særlige omstændigheder gør det uhensigtsmæssigt at idømme en ubetinget straf. Det er utrolig vigtigt. Det skal ikke være hovedreglen, at kriminelle skal idømmes samfundstjeneste i stedet for fængselsstraf, for vi må formode, at når man har begået noget kriminelt, som kan give op til 2 års fængsel, er det ikke bare småting, der er tale om længere.

Kl. 13:23

Vi vil derfor også i forbindelse med udvalgsarbejdet gerne have klarlagt, hvilke særlige omstændigheder der skal gøre sig gældende, for at der kan benyttes samfundstjeneste i tilfælde, hvor straffen normalt ville være imellem 1 år og 6 måneder og op til 2 år. Jeg vil også sige, at det for Dansk Folkeparti er rigtig vigtigt, at det ikke er folk, der er dømt for personskadelig kriminalitet, som nu får øget mulighed for samfundstjeneste i stedet for en fængselsstraf.

Kl. 13:21

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører

Kl. 13:21

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Mange tak. Samfundstjeneste er godt. Jeg kan derfor varmt støtte øget brug af samfundstjeneste. Det er der flere årsager til. For det første er det jo rart, at den straffede får lov til at give lidt tilbage til det samfund, som den straffede har været på kant med. Derudover skal vi huske på, at vi bruger utrolig store summer på at fængsle folk. Det er ikke billigt at spærre folk inde. Men den vigtigste årsag er, at fagfolk peger på, at det virker.

Men et nyt studie fra Justitsministeriet, som jeg vil give hr. Preben Bang Henriksen ret i kan diskuteres osv., viser i hvert fald, at tilbagefald af kriminelle dømt for røveri, vold, narkotika eller seksualforbrydelser er lavere for folk med dom til samfundstjeneste. Tilbagefaldet for dem med samfundstjeneste er 39 pct., mens det for personer med ubetinget fængselsstraf er på 51 pct. Det synes jeg er positivt, og det afspejler, at samfundstjeneste kan være med til at få kriminelle på rette spor. Jeg vil godt understrege, at vi i Radikale Venstre stadig mener, at 39 pct. er et meget højt tilbagefald, og derfor vil vi fortsat sammen med den øvrige regering arbejde for et lavere recidiv både ved samfundstjeneste og ved fængselsafsoning.

Ikke desto mindre er dette lovforslag et godt skridt i den rigtige retning, og derfor støtter vi i Radikale Venstre op om forslaget. Tak.

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Baastrup som ordfører for SF.

Kl. 13:22

(Ordfører)

Formanden:

Anne Baastrup (SF):

Det er rigtigt, som hr. Jeppe Mikkelsen siger, at recidivet i den danske kriminalforsorg er for højt, men så skal vi også samtidig huske, at det er ret lavt sammenlignet med det i mange andre lande, vi i øvrigt plejer at sammenligne os med.

Når det er sagt, vil jeg sige, at vi naturligvis hele tiden skal gå efter de steder, hvor chancen for at få recidivet ned er størst. Og der er ingen tvivl om, at hvis man i stedet for at sætte folk, der har begået kriminalitet, i fængsel, vælger at give dem et alternativ, nemlig samfundstjeneste, så er der større chance for, at de ikke får oplevelsen af, at de selv er kriminelle, og får erkendelsen af, at der er andre, der kan hjælpe dem med at blive bedre kriminelle, men i stedet får oplevelsen af: Jeg har gjort noget galt, men jeg kan rette mig. Og det er i den retning, vi skal gå. Vi ved jo, at sidemandsoplæringen i Kriminalforsorgens institutioner er ret velkvalificeret, og det er jo det, vi skal væk fra. Det må jo være sådan, at man får flyttet sig fra kriminalitet over i en kriminalitetsfri situation, når man har afsonet sin straf. Og hvis vi kan udvide samfundstjeneste, gør SF det gerne; vi så gerne, at vi udvidede det mere endnu. Men vi synes, at det er et fint lovforslag og støtter det naturligvis.

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:24

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. I Enhedslisten er vi begejstrede for alternative strafformer til fængselsstraf. Der er allerede flere ordførere, der har redegjort for, at fængsler ofte fungerer som kriminalitetsskoler.

Vi har længe skubbet på for en øget anvendelse af konfliktråd, såkaldte genoprettende retfærdighedstiltag og mange andre former for alternativer, og det gør vi, fordi vi gerne vil have et fængselssystem, der virker. Vi vil gerne have et straffesystem, som faktisk sørger for, at omfanget af gentagen kriminalitet bliver så lille som muligt. Vi vil gerne have et straffesystem, hvor enkelte forbrydelser ikke får en skærpet strafferamme, hver eneste gang der kommer en skrækkelig historie i medierne og folketingsmedlemmer gerne vil udvise handlekraft. Vi ønsker, at straffesystemet skal frigøres fra den symbolpolitik, der er blevet ført de sidste år, og i stedet begynde at sørge for, at kriminaliteten ikke gentager sig.

Når vi så ved, at fængslerne ofte fungerer på en måde, så man ikke bliver mindre kriminel, men faktisk lærer at blive mere kriminel, når man sidder i fængsel, og når vi ved, at hvis man undgår fængsel, bliver det nemmere at undgå en kriminel løbebane, ja, så er det klart, at vi også støtter en udvidet anvendelse af samfundstjeneste.

Jeg vil først sige, at det gør vi, når det gælder længden af domme, men vi vil også meget gerne være med til at se på at udvide området for samfundstjeneste, det vil sige, at man også begynder at se på, om samfundstjeneste kunne være relevant inden for bl.a. narkotikaområdet, hvor det i dag ikke bliver anvendt. Den rapport, der er blevet henvist til, viser faktisk meget tydeligt, at det også kunne have en effekt med hensyn til at nedbringe antallet af gentagelser inden for den form for kriminalitet.

Derudover vil jeg påpege, at vi også skal se på nye muligheder for samfundstjeneste, hvilket bliver nævnt i bemærkningerne fra Dansk Socialrådgiverforening. Men vi har altså et problem, for hvis vi gerne vil have flere til at bruge samfundstjeneste, skal vi også have flere muligheder for samfundstjeneste. Det kunne f.eks. være, som Dansk Socialrådgiverforening også foreslår, at forpligte kommuner og regioner og stat til at tage imod samfundstjenere, sådan at vi alle sammen er med til at løfte det ansvar, det er at sørge for, at man får sin straf og forhåbentlig ikke begår kriminalitet i fremtiden.

Så vil jeg sige, at ja, vi har et stort problem med overfyldte fængsler i Danmark. Det er til skade for de ansatte, som oplever et rigtig dårligt fysisk og psykisk arbejdsmiljø, og det er til skade for de indsatte, der sidder derinde. Resocialiseringen bliver sværere, det bliver sværere at få uddannelse og behandling. Vi har tilmed set eksempler på indsatte, som må bo i værksteder, der ellers er beregnet til daglige aktiviteter. Ja, der er mange ting, der lider på grund af den her såkaldte overbelægning.

Det fremgår af bemærkningerne, at de overfyldte fængsler skyldes politiets og anklagemyndighedens gode arbejde i forhold til at bekæmpe kriminalitet, men det er jo ikke den hele sandhed. Den hele sandhed er også, at vi i de sidste 10 år som knopskud har set en stigning i længden af straffene på forskellige områder. Det har været i forbindelse med historier i medierne, at man har valgt at vise handlekraft fra Folketingets side og sige: Så løser vi problemet ved at straffe hårdere. Og det har også været i forbindelse med diverse finanslovaftaler, hvor der har været partier, som skulle have noget til gengæld for f.eks. at forringe vores velfærd i kommunerne. Det betyder, at alt for mange mennesker kommer i fængsel nu, alt for mange især unge mænd oplever et fængselssystem, hvor de bliver oplært

i at blive mere kriminelle og ikke mindre kriminelle, og det er et stort problem. Vi bliver nødt til ikke kun at se på at udvide samfundstjeneste, men at adressere, at vores strafniveau i Danmark måske er blevet for højt, og at vi har brug for at gennemgå straffeloven og indse, at vi i Folketinget skal tage nogle måske upopulære, måske upopulistiske beslutninger, som ikke giver gode overskrifter, men som er ansvarlige. Det handler om at sænke det samlede strafniveau i Danmark. Tak.

Kl. 13:28

Formanden:

Vil hr. Karsten Lauritzen have en kort bemærkning? Ja.

Kl. 13:28

Karsten Lauritzen (V):

Jamen det var sådan set fru Pernille Skippers bemærkning om, at der sidder for mange i fængsel, som gav anledning til, at jeg vil stille fru Pernille Skipper et spørgsmål. For det kan jo være et validt synspunkt at have, og fru Pernille Skipper var også inde på, at det er upopulært og en række andre ting.

Men det ville nu være rart, hvis Enhedslistens ordfører ville uddybe, hvem det så er, der ikke skal sidde i fængsel. Hvem er det, der bliver idømt for lange straffe? Det vil være rart at få et bud på, når man nu kan forstå, at Enhedslistens holdning er, at det ikke er alle, der sidder i fængsel, der burde sidde i fængsel. Tilsyneladende er der nogle, der sidder inde for noget, som de ikke skulle sidde inde for, de er dømt for noget, de ikke skulle have været dømt for, men hvad er så det?

Kl. 13:29

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:29

Pernille Skipper (EL):

Jeg har sådan set ikke udtalt mig om, om der er nogen, der er blevet dømt for noget, de ikke skulle have været dømt for. Det afholder jeg mig fra, det overlader jeg til domstolene. Det tror jeg vi er enige om herinde drejer sig om magtens tredeling og skal være sådan.

Jeg har udtalt mig om, at strafniveauet samlet set er blevet for højt. Hvis man kigger på det, der kaldes strafmassen, altså samlet på både antallet af fængselsdomme og længden af dem, kan man se, at den er steget med 51 pct. fra 2001 og frem til i dag. Det er altså rigtig mange flere mennesker, der uanset hvad kommer i berøring med fængselssystemet. Og det mener jeg er et problem, fordi det især er de korte straffe, der kan omdannes til sådan noget som samfundstjeneste; det kunne også være konfliktråd eller genoprettende handlinger, hvor man reparerer noget af det, man har ødelagt eller andet. Det er en meget bedre måde, især når det gælder om at få førstegangstilfælde til at undgå den kriminelle løbebane.

Jeg vil sådan set ikke udtale mig om andet end det, jeg har sagt én gang. Jeg mener, at der er kommet en ubalance i vores straffelov, og det skal vi have rettet op på.

Kl. 13:30

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 13:30

Karsten Lauritzen (V):

Man kunne også vælge at tage det udgangspunkt, at grunden til, at danskerne nu føler sig langt mere trygge end for 10 år siden, er, at forbryderne sidder i fængsel og ikke er ude at begå forbrydelser.

Men jeg vil godt tage fat i dette med, at fru Pernille Skipper først siger, at man må træffe nogle upopulære beslutninger, man må være upopulistisk, man må se på det her fordomsfrit, og når så fru Pernille Skipper får et åbent spørgsmål om, hvem det så er, der sidder i fængsel for lang tid, hvem det er, der idømmes for lange fængselsstraffe, vil hun ikke svare på det.

Som jeg sagde i mit første spørgsmål er det jo reelt og validt at have den holdning, men så må man også kunne gå skridtet videre og pege på, om det er folk, der sidder inde for voldtægt, for vold, for butikstyveri, der bliver idømt for lange straffe, og pege på, hvor strafferammen er for vid. Det må Enhedslisten vel have et bud på. Hvis man appellerer til Folketinget om at tage en fordomsfri, upopulær debat, er det vel fair nok, at vi beder Enhedslisten ordfører om at gå foran i sådan en debat.

Kl. 13:31

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 13:31

Pernille Skipper (EL):

Ja, det vil jeg også gerne, jeg vil gerne komme med nogle eksempler. Jeg vil endnu en gang sige, at jeg ikke vil udtale mig om, om der er nogle, som sidder i fængsel, og som ikke burde det efter loven. Det er altså stadig væk domstolene, der afgør det.

Jeg vil også gerne påpege, at jeg ikke tror, at indkapacitering, altså det, at man sætter forbrydere i fængsel, er en holdbar løsning, fordi de så ikke er i nærheden af andre mennesker. Hvis den argumentation skulle holde, ville det betyde, at man skulle sætte alle forbrydere i fængsel for livstid. Det vigtigste i forbindelse med fængslinger må være, at man kan udøve en form for resocialisering, så man sikrer sig, at folk ikke gentager kriminaliteten, når de kommer ud af fængslet.

Men jeg vil dog også gerne nævne et par eksempler. Jeg mener f.eks., at det er et problem, at man har gradueret straf for voldtægt sådan, at en overfaldsvoldtægt giver en hårdere straf end en voldtægt begået af en person, som man kender i forvejen. Jeg synes, at det er en mærkelig tankegang, at en voldtægt skulle være mindre grov, fordi man ikke kendte personen i forvejen. Det synes jeg er et eksempel på et sted, hvor der er et problem. Jeg synes også, at det er et eksempel på et problem, at røveri som udgangspunkt giver 5 års fængsel, mens drabsforsøg giver 6 års fængsel. Der er ikke stor forskel på straffene. Og det kunne være et eksempel på et sted, hvor man skulle gå ind og kigge på en graduering.

Kl. 13:32

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:32

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil kort forholde mig til det forslag, som justitsministeren har fremsat på regeringens vegne, L 56, til lov om ændring af straffeloven, udvidet anvendelse af betingede domme med vilkår om samfundstjeneste m.v. Det lyder sådan set meget fornuftigt.

Vi har jo det princip i Liberal Alliance, at vi synes, at små forbrydelser skal straffes med mindre straffe, og store forbrydelser skal straffes med større straffe. Det vil der jo blive mulighed for her, da det jo selvfølgelig er den lave ende, man ser på. Nu ændrer man det dog, sådan at man kan gå op fra den her 1½-års-grænse og helt op til 2 år i forhold til, om man kan komme i samfundstjeneste. Der går vi ud fra, at der lige kommer nogle beroligende svar – det er jeg sådan set ret sikker på at der gør – fra justitsministeren i forhold til, hvem det så er, der er inkluderet i den gruppe. Jeg er ret sikker på, at det ikke er alle mulige vaneforbrydere, der pludselig skal til at lukkes

ud. Sådan er det jo, det ved vi jo godt, så det behøver vi ikke tage en stor diskussion om

Så kunne man selvfølgelig, når man nu går ind for mere samfundstjeneste i den milde ende, hvis vi kan tage det der, ønske sig, at det kunne gå hånd i hånd med, at man på andre steder ville være opmærksom på, når det kom til grov vold, voldtægter, pædofile overgreb, hårde trusler, at det kunne være steder, som vi i hvert fald i Liberal Alliance synes, at man godt kunne se på at gøre noget, der var modsat det her, nemlig sørge for at holde folk længere væk fra det omgivende samfund, hvis det var de forbrydelser, de havde begået.

I forhold til kapaciteten i fængslerne, som jeg forstod at der også var en diskussion om, vil jeg bare sige, at det foreløbig trygt må overlades til de partier, der har indgået en aftale om Kriminalforsorgen, at leve op til det ansvar, som de har påtaget sig ved at indgå den aftale, som det er at sørge for, at kapaciteten passer til det strafniveau, der i øvrigt er. Det er vi jo så heldige, kan man sige, at være befriet for, da regeringen ikke ønskede at invitere os til forhandlinger om Kriminalforsorgen.

Kl. 13:34

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 13:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Også fra konservativ side kan vi støtte lovforslaget her. Det er jo en del af en aftale, vi selv har været med til at indgå, at vi kigger på det her område og ser på, om der er nogle muligheder for, at vi kan udnytte og udvide brugen af samfundstjeneste ud fra tesen om, at samfundstjeneste faktisk er et ganske godt alternativ, som jo ligger sådan midtimellem det, at man får en ren betinget dom og en ren ubetinget dom. Men her er det så en betinget dom med vilkår om, at man laver samfundstjeneste. Altså ligger der deri også en form for sanktion, nemlig at man får lov til at gøre noget godt for samfundet; man får nogle timer dér, hvor man kan tænke lidt over tingene og indse, at det, man gjorde, var forkert. Forhåbentlig finder man så også ud af, at det er noget, man skal lade være med at gøre i fremtiden. Så samfundstjeneste er udmærket.

Det, man også kan se, er, at recidivet, altså tilbagefaldet til fornyet kriminalitet, er meget lavt. Men det hænger jo ikke bare sammen med sanktionsformen; det hænger sammen med, hvem det så er, der kan få lov til at komme ind under den her ordning, når vi taler samfundstjeneste, og det er jo altså kun de forbrydere, som findes egnet til at komme i samfundstjeneste. Og alene dér ligger der altså en udskillelse af, at det jo kun er de milde forbrydelser, vi taler om. Ganske vist kan det godt være, at forbrydelsen er af en karakter, hvor man får en lang frihedsberøvende straf – betinget eller ubetinget – som udgangspunkt, men der er typisk tale om berigelseskriminalitet. Vi taler ikke om den personfarlige kriminalitet, og det vil sige, at det ikke er de hårdkogte forbrydere, vi her taler om. Det er typisk nogle førstegangstilfælde, og derfor ligger recidivet selvfølgelig lavt. Det er den gruppe af straffede, man tager ud til det her. De er fundet egnede til det, og der er jo også en vurdering af, hvor stor sandsynligheden er, for at der vil være tilbagefald til fornyet kriminalitet. For hvis der er en risiko for det, er man jo nødt til at gribe mere konsekvent ind og sørge for, at de pågældende kommer ind at afsone den straf, de skal. Og det vil også være sådan – selv hvis man bliver fundet egnet til samfundstjeneste - at man, hvis man i løbet af samfundstjenesten ikke overholder de vilkår, der er, altså ryger ind og skal ruske tremmer. Og derfor er der noget konsekvens i det her.

På alle måder er samfundstjeneste ganske velegnet i forhold til den gruppe af straffede, der kan blive fundet egnet til samfundstjeneste. Vi støtter lovforslaget. Kl. 13:37

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 13:37

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Må jeg ikke starte med at takke ordførerne for den meget positive modtagelse af lovforslaget, der har været.

Som det også har været fremført, hænger lovforslaget jo sammen med den evalueringsordning, som Justitsministeriet offentliggjorde her i oktober sidste år, og det er også rigtigt, at vi løbende har diskuteret mulighederne for at udvide brugen af samfundstjeneste. Derfor er jeg selvfølgelig meget tilfreds med den positive modtagelse, som lovforslaget har fået.

Som det jo også har været fremme i forbindelse med spørgsmålet om aftjening af samfundstjeneste, viser det sig, at det, ikke mindst for de dømte, der vurderes egnede til at udføre samfundstjeneste, synes at have en meget gavnlig effekt på recidivrisikoen sammenlignet med afsoning af en ubetinget frihedsstraf. Og det er jo, som det også har været fremført her i dag, meget vigtigt. Det er en opgave for os alle, men jo særlig for Kriminalforsorgen, som af gode grunde spiller en helt central rolle her, at sikre, at vi får færre gengangere i vores fængsler og dermed også færre nye ofre for kriminalitet. Det forsøger vi at opfylde med det lovforslag, som er fremlagt her i dag, og samtidig har det jo også den gevinst, at det kan lette kapacitetspresset på vores fængsler, som vi ser det nu.

Men som det også har været fremført, har der jo ikke været tale om nogen større revision af reglerne om samfundstjeneste, og det skal jo ses i lyset af, at Justitsministeriet i 2009 bad Straffelovrådet om at gennemgå reglerne og praksis vedrørende samfundstjeneste, nemlig med henblik på så vidt muligt at øge brugen af samfundstjeneste som alternativ til fængselsstraf. Og i forhold til en endelig revision af de her regler synes vi – og jeg – at det selvfølgelig er rigtigt at afvente Straffelovrådets overvejelser. Men når Straffelovrådets overvejelser foreligger, skal der jo tages stilling til det, og så får vi helt sikkert en ny lejlighed til at diskutere spørgsmålet.

Så jeg vil gerne takke ordførerne endnu en gang, og jeg ser frem til en god videre behandling i Folketinget og står selvfølgelig til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, som der måtte være, også i forlængelse af debatten her i dag.

Kl. 13:39

Formanden:

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

9) 1. behandling af lovforslag nr. L 57:

Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Udvidet definition af menneskehandel m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 14.12.2011).

Kl. 13:40

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 13:40

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. L 57, som vi behandler i Folketingssalen i dag, skal bringe dansk straffelovgivning i overensstemmelse med det nye EU-direktiv om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og beskyttelse af ofrene herfor. På grund af retsforbeholdet er direktivet ikke retligt bindende for Danmark. Man må imidlertid sige, at det er formålstjenligt, at Danmarks strafferetlige værn mod menneskehandel forbliver på samme niveau som resten af EU's, da det er en af de alvorligste former for grænseoverskridende kriminalitet.

Lovforslaget indebærer, at straffelovens definition af menneskehandel udvides, således at også udnyttelse af strafbare handlinger fremover kan straffes som menneskehandel. Det vil f.eks. være tilfældet, hvor gerningsmanden har tvunget den pågældende til at komme her til landet med henblik på at udnytte den pågældende til systematisk butiks- eller lommetyveri. Lovforslaget indeholder desuden et forslag om at forøge strafferammen fra de nuværende 8 år til 10 år. Endelig indebærer lovforslaget, at danske statsborgere og andre, der har fast ophold her i landet, kan blive retsforfulgt ved danske domstole for menneskehandel begået i udlandet, selv om handlingen ikke er strafbar efter lovgivningen på gerningsstedet. Det er også ganske fornuftigt.

For Venstre er det afgørende, at der bliver slået hårdt ned på menneskehandel, hvorfor den tidligere regering tog adskillige initiativer i den henseende. En FN-opgørelse viser, at netop menneskehandel er den kriminalitetsform, som desværre er i størst vækst, og jeg behøver ikke at uddybe det ubehag, som jeg tror at vi alle sammen føler, når vi hører historier om kvinder, der bliver holdt under slavelignende forhold. Det er imidlertid ikke kun kvinder, der bliver handlet. Der er også mange eksempler på handlede personer, der bliver tvunget til tyveri og andre former for kriminalitet, hvor fortjenesten så tilfalder bagmændene. Det er altså i al væsentlighed menneskehandler, og derfor skal det også bekæmpes, hvorfor det er rigtigt at udvide definitionen.

Det er ligeledes fornuftigt at udvide strafferammen for menneskehandel, således at Danmark følger niveauet i resten af Det Europæiske Fællesskab. I den forbindelse er det vigtigt, at domstole og myndigheder udnytter de rammer og muligheder, som lovgivningen giver. Det er fortsat sådan, at risikoen ved menneskehandel er relativt begrænset, og de domme, der er blevet afsagt inden for området, har langt fra udnyttet den strafferamme, som Folketinget har sat op. Det er noget, som Venstre vil forfølge nærmere i den udvalgsbehandling, som vi skal have. Det er os ubegribeligt, hvorfor kyniske bagmænd kun bliver idømt få års fængselsstraf, når den pågældende lovgivning hjemler mulighed for at idømme op til 8 års fængsel. Hvorfor nedlægger man ikke påstand om større straf? For Venstre er der meget få formidlende omstændigheder ved menneskehandel, og derfor burde de fleste domme ligge væsentligt over det, de gør i øjeblikket. Det er selvfølgelig et spørgsmål for domstolene at tage stilling til, men det er dog et signal, som vi kan sende fra Folketinget, og det er et signal, som vi gladeligt sender ved at øge strafferammen. De forholdsvis lave straffe, der bliver idømt i dag, har ikke den nødvendige afskrækkende effekt på bagmændene. Det er der også en række organisationer, bl.a. Reden International, der påpeger i høringssvarene.

Desværre er danske statsborgere også involveret i menneskehandel, og selv om forbrydelserne er begået uden for Danmarks grænser, er det afgørende, at de alligevel kan straffes, og derfor er det en markant forbedring af loven, at vi nu kan straffe for menneskehandel, også selv om det foregår uden for Danmarks grænser.

Strammere lovgivning løser dog ikke alene problemet, men det er naturligvis et skridt på vejen. Vi kan kun komme menneskehandel til livs, hvis den nye lovgivning følges op af et massivt fokus fra politiet og andre relevante myndigheders side, og hvis der bliver idømt nogle straffe, som i højere grad udnytter den strafferamme, som Folketinget har vedtaget og nu med det her lovforslag hæver. Så jeg skal på Venstres vegne sige, at vi stemmer for lovforslaget og glæder os til den udvalgsbehandling, som efterfølger den her første behandling.

Kl. 13:44

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 13:44

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak. Som Venstre kan også Socialdemokraterne støtte dette lovforslag. Det er allerede nævnt, at strafferammen for menneskehandel bliver forhøjet fra 8 til 10 år med lovforslaget, og man kan efter det her forslags vedtagelse blive retsforfulgt ved danske domstole for menneskehandel begået også i udlandet. Endelig udvides definitionen af menneskehandel, sådan at udnyttelse af strafbare handlinger fremover kan straffes som menneskehandel – eksempelvis det her med tvang til systematisk at begå butiks- og lommetyveri.

Allerede i vores regeringsgrundlag fremgår det, at der skal sættes kraftigt ind over for menneskehandel og handel med kvinder inden for bl.a. sexindustrien. Menneskehandel er i de senere år blevet et større og større problem i Danmark såvel som i store dele af resten af verden, og der er jo i virkeligheden ofte tale om organiseret, grænseoverskridende, grov kriminalitet, hvor bagmændene tjener enorme summer. Netop fordi det går over grænser, er samarbejde over grænser også vigtigt, når vi skal løse problemet, og med forslaget bliver dansk lovgivning som EU-direktivet om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel, og det er rigtigt. Man kan så i øvrigt tilføje, at det behøvede vi i princippet ikke at gøre, for Danmark har jo retsforbehold, og af samme grund har Danmark så selvfølgelig heller ikke deltaget i udarbejdelsen af direktivet, men Socialdemokraterne er helt enige med regeringen i, at vi skal være på niveau med resten af Europa, fordi menneskehandel er grænseoverskridende og der er stor brug for, at vi får rettet op på de helt igennem tragiske skæbner, som uundgåeligt følger med menneskehandel.

På den baggrund skal jeg selvfølgelig anbefale, at forslaget vedtages.

Kl. 13:45

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Dennis Flydtkjær som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 13:46

(Ordfører)

Dennis Flydtkjær (DF):

Formålet med lovforslaget er at bringe dansk straffelovgivning i overensstemmelse med det nye EU-direktiv om forebyggelse og bekæmpelse af menneskehandel og om beskyttelse af ofrene. I Danmark har vi et retsforbehold, som gør, at direktivet ikke er bindende for Danmark, så hvad er grunden egentlig til, at vi skal bringe den danske lovgivning i balance med EU-retten?

Selve indholdet af forslaget kan sådan set være udmærket, men jeg synes ærlig talt, at det viser en smule manglende respekt for den danske befolkning, at man ikke vil respektere danskernes nej til at deltage på retsområdet i EU. Danskerne har tydeligt sagt, at de ikke mener, at Danmark skal deltage i det retslige samarbejde i EU, men det vil japartierne i Folketinget ikke respektere. Man brænder og hungrer så meget efter at komme af med forbeholdet, at man slet ikke kan vente på en ny afstemning. Tænk nu, hvis danskerne sagde nej igen, så kan jeg jo godt se, det er bedre for japartierne bare at lade den danske lovgivning følge med, som om vi allerede var kommet af med forbeholdet. Det samme ser vi også på euroområdet, hvor man også hele tiden agerer, som om vi ikke har et euroforbehold, men bare følger efter resten af Europa. Det er rigtig ærgerligt, at et flertal i Folketinget ikke vil følge den afgørelse, som vælgerne afsagde, da vi fik indført forbeholdene.

Når det kommer til det mere faktuelle i lovforslaget, er de fleste ting ganske fornuftige. De fleste punkter i EU-direktivet opfylder vi allerede nu, men det gælder dog ikke bl.a. bestemmelserne i artikel 2 om definitionen af menneskehandel og om strafmaksimum for grove tilfælde af menneskehandel, som sættes op til 10 år. Det er ændringer, som vi i Dansk Folkeparti støtter. Men igen, hvorfor er det lige præcis, at den danske lovgivning skal følge den europæiske? Hvorfor sættes strafmaksimum f.eks. ikke til 11 år eller 12 år eller for så vidt 9 eller 20 år, hvorfor er det lige præcis, den skal være fuldstændig magen til den, man har i EU, hvis det ikke skal være med den eneste begrundelse, at det senere skal være nemmere at komme af med retsforbeholdet?

Man kan også sige, at det er lidt komisk, at man kan læse i lovforslaget, at vi skal hæve strafmaksimum fra de 8 til de 10 år, når der også står, at domstolene ikke skal dømme efter det; det skal simpelt hen bare være en forhøjelse på 2 år, men dommene skal ikke følge med. Det synes jeg ganske enkelt ikke giver nogen mening, og det virker ret komisk, at man bare blindt følger EU-lovgivningen uden at lade den være andet end symbolpolitik i den danske lovgivning.

Så det, vi er stærkt kritiske over for i det her lovforslag, er, at det er EU ind ad bagdøren, hvor man ikke vil respektere det danske forbehold. Man vil hele tiden tilrette sig EU-lovgivningen, selv om danskerne klart har sagt nej, og det nej burde Folketinget respektere.

Kl. 13:48

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Jeppe Mikkelsen som De Radikales ordfører. Kl. 13:49

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Menneskehandel er noget af det absolut mest frygtelige, der findes. Det tror jeg at alle partier i Folketinget er enige om. Derfor håber jeg, at vi i fællesskab kan være med til at holde fokus på emnet og bekæmpe denne form for kriminalitet.

Dette lovforslag løser ikke problemerne – det må man ikke forfalde til at tro – men en vigtig brik i at bekæmpe dette grænseoverskridende problem er naturligvis, at vi samarbejder med landene omkring os. Derfor giver det god mening, at Danmark på det strafferetlige område har lovgivning, der harmoniserer med EU's. Vi er ikke

som sådan bundet af EU-direktivet på området på grund af retsforbeholdet, men vi i Det Radikale Venstre finder alligevel, at vi bør sigte mod en harmonisering på dette område.

Derfor indeholder dette lovforslag en række initiativer, bl.a. den udvidede definition, hvor strafbare handlinger bliver tilføjet. Derudover hæves strafferammen uden at ændre på præcedens, og kravet om dobbelt strafbarhed ved menneskehandel afskaffes. Menneskehandel er et grænseoverskridende problem. Det kan kun løses ved at samarbejde hen over grænserne, og et godt udgangspunkt for dette er en harmonisering af lovgivningen. Derfor kan vi i Det Radikale Venstre støtte lovforslaget. Tak.

Kl. 13:50

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Anne Baastrup som ordfører for SF.

Kl. 13:50

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Vi er i SF enige med alle de andre ordførere i, at menneskehandel er en meget alvorlig forbrydelse. Jeg tror ikke, at der er ret mange af os, der i og for sig tænker på, hvor de mennesker, der er udsat for menneskehandel, er. Jeg tror, at nogle af dem, man løber ind i, der tigger, er udsat for menneskehandel. Jeg hørte for et års tid siden om en, der blev hentet i en bus om aftenen, når han havde stået og tigget hele dagen. Jeg tror ikke, at han stod der og tiggede for sjov, og jeg tror heller ikke, at han fik lov til at få alle pengene selv. Derfor er det en international kriminalitet, som vi skal være med til at bekæmpe.

Selvfølgelig er det en god idé, at vi hæver strafferammen, således at den ligner den, man har i de andre lande, men det, der er det centrale, er, at vi skal sikre, at med hensyn til den type menneskehandel, som også handler om at transportere tiggere rundt i Danmark og transportere småkriminelle rundt i Danmark, er det bagmændene, vi skal have fat i. Der håber jeg, at dansk politi samarbejder med det øvrige politi i de lande, der ligger omkring os – i EU naturligvis, men også mere østpå – og man får forbedret det politisamarbejde. Jeg tror ikke, at vi kan få stoppet hvid slavehandel, men jeg tror, at vi muligvis kan få det dæmpet ved et effektivt politiarbejde. SF støtter naturligvis.

Kl. 13:51

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 13:52

Ordfører)

$\textbf{Pernille Skipper} \; (EL):$

Tak. Enhedslisten stiller sig også positivt over for det her forslag, og det er, som det tidligere er blevet sagt fra talerstolen, rigtig vigtigt, at vi sætter ind over for menneskehandel, som er blevet et stadig større og mere kompliceret område. Det har enorme følger for ofrene, som er mennesker i en svag situation, og når man hører om eksempler på mennesker, der er blevet handlet, hører man om noget af det værste, der kan ske.

Jeg synes, det er vigtigt at sige, som den tidligere ordfører sagde, at udvidelsen af definitionen også kommer til at omhandle de bagmænd, som udnytter andre mennesker og får dem til at begå strafbare handlinger som småtyverier, får dem til at tigge på gaden og efterfølgende får dem til at aflevere deres indtægter – i gåseøjne – til de her bagmænd. Der er ikke nogen tvivl om, at det også skal være strafbart i dansk ret.

Det er nemlig vigtigt at fokusere på, at menneskehandel ikke altid sker med henblik på prostitution, selv om dem, vi oftest hører om, er kvinder, der bliver handlet fra tredjeverdenslande og Østeuro-

11

pa til Danmark, og som efterfølgende bliver tvunget til at prostituere sig og til at aflevere pengene til nogle bagmænd. Men vi ved jo fra de rapporter, der er kommet for nylig, at det også sker inden for rengøringsbranchen og gartnerierhvervet, at mange af de mennesker, der er kommet hertil under tvang, arbejder under tvang og ikke får lov til selv at beholde deres løn, men må aflevere den til en bagmand. Derfor jeg synes, det er vigtigt, at vi også får kigget på det med at kriminalisere modtagelsen af ydelserne.

Det er efter min mening klart, at man ikke skal være undtaget fra at have noget ansvar, blot fordi man er den, der køber en ydelse som rengøring eller en seksuel ydelse af en person, hvis man altså har mistanke om, at der er tale om et menneske, som er blevet handlet og er under tvang. Derfor er jeg lidt ked af, at man i ministeriet har affejet den her problematik i bemærkningerne under henvisning til, at det er svært

Ja, det er rigtig svært. Det er rigtig svært at afklare, hvornår man som individ bør have mistanke om, at der er tale om, at det er en handlet person, der gør rent hjemme hos en selv; det er rigtig svært at vide, hvornår man som køber af en seksuel ydelse bør have mistanke om, hvorvidt en person nu er her frivilligt og udfører de her handlinger frivilligt. Det er svært. Men lige meget om det gælder køb af seksuelle ydelser eller af rengøringsydelser, er det altså mennesker, som er blevet tvunget til det, som lever her under tvang, og som er handlet. Det er moderne slaveri. Derfor synes jeg, at det er rigtig vigtigt, at vi får afklaret behovet for en selvstændig kriminalisering af det også at modtage ydelserne, ikke alene når det kommer til seksuelle ydelser, men også når det kommer til andre ydelser. Problemet forsvinder altså ikke, bare fordi det er svært at løse.

I forhold til lovforslaget vil jeg også sige, at der jo er en undtagelse med hensyn til det, man kalder kravet om dobbelt strafbarhed, altså at vi kun straffer for noget, der er begået i udlandet, hvis det også er kriminelt i det land, det er begået i. Det mener jeg er et princip, som man kun skal fravige i alleryderste tilfælde. Jeg har allerede på trods af min korte periode i Folketinget stået her på talerstolen og kritiseret, at man fraveg det princip i andre tilfælde.

Men jeg mener, at man bør gøre det i den her situation. Og det bør man af den simple grund, eller komplicerede grund, om man vil, at der er tale om grænseoverskridende kriminalitet, når vi taler menneskehandel. Det sker på alle mulige tænkelige og utænkelige måder, at mennesker bliver handlet, købt og solgt over grænser, igennem flere lande. Derfor er det rigtig vigtigt, at vi har en meget klar definition af det i Danmark, og at vi ikke undtager mennesker, som handler med andre mennesker, i f.eks. Østeuropa fra at blive straffet for deres gerning, når de er i Danmark.

Derudover vil jeg som det allersidste sige, at vi også kan gøre meget mere for at beskytte ofrene for menneskehandel. Det er jo sådan, at mange af de mennesker, der bliver handlet i Danmark, og som lever i Danmark, ikke har lovligt ophold. Det betyder, at hvis man identificerer en kvinde som offer for menneskehandel, og måske er det en kvinde, som har boet i en uhumsk lejlighed med en madras på gulvet, og som ufrivilligt har måttet sælge sin krop til mænd, bliver hun også sendt ud af Danmark igen. Jo, hun får noget hjælp, mens hun er her. Jo, hun får det, man kalder en refleksionsperiode, altså noget tid til at finde ud af, hvad hun skal gøre, når hun kommer tilbage til Somalia eller til et andet land, hvor hun nu engang er blevet handlet fra, men vi giver hende altså ikke mulighed for at få et liv i Danmark, og det synes jeg faktisk at vi skylder ofrene at give dem.

Jeg synes, vi også skylder ofrene for menneskehandel at sige: Du har været udsat for noget så forfærdeligt som det, det er sket i vores land, og derfor hjælper vi dig; vi giver dig selvfølgelig en opholdstilladelse, så du har mulighed for at etablere dig og leve i Danmark, hvis det er det, du vil, og vi hjælper dig også gerne med at komme hjem til dit hjemland, hvis det er det, du gerne vil.

Kl. 13:57

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

I artikel 4 i FN's menneskerettighedserklæring hedder det, at ingen må holdes i slaveri eller trældom. Slaveri og slavehandel under alle former skal være forbudt. Det er sådan set rigtig fornuftigt, at denne negative frihedsrettighed er borgerne til del, nemlig det helt grundlæggende at være et frit menneske. Det er sådan, at vi i Danmark tilbage i 1792 forbød den transatlantiske slavehandel og egentlig også forbød det at holde slaver – også på de vestindiske øer – i 1848. Andre steder som f.eks. i USA skulle man helt frem til 1863 og den amerikanske borgerkrig, før man kom dertil. Det medførte den amerikanske borgerkrig i hvert fald.

Det er vigtigt at have perspektivet for øje, fordi slaveri også i sin moderne form – og ikke kun hvid slavehandel, som en enkelt ordfører vist fik sagt – faktisk er en rigtig alvorlig sag. Derfor synes jeg, at det er et ganske fornuftigt forslag, som justitsministeren her er kommet med.

Der er ligesom tre elementer i lovforslaget. Det første handler om, at man vil udvide definitionen af, hvornår man kriminaliserer eller udviser folk, som udnytter andre til menneskehandel, sådan at det også omfatter det her med systematisk butiks- og lommetyveri. Andre ordførere har været inde på det, og jeg tror også, at det er utrolig vigtigt at være opmærksom på, at al den snak om, at moderne menneskehandel handler om sex og sexindustri og sexarbejdere, er med til at gøre problemet langt, langt mindre, end det er. Det er ikke, fordi det ikke er alvorligt, når det handler om folk, der bliver tvunget til prostitution – selvfølgelig er det alvorligt.

For et par år siden var jeg til en konference i London, hvor de fortalte, at den største aftager af handlede mennesker i Storbritannien er private hjem – private hjem. Det er alligevel tankevækkende, at det kan lade sig gøre i et moderne samfund, at folk benytter sig af slaver på den måde. Og vi har jo også alle sammen været vidne til, hvordan man i virkeligheden eksporterer børn – ofte fra de østeuropæiske lande – til vesteuropæiske lande for at udnytte dem til tyveri, tvangsarbejde og lignende under slavelignende forhold.

Det her er sindssygt vigtigt. Derfor glæder det mig også, at man forhøjer strafferammen fra 8 til 10 år. Jeg vil sådan set gerne, som Dansk Folkepartis ordfører, hr. Dennis Flydtkjær, sige: Hvorfor ikke højere? Det er jeg sådan set frisk på, hvis det endelig var det, der skulle være tale om. Det, vi taler om her, er noget af det mest modbydelige, man overhovedet kan forestille sig, og det skal vi selvfølgelig være opmærksom på.

Så skal vi også være opmærksom på, at der kan være problemstillinger, i forhold til hvornår der er tale om noget, som vi bare ikke bryder os om at folk siger ja til at arbejde med, og hvornår der er tale om reelt slaveri og menneskehandel. Det har der været nogle sager om, og vi må jo se på, hvordan man kan løse det. Det har ikke noget med lovforslaget at gøre, det er bare almindelig forbrugeroplysning.

Det sidste er det her med dobbelt strafbarhed, sådan at man også kan straffe folk, som har begået disse forbrydelser i udlandet, også steder, hvor det ikke måtte være forbudt. Jeg vil sige, at de steder, hvor det ikke måtte være forbudt, jo skulle starte med at skamme sig rigtig grundigt, og så skulle man måske overveje, hvilke steder det overhovedet måtte være, som ikke lever op til en af de allerførste artikler i FN's menneskerettighedserklæring og nogle af de helt basale rettigheder, som mennesker selvfølgelig har, nemlig det at være et frit menneske og ikke være ejet af andre.

Så Liberal Alliance stemmer ikke alene for dette forslag, vi stemmer for med glæde.

Kl. 14:02

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 14:02

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det, formand. Flere ordførere før mig har været inde på, hvad forslaget i detaljer går ud på, og hvilke elementer det omhandler. Så det skal jeg ikke gennemgå en gang til, men blot konstatere, at der er enighed om, at der er tale om ganske alvorlige forbrydelser. Og det er der jo, fordi menneskehandel er en ekstrem krænkelse af den personlige frihed. Den personlige frihed sætter vi jo alle utrolig højt, fordi det er hele forudsætningen for det gode liv, altså at man har sin personlige frihed, og at man selv kan disponere. Og alene det, at der er mennesker, der tror, at de har ret til at tvinge andre mennesker til at gøre, hvad de nu lige har lyst til – og rent faktisk også gør det – er jo helt ufatteligt.

Men det sker altså. Der er nogle, der gør det, og det er meget, meget grove overgreb på andre mennesker. Derfor er det også så utrolig vigtigt, at man er opmærksom på det, og at vi sørger for at indrette vores lovgivning, så den kan samle op, og at menneskehandel ikke får karakter af noget andet og så falder uden for begrebet. Der er det vigtigt, at vi følger med tiden og sørger for, at menneskehandel omfatter alle de situationer, hvor der er tale om menneskehandel. Og det er også vigtigt, at vi sørger for, at strafferammen er på en sådan måde, at vi kan straffe konsekvent, men sandelig også hårdt, for det er en alvorlig forbrydelse, og den skal straffes hårdt.

Derfor kan vi fra Det Konservative Folkepartis side give fuld opbakning til lovforslaget her.

Kl. 14:03

Formanden:

Tak til ordføreren. Justitsministeren.

Kl. 14:03

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak til ordførerne for den – kan man vist godt sige – meget positive modtagelse af lovforslaget. Der er ingen tvivl om, at det er et meget, meget vigtigt område, som vi diskuterer her i dag, og derfor er det også et område, som regeringen prioriterer meget højt. Som det har været fremført flere gange, giver det lovforslag, vi behandler her i dag, nu mulighed for, at vi kan styrke det strafferetlige værn mod menneskehandel på et niveau med det, der er muligt i resten af Europa.

Der er flere, der her fra talerstolen i dag har understreget behovet for, at vi sætter stærkere ind over for bl.a. bagmændene bag menneskehandel og i øvrigt ser mere på området. Derfor vil jeg bare henlede opmærksomheden på, at man, når man læser regeringsgrundlaget, vil se, at det som sagt er noget, regeringen prioriterer meget højt. Og i den kommende tid vil vi også se på, hvordan bl.a. ofrene for menneskehandel kan tilbydes bedre beskyttelse. Det er et spørgsmål, som er under overvejelse i øjeblikket, og som sådan er det jo selvfølgelig ikke med i det lovforslag, vi har med her i dag. Men det er jo noget, som vi kommer til at diskutere på et senere tidspunkt.

Med disse bemærkninger vil jeg gerne takke ordførerne for de forskellige indlæg, der har været.

Jeg ser selvfølgelig frem til den videre behandling her i Folketinget og står naturligvis også til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, der måtte være under udvalgsarbejdet.

Kl. 14:05

Formanden:

Der er vist et par korte bemærkninger. Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:05

Karsten Lauritzen (V):

Som justitsministeren har slået fast, er der jo bred enighed om det her. Justitsministeren sagde også, at han havde bidt mærke i de ting, der blev sagt fra Folketingets talerstol, og det er jo glædeligt. Jeg vil godt spørge ministeren om noget, for under punkt 4.2 i bemærkningerne står der:

»Det er derimod ikke hensigten, at den forhøjede strafferamme skal føre til ændringer i domstolenes strafudmåling i de typer af sager om menneskehandel, som vi kender i dag«.

Der må jeg sige, at for Venstre er det lidt overraskende, at man ikke vil bruge den forhøjede strafferamme til noget, og jeg vil gerne spørge justitsministeren, om justitsministeren synes, at den domspraksis, der er i dag, og det praksisnotat, som rigsadvokaten har udsendt, er fuldt ud tilfredsstillende. Og hvordan kan det være, at regeringen ikke vil benytte det signal, som det jo er, at regeringen øger strafferammen fra de 8 til 10 år?

Kl. 14:06

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:06

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt nok, at vi med lovforslaget lægger op til, at strafferammen for menneskehandel øges fra 8 til 10 år, og det er for at sikre en harmoni med, hvad der i øvrigt sker på EU-området med det her EU-direktiv. Men det er jo også rigtigt nok – som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget – at der ikke hermed tilsigtes nogen ændring i praksis i forbindelse med strafudmålingen i den type af sager, som vi kender i dag. Og i praksis er der udmålt straffe i størrelsesordenen ½ til 3½ års fængsel, og en forhøjelse af strafferammen til 10 års fængsel skal sikre, at der jo til stadighed er et væsentligt råderum i forhold til helt ekstraordinære tilfælde, altså grove tilfælde i sager om menneskehandel.

Det er selvfølgelig det, der ligger bag det, der står beskrevet i bemærkningerne.

Kl. 14:07

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 14:07

Karsten Lauritzen (V):

Tak til ministeren for svaret. Det er efter Venstres opfattelse et ret stort råderum, som der så er blevet, fra de 3½ år og op til nu 10 år. Selvfølgelig skal der være råderum, men det er da svært at forestille sig en sag, hvor der er behov for så meget råderum, og derfor håber jeg, justitsministeren vil overveje det.

Det må vel også være lidt usædvanligt, at man øger strafferammen med 2 år på et område, samtidig med at man skriver i lovforslaget, at det kan domstolene bare se bort fra. Det er da et lidt mærkeligt politisk signal at sende, især når det er pakket ind i en argumentation om, at der skal være den samme lovgivning, og dermed formodentlig også nogenlunde den samme strafudmåling, i EU-landene i forhold til noget så alvorligt som grænseoverskridende kriminalitet – og i det her tilfælde menneskehandel.

Kl. 14:08

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 14:08 Kl. 14:10

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror ikke, der er så meget mere at sige end det, jeg sagde i første omgang. Men det, der jo er sagen her, er, at det er vigtigt, ikke mindst når man ser på, hvordan det her område udvikler sig, med den grovhed, der ligger bag det, som nogle af ordførerne også har været inde på, at der er et råderum til sager, der, som jeg sagde, er helt ekstraordinært grove, men jo også omfangsrige. Det er det, vi har set på det her område, og det er vigtigt, at der reserveres rum til det

Så er det selvfølgelig i øvrigt op til domstolene at afgøre fra sag til sag, hvad det enkelte niveau skal være. Men her er der med den strafskærpelse som sagt reserveret et råderum til, at jeg også mener, man kan opfange den nuværende og temmelig sikkert desværre også den fremtidige udvikling på det her område, altså sager, som er og vil være og se ud som ekstraordinært grove, men jo også omfangsrige.

Kl. 14:08

Formanden:

Fru Pernille Skipper for en kort bemærkning.

Kl. 14:09

Pernille Skipper (EL):

Tak. Som den tidligere taler kunne jeg også godt tænke mig at henvise til bemærkningerne. Det står nemlig i bemærkningerne, at der er ved at blive foretaget en generel vurdering hos Straffelovrådet af straffelovens kapitel 24 om sædelighedsforbrydelser, og der bliver som eksempel omtalt en vurdering af, om køb af seksuelle ydelser generelt skal kriminaliseres, og det nævnes, at der foretages en vurdering af strafniveauet for voldtægt. Men det nævnes ikke, om Straffelovrådet vurderer nødvendigheden af en selvstændig kriminalisering af køb af seksuelle ydelser hos handlede personer. Vil ministeren bekræfte, at Straffelovrådet også vurderer det?

Kl. 14:09

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:09

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det tror jeg at jeg er nødt til at komme med en nærmere redegørelse for i udvalgsbehandlingen, det finder vi helt sikkert et svar på der. Men man kan jo sige, at når det handler om kriminalisering af køb af seksuelle ydelser, fremgår det af regeringsgrundlaget, at det er noget, som regeringen nu er ved at overveje at lave en nærmere analyse af.

Formanden:

Fru Pernille Skipper.

Kl. 14:10

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jamen det vil jeg så tage op i udvalgsbehandlingen. Grunden til, at jeg spørger, er jo, at jeg håber, ministeren er enig med mig i, at der er stor forskel på at kriminalisere køb af seksuelle ydelser generelt, altså køb af seksuelle ydelser hos mennesker, som frivilligt har valgt at prostituere sig, og køb af seksuelle ydelser hos mennesker, som er handlet, og som altså er tvunget til at prostituere sig. Er ministeren ikke enig i, at de to diskussioner er noget, vi skal holde meget adskilt?

Kl. 14:10

Formanden:

Ministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt nok, jeg tror også, det er et emne, vi har haft oppe i samråd i Folketingets Retsudvalg før. Det er jo rigtigt nok, at det typisk er de to typer af tilfælde, der er, men som fru Pernille Skipper også selv redegjorde for heroppe fra talerstolen, er det jo vanskeligt at se, hvem der er handlet, og hvem der ikke er handlet. Der er selvfølgelig en hel masse afvejelser og ikke mindst overvejelser, som skal gøres, når man diskuterer det her spørgsmål. Og som det fremgår af regeringsgrundlaget, er regeringen nu i gang med at undersøge spørgsmålet om kriminalisering af dem, der køber seksuelle ydelser.

K1. 14:11

Formanden:

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 14:11

Tom Behnke (KF):

Det er mest for at give lidt medløb til ideen om, at vi, når vi nu udvider strafferammen, også giver domstolene lov til at udvide de udmålte straffe. Jeg synes, det er forkert, at Folketinget ligesom forhindrer det. Det kunne man sådan set sagtens lade følges ad, specielt fordi vi alle sammen er enige om, at det her er nogle meget, meget grove forbrydelser. Og når vi er enige om, at det er meget grove forbrydelser, og når ministeren har fundet frem til, at de straffe, der er blevet givet, maksimalt har været på 3½ år, er der jo noget, der taler for, at det niveau godt kunne forhøjes.

Så er det, at jeg, efter at jeg nu har tilkendegivet, at vi sådan set er ret positive over for at følge det forslag, nu vil høre ministeren, om det ikke er korrekt, at selv om man i fremtiden så skulle ramme loftet på de 10 år, så har domstolene en mulighed for ekstraordinært at udvide med 50 pct., som man f.eks. typisk gør i narkosager. Der er jo rigtig, rigtig mange narkosmuglingssager, hvor straframmen er 10 år, men hvor den udmålte straf er på både 13 og 14 år.

Kl. 14:12

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:12

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det, vi i første omgang lægger op til her, er som sagt, at vi øger strafferammen fra 8 til 10 år. Og det er jo rigtig nok, som hr. Tom Behnke også siger, at der er sager, hvor strafniveauet typisk har ligget på op til 3½ års fængsel. Jeg tror også, som det også har været fremme under debatten, at det her ganske ofte er meget komplicerede sager at forfølge. Det kan jo ikke afvises, at der kommer meget, meget alvorlige sager, og derfor er det vigtigt, at vi sikrer, at der er et vist råderum til, at domstolene kan forfølge dem, og det sikres med det her ændringsforslag.

Spørgsmålet om de mere voldsomme sager og hvilke konsekvenser det måtte have i forhold til strafudmålingen ved domstolene synes jeg at vi skal vende tilbage til i Retsudvalget, og så afklarer vi det.

Kl. 14:13

Formanden:

Hr. Tom Behnke.

Kl. 14:13

Tom Behnke (KF):

Det, som ministeren svarer her, står også i forslaget, så det er jo ikke noget nyt. Men nu prøvede jeg at stille et nyt spørgsmål, nemlig om det ikke faktuelt er sådan, at hvis domstolene vurderer, at der her er behov for, at man ekstraordinært udvider straframmen med 50 pct.,

er der rent faktisk en paragraf i straffeloven, der giver den mulighed, at man kan sprænge loftet. Der, hvor det jo typisk sker, er i narkosmuglingssager, hvor der nærmest ikke er nogen grænser for, hvor hårdt man vil straffe, og hvor den typiske udmålte straf, i hvert fald når vi taler om smugling af et par kilo eller mere, er på 14 år, mens straframmen i selve paragraffen kun er 10 år.

Kl. 14:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:14

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt, og jeg vil gerne uddybe det i et svar til Folketingets Retsudvalg. Hvis spørgeren vil stille spørgsmålet på skrift, kommer der selvfølgelig et svar på det også.

Kl. 14:14

Formanden:

Fru Pia Adelsteen for en kort bemærkning.

Kl. 14:14

Pia Adelsteen (DF):

Jeg vil godt spørge lidt mere ind til det her med strafferammen på 10 år, for for mig lyder det, som om ministeren egentlig gør det for at tækkes EU. For at Danmark skal være EU's duksedreng, skriver vi på papiret, at den er 10 år, men fortæller i øvrigt, at vi godt kan nøjes med 8 år. Er det sådan, man skal forstå det? For det giver jo simpelt hen ikke mening.

Kl. 14:14

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:14

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er bestemt ikke bare for at tækkes EU. I mange sammenhænge er det sådan set udmærket, at vi er en aktiv del af det europæiske samarbejde. Men sådan som det jo er her, er det et EU-direktiv, som vi hermed bringer os på linje med. Det er også rigtigt, som det har været fremme, at nogle af de sager, der har været indtil nu, har ligget i størrelsesordenen op til som sagt $3\frac{1}{2}$ års fængsel. Det, der så gives mulighed for her, er jo, at man får en strafferamme, som er højere, som altså hæves fra 8 til 10 år, og så bliver der også med den hævelse mulighed for, at man så at sige får rum til at finde en placering inden for strafferammen til de helt alvorlige sager om menneskehandel. Det synes jeg er ganske udmærket, og det er det, som lovforslaget sikrer.

Kl. 14:15

Formanden:

Fru Pia Adelsteen.

Kl. 14:15

Pia Adelsteen (DF):

Når man sådan hører, at der maks. er givet omkring 3½ års fængsel i sager om menneskehandel, så må man sige, at der har været rum for yderligere straf med den nuværende strafferamme på 8 år. Når den så bliver hævet til 10 år, gør man selvfølgelig rummet større – det giver sig selv – men er det, når de hidtidige straffe har været på »kun« 3½ år, så et tegn på, at der så skal indføres minimumsstraffe for menneskehandel i stedet for? For det er der noget, der kunne tyde på. Men stadig væk giver det ikke på nogen måde mening, at man siger, at nu udvider man fra 8 til 10 år, men at man egentlig synes, at 8 år er o.k. For det er sådan, jeg læser det, der står i bemærkningerne.

Kl. 14:16

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:16

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg skal ikke kunne sige, hvordan spørgeren læser bemærkningerne. Men det, jeg har sagt her, er som sagt, at den her forhøjelse af strafferammen betyder, at domstolene får mulighed for – populært sagt – at håndtere sager af meget alvorlig karakter, får et større råderum at dømme i, og det synes jeg er helt fint, for det giver mulighed for på det her område at tage hensyn til sager, som ikke alene er meget alvorlige, men også kan være meget omfangsrige. Det kan jo ikke helt afvises, at man på baggrund af de eksempler og bekymringer, der har været fremme her i sagen i salen i dag, vil støde på en sådan sag på et tidspunkt, og derfor er det godt, at der er det tilstrækkelige råderum i den samlede strafferamme, som den ligger nu.

Kl. 14:17

Formanden:

Hr. Dennis Flydtkjær for en kort bemærkning.

Kl. 14:17

Dennis Flydtkjær (DF):

Jeg tror ikke, der er nogen i det her Folketing, der kan være uenig i, at vi skal sætte hårdt ind imod menneskehandel, men kan ministeren ikke bare bekræfte, at det jo ikke er det, som det her lovforslag handler om. Det her handler om, at man bare skal tækkes EU. Vi har et retsforbehold, som befolkningen har sagt at vi skal have. Det vil man ikke følge. Nu prøver man på at tilpasse sig EU indtil hver en lille kant, der er, så når vi senere skal have en folkeafstemning, er det jo ret nemt at sige, at der ikke skal så mange ændringer til, hvis vi nu vælger at sige ja, fordi vi sådan set har tilpasset det hele i forvejen.

Angående den her udmålspraksis, hvor man siger, at nu skal maksimumstraffen hæves fra 8 til 10 år, men man anbefaler i øvrigt domstolene ikke at følge forhøjelsen, så man giver højere straffe, vil jeg spørge: Hvordan er man kommet frem lige til de 10 år og hvorfor ikke 12 år? Altså, hvis vi alle sammen er enige om, at vi skal sætte hårdt ind imod det her, hvorfor er det så lige præcis den grænse, som EU har sat, hvis det ikke alene er for at tækkes EU, så det er nemmere senere hen at komme af med retsforbeholdet?

Kl. 14:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:18

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som det også fremgår af lovforslaget, er det jo hensigten at bringe dansk straffelovgivning i overensstemmelse med EU-direktivet om menneskehandel. Det er regeringens opfattelse, at det ikke bare er sund fornuft, det er også rigtigt politisk, og det vil jo også være en god ramme for håndtering af som sagt alvorligere sager og sager af mere omfangsrig karakter på menneskehandelsområdet. Så det er selvfølgelig det, der er afsættet for lovforslaget.

Når det så handler om den generelle indsats i forhold til menneskehandel, kan man som sagt læse ud af regeringsgrundlaget, at bl.a. når det handler om ofrene for menneskehandel og beskyttelsen af dem, er det noget, som regeringen sidder og kigger på, og der ser jeg da frem til, at Dansk Folkeparti vil være med til at se på, hvad det så er, der kommer ud af det arbejde.

Kl. 14:19

Formanden:

Hr. Dennis Flydtkjær.

Kl. 14:19

Dennis Flydtkjær (DF):

Der er bare en ting, jeg ikke helt forstår i det her. Hvorfor er det lige præcis, at det skal være præcis det samme, som EU har foreslået? Hvorfor kan man ikke sige 10,1 år eller 11 år eller 12 år eller 13 år? Hvis det ikke alene er for at tækkes EU, for at det senere skal være nemmere med retsforbeholdet, eller for at man nu viser, at man ikke vil respektere danskernes nej til EU, hvor vi tidligere fik indført de her forbehold, så man senere kunne komme med, hvad er det så? Kan ministeren ikke bare bekræfte, at det her alene bare er, fordi man senere skal gøre det nemmere at komme af med retsforbeholdet? Hvad ligger der ellers til grund for, at man ikke bare siger 11 år? Nu følger man EU og siger en forhøjelse fra 8 til 10 år, alene af den grund at det så følger lovgivningen, men domstolene anbefales i øvrigt ikke at give højere straffe. Det eneste, der står tilbage, er jo bare det her, at det alene er, for at nu skal vi følge EU-lovgivningen.

Kl. 14:19

Formanden:

Ministeren.

Kl. 14:20

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Regeringen fremsætter det her lovforslag for som sagt at bringe vores straffelov i overensstemmelse med EU-direktivet om menneskehandel. Det gør vi, fordi vi mener, at det er den rigtige vej at gå, og derfor fremsætter vi lovforslaget, således at vores egen straffelovgivning kan bringes i harmoni med det. Hvorfor er det derudover vigtigt? Det er, fordi indsatsen mod menneskehandel skal styrkes, og der er det her et element deri.

Hvad man så ellers måtte anklage regeringen for at have af motiver, er man jo velkommen til at spørge til, og det svarer jeg også gerne på, men det er jo ikke nogen hemmelighed, uden at det skal udvikle sig til en større EU-diskussion, at det jo fremgår af regeringsgrundlaget, at regeringen ønsker, at vi skal af med retsforbeholdet. Hvorfor? Det er jo klart, fordi ikke mindst under det formandsskab, jeg selv har på det såkaldte retlige indre anliggendeområde i EU, at vi nu under et formandskab kan se, at der er gentagne tilfælde, hvor det, ikke mindst når det handler om efterforskningen af kriminalitet, vil være til gavn for Danmark, hvis vi kommer af med vores retsforbehold.

Kl. 14:21

Formanden:

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så tak til justitsministeren. Forhandlingen er sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

10) 1. behandling af lovforslag nr. L 58:

Forslag til lov om ændring af retsplejeloven, lov om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, lov om retsafgifter og lov om Haagerbørnebeskyttelseskonventionen. (Adgang til, at en dommer m.fl. kan færdigbehandle sager, der er påbegyndt, før den pågældende skal fratræde på grund af alder, visse ændringer af reglerne om behandling af sager om mindre krav, udelukkelse af

sigtedes adgang til at være til stede under indenretlige videoafhøringer af børn m.v.).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 14.12.2011).

Kl. 14:21

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Hr. Kim Andersen som ordfører for Venstre. Kl. 14:21

(Ordfører)

Kim Andersen (V):

Det lovforslag, vi her har til behandling fra justitsministeren, er et forslag, som samler mange forskellige små ting op. Et forslag vedrørende alt godt fra havet, kunne vi måske kalde det. Det er meget fornuftigt, og Venstre ser positivt på det. Hovedformålet med forslaget er at sikre, at dommere og andre, som har en dømmende funktion, kan færdigbehandle en sag, også selv om de er fyldt år, og vel at mærke fyldt det år, hvor de skal gå på pension. Der har været nogle helt absurde sager, hvor sager har måttet gå om, fordi en dommer midt i processen er faldet for aldersgrænsen og skulle gå på pension, og så har hele retsmøllen altså skullet starte forfra, og anklagede og involverede i det hele taget, vidner, har skullet stå processen igennem på grund af denne formalitet. Det vil det her forslag ændre på, sådan at dommeren og andre dømmende kan fortsætte restbehandlingen. Det synes vi i Venstre er sund fornuft at foretage den ændring.

Der lægges endvidere også op til, at retten ikke blot i domsmandssager og nævningesager, men også i tilståelsessager kan bestemme, at en varetægtsfængsling kan fortsætte uden yderligere forlængelser, indtil der er afsagt en dom i sagen. Det kan også være hensigtsmæssigt. Derudover er der en række andre ting i forslaget, bl.a. at man ikke længere behøver i politikredsen at skulle have en vicepolitidirektør som stedfortræder for politidirektøren. Det er på baggrund af en analyse, der er foretaget for et års tid siden, som anskueliggør, at der ikke er behov for en sådan stedfortræderrolle. Det lyder også meget fornuftigt. Der er bestemmelser om, at Erstatningsnævnets formand og dennes suppleant skal være landsdommere. Der er ændrede procedureregler vedrørende de såkaldte småsager, og endelig er der ophævelse af pligten til at opkræve en afgift for dokumenter, som kræves udleveret i forbindelse med en aktindsigtssag. Det er altså yderst fornuftigt, og det er vi naturligvis meget positivt indstillet over for at medvirke til at bære igennem.

Men der er også noget, som jeg synes der godt kunne have været i det her lovforslag, vil jeg sige til justitsministeren. Vi har sådan set argumenteret for det et stykke tid. Vi bliver jo heldigvis ældre, og der er en stadig større del af befolkningen, der bliver ældre. Vi ved, at det kan være svært at rekruttere til forskellige funktioner i samfundet, bl.a. som domsmænd og nævninge. Vi ville meget gerne, om vi kunne se på de generelle regler om pensionering ved 70 år, når vi snakker dommere, når vi snakker beskikkede advokater, og når vi snakker domsmænd og nævninge. Vi forstår faktisk ikke rigtig, at den aldersgrænse skal gøres gældende på en så firkantet måde, som tilfældet er. Som nævnt bliver vi ældre, og som oftest er vi heldigvis også friske og raske højere op i livet, end man var for blot 20, 40, 50 år siden. Vi synes, at der kunne være fornuft i, at folk, der har været aktive på arbejdsmarkedet, kunne nyttiggøre sig i samfundstjenesten f.eks. som domsmænd, også selv om man var fyldt 70 år. Vi tror også, at der kunne være nogle erfaringer, livsindsigt, som det kunne være nyttigt at gøre brug af i de sammenhænge her fra folk, der er fyldt 70 år. Vi ved også, at vi jo får brug for, at vi er længere på arbejdsmarkedet. Mon ikke også, at det gælder for dommere, advokater, beskikkede advokater og for så vidt også for det læge element i

retsbehandling, så jeg vil gerne spørge justitsministeren, om ikke vi kan nå at få de her ting med frem til andenbehandlingen af lovforslag nr. L 58, ellers vil jeg gerne bede justitsministeren om at forklare, hvad han agter at gøre i den her sag, for det er en sag, som ligger os på sinde, og som vi gerne vil have en afklaring på. Tak.

Kl. 14:27

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører

Kl. 14:27

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Som allerede nævnt indeholder det her forslag jo en række ændringer af navnlig retsplejeloven. Den forrige ordfører har allerede nævnt noget om justeringerne i reglerne om småsagsprocesser, krav om postadresse i Danmark for afgivelse af stævninger, varetægtsfængsling i tilståelsessager, stedfortræderrolle for vicepolitidirektør osv.

Skal jeg fremhæve en ting, som jeg er glad for blandt de ændringer, der finder sted i retsplejeloven, er det det her med, at der indsættes en udtrykkelig bestemmelse om, at sigtede ikke har adgang til at overvære et retsmøde, hvor afhøring af et barn optages på video. Jeg tror simpelt hen, at det kan påvirke et barn stærkt at vide, at den sigtede er til stede, også selv om det blot er i et monitorrum ved siden af. Det kan godt påvirke et barn voldsomt og i øvrigt forhindre, at opklaringen bliver så god som muligt. Derfor er det godt med en helt udtrykkelig bestemmelse på det her punkt. Så skal man i øvrigt i den forbindelse bemærke, at forsvareren selvfølgelig skal være til stede.

På den baggrund skal jeg anbefale forslaget til vedtagelse.

Kl. 14:28

Formanden:

Tak til ordføreren. Fru Pia Adelsteen som ordfører for Dansk Folkeparti.

Kl. 14:28

(Ordfører)

Pia Adelsteen (DF):

Som det tidligere er blevet nævnt, indeholder det alt godt fra havet. Der er i hvert fald mange ting med i forslaget. Jeg vil også godt sige, at Dansk Folkeparti overordnet er positivt stemt over for forslaget, men jeg har nogle spørgsmål til forslaget.

Det første kan være lidt drillende, og det er i forbindelse med en yderligere dommerstilling ved Tinglysningsretten, som jeg for så vidt ikke ser som noget problem, men når der så står i bemærkningerne, at finansieringen holdes inden for domstolens nuværende ramme, vil jeg sige, at jeg i forhold til sådan en formulering plejer at spørge – i hvert fald i mit byråd – om det så er, fordi man normalt er overfinansieret, siden der er råd til sådan noget. Men det spørgsmål skal opfattes drillende.

Så er der en anden ting, som jeg godt vil nævne, og det er i forbindelse med den ændring af retsplejeloven om angivelse af postadresse i Danmark ved stævning, ankestævning, svarskrifter osv. Det ændres til, at det skal være i EU. Her er mit spørgsmål såre simpelt: Hvorfor kun i EU? Når jeg siger det sådan, er det jo, fordi det kan være sager, hvor man ikke nødvendigvis bor i et andet EU-land, men måske bor i Norge – her har vi måske en speciel aftale; det er jeg helt sikker på at justitsministeren kan svare på – eller USA for den sags skyld. Derfor undrer det mig lidt, at man holder sig til EU.

Så er der en tredje ting, som jeg godt kunne tænke mig at nævne, og det er i forbindelse med ændringen af Erstatningsnævnet. Det er såmænd ikke så meget ændringen af Erstatningsnævnet, men jeg kunne godt tænke mig, at man måske kiggede lidt på erstatningsbe-

løbene. For grunden til, at man ændrer Erstatningsnævnets sammensætning, fra at formanden er en almindelig dommer, til, at det skal være en landsdommer, er jo, at der kan træffes ret principielle afgørelser i Erstatningsnævnet. Det er helt forståeligt. Men når vi taler om erstatningsbeløb til ofre, kan beløbet jo godt nogle gange undre. Vi hører om et vist erstatningsbeløb til nogle piger fra Tønder, hvorimod beløbet, hvis der er en, der løber ind på fodboldbanen, og fodboldkampen derfor bliver aflyst, er væsentlig anderledes. Det synes jeg at vi skal overveje at få lavet en ændring til.

Så er der en ting mere, og det er om den her praksis med aktindsigt, hvor man normalt opkræver 175 kr. for aktindsigt. Hvis politiet har givet aktindsigt i en sag, burde de jo så have opkrævet 175 kr. for det. Nu har der så udviklet sig den praksis, at det har de ikke gjort. Der kan det jo godt undre mig lidt, at politiet ikke har overholdt det, de skulle have overholdt, for der skulle vel have været opkrævet 175 kr., hver gang nogen har fået aktindsigt. Nu bliver loven så lavet om, så det, de gør, bliver helt legalt, men det virker bare lidt bagvendt på mig.

Den sidste ting, jeg vil kommentere, er Den Uafhængige Politiklagemyndighed, som vi helt går ind for. Men da jeg læste forslaget og i øvrigt ikke vidste særlig meget om Den Uafhængige Politiklagemyndighed, syntes jeg, at der var en meget beskeden beskrivelse af, hvem der skal sidde i den osv. Jeg har i hvert fald fundet ud af, at processen sådan set er gået i gang, men jeg håber, at justitsministeren kan uddybe lidt, hvor lang processen med Den Uafhængige Politiklagemyndighed er kommet – også fordi det er min opfattelse, at der allerede er sendt nogle ting, som de skal afklare. Og det nytter jo ikke noget, at de starter ud med at have en stor sagspukkel.

Dansk Folkeparti kan støtte forslaget.

Kl. 14:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så går vi til den næste ordfører, og det er hr. Jeppe Mikkelsen fra Det Radikale Venstre.

Kl. 14:32

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak, formand. L 58 er det svært at give et navn i folkemunde. Jeg vil godt sige tak til hr. Kim Andersen for det gode forslag med alt godt fra havet – det ville jeg ønske jeg selv havde fundet på – for det er sådan et lovforslag, som indeholder utrolig mange forskellige tiltag, tiltag, som hver især ofte vil være for små til at have deres eget lovforslag. Man kan dog sige, at det meste hører under retsplejeloven, og jeg vil igen sige tak til hr. Kim Andersen, men også til hr. Ole Hækkerup og fru Pia Adelsteen for at have redegjort for, hvilke tiltag det bl.a. er, lovforslaget indebærer. Vi behandler dem i dag under et, og jeg synes da også, de forskellige tiltag er rimelig ukontroversielle.

Af de mere markante forslag, synes jeg især, det er meget pragmatisk, at en sag ikke skal gå om, fordi en dommer falder for aldersgrænsen. Jeg tror kun, der har været et enkelt tilfælde, men ikke desto mindre var dette tilfælde tåbeligt. Lad os håbe, vi aldrig kommer til at spilde samfundets ressourcer på samme måde igen.

Sådan et forslag her er ikke et af dem, man brænder for at stille sig på talerstolen og tale om. Det er langt hen ad vejen rugbrødsarbejde, men det skal gøres, og det er vi i Radikale Venstre glade for at være med til.

Derfor kan vi støtte lovforslaget. Tak.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det fru Anne Baastrup fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Ligesom de foregående ordførere er det lidt svært for mig at holde den store, brændende tale for det her lovforslag, men når man er ny justitsminister, har man jo også den opgave at sørge for, at der bliver ryddet op i skufferne. Det her er et tydeligt eksempel på, at der har været sådan nogle småting, man ikke lige har nået undervejs i de sidste 10 år, og så bliver der lige ryddet op nu.

Så vi støtter. Vi skal have oprydning.

Kl. 14:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det fru Pernille Skipper fra Enhedslisten.

Kl. 14:33

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg kan starte med at tilslutte mig lovforslagets nye navn: alt godt fra havet – skråstreg – retsplejeloven. Jeg vil sige, der er en masse forskellige justeringer, og langt de fleste af ændringerne kan Enhedslisten tilslutte sig.

Der er dog tre ting, jeg vil nævne. Jeg vil nævne det, man kalder for småsagsprocessen. Det er en særlig, ukompliceret proces, man bruger, når det gælder civile sager, som handler om mindre end 50.000 kr. Det er en rigtig god idé at have sådan en ukompliceret tilgang til de små sager. Det betyder ofte, at man i praksis kan undgå at bruge penge på at hyre en advokat f.eks, fordi man som borger kan overskue at føre sagen selv. I lovforslaget foreslår man så, at Domstolsstyrelsen bliver bemyndiget til at pålægge blankettvang, og selv om man i bemærkningerne fra Justitsministeriets side også selv påpeger, at det måske ikke vil have den store betydning, for hvis borgerne ikke vil bruge den her blanket, man så fremover vil tvinge dem til at bruge, vil domstolen alligevel være forpligtet til at vejlede og returnere den og sørge for, at den så bliver udfyldt rigtigt, og at blanketten bliver brugt. Det er fuldstændig som i dag, hvis folk indsender en stævning, som ikke er udfyldt korrekt. Så om det virkelig vil give en lettere sagsgang hos domstolene, har jeg svært ved at se. Samtidig påpeger Danske Advokater, at det bestemt vil give dem nogle flere administrative byrder, fordi de så skal til at bruge en blanket, og man jo sige, at advokaterne formentlig nok kan finde ud af at indsende en stævning uden at bruge en bestemt blanket. Så jeg synes måske, det virker en lille smule omsonst, at man har taget den del fra havet med.

Derudover er der, som den tidligere ordfører fra Socialdemokratiet også nævnte, nogle ændringer, for så vidt angår videoafhøring af børn. Der er vi jo enige om, at det er rigtig vigtigt, at man skal tage hånd om børn, som bliver udsat for grove ting. Når der er behov for at afhøre børn, er det meget tit i sager, som omhandler f.eks. pædofili eller andre overgreb, og det er meget, meget vigtigt, at vi kan finde ud af at være omsorgsfulde og hensynsfulde, når det gælder sådan nogle små skæbner, som har været udsat for noget groft. Derfor vil jeg meget gerne plædere, som mange tidligere ordførere for Enhedslisten har gjort på den her talerstol, for, at vi snart får de børnehuse, som hele Folketinget er enige om vi skal have, og som er et særligt indrettet hus, som børn kan komme til, hvis man tror, de har været udsat for noget groft, noget forkert, noget krænkende. Det er særligt indrettede rum til børn med særlige børnesagkyndige til at tage hånd om dem, til at afhøre dem med særlig god tid, så man slipper for, at børn skal møde op på en politistation, og så man meget hurtigere kan få taget hånd om dem. Det er altså det vigtigste, vi kan gøre for de

Derudover vil jeg sige, at når det kommer til det her lovforslag, handler det om at udelukke tiltalte fra at overvære videoafhøring af

børn. Ikke alene skal tiltalte selvfølgelig ikke sidde i samme rum, men han eller hun skal nu også udelukkes fra at overvære afhøringen via et monitorrum. Som Landsforeningen af Forsvarsadvokater påpeger, betyder det også, at sigtede ikke bliver underrettet om, at den her afhøring finder sted, ikke har mulighed for at diskutere det med sin forsvarer og altså ikke kan overvære afhøringerne fra et monitorrum. Ifølge bemærkningerne er det jo oftest sådan i dag, at man fra domstolens side tager en konkret vurdering af, om det er nødvendigt at udelukke sigtede fra at overvære afhøringen, og at man oftest kommer til den konklusion, at sigtede skal udelukkes fra at sidde i rummet ved siden af og se, hvad der bliver optaget på video. Så praksis vil måske ikke ændre sig, bortset fra at sigtede altså ikke bliver informeret om, at det finder sted for fremtiden, hvis det her lovforslag vedtages, og ikke har mulighed for at drøfte det med sin forsvarer. Det synes jeg er et problem, fordi det ikke umiddelbart ændrer på praksis, for så vidt angår børnene, men altså svækker sigtedes retssikkerhed.

Til allersidst vil jeg sige, at muligheden for at lave varetægtsfængsling i tilståelsessager uden at angive en frist for, hvor lang den varetægtsfængsling er, udvides. Det mener jeg er et helt grundlæggende problem. Vi skal altid have en frist på varetægtsfængslinger, skal altid sørge for, at retssikkerheden bliver overholdt, bl.a. ved at man genovervejer, om der stadig væk er grundlag for at holde mennesker, som endnu ikke er dømt for noget, indespærret.

Kl. 14:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 14:39

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo sådan et lovforslag, som det er svært at finde ud af hvordan man skal gribe an, når man er parti nummer syv i talerrækken. Det vil jeg selvfølgelig arbejde på at gøre noget ved – altså det med nummeret i rækken. Det er sådan, at forslaget allerede er gennemgået i detaljer af indtil flere kollegaer fra Folketinget, og det er jo sådan set fint. Så er der nogle, der har prøvet at gribe det lidt humoristisk an og snakket om, at det er alt godt fra venstrehavet, at SF vil rydde op, og at De Radikale spiser rugbrød, eller hvad det var.

Det eneste, der er at glæde sig over ved det her forslag, er, at vi for en gangs skyld er i en bedre situation, end da der var en borgerlig regering, for jeg er sikker på, at hvis det her lovforslag var fremsat af en borgerlig regering, havde flere af de tidligere ordførere været oppe at klage over, at man havde samlet alle de her forskellige ting i ét lovforslag, for det plejede de at gøre, da de var ordførere i opposition.

Liberal Alliance støtter forslaget, som det måske fremgår. Der er en række småændringer, som det er svært at være imod, og derfor siger vi ja.

Kl. 14:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Det er jo et held, at der kun er tale*ret* i Folketinget. Der ikke er taletvang.

Den næste ordfører er hr. Tom Behnke for Det Konservative Folkeparti.

Kl. 14:40

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Jeg vil indlede med at sige, at fra konservativ side kan vi støtte alle 31 forslag, som det her lovforslag i virkeligheden indeholder. Man har tømt skufferne og arkivskabene, og så er det ikke alt godt fra ha-

vet, men et studenterbrødsforslag, for det er vel det, der er tale om, når man tager alle resterne og hælder dem ned i et forslag og rører lidt rundt i det. Men spøg til side, for forslaget er sådan set ganske alvorligt ment, og der er en lang række af de her ændringer, som ikke bare er tekniske ændringer, men som rent faktisk også har en ganske alvorlig og konsekvent betydning, når først de bliver ført ud i livet. Det er også derfor, at vi fra konservativ side kan støtte alle 31 elementer. Det er faktisk ganske glimrende, at man får rettet op på de ting, der er, også selv om de hver især måske ikke fylder så meget i selve lovforslaget.

Så det vil jeg ikke sige så meget om. Det, jeg til gengæld vil sige noget om, er et af de elementer, som ministeren har taget med, men hvor jeg synes der er taget for lidt med, og det er det med udelukkelse af sigtedes adgang til at være til stede under indenretlige videoafhøringer af børn. Det er vi selvfølgelig helt enige i, men jeg synes, der mangler noget, og vi fra konservativ side vil under udvalgsbehandlingen arbejde for det og stille ændringsforslag om det, hvis det kan lade sig gøre at få det ind i det her lovforslag. Noget af det, som har krænket mig rigtig meget, er, at i nogle af de retssager, der har været, hvor børn er involveret, bliver det, at vi har åbenhed i retsplejen, misbrugt af formiddagsbladene til at hænge de her børn ud på forsiden igen og igen. Det er dybest set en fornyet krænkelse af de her børn. Ikke nok med, at de har været krænket og udsat for noget ubehageligt, de kan også resten af deres liv se tilbage på, at de i flere måneder var forsidestof. Det er for mig at se ikke at varetage børnenes tarv. Derfor mener jeg, at vi bør sørge for, at i den type retsmøder, hvor der er tale om overgreb på børn, bør man starte med at sige, at den slags retsmøder som udgangspunkt er lukkede, fordi det skader børnene med al den omtale, der er. Vi ved godt, hvorfor aviserne gør det. Det er, fordi der er penge i det. Man kan sælge aviser på det her, men det gør det ikke mindre ubehageligt.

Det næste, jeg synes er et problem med de her videoafhøringer, som ministeren så stiller forslag om, er, at forældrene til de børn, der bliver afhørt, ikke på noget tidspunkt kan få lov til at se den afhøring. Men når alt det her er overstået, lyset nede i retssalen er slukket og sagen er overstået, så er det forældrene, der står tilbage med offeret og skal prøve at hjælpe barnet tilbage til et normalt liv, men de må ikke få at vide, hvad der er sket. Jeg kan godt forstå det, hvis forældrene er sigtet. Så er det klart, at de selvfølgelig ikke skal have vide, hvad det er, der er foregået. Men hvis det er sådan, at det er en skolelærer, der har været under mistanke, sigtet, tiltalt osv., så bør det være muligt, når sagen er slut, at forældrene kan få lov til at se den afhøring, sådan at forældrene kan hjælpe barnet tilbage. Det bør være muligt. Igen selvfølgelig: Hvis man ønsker at varetage barnets interesse, offerets interesse, og det gør vi fra konservativ side.

Det sidste element, jeg vil nævne, og det er en praktisk ting, som jeg har oplevet i mit politijob, og som jeg også synes er problematisk, er, at når man i en pædofilisag finder en hel masse børnepornografisk billedmateriale hos en sigtet, har den sigtedes advokat ret til at få udleveret en kopi af alt materialet. Og i en konkret sag ved jeg at politiet har siddet og kopieret 40.000 børnepornografiske billeder, for at advokaten kunne få det udleveret. Advokaten vil selvfølgelig bruge det til sit forsvar af klienten og undersøge, om det, klienten er sigtet for, er rigtigt osv. Jeg tror ikke, der er advokater, der vil misbruge det her, men der ligger en risiko for, at det materiale ligger og flyder på et kontor eller bliver tabt eller på anden måde bliver væk og kommer til andres kendskab, som ikke skal have indsigt i det. Så kan man spørge sig selv: Er det virkelig nødvendigt, at forsvarsadvokaten får en kopi af samtlige billeder? Der mener jeg at vi må lave nogle regler, der gør, at forsvarsadvokaten kan komme ned på politigården og gennemse materialet der, og er der så et eller flere billeder, hvor forsvarsadvokaten siger, at det overhovedet ikke er børnepornografisk, så skal forsvarsadvokaten selvfølgelig have lov til at få en kopi af det, som vedkommende kan bruge til at forsvare sin klient med. Men ellers må det være sådan, at den form for gennemgang af bevismateriale foregår på politigården og ikke ved, at politiet skal sidde og kopiere børnepornografisk materiale.

Disse tre ting vil jeg gerne have lov at arbejde videre med. Hvis ministeren har umiddelbare bemærkninger, vil jeg gerne høre dem her. Men samlet set støtter vi lovforslaget.

Kl. 14:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til alle ordførerne. Så er det justitsministeren.

Kl. 14:45

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Det er jo rigtigt nok, som det har været fremme, at det er et forslag med en hel række ændringer, kan man rolig sige, som er blevet kogt sammen i ét lovforslag, og jeg er glad for, at ordførerne har haft tid til at gennemgå det hele. Derfor vil jeg bare som sagt sige tak for den positive modtagelse, der har været af forslaget som sådan. Og de enkelte spørgsmål, der er til ændringerne, synes jeg at vi kan tage med videre til Folketingets Retsudvalg. Vi stiller selvfølgelig gerne op til at besvare spørgsmål i Folketingets Retsudvalg.

Der var et par ting, som jeg allerede nu her gerne vil give bare en kommentar med på vejen. Hr. Kim Andersen, Venstres ordfører, spørger til pensionsalderen for bl.a. dommere. Der er et udvalg, der arbejder med det nu, og jeg synes, at vi skal afvente det arbejde, men også det er noget, vi kan svare nærmere på i Retsudvalget.

En ekstra dommer til Tinglysningsretten, spørger Dansk Folkepartis ordfører om, og der er ikke andet at sige til det, end at for det første går arbejdet ved Tinglysningsretten jo rigtig godt, og det skal vi glæde os over alle sammen, og at det her for det andet anses for at være uden nogen som helst former for problemer. Hvad angår Erstatningsnævnet og erstatningsbeløbene, har regeringen jo tilkendegivet, at det ser vi på, så også her vil jeg foreslå, at vi afventer, indtil det ligger der.

Dernæst rejser både fru Pernille Skipper og hr. Tom Behnke spørgsmålet om videoafhøringer. Der er jo ingen tvivl om, når man læser lovforslaget her, at det sker af hensyn til barnet, til barnets tarv; det er derfor, at vi foretager den ændring, som vi gør. Det er vigtigt – også i forlængelse af noget af det, hr. Tom Behnke sagde – for mig endnu en gang at understrege, at det er det, der er afsættet for det. Eventuelle afvejninger og andet er noget, vi måske kunne forfølge i udvalgsarbejdet. Det stiller vi i hvert fald gerne op til, selvfølgelig.

Så er hr. Tom Behnke inde på et mere principielt spørgsmål om bl.a. mediernes handlinger. Ja, det er jo spørgsmålet, om det ligger lige inden for rammerne af det her. Jeg forstår det sådan, at der i andre sager om mediernes handlinger pågår diskussioner på tværs af Retsudvalget og Kulturudvalget om medieansvarsloven, og det er bare en opfordring, at man måske også kunne tage den her debat dér. Men vi bidrager selvfølgelig også gerne til det arbejde.

Kl. 14:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

11) 1. behandling af lovforslag nr. L 61:

Forslag til lov om ændring af våbenloven. (Straf for overtrædelse af knivforbuddet).

Af justitsministeren (Morten Bødskov). (Fremsættelse 21.12.2011).

Kl. 14:49

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg giver først ordet til hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre

Kl. 14:49

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Med L 61 er der fremsat et lovforslag, hvormed regeringen ønsker at ændre den nuværende knivlov, således at overtrædelse af forbud mod at bære kniv i det offentlige rum ikke som udgangspunkt straffes med ubetinget frihedsstraf, men i stedet med bøde og under særlig skærpende omstændigheder med fængselsstraf op til 2 år, for så vidt angår førstegangstilfælde, medmindre der ligger skærpende omstændigheder til grund. Det eksempel, der er givet i lovforslaget, handler så om kniv båret i nattelivet på et diskotek eller et værtshus eller i forbindelse med en fodboldkamp eller andet.

Lovgivningen er jo kommet til på den måde, at man har ændret den en række gange. Den seneste ændring, som er meget omdiskuteret, var den i 2008, som skete på baggrund af en række grove knivoverfald og mord, bl.a. det meget omtalte mord på en italiensk turist på Nørrebro tilbage i 2003. Det førte så til, at der i lovgivningen blev givet mulighed for, at der i førstegangstilfælde kunne idømmes en fængselsstraf på op til 2 år, og udgangspunktet blev, at man fik 7 dages fængsel og under særlige omstændigheder en bøde i stedet for. Så det er en lang debat, der er foregået i Folketinget om det her.

Der skete jo også det, at der var forskellige fortolkninger af, hvordan lovens ord og bogstav skulle forstås. Der var fortolkningen i byretten og efterfølgende landsretten og til sidst også de to domme ved Højesteret, som også er omtalt her i lovforslaget, og som førte til, at Rigsadvokaten meldte en anden forståelse af praksis i lovgivningen ud til anklagemyndigheden. Vi er sådan set ganske tilfredse med de to domme, der faldt i Højesteret, som jo fastslog det, vi har sagt i den oprindelige lovgivning, nemlig at det at bære kniv i nattelivet og andre steder, hvor det er til fare for andre, skal straffes hårdt og også med fængselsstraf. Men selvfølgelig skal man ikke i større omfang, end det er absolut nødvendigt, kriminalisere ganske almindelige mennesker og sætte dem i fængsel, hvis de f.eks. på vej til et ærinde kører forbi en bager med en køkkenkniv. Det fik Højesteret så slået fast.

Når vi læser lovforslaget, må vi sige, at det er Venstres opfattelse, at det meget har karakter af symbollovgivning. Vi stiller os tvivlende over for, hvor stor en forskel det her i virkeligheden vil gøre, når vi sammenligner den nugældende retspraksis, som Højesteret har slået fast, og så den retspraksis, der kommer til at gælde, hvis eller rettere når det her lovforslag bliver vedtaget, qua at der er en politisk aftale mellem regeringspartierne og Liberal Alliance. Men vi stiller os altså tvivlende over for, hvor stor betydning det her i virkeligheden får. Det vil vi følge i den udvalgsbehandling, som kommer. Men vi er af den opfattelse, at det sådan set er symbollovgivning.

Man må jo også sige, at det er et meget begrænset lovforslag. Man ændrer heller ikke på spørgsmålet om, hvad der bliver kriminaliseret. Der uddybes nogle ting i bemærkningerne, og det kan selvfølgelig være fint nok. Der er jo en hel del knivoverfald, der bliver begået med lovlige knive, det er to tredjedele af overfaldene, tror jeg at en undersøgelse fra Syd- og Sønderjyllands Politi fra nogle år tilbage viste. Men vi er sådan set af den opfattelse, at hvis man skulle tage fat på problemstillingen igen, så skulle man kigge lidt bredere på det og ikke blot lave de her symbolske ændringer, som regeringspartierne og Liberal Alliance nu lægger op til.

Så med den argumentation, altså ud fra den opfattelse, at det her i virkeligheden ikke ændrer på retspraksis, og at det, hvis det gør, så er i et meget begrænset omfang, kan vi ikke støtte det lovforslag, som ligger.

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Simon Emil Ammitzbøll – og derefter fru Anne Baastrup, der også har meldt sig.

Kl. 14:53

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg må indrømme, at forvirringen indtræder på et lidt spredt og højere niveau, måske, i hvert fald spredt. Der var en hr. Karsten Lauritzen, der på sin blog skrev: »Jeg mener, at folk med rette kan kritisere regeringen« – og her er tale om VK-regeringen – »for at have gennemført uigennemtænkte forbud. Knivloven er et godt eksempel på et forbud, der ikke helt har ramt målet.«

Bravo, vil jeg bare have lov til at sige, også for det mod til at gå op imod sin egen regering. Men når det nu ikke er det, som vi ændrer med det her forslag, som hr. Karsten Lauritzen tænkte på, da han skrev bloggen, hvad var det så, der skulle ændres?

Kl. 14:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:54

Karsten Lauritzen (V):

Når man nu er ved at rose, vil jeg da også rose Liberal Alliance og hr. Simon Emil Ammitzbøll for den store indrømmelse, man har fået ved at lave den her aftale med regeringen. Når jeg erindrer noget af det, hr. Simon Emil Ammitzbøll har sagt og Liberal Alliance har sagt, så erindrer jeg, at man faktisk ønsker at afkriminalisere området, og det er man ikke kommet en millimeter tættere på med det her lovforslag. Tværtimod kan det jo anfægtes, at der ikke helt er sammenhæng mellem det, Liberal Alliance siger, og det lovforslag, som de nu bliver en del af. Så sådan kan man jo godt stå og kaste mudder på hinanden.

Jeg har kritiseret knivforbuddet. Venstre er jo et parti, hvor der er højt til loftet og vi har forskellige holdninger, og der var en stor diskussion om det her. Hvis man skal tage diskussionen, skal man i hvert fald ikke gøre det med udgangspunkt i de her kosmetiske ændringer, der ligger, og Venstres folketingsgruppes opfattelse i øjeblikket er, at det lovforslag, der ligger her, ikke ændrer nævneværdigt ved den retspraksis, som Højesteret har fastlagt. Men det kan vi jo få belyst, justitsministeren kan se nærmere på det i udvalgsbehandlingen og helt konkret komme frem til, hvem det så er, der ikke skal idømmes forskellige ting med den nuværende lovgivning. Men vores udgangspunkt er altså det, jeg har redegjort for.

Kl. 14:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 14:55

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg er sådan set ikke til sinds at kaste med mudder, det er bare faktuelle oplysninger. Og jeg forstår det jo sådan, at hvis man har et synspunkt, skal man ikke sørge for at få det lidt i den retning; man skal

Kl. 14:58

blive stående på det, man er imod. Altså, det må være konklusionen på det, der lige er blevet sagt. Man skal bare huske på, at det, hr. Karsten Lauritzen skrev på sin blog i Jyllands-Posten under overskriften, og jeg undskylder, hr. formand: »Fordi du er for dum til at vælge selv« – det var overskriften, som hr. Karsten Lauritzen valgte at bruge – jo er skrevet efter de to højesteretsdomme, som ligger tilbage til december 2009, og det her er helt fremme i august 2011.

Ja, det kan godt være, at Liberal Alliance med 9 mandater ikke kan ændre hele verden, men vi er da kommet et lille skridt. Hr. Karsten Lauritzen brugte en eller anden formulering om, at det var sådan et lille nøk, og det er jo sådan set fint nok. Derudover fik vi også forhindret de bødeforhøjelser, som lå i det oprindelige forslag, som regeringen havde lagt ud til høring. De er nu væk, det er vi også glade for, og det håber jeg da sådan set også hr. Karsten Lauritzen synes er en god idé.

Så jeg forstår, at hr. Karsten Lauritzen i virkeligheden er enig med Liberal Alliance, men at han synes, vi skulle have valgt en alt eller intet-strategi.

Kl. 14:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:56

Karsten Lauritzen (V):

Jeg kan forstå, at hr. Simon Emil Ammitzbøll nu fremhæver som en stor politisk sejr, at noget, som regeringen påtænkte skulle blive til noget, nemlig at man hævede bødestraffen fra 3.000 kr. til 5.000 kr., nu ikke bliver til noget, og det er jo sådan lidt fugle på taget. Det kan man godt diskutere og godt være stolt af, men jeg synes nu ikke, det er specielt imponerende, for at være helt ærlig. Som jeg sagde til hr. Simon Emil Ammitzbøll, har vi jo forskellige opfattelser i Venstre. Vi har kigget på det her lovforslag, det lovgrundlag, der ligger, og den domspraksis, der er gældende i øjeblikket, og vi må sige, at vi ikke synes, der er nogen nævneværdig forskel, og vi tvivler på, at det vil ændre retspraksis ret meget.

I forhold til blogindlægget handler det jo om en lang række andre ting også, og jeg vil da anbefale alle at læse det. Der er flere andre interessante ting, som man kan tage fat på. Hr. Simon Emil Ammitzbølls citat er blot en lille biting, i forhold til hvad man skal have lov

Kl. 14:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Anne Baastrup for en kort bemærkning.

Kl. 14:57

Anne Baastrup (SF):

Det er en fantastisk debat, men nok om det. Det er en imponerende position, Venstre har taget, og nok om det. Venstres ordfører sagde, at det jo ikke er knive på gaden, der slår folk ihjel; det er knive andre steder.

Så vil jeg så godt høre: Hvad er det, Venstres ordfører tænker på? Er det køkkenknive, vi skal i gang med at forbyde, eller hvad er det, der lå i den der sætning om, at hvis vi skulle have Venstre til at stemme for det her lovforslag, skulle man gå langt videre. Hvad var det, der var på tale der?

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Karsten Lauritzen (V):

Jeg ved ikke, om det beroliger fru Anne Baastrup, men jeg kan sige, at Venstre ikke kommer til at stemme for det lovforslag, som ligger her, men det var blot en konstatering af, at det jo er meget, meget lidt, man ændrer her; det er sådan meget en symbolsk handling. Vi har jo en fælles sag i Folketinget i forhold til at forhindre knivoverfald og i forhold til at sikre, at den lovgivning, vi har, bliver overholdt og i øvrigt også er fornuftig, og derfor vil jeg da ikke afvise, at man på et tidspunkt kan se nærmere på, om man kan supplere den nugældende lovgivning med noget andet, men så skal det være sådan en større diskussion og ikke blot en enkelt paragraf, som man ændrer.

Så bliver jeg jo nødt til at sige til fru Anne Baastrup, at jeg kan forstå på Information i dag, at fru Anne Baastrup efterlyser en ordentlig opposition, og der vil jeg da bare sige, at vi glæder os til, at regeringsmagten skifter igen, for så kan det være, at man i fru Anne Baastrups øjne får en ordentlig opposition.

Kl. 14:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 14:59

Anne Baastrup (SF):

Nu synes jeg vi skal holde os til den her sag. Jeg vil meget gerne have, at vi har en bedre opposition end den, vi har i dag, og at Hr. Karsten Lauritzen har en mulighed for at stige i sin udviklingskurve – ingen tvivl om det.

Men tilbage til sagen: Hvad er det konkret, Venstres retspolitiske ordfører ønsker at ændre, hvis man skulle lave en knivlovgivning, som rent faktisk forebyggede knivoverfald? Der, hvor vi ved det sker, er i hjemmet. Hvad er det, hr. Karsten Lauritzen peger på der kan laves om? Jeg vil godt have et klart svar på mit spørgsmål og ikke noget udenomssnak.

Kl. 14:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:59

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror ikke, at man kan forhindre alle knivoverfald – det tror jeg simpelt hen ikke kan lade sig gøre. Så skulle man forbyde alle knive inklusive køkkenknive. Jeg tror, at de fleste folk, der kommer til skade, bruger sådan nogle Globalknive, som der sikkert er mange der har; dem er der ganske mange der snitter sig på.

Jeg tror ikke på, at man kan forhindre alle knivoverfald, men min pointe var simpelt hen blot, at vi har en fælles sag her, og at vi med dette lovforslag ikke er kommet en millimeter tættere på at forhindre ulovlige knive i nattelivet, fordi man som sagt ikke ændrer retspraksis i nævneværdigt omfang. Så jeg vil da gerne tage diskussionen med fru Anne Baastrup og et flertal i Folketinget eller Folketingets partier om, hvordan vi får sikret, at der kommer færre knivoverfald, og at der er færre ulovlige knive. Det tror jeg desværre ikke er så let, men det kunne da være mere interessant at kaste sig over end sådan nogle symbolske ændringer, som der er lagt op til.

Kl. 15:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Ole Hækkerup.

Kl. 15:00

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Jeg skal bare forstå ordføreren rigtigt. For det første siger ordføreren, at han tvivler på, at det her vil ændre retspraksis nævneværdigt, eller også var formuleringen »ret meget«, men det er jo i den her forbindelse også underordnet. For det andet er der så det her med, at det bliver noget mere eksplicit i bemærkningerne, hvordan retstilstanden er. Men hvis det nu ikke ændrer retspraksis nævneværdigt og det alligevel bliver mere eksplicit, hvordan man skal forstå den gældende lovgivning, er det så i virkeligheden ikke et fremskridt? Og det leder mig hen til det, der er mit spørgsmål, nemlig: Hvorfor kan Venstre så ikke stemme for forslaget, som det ligger her?

Hvis man ikke synes, det ændrer retspraksis nævneværdigt, men man synes, at lovgivningen bliver mere eksplicit, er det så ikke et fremskridt?

Kl. 15:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:01

Karsten Lauritzen (V):

Vi kan ikke stemme for det, for hvis vi gjorde, ville vi jo sende et signal om, at vi syntes, at den her form for symbollovgivning var acceptabel, og det synes vi sådan set ikke den er. Vi synes ikke, den er ønskværdig. Det er da rigtigt, som det skrives i bemærkningerne, at man må tage en sløv køkkenkniv til skærsliberen, for at den kan blive slebet. Jeg ved ikke, hvor mange sager der har været, hvor politiet har taget nogen i at tage en sløv køkkenkniv til skærsliberen, og hvor man så har idømt dem en bøde eller 7 dages fængsel – det kan vi jo få efterset – jeg tvivler på, at der har været nogen, men hvis der har, er det meget, meget få. Så derfor er det altså mere et lovforslag, som har symbolsk karakter, og som tilsyneladende skal vise den her nye værdipolitik og opgøret med VK's retspolitik, som regeringspartierne og en række ministre har været ude med. Der må jeg bare sige at det ikke er særlig imponerende, at man så lægger noget frem, som i bedste fald kun flytter nogle kommaer, og som vil få meget, meget begrænset betydning.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 15:02

Ole Hækkerup (S):

Jeg er jo enig med hr. Karsten Lauritzen i, at bemærkningerne er mere eksplicitte, med hensyn til hvordan man skal forstå retstilstanden. Det synes jeg sådan set er et væsentligt argument i den her forbindelse. Det er da godt at få så klar lovgivning som muligt. Derfor havde jeg jo håbet på, at hr. Karsten Lauritzen kunne have nået til den samme konklusion som mig. Hvis man ikke synes, at der grundlæggende forrykkes nævneværdigt ved retstilstanden, men at det bliver mere eksplicit, hvordan loven skal forstås, må det vel alt andet lige betragtes som et fremskridt.

Kl. 15:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:02

Karsten Lauritzen (V):

Min pointe er blot, og det kan vi jo kigge nærmere på i udvalgsbehandlingen, at det i den nugældende lovgivning er, hvis man har et anerkendelsesværdigt formål. Det vil i min optik og i den politiske

ånd, som loven i 2008 blev vedtaget i, sige, at det sådan set er legitimt at tage en sløv køkkenkniv til skærsliberen for at få den slebet. Så kan vi jo se på, om der er faldet nogen domme. Så er det selvfølgelig rigtigt, at hvis der er faldet nogle domme, hvor der er en, der har fået en bødestraf eller 7 dages fængsel for at tage en sløv kniv til skærsliberen, og at det ikke er vurderet, at det er et anerkendelsesværdigt formål, kan vi selvfølgelig diskutere det. Men jeg stiller mig tvivlende over for, at de tilfælde kan findes, og hvis de findes, vil det være meget, meget få.

Vi synes i Venstre, at der et principielt problem i, at der ligger et lovforslag, som mere har symbolsk karakter, end det egentlig nævneværdigt ændrer på retstilstanden eller på retspraksis. Hvis det er udtryk for regeringens nye værdipolitiske linje, som skulle adskille sig væsentligt fra VKO's, må jeg sige, at jeg egentlig synes, at det mere er varm luft end reel politisk politik.

Kl. 15:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Venstres ordfører. Så giver jeg ordet til Socialdemokraternes ordfører, hr. Ole Hækkerup, og denne gang som ordfører.

Kl. 15:04

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Socialdemokraterne kan selvfølgelig støtte det her forslag om en ny knivlov. I forslaget gøres der op med lovgivningens forudsætninger om ubetinget fængselsstraf, hvilket jo, som også allerede omtalt, ligger i forlængelse af Højesterets domme fra 2009.

Forslaget er samtidig helt i overensstemmelse med regeringsgrundlaget, så straffen som udgangspunkt for at bære kniv på over 7 cm uden et anerkendelsesværdigt formål i fremtiden bliver på 3.000 kr. Man kan så godt blive dømt til frihedsstraf, allerede første gang man bærer kniv, men så skal der være skærpende omstændigheder. Her er der nævnt det eksempel, som også er nævnt i bemærkningerne til lovforslaget, nemlig et eksempel om et værtshus om natten. Den konkrete vurdering skal selvfølgelig foretages af domstolene.

Den lovgivning, vi får, bliver altså mere rettet mod tilfælde, hvor der er skærpende omstændigheder, typisk for at bære kniv i nattelivet, for her bliver straffene hårdere, end hvis det er en søndag formiddag ved bageren. Knivforbuddet som sådan ændres der ikke på. Det vil stadig være ulovligt at bære en kniv på over 7 cm, når man skal til bageren, medmindre selvfølgelig at man er på vej hjem fra fisketur. Det vil sige, medmindre man har en god grund. Det er alene, hvilken straf man som udgangspunkt skal have, hvis man bryder forbuddet, der med det her forslag ændres på. Det er vigtigt, for knive hører jo ikke hjemme på værtshuse om natten; knive hører jo ikke hjemme i nattelivet.

Der tror jeg, det er vigtigt, at vi fastholder en konsekvent linje, for ellers ender vi med at få en mere rå kultur, hvor man begynder at få den her fornemmelse af, at nogle bliver nødt til at bære kniv for at kunne forsvare sig selv. Og så får vi sådan en negativ spiral, hvor der er nogle andre, som også synes, at de så også bliver nødt til at have en kniv. Og så er det, at vi ender med, at der er flere med våben til stede på værtshuset – på det her efterhånden famøse værtshus – om natten, og så ved vi, at det uanset hvad vil få fatale konsekvenser.

Derfor synes jeg, det er vigtigt i forbindelse med det her lovforslag at sige, at de skærpende omstændigheder lige præcis skal sørge for, at der ikke finder en lempelse af straffen sted, for så vidt angår det her med at bære kniv på værtshuset om natten. På den baggrund skal jeg anbefale forslaget til vedtagelse.

Kl. 15:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Ordføreren skal lige blive stående, for der er et par korte bemærkninger. Det er først hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:06

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Det lyder jo meget fint, når hr. Ole Hækkerup argumenterer for det her forslag, men er hr. Ole Hækkerup og Socialdemokraterne alligevel ikke bange for, at når man lemper knivloven – for uanset hvad vi i øvrigt taler om i forbindelse med det her lovforslag, er det jo det, der står tilbage, altså at man lemper knivloven – så vil de forældre, der i dag har et rigtig godt kort på hånden over for unge, der skal en tur i byen, ud i nattelivet, stå svagere nu? For i realiteten vil det her forslag jo betyde, at det, der før gav fængsel, erstattes med bøde, og dermed går den opdragende virkning i forhold til det våbenkapløb, som vi vel er enige om at vi skal stoppe blandt de unge, hurtigt fløjten, fordi der ikke er en tilstrækkelig konsekvens, når man bliver taget med de her knive på diskoteker og cafeer.

Så opsummerende vil jeg spørge hr. Ole Hækkerup: Kan vi ikke få at vide, præcis hvad der ligger bag det her forslag, når nu det vil have den her lempelige effekt, som står tilbage, når røgen har lagt sig efter forslaget?

Kl. 15:07

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:07

Ole Hækkerup (S):

Jo, og det var netop derfor, jeg var meget eksplicit i min ordførertale og sagde, at der, hvor vi lemper, er i tilfældet med bageren søndag morgen, og der, hvor vi ikke lemper, er i tilfældet med kniven på værtshuset. For jeg er i virkeligheden enig med hr. Peter Skaarup i, at vi bliver nødt til at holde en stram fokus lige præcis på det, der foregår på værtshuse om natten, fordi vi godt ved, at hvis kniven er på værtshuset om natten og folk har fået noget at drikke, så får det jo fatale konsekvenser, fordi der bliver meget kortere fra ord til handling – folk, der hurtigt hidser sig op, og alt det her. Og vi ved godt, at det også kan få den der effekt med, at der er nogen, der siger: Han er der for at beskytte os. Og så begynder vi at have den negative spiral.

Så det, der er sigtet med det her forslag, og det synes jeg også virkelig er eksplicit forklaret i bemærkningerne til forslaget, er jo lige præcis at lempe i forhold til tilfældet med bageren om morgenen. Og der er det jo vigtigt at sige, at det stadig væk er ulovligt at bære en kniv med et blad på over 7 cm hos bageren om morgenen, medmindre man har en rigtig, rigtig god grund til det – det der med, at man er på vej hjem fra fisketur.

Men forskellen i forhold til retstilstanden nu bliver bare, at det ikke længere er udgangspunktet i loven, at man skal have 7 dages hæfte. Og derfor synes jeg i virkeligheden, det er vigtigt at få lavet den der sondring, der hedder: Her har vi knivene i nattelivet, og dem skal vi gøre noget ved, og der skal vi ikke lempe, men i forhold til de andre tilfælde går vi til en bødestraf i stedet for at have et udgangspunkt, der hedder hæftestraf.

Kl. 15:08

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:09

Peter Skaarup (DF):

Men, vil jeg sige til hr. Ole Hækkerup, jeg tror, at Socialdemokraterne må være klar over som et af de partier, der også har støttet den

nuværende lovgivning før det her lovforslag, at man allerede i det nuværende lovgrundlag har indbygget det, man kalder anerkendelsesværdige formål. Det vil altså sige, at man f.eks. som lærer eller fisker har mulighed for at passe sit job og også have de arbejdsredskaber med, som er nødvendige for at passe det job. Det er alt sammen blevet afgjort i en eller flere højesteretsafgørelser, hvor man fandt frem til, at en bestemt sag, der var omdrejningspunkt for en byretsdom, ikke holdt, men man omgjorde fængselsstraffen til en bødestraf. Så jeg mener, at der allerede nu er taget hånd om det.

Det, jeg så ikke forstår, er, hvorfor man finder et behov for at lempe loven, når vi er enige om, at Socialdemokraterne og Dansk Folkeparti og den gamle regering indførte en lov, hvor der var taget hensyn til den problemstilling, som hr. Ole Hækkerup netop påpeger. Det er altså der, jeg er henne, og jeg vil godt spørge hr. Ole Hækkerup: Er det ikke meget, meget kritisk, hvis vi sender det signal til unge mennesker, at nu lemper vi? Det er for mig at se dårligt, rigtig dårligt.

Kl. 15:10

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:10

Ole Hækkerup (S):

Nu skal jeg lige forstå hr. Peter Skaarups logik ret. Problemet med lovforslaget og den måde, som lovforslaget ændrer retstilstanden på, siger hr. Peter Skaarup allerede er retstilstanden i dag, men det sender alligevel et dårligt signal. Jeg mener, at begge dele jo ikke samtidig kan være rigtige. Tværtimod mener jeg ikke, at man kan få et eneste dårligt signal af lige præcis det her lovforslag. Hr. Peter Skaarup har jo sikkert også gennemlæst alle bemærkningerne til lovforslaget, og jeg er i virkeligheden enig med det, den forrige ordfører, hr. Karsten Lauritzen, sagde, nemlig at med de bemærkninger, der nu ligger til lovforslaget, bliver man mere eksplicit i sin beskrivelse af, hvad det er for en retstilstand, man ønsker.

Jeg er sådan set enig i, at de højesteretsdomme, der kom fra 2009, gav en klarhed, der også passede bedre med den intention også mit parti havde, da man vedtog knivloven i 2008. Det er glimrende glimrende. Men derfor synes jeg da alligevel, at det er rigtigt nu at få en mere eksplicit bestemmelse, og jeg synes da, at det er rigtigt, at vi får indrettet vores lovgivning også i overensstemmelse med højesteretsdommene fra 2009. Men det er da helt afgørende, at det ikke sker sådan, at vi lemper for knive i nattelivet, for vi ved godt, at det er som med alle mulige andre ting – om natten, når folk har fået noget at drikke, at det får nogle fatale konsekvenser, fordi der ikke går de der par sekunder, hvor folk får tænkt sig om, inden de får gjort noget, der mildest talt er tudetosset. Så får vi den der negative spiral, hvis ikke vi holder fast i det. Men jeg tror godt, at man kan sondre mellem bageren søndag morgen og knivene i nattelivet. Det mener jeg sådan set også at man gør i dag, og det mener jeg også fortsat vil være retstilstanden, efter at vi har vedtaget det her.

Kl. 15:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 15:11

Tom Behnke (KF):

Jeg tager ordet for en kort bemærkning, fordi jeg synes, at der bliver skabt en masse forvirring nu. Indledningsvis vil jeg gerne understrege, at søndag morgen ved bageren er noget af et diffust begreb. I virkeligheden er søndag morgen kl. 01.30 ved bageren stadig væk søndag morgen, og der har jeg personligt i min polititjeneste adskillige gange været ude ved bagere, hvor man står og slås i køen, fordi man

kommer direkte fra nattelivet og er på vej hjem. Så man skal passe på med, hvad det er for nogle eksempler, man fremhæver.

Man skal især være opmærksom på at fremhæve nogen som helst eksempler, for det, jeg kan forstå på regeringen og Socialdemokratiets ordfører, er, at der ikke bliver ændret et komma, i forhold til hvad der er lovlige knive og hvad der er ulovlige knive. Ændringen går alene på, at man fremover ikke skal ryge i fængsel i 7 dage, når man har en ulovlig kniv på sig. Man kan nøjes med en bøde. Men det strafbare område flytter sig overhovedet ikke. Kan vi ikke få det slået helt fast? Så kan man glemme alle de der historier om de uskyldige nede ved bageren og avisbude og alle de der tårevædede historier, for det har jo intet med lovforslaget at gøre, og man skaber enorm forvirring. Ulovlige knive er stadig væk ulovlige, det er kun straffen, der nu går fra, at man tidligere sendte folk i fængsel, og til, at de fremover kun får en bøde. Er det ikke korrekt?

Kl. 15:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:13

Ole Hækkerup (S):

Jo, jeg er jo fuldstændig enig, og jeg er da ked af, hvis jeg har gjort den konservative ordfører forvirret her. Nu kigger jeg min ordførertale igennem, og jeg skal da gerne prøve at læse op fra den igen med hensyn til det med, at straffen som udgangspunkt for at bære en kniv på over 7 cm uden et anerkendelsesværdigt formål i fremtiden vil blive på 3.000 kr. Jeg prøvede faktisk i ordførertalen at sige det med de 7 cm – jeg har det med to gange – for at understrege forskellen på lovlige og ulovlige knive, og at det lige præcis var straffen for de *u*lovlige knive, vi sigtede til.

Jeg prøvede i øvrigt at beskrive den vigtige forskel, der er, på at have en kniv med sig i nattelivet og så at have en kniv, der er over 7 cm, med sig, hvis man er på vej hjem fra fisketur. Det kan jo være anerkendelsesværdigt, hvis man har været på fisketur, men hvis man går forbi bageren på vej hjem, må man sige: Er det et anerkendelsesværdigt formål? Ja, det må man sige ifølge den nye lovgivning. Jeg brugte lige præcis det eksempel for at sige, at den pointe, hr. Karsten Lauritzen kom med, om, at det er mere eksplicit i bemærkningerne, hvordan man skal forstå loven nu, synes jeg faktisk er et lille fremskridt, i forhold til hvordan det har været tidligere. Jeg synes, det er godt at have en lovgivning, hvor man er meget eksplicit i bemærkningerne med hensyn til, hvordan det er meningen loven skal forstås. Det tror jeg – eller det formoder jeg – så i øvrigt at hr. Tom Behnke og jeg er enige om. Men lad os en gang for alle slå fast, at det helt grundlæggende her er, at vi stadig har lovlige og ulovlige knive afgjort af bladlængden, og den retstilstand finder jeg rigtig.

Kl. 15:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Tom Behnke.

Kl. 15:14

Tom Behnke (KF):

Det er godt. Det er mere, fordi der jo allerede tidligere har været en masse forvirring i offentligheden om, at den her knivlov skulle afskaffes, og der er endda ordførere her i Folketinget, der er løbet med på det: Knivloven skulle afskaffes. Det er jo noget sludder.

Jeg vil gerne høre, om den socialdemokratiske ordfører kan bekræfte to ting: Den ene er, at vi ikke har hørt en eneste af de absurde historier, efter Højesteret afsagde dom, og efter Rigsadvokaten udsendte en ny vejledning. Den anden er, om ordføreren kan bekræfte, at vi i den samme periode heldigvis er sluppet for de alvorlige knivoverfald i nattelivet; at den lovændring, man lavede, rent faktisk havde en effekt. Kl. 15:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:15

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg er enig med hr. Tom Behnke i, at det er helt forkert, hvis nogen har sagt, at knivloven skulle afskaffes. Det har jeg i hvert fald aldrig sagt.

Det er så rigtigt, at der var nogle meget absurde historier, og efter Rigsadvokaten – som det i øvrigt også fremgår af bemærkningerne – har udsendt en vejledning, har vi ikke haft nogen af de her absurde historier. Jeg havde lige præcis også med i min ordførertale, at efter Højesteret havde afsagt sine domme i 2009, var den måde, retspraksis blev på, meget mere i overensstemmelse med den intention, vi havde, da vi støttede lovgivningen og – formoder jeg, men nu har spørgeren jo ikke chance for at komme tilbage – formentlig også den intention, Det Konservative Folkeparti havde, da de stemte for loven på daværende tidspunkt. Det er rigtigt, at vi er sluppet for nogle af alle de absurde historier.

Jeg skal så sige, at jeg synes, at det, der i virkeligheden er afgørende her, er, at vi ender med en retstilstand, hvor vi stadig væk har den skærpende omstændighed for knive i nattelivet, hvor der ikke er et anerkendelsesværdigt formål, fordi vi ved, at det ville kunne blive misbrugt. Det giver sig selv, ved at man allerede er ude på et sidespor, når man har en ulovlig kniv med et ikkeanerkendelsesværdigt formål. Når det er under de omstændigheder og det er på et værtshus om natten eller på et diskotek, ved vi jo, at det er der, det bliver rigtig, rigtig farligt, fordi der er så kort vej fra ord til handling. Derfor synes jeg i virkeligheden, at det er vigtigt, at vi opretholder den retstilstand, hvor man får sondret mellem, hvad det er for situationer, lovgivningen sigter på at ramme. Men fordelen nu – og så skal jeg nok tie stille, vil jeg sige til formanden – er, at det bliver mere eksplicit i bemærkningerne, og der er jeg jo i virkelig enig med Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Jeg tillader mig at rejse mig, når der trækkes for store veksler på tålmodigheden.

Hr. Peter Skaarup er den næste ordfører.

Kl. 15:17

(Ordfører)

Peter Skaarup (DF):

I Dansk Folkepartis optik er det utrolig vigtigt, at vi så markant som muligt straffer og tager afstand fra, at man har våben med i nattelivet, og det gælder, uanset hvilke former for våben det er. Derfor var vi også optaget af, at den lov, der oprindelig var udgangspunktet for det tema, vi har til debat i dag, blev så stærk som muligt, og at den også kom til at gælde de knive, som i dag er lovlige. For som Venstres ordfører var inde på, er de lovlige knive også noget, der kan bruges, hvis man gerne vil skade og true andre mennesker. Men nu debatterer vi det forslag, regeringen er kommet med nu, til en ændring af våbenloven, en ændring af den såkaldte knivlov. Desværre går den ændring i en retning, som vi i Dansk Folkeparti ikke sympatiserer med. Den går i retning af at lempe knivloven, og det er for os at se den forkerte vej at gå. Vi skulle faktisk hellere gå en anden vej end den, regeringen går.

Forslaget går jo ud på, at tingene vendes om, sådan at udgangspunktet for straffen bliver det, som man kender fra en række love. I dag er det jo sådan, at der straffes med fængsel indtil 2 år, under særlig formildende omstændigheder dog med bøde, og det ændres til, at der straffes med bøde, under skærpende omstændigheder dog med

fængsel indtil 2 år. Regeringen argumenterer så frem og tilbage i lovforslaget med, at vi hermed bedre bringer lovgivningen i overensstemmelse med den balance, der skal være, og den fokus, der skal være på knive i nattelivet. Man kan godt se, at der er nogle problemer, og at lovgivningen er relevant på det pågældende område.

Hvis vi så kigger på, hvad det kommer til at betyde i praksis, kan vi se, at det kommer til at betyde, at bøden ved overtrædelse som udgangspunkt er på 3.000 kr. i førstegangstilfælde. Udgangspunktet er i andengangstilfælde fængsel i 7 dage, og i tredjegangstilfælde er udgangspunktet ubetinget fængsel i 14 dage. Dette gælder som udgangspunkt også for unge under 18 år. Er der tidligere idømt en frihedsstraf på 14 dages fængsel for en andengangsovertrædelse, forudsætter man, at straffen i tredjegangstilfælde i udgangspunktet fastsættes til fængsel i 20 dage.

Så man kan altså sige, som hr. Tom Behnke gjorde i debatten lige før, at selve strafmuligheden er intakt. Spørgsmålet er bare, hvad det er for nogle signaler, vi sender, og spørgsmålet er bare, om de signaler er så svage, at der er nogle, der får lyst til og måske føler sig tvunget til at deltage i det våbenkapløb, der nogle gange finder sted, når man færdes i nattelivet. Sender man her et signal, der er for svagt, betyder det, at det våbenkapløb kan fortsætte. Der mener vi i Dansk Folkeparti at regeringen sender et utrolig forkert signal. Der sendes et signal om, at straffen i førstegangstilfælde altid betragtes som værende bødestraf, og det signal bliver videresendt til unge, der så kan modsige deres forældre, når de skal ekvipere sig til de byture, de skal ud i.

Der vil jeg jo give hr. Tom Behnke ret i det, der blev sagt før, nemlig at der kan det sådan set være lige galt, om det er i køen henne hos bageren, eller hvor det er henne, man har kniv med, for de her tilfælde kan opstå som lyn fra en klar himmel, hvis man har fået noget inden for vesten. Og det er jo meget ofte det, der er sket, når man har brugt kniven eller et andet våben i nattelivet.

Så er der en argumentation, der går på, at der er nogle sager, der er blevet behandlet på en dårlig måde ved domstolene. Der er jo bare det at sige til sagen, at loven virker, sådan som den i dag. Sagen er, at regeringen i sin argumentation læner sig op ad et par domme fra Højesteret, der i to konkrete sager fastslog, at der var tale om formildende omstændigheder, og at der derfor kun skulle gives bøde. Det er jo præcis sådan, loven skal virke, da der i de pågældende tilfælde var tale om det, man kalder anerkendelsesværdige formål, da personen havde kniv med, og det gør så, at der er en særlig situation. Så bl.a. det, som hr. Ole Hækkerup var fremme med tidligere i debatten, er der allerede taget højde for i dag.

Konklusionen for Dansk Folkeparti er, at regeringen, hvis der bliver flertal for det her forslag, fra nu af må tage de fulde konsekvenser af, at lovgivningen formentlig får den konsekvens, at der igen kommer flere knive i nattelivet, og at man ikke får bremset det våbenkapløb, som vi alle sammen er interesseret i at bremse. Men her har man altså valgt at gå i den forkerte retning i stedet for at gå i den rigtige retning, som er en skarp afstandtagen fra våben i nattelivet.

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Der er ønske om en kort bemærkning fra hr. Tom Behnke.

Kl. 15:23

Tom Behnke (KF):

Det skal være ganske kort. Det er bare lige for at få bekræftet, for jeg syntes, jeg hørte det, men hr. Peter Skaarup sagde det ikke så direkte, at den retstilstand, der er i dag, efter at Højesteret har udtalt sig, og efter at Rigsadvokaten har udsendt en ny vejledning – altså balancen med, hvornår en overtrædelse af våbenloven giver en ubetinget fængselsstraf eller ved formildende omstændigheder en bøde – det niveau, der ligger i dag, er Dansk Folkeparti tilfreds med.

Kl. 15:23

Første næstformand (Bertel Haarder): Ordføreren.

Kl. 15:23

Peter Skaarup (DF):

Vi er tilfredse med det niveau, der ligger i dag. Som jeg var inde på under ordførertalen, kan jeg se et problem i de såkaldt lovlige knive, som også kan blive brugt i køen ved bageren om morgenen efter diskoteksbesøget eller inde på diskoteket eller cafeen. Men det er så en særlig historie. Men vi er tilfredse med det niveau, der ligger. Jeg kan bare konstatere, at det er regeringen så ikke; den går ind for bøde, hvor vi går ind for fængsel i de sager, hvor der er behov for det.

Så er der det andet, og det er i og for sig måske det allerværste her – for man kan stadig væk straffe, altså med bøde – og det er det signal, man sender. Så kan der være nogle, der siger, og jeg tror, hr. Ole Hækkerup var en af dem: Nå ja, men det er jo bare signallovgivning. Måske var det ikke hr. Ole Hækkerup, men der har været andre, der under debatten har været inde på, at det er farligt med signallovgivning. Men hvis vi nu begynder at sende nogle forkerte signaler med lovgivningen, altså nogle signaler, som heller ikke hr. Ole Hækkerup synes særlig godt om, nemlig at vi lemper, at vi giver lov til, at man må have knive med i nattelivet, hvis det er det signal, der bliver sendt, så er det rigtig dårligt. Så derfor har jeg egentlig ikke noget imod, at der er en del af det her, der også er signallovgivning. Det er godt, at der er det; det er et godt signal.

Kl. 15:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Ordføreren skal lige blive på talerstolen, for hr. Ole Hækkerup har en kort bemærkning.

Kl. 15:25

Ole Hækkerup (S):

Tak. Jeg blev også helt bekymret, da jeg så, at han var ved at slippe af sted.

Først og fremmest vil jeg sige til det omkring signallovgivning, at jeg ikke ved, om jeg nødvendigvis er uenig med hr. Peter Skaarup. Jeg synes sådan set også, at det er Folketingets opgave at sende signaler. Hvis vi paralleliserer til alle mulige andre områder, f.eks. bekæmpelse af alkoholmisbrug hos unge, så synes jeg også det er Folketingets opgave at sende signaler. Jeg synes også, at det ligger i en del af jobbeskrivelsen ud over at lave lovgivning, og der kan man selvfølgelig også bruge lovgivningen i den forbindelse.

Jeg skal bare lige rette en enkelt ting, som ordføreren sagde, og jeg skal selvfølgelig høre, om ordføreren er enig med mig her. Jeg tror, at ordføreren sagde det her med, at hvis man var på vej hjem fra diskoteket og stod ved bageren kl. 1.30 om morgenen og var fuld og havde sin ulovlige kniv med sig, så skulle man kunne slippe. Jeg tror, jeg må sige, at hvis man kommer fra diskoteket og er fuld og stiller sig op i køen hos bageren med en kniv med et blad på over 7 cm, så foreligger der skærpende omstændigheder. Det vil selvfølgelig bero på en helt konkret domstolsvurdering. Men jeg mener *ikke*, at man bare kan argumentere med at sige, at så er det bare en bøde på 3.000 kr.

Nej, hvis man kommer fra det diskotek sammen med kammesjukkerne, foreligger der nogle andre omstændigheder, end at man bare er taget på fisketur tidligt søndag morgen og nu er ved at købe boller hos bageren på vej hjem og derfor har en kniv med. Jeg tror lige præcis, at det er her, vi har fat i det springende punkt, og derfor tror jeg, at ordføreren – måske bevidst oven i købet – gjorde sig skyldig i en fortalelse på lige præcis det punkt. Kl. 15:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:26

Peter Skaarup (DF):

Nu synes jeg egentlig, at det var hr. Ole Hækkerup, der fremdrog eksemplet med bageren – altså henne hos bageren skulle man have lov til at have kniv med. Jeg kan tage fejl, men sådan hørte jeg det i hvert fald i det indlæg, der var her tidligere i debatten. Men uanset det er det da fint, hvis det betragtes som en skærpende omstændighed.

Situationen er bare den, at når politiet skal gøre regnebrættet op i forhold til de her ting, vil det signal, der bliver sendt ud til politikredsene, være, at nu kan vi ikke længere sammen med anklagemyndigheden gå efter fængselsstraf; nu skal vi nok regne med, at det i en del af de her tvivlstilfælde vil betyde en bøde, hvis der overhovedet bliver tale om en bøde. Spørgsmålet er bare, hvis man kan bevise det og vil sætte hele det apparat i gang, om ikke det er et svagt signal.

Altså, jeg sammenligner det nogle gange med revselsesretten, som vi i sin tid fik afskaffet. Det er i dag forbudt at slå sine børn, og det er jo godt. Det tror jeg at de fleste er enige om er fint. Man kan diskutere det frem og tilbage, men det er fint. Spørgsmålet er bare: Skulle man vende tilbage til en anden tilstand, hvis man nu mente, at det ikke var fint?

Det samme er tilfældet her: Hvis man rykker fra et skarpt signal om, at det medfører fængselsstraf, til, at det medfører bøde, så er det altså et svagt signal, man sender, desværre.

Kl. 15:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Spørgeren.

Kl. 15:28

Ole Hækkerup (S):

Frit efter hukommelsen tror jeg ikke, at Dansk Folkeparti støttede en afskaffelse af revselsesretten – call me Mister Good Old Fashion – men umiddelbart slår det mig ikke at være sådan en DF-mærkesag. Nå, lad så det om bageren være; jeg tror aldrig, vi kommer det nærmere. Jeg nævnte ikke en, der var hos bageren, men en lystfisker, der tidligt om morgenen havde været ude at fiske. På en eller anden måde blev det hos hr. Peter Skaarup til, at det nok var en, der var kommet fuld hjem fra et diskotek, og jeg tror, at der her var tale om et bevidst ønske om at bruge eksemplet på en anden måde.

Men lad mig komme over til et spørgsmål: Er ordføreren egentlig ikke enig med eksempelvis Venstres ordfører, hr. Karsten Lauritzen, i, at det altid vil være et fremskridt, hvis man har en lovgivning, hvortil bemærkningerne er mere eksplicitte om, hvordan retstilstanden skal forstås? Er ordføreren ikke enig i, at man med det lovforslag, vi her behandler, har nogle bemærkninger, der mere udtømmende beskriver, hvad det er for en retstilstand, man ønsker? Og er det sådan set ikke i virkeligheden godt, både for domstolene og i virkeligheden dermed også for borgerne, for så ved man mere eksplicit, hvad det er for en retstilstand, Folketinget ønsker?

Kl. 15:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:29

Peter Skaarup (DF):

Det sidste har hr. Ole Hækkerup ret i, nemlig at det da er godt, hvis man starter forfra med en lovgivning, at man er meget præcis med, hvad man vil. Det var man også med den lov og den retstilstand, vi har i dag. Det er for mig at se en dårlig undskyldning, som hr. Ole Hækkerup bruger her, for virkeligheden er, at de højesteretsdomme, der har været afsagt, fuldstændig har sat spørgsmålet om det anerkendelsesværdige formål på plads – altså, hvis man skal have sin kniv med, fordi man skal passe sit job, så gælder de her bestemmelser selvfølgelig ikke. Det står klart efter Højesterets dom, og det har Socialdemokraterne i øvrigt også efterfølgende kvitteret for.

Vi har i Dansk Folkeparti været enige med Socialdemokraterne og den tidligere regering om, at nu stod den sag, som den skulle. Hvad der så er sket efter valget, kan man jo så diskutere. For mig står det klart, at man i en række værdipolitiske spørgsmål nu går en anden vej, end man gjorde i den gamle regering støttet af Dansk Folkeparti og også her støttet af Socialdemokraterne. Spørgsmålet er, om det ikke er De Radikale, om det ikke er Enhedslisten og de meget liberale partier på retsområdet, der har sørget for, at Socialdemokraterne, der sidder på justitsministerposten, lige pludselig har en anden opfattelse. Kunne det ikke tænkes?

Kl. 15:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Jeppe Mikkelsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 15:31

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Først og fremmest er jeg da glad for, at hr. Peter Skaarup lægger mærke til, at det går i en anden retning nu. Det var sådan ideen med at få et nyt flertal, så det vil jeg gerne kvittere for.

Ændringen af våbenlovgivningen i 2008 var forkert. Den var et resultat af lovsjusk, og den ramte forkerte folk. Derfor laver vi loven om nu. Vi vil en ny kurs for dansk retspolitik; vi vil lave retspolitik, der virker; vi ønsker retspolitik, som er gennemtænkt, som forebygger, som giver færre ofre, og som står mål med den enkeltes retssikkerhed. Derfor laver vi loven om. Vi fastholder stadig fokus på knive i nattelivet, til fodboldkampe og andre steder, hvor der er større risiko for, at tilspidsede situationer kan opstå. Statistik viser også, at hvis man ser bort fra den knivvold, som foregår i hjemmet, ja, så foregår langt størstedelen da også i de sene nattetimer. Men i stedet for at skære alle tilfældene over en kam målretter vi nu lovgivningen, således at den har særlig effekt der, hvor den virker.

Højesteret gik i mine øjne ind og reddede en række personer, der var kommet i klemme i den nuværende lovgivning. Men på trods af at der er dannet præcedens på området, og det har allerede været oppe til debat, så mener jeg, det er fornuftigt at få ryddet op i paragrafferne. Der skal ikke være tvivl om, hvad man kan risikere af straf. Jeg synes, det er på sin plads, at man får 7 dage, hvis man tager en kniv med sig i nattelivet, men jeg synes også, det er på sin plads, at man slipper med en bøde i tilfælde, hvor der ikke foreligger en skærpende omstændighed.

Jeg har selv arbejdet i et supermarked, og der kan jeg informere om at det vigtigste arbejdsredskab er en hobbykniv, og jeg skal da helt ærligt indrømme, at efter en lang dag i Bilka glemte jeg den af og til i min taske. Jeg opdagede den først flere dage efter i en helt anden sammenhæng. Det er jeg overbevist om også skete for mange af mine andre kollegaer, og jeg er glad for, at det nu entydigt står klart, at man slipper med en bøde, ligesom man også slipper med en bøde, når man har glemt sit kørekort derhjemme.

Det bør desuden nævnes, at vi fastholder bødestraffene på det nuværende niveau, selv om der har været lidt snak frem og tilbage om det

I det fremsatte lovforslag har vi desuden opstillet en række eksempler på, hvad der anses for at være et anerkendelsesværdigt formål. Der står f.eks. således i bemærkningerne, at man til og fra et anerkendelsesværdigt formål gerne må tanke sin bil op med benzin eller handle ind, selv om man har kniven i sin bil, og jeg håber, at vi med større tydelighed nu kan give danskerne ro i sindet, når de medbringer en kniv til et fornuftigt formål. Samtidig håber jeg også, vi kan være med til at sende et klart signal om, at knive ikke hører hjemme i nattelivet, til fodboldkampene osv.

Dette forslag er med til at sikre en større balance i dansk retspolitik, og derfor får det varme radikale anbefalinger med på vejen. Vi kan altså støtte dette lovforslag.

KL 15:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Der er tre, der ønsker korte bemærkninger, først hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:33

Karsten Lauritzen (V):

Man fik faktisk det indtryk af De Radikales ordførers ordførertale, at der afkriminaliseres noget her. Hr. Jeppe Mikkelsen nævner eksemplet med, at man arbejder i en Bilka, og forskellige ting, så jeg vil bare have ordførerens bekræftelse af, at det, der er forbudt, kriminelt, er det samme med den nugældende lovgivning som med det, der ligger her. Så kan man definere, hvor grænsetilfældene er i forhold til bødestraf kontra fængselsstraf osv., men jeg vil bare have ordførerens bekræftelse af, at uanset om hr. Jeppe Mikkelsen tager kniven med til slagteren eller til spejder eller noget andet under den nugældende lovgivning eller under den fremtidige, så vil det give det samme resultat.

Kl. 15:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:34

Jeppe Mikkelsen (RV):

Det kan jeg bekræfte. Jeg tror, at en stor del af forskellen ligger i udgangspunktet, når man bliver taget med en kniv. Er udgangspunktet, at man skal have 7 dage, eller er udgangspunktet, at man får en bøde? Det tror jeg er den største forskel.

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:35

Karsten Lauritzen (V):

Så forstår jeg ikke rigtig alle de der flotte ord, som ordføreren kom med i starten, om, at det her gør op med knive i nattelivet, og at det er en stor forbedring. Man kan godt argumentere for det, andre ordførere har sagt, om, at det her er en justering, og sådan noget. Nogle mener – det er vi så ikke enige i i Venstre – at det er et skridt i den rigtige retning og sådan noget. Vi synes, det er symbollovgivning, og den der store klinge, som hr. Jeppe Mikkelsen førte sig selv op på, er der jo ikke rigtig belæg for i det her lovforslag. Der er vel ikke noget, der går i retning af, at der er flere knive, der forsvinder fra nattelivet, med det lovforslag, som ligger her. Man kriminaliserer stadig væk de samme handlinger, så det, der er forskellen, er jo sådan nogle justeringer af, hvornår man skal have fængselsstraf, og hvornår man skal have bødestraf, og det legitimerer vel ikke helt den der store værdimæssige revolution, som ordføreren ellers giver udtryk for.

Kl. 15:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:35

Jeppe Mikkelsen (RV):

Det er jo en smagssag. Altså, jeg vil medgive, at jeg langt hen ad vejen tror, at det her især er for at sikre alle danskere, som bruger en kniv fornuftigt, sikre, at der ikke er nogen tvivl om, hvornår, hvordan og hvorledes man må bruge en kniv, og at man ikke skal frygte fængselsstraf som udgangspunkt, men derimod i højere grad skal risikere en bøde. Det synes jeg er på sin plads, og det synes mit parti.

KI 15:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Den næste, der har bedt om en kort bemærkning, er hr. Tom Behnke.

Kl. 15:36

Tom Behnke (KF):

Jeg synes, at det var forfriskende, at vi her fik den ærlige tilgang til forslaget, for det var lidt svært at vriste ud af Socialdemokratiets ordfører. Men her var der rene ord for pengene. Der er tale om en nedkriminalisering – sådan! Så er det ligesom slået fast. Så har jeg også konstateret, at der er uenighed mellem regeringspartierne om, hvorvidt det er det, der er tilfældet eller ej, men lad nu det ligge.

Jeg har et mere konkret spørgsmål. For under en havnefest, som typisk strækker sig hen over en weekend, opstår der lørdag kl. 13.02 et masseslagsmål, hvor der er knive involveret, der bliver stukket med ulovlige knive. Hvordan er det i forhold til det her lovforslag, for der står jo, at det skal være i nattetimerne, og det her skete jo ikke i nattetimerne? Hvordan er det med definitionen på natteliv og nattetimer og havnefester? Hvor er vi henne med det?

Kl. 15:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:37

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg takker hr. Tom Behnke. Hvad angår det eksempel, hr. Tom Behnke stiller op, erindrer jeg – og hr. Tom Behnke må ikke holde mig op på det, men jeg er sikker på, at ministeren i hvert fald gerne svarer på spørgsmål om det – fra de utrolig mange sider, som jeg har læst i forbindelse med behandlingen af det her lovforslag, før det blev fremsat i Folketingssalen, at der faktisk står et sted, at byfester også nævnes som steder, hvor det f.eks. kan være en skærpende omstændighed at have en kniv med. Jeg nævnte også selv fodboldkampe i min ordførertale.

Så jeg vil faktisk tro, at det i det tænkte eksempel også vil være en skærpende omstændighed at medbringe en kniv, fordi en byfest også er et sted, hvor en tilspidset situation i højere grad kan opstå.

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Tom Behnke.

Kl. 15:38

Tom Behnke (KF):

Jeg spurgte meget præcist til det her, fordi vi tidligere i debatten har hørt, at den væsentligste grund til at fremsætte det her forslag i virkeligheden var, at man ønskede at præcisere lovgivningen, så det fremgik tydeligt af bemærkningerne, hvornår det er lovligt, og hvornår det er ulovligt.

Hr. Jeppe Mikkelsen havde en anden holdning til det, nemlig at her er der tale om en nedkriminalisering, og det er også fair nok. Det er så der, uenigheden er mellem regeringspartierne. Men kan vi ikke være enige om i forbindelse med denne præcisering, som man sådan ligesom prøver at løfte forslaget her med, at selv om man har skrevet

lidt flere ord i bemærkningerne, er det stadig væk ganske upræcist, hvor der er skærpende omstændigheder, og hvor der ikke er skærpende omstændigheder?

Kl. 15:38

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:38

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg ved altså ikke, om man kan tale om en nedkriminalisering. Jeg tror bare, at udgangspunktet er et andet.

Altså, det udgangspunkt, man har, når en person bliver taget med en ulovlig kniv på et sted, hvor vedkommende ikke burde være med en ulovlig kniv, kan være forskelligt. Det er det, som dette lovforslag helt fundamentalt lægger op til at ændre i forhold til den nuværende lovgivning på området.

Hvad angår præciseringen, synes jeg, at der er et langt afsnit i bemærkningerne, som giver en række eksempler på, hvornår der er et anerkendelsesværdigt formål med lovgivningen. Men hvis hr. Tom Behnke ikke mener, at det er præcist nok, ser jeg da frem til under udvalgsarbejdet sammen med hr. Tom Behnke og de øvrige partiers repræsentanter at kigge på, hvordan vi kan få præciseret det endnu mere. For jeg tror da, at vi alle sammen uanset parti, og uanset hvad vi som sådan mener, har en interesse i, at lovgivningen i det danske land er præcis.

Kl. 15:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den sidste for en kort bemærkning er hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:39

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes som et par andre spørgere, at det var et forfriskende ordførerindlæg, hr. Jeppe Mikkelsen kom med. Det kan vi godt lide her i Folketinget, for det, der mange gange er træls, er, hvis der bliver talt med for meget uld i mund, f.eks. fra regeringers side. Det var i høj grad det, der var tale om fra Socialdemokraternes ordfører. Det var meget svært at finde rundt i, hvad det er for signaler og nye ting, der egentlig ligger i det her lovforslag. Men hr. Jeppe Mikkelsen var meget klar. Der er tale om en nedkriminalisering – jeg tror, at det var den måde, det blev udtrykt på – altså en lempelse af den nuværende retstilstand igennem den ændring, som regeringen nu står for.

Jeg vil bare for en sikkerheds skyld bede om, at hr. Jeppe Mikkelsen fortæller, om det er korrekt forstået, at Det Radikale Venstre mener, at der er tale om nedkriminalisering, altså en lempelse af knivloven, som vi kender den i dag.

Kl. 15:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:40

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg har ikke nævnt nedkriminalisering i min ordførertale. Hvis den skulle være blevet opfattet sådan, beklager jeg selvfølgelig det, men jeg har ikke nævnt ordet nedkriminalisering i min ordførertale. Men jeg vil gerne igen slå fast, at jeg ser ændringen i udgangspunktet som det afgørende. Er udgangspunktet, at man populært sagt får 7 dage på vand og brød, eller er udgangspunktet, at man får en bøde, og at man, hvis der så er en skærpende omstændighed, f.eks. at kniven er fundet i nattelivet eller et andet sted, hvor der er større risiko for knivvold, kan få 7 dage? Det tror jeg er den største ændring.

Kl. 15:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Spørgeren.

Kl. 15:41

Peter Skaarup (DF):

Det er lidt svært at finde rundt i signalerne, også nu fra Det Radikale Venstre. I ordførerindlægget var man meget frisk, men i det her svar er man lidt mindre frisk med at sige, hvor heroisk den her ændring er. Men det, der set med Dansk Folkepartis øjne står tilbage, er i hvert fald, at vi havde et udgangspunkt, der hed fængsel, hvis man blev taget med en ulovlig kniv på sig, og nu er udgangspunktet en bøde. For os er det et utrolig svagt signal at sende, fordi vi dermed sender et signal til forældre til unge mennesker om, at det, hvis det her forslag bliver til virkelighed, er mere o.k. at have en kniv med i byen i morgen, end det var i går.

Jeg vil godt spørge hr. Jeppe Mikkelsen og Det Radikale Venstre: Er det en præstation, man er særlig stolt af? For hvis man ser på det udgangspunkt, Socialdemokraterne havde, hvor de sammen med Dansk Folkeparti og den gamle regering støttede den gamle våbenlov, er der jo sket det, at Socialdemokraterne, selv om de har justitsministerposten, er blevet tvunget til at lave en lempelse af våbenloven, sådan som vi ser det her i dag. Anderledes kan det jo ikke være. Jeg ved ikke, om det er Det Radikale Venstre, der har hele æren, eller om Enhedslisten også har bidraget, men Det Radikale Venstre har i hvert fald gjort arbejdet godt!

Kl. 15:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:43

Jeppe Mikkelsen (RV):

Nu er det det andet indlæg, hvori hr. Peter Skaarup roser mig, og det er jo næsten flatterende og skræmmende på samme tid. Men jeg vil sige, at jeg synes, det er en god præstation, og jeg synes faktisk, at vi får en mere tydelig knivlovgivning: Hvis du bruger din kniv fornuftigt, behøver du ikke at risikere at komme i fængsel; det behøver du ikke at være så bange for; hvis du kommer til at glemme, at du har den med, nøjes du med en bøde. Det er omvendt, hvis man tager den med ud i nattelivet. Her synes jeg også, at vi sender et helt klart signal om, at man får 7 dage i fængsel.

Jeg synes, at det er rimeligt sort-hvidt, og jeg synes sådan set, at det er en god balancegang, for jeg tror også, at hr. Peter Skaarup vil medgive, at der er tilfælde i det danske samfund, hvor det er o.k., at man har en kniv med. Det er f.eks., når man skal på fisketur, eller hvis man er tømrer og skal ud at lave et eller andet stykke arbejde. Her synes jeg ikke at man skal frygte for, at man ryger 7 dage i spjældet. Jeg synes, at vi nu får en knivlovgivning, der er bedre afbalanceret, og som rammer kriminaliteten der, hvor det giver mening, men som samtidig sikrer, at danskere, der bruger deres knive fornuftigt og har dem med de rigtige steder, ikke behøver at sove så utrygt, som de har gjort, siden den sidste lovgivning kom på plads.

Kl. 15:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Anne Baastrup fra Socialistisk Folkeparti som ordfører.

KI 15:44

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Det er godt nok en langvarig debat, vi har haft, om et relativt simpelt forslag. Der er lige en ting, jeg vil minde hr. Peter Skaarup om: Det var meget dramatisk, dengang vi skulle have fjernet revselsesretten.

Jeg husker tydeligt, at Venstres, Dansk Folkepartis og De Konservatives ordførere mente, at hvis man fjernede revselsesretten, ville man smadre det danske familiesystem. Jeg husker også det store løfte, der blev givet i valgkampen i 2001 – revselsesretten ville blive genindført, ingen tvivl om det. Det var især fru Pia Kjærsgaard, der stod fast på det. Så gik der 5-6 år, og nu var det et element i den såkaldte optagelsesprøve til at blive dansk statsborger, fordi det er en dansk værdi ikke at slå sine børn. Jeg syntes bare, vi lige skulle have den krølle på det.

Så vil jeg bare godt lige gøre opmærksom på, at det her lovforslag indeholder præcis det samme, som loven gjorde før 2008, og den eneste forskel fra den nuværende lov er, at man ikke længere som udgangspunkt kommer i fængsel. Vi har taget fat i højesteretsdommene og sagt, at vi laver loven om, således at domstolene, den tredje magt – det er det der med grundlovens § 3 – får lov til at vurdere, hvad der er et anerkendelsesværdigt formål, så man ikke behøver blive sendt i fængsel, men i stedet for kan få en bøde. Det er det, der ligger i det her lovforslag. Herregud.

Kan man ikke godt sige: Det har kan vi da godt være med til? Jeg synes i hvert fald, at det fra regeringspartiernes side er et godt skridt i den rigtige retning, det er et forsøg på at bringe retspolitikken i balance, og så synes jeg ikke, vi behøver at diskutere det vildt meget mere. Hvis hr. Tom Behnke, hr. Peter Skaarup eller hr. Karsten Lauritzen har brug for at få en mere præcis beskrivelse af, hvor man må have en kniv med, kan vi godt folde bemærkningerne lidt mere ud. Men jeg synes i og for sig, at det står relativt godt beskrevet i bemærkningerne.

Kl. 15:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren skal lige blive stående. Jeg takker hende for, at hun i det mindste sagde hr. Gud!

Hr. Peter Skaarup har en kort bemærkning.

Kl. 15:46

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, fru Anne Baastrup tager det forbavsende stille og roligt, at man kommer til at sende et svagt signal til de forældre, der prøver på at sige til deres børn og unge, at de ikke skal have kniv med i byen. For det her signal er meget svagt over for den gruppe, der overvejer at tage en kniv med, og der er desværre ret mange, der tager kniv eller andre våben med. Men det er åbenbart bare sådan en lille ekspeditionssag.

Jeg kan konstatere, at det, fru Anne Baastrup siger her, lægger sig meget tæt op ad det, justitsministeren og Socialdemokraternes ordfører siger, nemlig at det ikke er den store ændring, hvor Det Radikale Venstres ordfører mener, at det er noget af en sejr, der er vundet her, og at man står tilbage med en stor glæde over, at man altså har fået lempet lovgivningen på det her punkt. Så der er ret meget uenighed i regeringen. Synes fru Anne Baastrup ikke, at det er nogle meget divergerende signaler, man sender, når der bliver sagt så forskellige ting i ordførerindlæggene fra de forskellige ordførere for regeringspartierne?

K1 15:47

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:47

Anne Baastrup (SF):

Jeg forstår ikke spørgsmålet. Sagen er den, at hvis domstolene finder, at det ikke er et anerkendelsesværdigt formål, hvortil man har medbragt sin kniv, så skal man 7 dage i fængsel. Så kan man jo godt som forælder sige: Du skal virkelig tænke dig rigtig godt om, jeg kan i hvert fald fortælle dig, søde Brian, at hvis du tager kniven med

i aften, risikerer du at komme i fængsel. Det kan en hvilken som helst forælder fortælle, og det vil også blive taget alvorligt af domstolene. Hr. Peter Skaarup snakker bare udenom, fordi hr. Peter Skaarup vil have lov til at stemme imod det her forslag. Men det er fair nok.

K1 15:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Anne Baastrup.

Kl. 15:48

Peter Skaarup (DF):

Fru Anne Baastrup kan jo mene, hvad hun nu vil, og udtrykke sig, som hun nu vil, i den her sag, men det signal, der står tilbage over for de familier, der er tale om, hvor det her diskuteres, og hvor det er et tema, er, at nu giver det som udgangspunkt bøde, når man har kniv med, hvor det før gav fængselsstraf. Det er jo også det, som Det Radikale Venstres ordfører har glædet sig over tidligere her i debatten.

I forhold til det med det anerkendelsesværdige kan jeg i og for sig ikke rigtig se den store forskel, for Højesteret har jo netop i de domme, der har været tale om, slået fast, at det ikke skulle give fængselsstraf i de her meget omdiskuterede tilfælde. Så derfor er den del af debatten ligesom uddebatteret, men har været brugt af nogle til at sige, at der var brug for ændringer.

Når jeg ser og hører, hvad Socialdemokraterne siger, kan jeg kun stå tilbage med den opfattelse, at Socialdemokraterne har haft deres synspunkt, at SF har haft deres synspunkt, og at Det Radikale Venstre har haft deres anderledes synspunkt hele vejen igennem. Det, der bare er sket, er, at De Radikale og SF har fået overbevist Socialdemokraterne om, til fælles gavn åbenbart, at nu skal man føre en lempeligere kurs. Det er situationen, det er signalet udadtil, og det er et dårligt signal.

Kl. 15:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:49

Anne Baastrup (SF):

Nu er der tre partier i regeringen, og vi har alle indflydelse på udviklingen af regeringsgrundlaget.

Kl. 15:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 15:50

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Mange tak. Der har jo været en lettere forvirring i denne sal i dag om, hvad det egentlig er for en ny lovgivning, vi er i gang med at lave. Og man kan sige det sådan, at hvis vi tager udgangspunkt i den lovgivning, der stadig væk eksisterer, og som har været debatteret meget, så var der to problemer med den. Det ene var minimumsstraffen på 7 dages fængsel, som blev indført, og det andet, kan man sige, har været anmeldelsesområdet. Og begge dele har været diskuteret rigtig meget.

Jeg vil starte med at snakke om minimumsstraffen, fordi det at have en minimumsstraf for noget, altså det, at man siger til domstolene, at hvis den her lov bliver overtrådt, så *skal* det – ligegyldigt hvad – give minimum 7 dages fængsel, er jeg og Enhedslisten helt principielt modstander af. Det skal nemlig altid være sådan, at vores domstole tager udgangspunkt i det enkelte konkrete tilfælde og hver

eneste gang vurderer hvert enkelt konkret tilfælde for sig med de skærpende eller formildende omstændigheder, der må være i den situation. Der er ikke nogen forbrydelser, der er ens, der er ikke nogen forbrydere, der er ens, og der er ikke nogen ofre, der er ens. Det er derfor, vi gør det sådan, at vi i Folketinget vedtager lovene. Vi vedtager, hvad det er for nogle ting, der skal være forkerte, f.eks. at have en kniv med på diskotek – vi har fået slået fast ret mange gange nu, at det skal være forkert – og så er det op til domstolene at finde ud af i de konkrete tilfælde, hvad det så skal betyde; hvilke skærpende omstændigheder der er, hvilke formildende omstændigheder der er. Og det har vi så nedfældet nogle principper for i straffeloven. Derfor er det så grundlæggende forkert, at man går ind og skriver i loven, at det, ligegyldigt hvad domstolene ser af formildende omstændigheder i en enkelt konkret sag, skal give 7 dages fængsel. Derfor er vi i Enhedslisten glade for det her lovforslag, som gør op med den uskik, det er at minimumsregulere, at indføre minimumsstraffen.

Det andet problem, som også har været omtalt, er jo anvendelsesområdet for den her knivlov. Der bliver ikke lavet om på anvendelsesområdet, og selv om hr. Peter Skaarup meget gerne vil have det til at fremstå som noget skidt, at der bliver lempet, ville jeg ønske, at det var sket, for det er nemlig sådan, at der har været uklarhed i befolkningen om, om man måtte have lov til at gå på café på vejen hjem fra sin indkøbstur, hvor man havde købt en ny brødkniv. Det har der været uklarhed om, og det er der sådan set stadig væk. Der er stadig væk uklarhed om, om man må have lov til det. Det gør vi ikke op med i dag, og det synes jeg da er et problem.

Det er så rigtigt nok, at vi nu siger til folk: Du kan i hvert fald være sikker på, at det ikke giver mere end en bøde, og du skal nok ikke i fængsel for det, medmindre du tager kniven med på diskotek om aftenen. Jeg synes, det er en forbedring at kunne sige det, altså, at når man tager en kniv med et sted hen, hvor der er risiko for, at der opstår vold eller tumult eller andet, f.eks. når man går på diskotek, så giver det nok fængselsstraf. I de andre tilfælde er det stadig væk uklart, om det overhovedet er lovligt eller ulovligt. Altså, får jeg en bøde eller ej, hvis jeg tager en cafétur med min mormor på vej hjem fra indkøbstur, fordi jeg har købt en brødkniv? Jeg synes helt ærligt, at vi under udvalgsbehandlingen skal tage en saglig diskussion om, hvordan vi kan gøre de bemærkninger så klare, at der ikke længere er nogen tvivl hos befolkningen. Kan vi gøre det overhovedet?

Kl. 15:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en enkelt kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:54

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil sige til fru Pernille Skipper, at Enhedslisten vel har indgået en aftale med regeringen om det her, og derfor kan jeg måske undre mig over, at man så vil lave ændringer på forskellig vis. Fru Anne Baastrup var også lidt inde på, at man måske skulle præcisere nogle ting i bemærkningerne. Altså, har man en aftale eller ej? Jeg kunne godt tænke mig at høre Enhedslisten fortælle os, om der er en aftale om det her lovforslag. Vil det gå igennem, som det ligger, eller skal der ske ændringer? For så vil vi selvfølgelig gerne høre om det.

Når fru Pernille Skipper så siger, at der er tale om minimumsstraf her på 7 dages fængsel for at bære kniv, så mener jeg ikke, det er i overensstemmelse med sandheden. Det er rigtigt nok, at man i dagspressen nogle gange har kunnet se det her forslag som værende et, der blev betragtet som havende en minimumsstraf på 7 dages fængsel, men hvis man ser i forslaget, er der jo tale om, at man har en altovervejende hovedregel, der kan tilsidesættes, hvis der er nogle formildende omstændigheder af speciel karakter, f.eks. det her med anerkendelsesværdige formål. Så vil fru Pernille Skipper ikke give mig

ret i, at der ikke er tale om minimumsstraf på det her forslag? Det er der derimod på det fra 2008 angående skydevåben.

Kl. 15:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:55

Pernille Skipper (EL):

Vi så jo heldigvis ved to højesteretsafgørelser, at Højesteret fortolkede det, man havde lagt op til, på den måde, at de anvendte den undtagelsesbestemmelse, der var. Så det er rigtigt nok. Jeg synes dog stadig væk, det er en uskik, at man går ind og siger, at der skal være en minimumsstraf som hovedregel, og at den kun under særlige omstændigheder kan fraviges, for så har man stadig væk reguleret på domstolenes udgangspunkt og deres mulighed for at foretage en individuel konkret vurdering. Men jeg giver hr. Peter Skaarup fuldstændig ret i, at der selvfølgelig var undtagelsesmuligheder, og det hører også med til historien.

Derudover bliver der spurgt til, om der er en aftale. Der er en aftale om, at man ændrer på minimumsstraffen. Det er det, vi er i gang med at gøre i dag. Det andet, det vil sige, om man skal ændre på anvendelsesområdet, er der ikke nogen aftale om, så selvfølgelig har jeg da en holdning til det.

Kl. 15:56

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 15:56

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes bare, at man bliver lidt forvirret, for det er vel normalt sådan, at hvis man siger, at der er en aftale om forskellige lovforslag – og her diskuterer man også anvendelsesområdet meget indgående i bemærkningerne – må det jo stå til troende. Men det gør det åbenbart ikke. For jeg kan forstå på Enhedslistens ordfører, at man ikke har en aftale om anvendelsesområdet, men at man har en aftale om minimumsstraffen, som i øvrigt ikke er en minimumsstraf – er det rigtigt forstået? Jeg synes, at man bliver forvirret. Altså, enten er der en aftale, hvor vi ved, hvad der kommer til at ske, eller også er der ikke en aftale.

For os at se er der jo i hvert fald overordnet set den aftale, at vi får et svækket signal – det må fru Pernille Skipper vel medgive – over for de grupper, der kunne finde på at bruge en kniv og at have en kniv med i nattelivet, ikke mindst bruge den, hvis de har fået noget inden for vesten. Det er vel et svækket signal. Og det er vel det, aftalen handler om, og ikke anvendelsesområdet, som fru Pernille Skipper siger at der ikke er nogen aftale om.

Kl. 15:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:57

Pernille Skipper (EL):

Nu kan hr. Peter Skaarup jo gå ind og læse aftalen; den er lavet i forbindelse med finansloven. Jeg står ikke med aftaleteksten her, men jeg er ret sikker på, at vi ikke har aftalt, at der skal sendes et svækket signal.

Først og fremmest vil jeg sige, at hele ideen om signallovgivning er en præmis, som jeg meget nødig vil gå med på, men hvis vi absolut skal tage som præmis, at det signal, man sender med lovgivningen, har en betydning, når unge personer, som måske ikke har de bedste venner, og som måske er ude i noget skidt, skal overveje, om de skal tage en kniv i lommen, inden de går i byen for at have det

sjovt med deres venner, altså, hvis man virkelig tror på, at det, vi vedtager her, har betydning for den beslutning, vil jeg fastholde det, de tidligere ordførere har sagt, og det er, at det stadig væk som udgangspunkt vil give en fængselsstraf, hvis man tager kniven med i lommen, når man går i byen med sine venner.

Kl. 15:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den sidste med et spørgsmål er hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 15:58

Karsten Lauritzen (V):

Det er en opfølgning på hr. Peter Skaarups spørgsmål, for er det ikke normal parlamentarisk praksis, at man, når man forhandler om noget, forhandler om et lovforslag, og her har Enhedslisten så forhandlet med regeringen om knivloven, kommer frem til et kompromis, og at det så er det, man bakker op om? Så er der vel lavet et forlig, en aftale. Det lader da til, at en del af de andre partier, der er med i aftalen, har efterladt det indtryk i hvert fald her i Folketingssalen i dag, at det er en aftale, der ikke kun handler om, at man ikke vil afkriminalisere noget, men også om det, lovforslaget rent faktisk går ud på. Og så er det da helt nye tanker, som fru Pernille Skipper giver udtryk for.

Jeg vil så godt høre, om Enhedslisten så har en forventning om eller har forlangt, at der skal være en ny forhandling ovre i Justitsministeriet. Vi må jo finde ud af, om det her er færdigforhandlet, eller om det bare er et hjørne af det, som fru Pernille Skipper giver udtryk for

Kl. 15:59

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 15:59

Pernille Skipper (EL):

Jamen hr. Karsten Lauritzen kan jo læse aftalen. Endnu en gang: Vi har aftalt, at vi vil fjerne minimumsstraffen i forbindelse med knivloven, og der er ikke nogen tvivl om, at det er en færdig aftale. Men som det er sagt, er anvendelsesområdet jo stadig væk problematisk. Man har forsøgt at præcisere det i bemærkningerne her, men jeg vil sådan set påstå, at vi godt kan prøve yderligere at præcisere det i bemærkningerne, hvis der er behov for det, sådan at vi får et mere klart anvendelsesområde.

Kl. 16:00

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:00

Karsten Lauritzen (V):

Der står jo ikke noget i aftalen om, at man vil ændre på anvendelsesområdet, som der gør på alle mulige andre områder. F.eks. er der et stort forlig, som Enhedslisten ikke er med i, og som handler om anklagemyndighedens økonomi, og der er det så det, man har aftalt, der gælder, og hvis man gerne vil have ændret noget andet, har man bragt det ind i forhandlingerne. Så det er da mærkeligt, at Enhedslisten nu kommer og siger, at det her ikke er færdigforhandlet. Vi andre må jo så forvente, at der kommer endnu nogle forhandlinger og endnu et lovforslag, og det vil vi se frem til, men det er da bare interessant, at der tilsyneladende ikke er nogen af de andre aftaleparter, heller ikke Liberal Alliance, men det kan vi jo spørge Liberal Alliances ordfører om, når vedkommende kommer på senere, som har den opfattelse, at man kun har forhandlet om det, som fru Pernille Skipper giver udtryk for. Derfor bliver jeg nødt til at spørge Enhedsli-

stens ordfører, om man har aftalt med regeringen at forhandle om den anden del på et senere tidspunkt.

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 16:01

Pernille Skipper (EL):

Nei

Kl. 16:01

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til hr. Simon Emil Ammitzbøll, ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 16:01

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Lovforslag nr. L 61 om ændring af våbenloven er jo en del af udmøntningen af den rets- og udenrigspolitiske aftale, som regeringen har indgået sammen med Enhedslisten og Liberal Alliance, og derfor kommer det næppe som en overraskelse for nogen, at Liberal Alliance stemmer for det foreliggende lovforslag.

Tilbage i 2008 indførte man den her berømte minimumsstraf på 7 dages betinget fængsel i forhold til førstegangstilfælde ved overtrædelse af knivloven. Venstres ordfører, hr. Kim Andersen, har i nogle af de diskussioner, vi har haft løbende omkring, om vi skulle ændre på det her, gang på gang gentaget: Vi ændrede ikke på, hvad der skulle straffes, men kun på strafniveauet. Det er i hvert fald det, vi mange steder kan finde hr. Kim Andersen refereret for at sige.

Når man så nu ændrer det, får vi at vide af Venstre, at det er rent symbolsk, og det var det så åbenbart også, da Venstre indførte det – andet kan man vel ikke konkludere. Der er nu blevet afsagt et par domme i Højesteret, og det, som er fint for os, er, at vi nu i loven får præciseret, at det er sådan, at udgangspunktet fremadrettet skal være, den altovervejende hovedregel bliver nu, at man får bøde og ikke ubetinget fængsel. Det synes vi sådan set er godt.

Revolutionerer det her verden? Får vi liberalismens komme ved dette forslag? Det tror jeg sådan set ikke der med et enkeltstående forslag er risiko for eller – sådan som jeg jo nok ville betragte det – mulighed for, men det er et lillebitte skridt i den rigtige retning, og det skal man jo altid glæde sig over. Derudover skal man huske på det, som jeg indledte med. Det her er en del af en større rets- og udlændingepolitisk aftale, som Liberal Alliance med glæde har indgået, fordi vi har fået trukket Danmark i en mere liberal retning på en række områder. Jeg ved ikke, om jeg afslører for meget fra forhandlingerne, men det her var ikke det, der fyldte mest, for nu at sige det sådan, men det er en lille, nyttig ændring, som vi har fået med i pakken, og som vi er glade for der er et noget bredere flertal for, end der var for at indføre den tåbelighed, man lavede i 2008.

Kl. 16:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så er det den sidste ordfører, hr. Tom Behnke for De Konservative.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Se, den lov, vi har i dag, nemlig en våbenlov, som ikke kun er en knivlov, selv om det er rigtigt, at der er nogle paragraffer i våbenloven, som handler om knive, er jo en lov, der blev strammet op på, fordi der var alt for mange, der slæbte rundt på ulovlige knive, og der også var alt for mange eksempler på, at man brugte disse ulovli-

ge knive til at stikke hinanden med. Det skulle bringes til ophør. Så kom der en stramning af våbenloven, hvor man gik fra, at udgangspunktet var, at personer kunne nøjes med at få en bøde i førstegangstilfælde, til, at de måtte se i øjnene, at hvis de ikke evnede at forstå, at de ikke måtte rende rundt med en ulovlig kniv, så røg de også i førstegangstilfælde i fængsel. Det var udgangspunktet, men der kunne være formidlende omstændigheder, og så kunne de nøjes med en bøde. Det var udgangspunktet.

Så var der nogle helt skæve sager, som også var rigtig meget oppe i medierne, og der var enighed om, at vi måtte have de sager ført helt til Højesteret for at få slået helt fast, hvordan Folketingets vedtagne lov skulle forstås. Højesteret præciserede, at der selvfølgelig kunne være undtagelser, og at der selvfølgelig kunne være formildende omstændigheder, der gjorde, at man kunne nøjes med at få en bøde. Rigsadvokaten udsendte derefter en ny vejledning til anklagemyndigheden landet over om, hvordan våbenloven skulle håndteres efter den seneste stramning.

Derefter var alle tilfredse, og vi har også her i debatten kunnet høre, at både Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti og De Konservative sådan set er tilfredse med den retstilstand, der er. Hvorfor er det så, at vi skal ændre den? Hvorfor kommer der et lovforslag om en nedkriminalisering? Det er jo det, der gør sig gældende. Deri har den radikale ordfører fuldstændig ret. Der er tale om en nedkriminalisering. Det vil andre partier så ikke helt stå på mål for. Der er i det hele taget mange forskellige udlægninger i regeringspartierne. Det er lige fra Socialdemokraterne, der mener, at der er tale om en præcisering, til Enhedslisten, der mener, at det er der overhovedet ikke tale om, for der er faktisk stadig væk en masse usikkerhed i det her, til Det Radikale Venstre, der mener, at der er tale om en nedkriminalisering, til SF, der mener, at det her decideret er et opgør med knivloven. Det er interessante forskellige tilgange til det.

Men det, vi skal huske på er fællesnævner i det her, er, at de pågældende partier i valgkampen gik ud og sagde, at de ville afskaffe knivloven. Selv om det i sig selv er noget vrøvl, vidste alle godt, hvad der blev ment med det. Og nu gennemfører man det så. Der synes jeg nok, at andre ordførere godt lige kunne have sagt tillykke til regeringen, for her er et valgløfte, der rent faktisk bliver gennemført. Og jeg synes, at man skal lykønske regeringen med det, når det sker. Det sker ikke så tit, men det sker så i dag. Det vil jeg også godt ønske tillykke med – jeg er ikke enig i lovforslaget, tværtimod stemmer De Konservative imod, men jeg synes alligevel, at man skal sige tillykke, når der er grund til at gøre det.

Grunden til, at vi stemmer imod, er, at i den lovgivning, vi vedtog, var udgangspunktet fængselsstraf og bødestraf undtagelsen. Nu bliver det omvendt. Nu er bødestraf udgangspunktet, og det er kun ved særlig skærpende omstændigheder, at der kan blive tale om, at man skal i fængsel. Der er altså en markant forskel på, hvordan man ser på, hvor strafbart det skal være at rende rundt med en ulovlig kniv.

Men både det lovforslag, vi gennemførte, og det lovforslag, der ligger i dag – og det synes jeg nok er ret væsentligt at få understreget – ændrer ikke på, hvad der er lovlige og ulovlige knive. Så hvis der er nogen, der sidder ude i landet og tænker, at der nu er frit slag, vil jeg bare advare dem, for det er der ikke. Ulovlige knive er stadig væk ulovlige, og det synes jeg måske at vi alle sammen har en fælles forpligtelse til at få understreget i debatten her i dag, så vi ikke kommer til at lede nogen i tvivl om den sag.

Men det, der gør sig gældende, er, at vi har haft de her sager ved Højesteret. De blev præciseret, og man fandt ud af, hvad der helt præcis mentes med den lov, der var vedtaget i Folketinget – jeg er enig i det, Højesteret nåede frem til – og Rigsadvokaten sendte en vejledning rundt, og lige siden har vi ikke set en eneste af disse tossede sager, som kunne fortjene at komme på forsiden af aviserne, i tv m.v. Det betyder, at hele systemet har forstået, hvad Folketinget

mente. Politiet, anklagemyndigheden og domstolene har nu en praksis, som er i overensstemmelse med det, Folketinget ønskede, nemlig at udgangspunktet er 7 dages fængsel, men at der selvfølgelig kan være formidlende omstændigheder, der gør, at man kan nøjes med en bøde.

Det andet væsentlige, der kom ud af den lovstramning, som VK-regeringen gennemførte, var, at vi lige siden mig bekendt ikke har set en eneste sag om, at man har brugt ulovlige knive i nattelivet til at stikke hinanden med. Og det var jo det, der var meningen med lovændringen. Det var det, der var meningen med en opstramning, altså at få den effekt, at folk lader knivene ligge hjemme, når de går i byen.

Derfor virkede den lov, vi lavede, og den havde en klar effekt. Derfor er vi bekymrede over, at man nu vil rulle tiden tilbage, for vi er bange for, at det vil have den modsatte effekt, og derfor stemmer vi imod lovforslaget.

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Undskyld, hr. Ole Hækkerup for en kort bemærkning, det var i sidste øjeblik, der blev trykket.

Kl. 16:09

Ole Hækkerup (S):

Jeg beklager, hvis hr. Tom Behnke var lige ved at blive snydt.

Nu ved jeg, at De Konservative har tænkt sig i forbindelse med folketingsvalget i 2015 at gå til valg på at sænke den kriminelle lavalder igen, så jeg skal bare høre engang: Har De Konservative også tænkt sig i forbindelse med folketingsvalget i 2015 at gå til valg på at ændre den her lovgivning tilbage til at være som i de gode gamle VKO-dage?

Kl. 16:09

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 16:09

Tom Behnke (KF):

Det kommer helt an på udviklingen, for vi fremsætter jo ikke lovforslag eller stemmer for eller imod sådan af taktiske grunde: Hvad kan nu lige være smart, hvad gør sig godt i befolkningen, hvad kan man gå til valg på og svinge sig op på? Når vi laver lovgivning fra konservativ side, er det ud fra faktuelle forhold i vores samfund. Hvis det er sådan, at befolkningen besinder sig og dem, der kunne finde på at rende rundt med ulovlige knive til trods for denne ændring, stadig væk lader være, så er der ingen grund til at rette loven tilbage igen. Men hvis den her lovændring får den effekt, som jeg desværre frygter – jeg håber det ikke, men jeg frygter det – nemlig at vi igen kommer til at se nogle af de ubehagelige sager med knive i nattelivet, der bliver brugt mod andre, kan det være nødvendigt at stramme op igen. Og er det nødvendigt at stramme op igen, kan hr. Ole Hækkerup være helt sikker på, at så står Konservative forrest med at stille krav om opstramninger.

Kl. 16:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Ole Hækkerup.

Kl. 16:10

Ole Hækkerup (S):

Men det betyder altså, at hvis det går, som jeg tror det går, nemlig, at vi bare her eksplicit får beskrevet retspraksis, den praksis, som jeg i øvrigt er enig med hr. Tom Behnke i allerede overvejende er fungerende i dag, så vil De Konservative sige: O.k., vores kritik af dette lovforslag var forkert, vi ønsker ikke at ændre retstilstanden. Det vil

sige, at vi kun får rullet tilbage til at have et udgangspunkt om 7 dages hæfte, hvis Venstre og Dansk Folkeparti får flertal alene.

Kl. 16:11

$\textbf{Fjerde næstformand} \; (Holger \; K. \; Nielsen) :$

Ordføreren.

Kl. 16:11

Tom Behnke (KF):

Jeg tror ikke, at jeg vil drages så langt med ud i at spekulere, men det, jeg gerne vil understrege, er, at for Det Konservative Folkeparti er det helt afgørende, at vi ikke laver lovændringer bare for at lave lovændringer. Vi laver lovændringer, når det er nødvendigt, og hvis det bliver nødvendigt at stramme op på den her lov, så kommer vi til at gøre det, for man vil altid se Det Konservative Folkeparti stå forrest med hensyn til at bekæmpe kriminalitet og tage hånd om ofrene, og det er derfor, at vi er så bekymrede for den her lovændring. Vi håber det bedste, men vi er stadig væk bekymrede, og det er derfor, vi stæmmer imod

Det kan godt være, at hr. Ole Hækkerup stadig væk er i den vildfarelse, at der ikke sker nogen ændring, og så kan man spørge, hvorfor så overhovedet fremsætte lovforslaget. Det er jo ret interessant. Men der ligger rent faktisk en lovændring i det her. Der ligger det i det, at fremover vil bødestraf være udgangspunktet, og kun ved særlig skærpende omstændigheder kan man risikere, at man skal ind at ruske tremmer, og det er en markant forskel i retspraksis, i forhold til hvad der er i dag, hvor det er omvendt. Der er udgangspunktet, at man ryger ind og rusker tremmer. Det har jo haft den enorme effekt ude i befolkningen, også over for de mennesker, som ikke tror på, at strafskærpelse har nogen effekt, men lige pludselig har alle jo sagt: Hov, hov, nu må vi hellere sørge for at overholde den lov; vi må være rigtig nøje opmærksomme på at overholde den lov, for vi risikerer at komme i fængsel. Det er derfor, at den lov har haft en effekt. Straf virker.

Kl. 16:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Justitsministeren.

Kl. 16:12

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne takke de partier, som i dag har været positive over for regeringens lovforslag. Det gælder selvfølgelig regeringspartierne, det gælder Enhedslisten, og det gælder også Liberal Alliance, og jeg synes også, at der på visse stræk var positive signaler fra partiet Venstre. Hvis vi i det videre arbejde med det her lovforslag kan afklare nogle af de spørgsmål, som Venstre havde, så bidrager vi selvfølgelig gerne til det.

Med lovforslaget gøres der som bekendt op med den automatik, som ligger i ændringen af våbenloven fra 2008, det vil sige den altovervejende hovedregel om, at der i førstegangstilfælde fastsættes en ubetinget straf på 7 dages fængsel for overtrædelse af knivforbuddet. Regeringen ønsker at fastholde en stærk og konsekvent indsats mod knive på offentligt tilgængelige steder m.v., som kan bidrage til at forhindre nye voldsepisoder og knivoverfald. Det er stadig væk afgørende bl.a. at undgå, at unge tager kniv med, når de bevæger sig ud i aften- og nattelivet, og regeringen vil derfor heller ikke lægge op til at indsnævre knivforbuddet.

Det er imidlertid regeringens opfattelse, at der i forlængelse af Højesterets to principielle domme fra december 2009 om rækkevidden af lovændringen fra 2008 er behov for i lovgivningen at gøre klart op med forudsætningen om, at der i førstegangstilfælde som altovervejende hovedregel skal fastsættes en ubetinget frihedsstraf

på 7 dages fængsel. Og det er som nævnt det, vi gør med dette forslag.

Det skal naturligvis ikke være tilladt at bære kniv, medmindre man har et anerkendelsesværdigt formål, men der skal være en bedre balance mellem den idømte sanktion og den begåede forseelse. Lovgivningsforudsætningen om ubetinget frihedsstraf foreslås, som det også er omtalt, derfor ophævet, og i stedet indsættes en mere afbalanceret sanktionsbestemmelse i våbenloven. Den nye sanktionsbestemmelse vil betyde, at førstegangstilfælde af overtrædelse af knivforbuddet som udgangspunkt straffes med bøde, således at der i førstegangstilfælde kun kan udmåles en frihedsstraf, hvis der foreligger skærpende omstændigheder.

Efter regeringens opfattelse vil den nye sanktionsbestemmelse understøtte domstolenes frihed til at målrette frihedsstraffe til de sager, hvor der er skærpende omstændigheder og dermed behov for en mere markant sanktion end bøde. Der lægges med lovforslaget ikke op til at føre sanktionsniveauet tilbage til retstilstanden før lovændringen i 2008, hvor man alene kunne straffes med en bøde, første gang man overtrådte knivforbuddet. Muligheden for at idømme frihedsstraf i førstegangstilfælde bør efter regeringens opfattelse bevares for at fastholde en stærk og konsekvent indsats mod ulovlige knive, herunder hensynet til den præventive effekt.

Det er således væsentligt, at domstolene fortsat også i førstegangstilfælde kan idømme en markant straf, når der i den enkelte sag foreligger skærpende omstændigheder. Det vil f.eks. være tilfældet, hvis en person har båret kniven i nattetimerne på et diskotek eller et værtshus.

Med de bemærkninger vil jeg endnu en gang takke ordførerne for de forskellige indlæg. Jeg ser frem til den videre behandling her i Folketinget og står naturligvis til rådighed for besvarelse af de spørgsmål, som måtte rejse sig her og i det videre udvalgsarbejde med sagen.

Kl. 16:16

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ministeren. Der er lige en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:16

Peter Skaarup (DF):

Tak til justitsministeren for indlægget. Jeg synes, at det, jeg hører der bliver sagt, lyder meget embedsmandsagtigt; det lyder, som om ministeren har været til en rigtig god gang skoling ovre i ministeriet, men det er noget, vi kan diskutere en anden gang. Men det, der bare står tilbage, uanset om man vil det eller ej, er jo, at man sender et svagere signal, end man gjorde tidligere, og det, som undrer mig i Socialdemokraternes markeringer i dag, og justitsministeren er jo socialdemokrat, er, at Socialdemokraterne, da de var i opposition, jo helhjertet bakkede op om den gamle knivlov, vel vidende, at der jo netop også der var den kattelem, som hele tiden er blevet omtalt, nemlig de såkaldte anerkendelsesværdige formål, og det vil altså sige, at der skal bruges kniv i forbindelse med arbejdet og lignende.

Mit spørgsmål til justitsministeren lyder: Hvad er det, der har ændret sig for Socialdemokraterne fra før folketingsvalget og til nu? Er det den nye parlamentariske situation, som er, at Socialdemokraterne altså skal have De Radikale og Enhedslisten med for at kunne danne et flertal, der har overbevist Socialdemokraterne om, at man vil ændre og lempe i knivloven?

Kl. 16:17

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen): Ministeren.

Kl. 16:17

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Regeringen og dermed også den socialdemokratiske justitsminister er meget, meget tilfredse med, at det er lykkedes at lave en ny, bred aftale hen over midten i dansk politik om både rets- og udlændingepolitikken. Det var noget, som var sjældent at se under den tidligere regering. Vi mener blandt aftalepartierne, at det er vigtigt, at den her type spørgsmål også funderes bredt, og derfor er det mig en stor glæde, at det faktisk er lykkedes at lave en bred aftale om retspolitikken og også dele af udlændingepolitikken.

Det er så rigtigt, at der har været to højesteretsdomme, og at de jo er grundlaget for lovforslaget. Der er nemlig behov for at få gjort klart op med de forudsætninger, som lå bag den tidligere regerings ændring af loven med hensyn til det her spørgsmål. Jeg har så lyttet til debatten i dag og tror, at man måske nok skal passe på med at svinge sig alt for højt op, ligesom Dansk Folkeparti gør. Venstre betragtede det mest af alt som en symbolsk ændring, Konservative mente ikke rigtig, at der skete noget, og Dansk Folkeparti er så af en helt tredje opfattelse.

Det får bare mig til at sige, at jeg tror, at det, regeringen har fremlagt her, er meget fint i overensstemmelse med, hvad der kan være midten i det her spørgsmål, nemlig at vi får tilrettelagt våbenloven på en måde, som nu betyder, at der i førstegangstilfælde gives bøde, og at der under skærpende omstændigheder stadig kan udmåles den frihedsstraf, som også var gældende tidligere.

Kl. 16:19

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:19

Peter Skaarup (DF):

Jeg må indrømme, at jeg igen synes, at det her var sådan lidt en embedsmandssnak: Ja, vi skulle ind på midten og tage bestik af situationen osv. osv. Men det, jeg egentlig spurgte om, fik jeg ikke svar på, nemlig, hvad det er, der har gjort, at den daværende socialdemokratiske ordfører fru Karen Hækkerup, der nu er minister, klart sagde, at den gamle knivlov var god, og at de ting, der skete i Højesteret, lagde tingene på plads, hvorimod man nu siger, at man altså vil lave lovændringer. Hvad er det nye for justitsministeren? Er det den nye parlamentariske situation? Eller hvad er det?

For det er da kritisk, og det var jo også det, som Socialdemokraterne mente dengang, hvis der sendes for svage signaler i retspolitikken i forhold til at have en kniv med i byen, kniv med ud i nattelivet, hvor det kan blive virkelig farligt ikke bare for en selv, men også for andre, der er til stede dér. Hvad er det nye? Hvad er der sket på de her 2 måneder, siden vi havde valg, og hvor Socialdemokraterne vel stadig væk mente, at den gamle lov var i orden?

Kl. 16:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:20

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Der er såmænd ikke sket det helt store. Vi tager konsekvensen af de to domme, der er blevet afsagt ved Højesteret, og det ændrer vi nu loven efter, således at der – som der også står i bemærkningerne til lovforslaget – bliver gjort klart op med de forudsætninger, som lå til grund, altså at der skulle være frihedsstraf i førstegangstilfælde. Det var den ændring, som den tidligere regering indførte.

Så har hr. Peter Skaarup flere gange under debatten sådan forsøgt at tegne et billede af, at det hele nu bare bliver frit og åbent – det var også det, hr. Tom Behnke var inde på. Det er vigtigt at få slået fast,

at det gør det sådan set ikke. Og når hr. Peter Skaarup så nu står og siger, at det er et forkert signal, og nærmest mere eller mindre antyder, at man så nu kan tage ulovlige knive og andet med ud i nattelivet, vil jeg bare sige, at det jo ikke er tilfældet. Hvis man læser bemærkningerne, kan man helt klart se, hvad det er, der er ulovligt nu – ja, det er det samme, som var ulovligt tidligere. Hvor er det, der nu er en skærpende omstændighed? Det kan man se: Det gælder i nattelivet; det gælder i aften- og nattetimerne i bl.a. restaurationsmiljøet; det gælder også i forlængelse af den diskussion, som jeg tror hr. Peter Skaarup var inde i med De Radikales ordfører, hr. Jeppe Mikkelsen, i forbindelse med fodboldkampe, byfester og koncerter, hvor det afgørende er, at der bliver lagt vægt på, at medbringer man en kniv her, begiver man sig ind i et område, hvor man kan bidrage til, at der bliver skabt farlige situationer. Det er det. Der vil der kunne idømmes frihedsstraf på grund af skærpende omstændigheder.

Det, vi lægger op til, er altså, at det fortsat skal være tilfældet, men vi ændrer det, som den tidligere regering indførte, nemlig at der som udgangspunkt skulle være frihedsstraf. Der får man en bøde nu.

K1 16:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:22

Tom Behnke (KF):

Det er mere, fordi jeg synes, ministeren skal have muligheden og chancen for at svare på et relevant spørgsmål i den her sammenhæng, og så kan vi lige så godt få det afklaret med det samme. For det, jeg kunne forstå på fru Pernille Skipper fra Enhedslisten, var, at den der klarhed, som ministeren mener nu er skrevet ind i bemærkningerne til lovforslaget, over, hvor der er tale om skærpende omstændigheder, ikke er der. Usikkerheden er der sådan set stadig væk.

For selv om ministeren nu kunne nævne nogle eksempler på skærpende omstændigheder, kom fru Pernille Skipper jo selv med et eksempel, hvor man ikke kunne få et klart svar på, om det var en skærpende omstændighed eller ikke en skærpende omstændighed. Det kunne jeg godt tænke mig at høre ministerens svar på, for jeg tror, at det for alle vil være helt afgørende. Lovforslaget bliver jo vedtaget, for der er flertal for det, også selv om vi stemmer imod. Så lad os nu få alle de dér præciseringer på plads, og der synes jeg da at vi lige skal have den med.

Kl. 16:23

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:23

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det, vi jo, kan man roligt sige, har gjort en hel del ud af i bemærkningerne, er netop at skitsere, i hvilke tilfælde man trygt kan medbringe sin kniv. Det har vi skitseret meget grundigt i bemærkningerne, og det er faktisk med vilje, for det var jo noget af det, som var til voldsom diskussion, da den tidligere regering gennemførte sin ændring af våbenloven. Der har vi så brugt en hel del tid på at få beskrevet det i bemærkningerne.

Når der så er tale om skærpende omstændigheder, er det i de tilfælde, som jeg her har nævnt. Hvis man på den vægtskål vil have vejet andre tilfælde, går jeg ud fra, at det er noget, som Folketingets Retsudvalg helt sikkert vil tage op i behandlingen af det her lovforslag. Som jeg sagde, svarer vi selvfølgelig på alle de spørgsmål, der bliver stillet om lovforslaget i den videre behandling af det.

Kl. 16:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tom Behnke.

Kl. 16:24

Tom Behnke (KF):

Det kan jeg godt forstå. Det er kloge ord fra en justitsminister. Det tror jeg også at jeg ville have svaret. Men man kan jo spørge ind til en masse tænkte eksempler. Problemet er, at det ikke nødvendigvis er sådan, at vi her i Folketinget er i stand til at komme med alle tænkte eksempler.

Så derfor vil jeg høre ministeren, om det er sådan, at den liste, der i dag står i bemærkningerne til lovforslaget, er en udtømmende liste. Det vil sige, at hvis man som kriminel evner at finde en mulighed for at begå sin kriminalitet på en lokalitet eller på et tidspunkt af døgnet, som ikke lige er nævnt i bemærkningerne, så kan man sådan set få lov til at slippe med en bøde.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:25

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det, der er hele pointen med det her lovforslag, er lige nøjagtig, at domstolene får det nødvendige bevægerum ud fra det, der bliver udstukket her i lovgivningen, til at afgøre de her spørgsmål. Her er der jo en forskel mellem den tidligere regerings holdning til området og den nuværende regerings holdning til området. Den tidligere regering ville have, at det uanset hvad gav 7 dage i brummen, hvorimod den nuværende regering siger, at det er tilfældet, når der er tale om skærpende omstændigheder.

Som jeg redegjorde for før, er det også skitseret, hvad der er skærpende omstændigheder, og det er selvfølgelig op til domstolene at afgøre, om noget i det pågældende tilfælde er en skærpende omstændighed.

Kl. 16:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:25

Karsten Lauritzen (V):

Det var sådan set for at høre justitsministeren om noget. Der var jo en diskussion med Enhedslistens ordfører, hvor Enhedslistens ordfører fra Folketingets talerstol gav udtryk for, at det her var første skridt i en større forhandling om knivloven.

Så vil jeg godt spørge justitsministeren, om justitsministeren er af den opfattelse, at det, man har aftalt, er det, der ligger i lovforslaget, eller om der pågår flere diskussioner i regeringen om, at man skal lave om på andre ting i knivloven end det, der ligger, og her tænker jeg på f.eks. de ønsker, som Enhedslistens ordfører gav udtryk for fra talerstolen.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:26

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er ikke regeringens opfattelse, at der er behov for at lave om på det lovforslag, som er fremsat. Vi synes, at det er en ganske fin udmøntning af den rigtig gode aftale, som vi har lavet med både Enhedslisten og Liberal Alliance.

Kl. 16:26

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til justitsministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

12) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 3: Forslag til folketingsbeslutning om en særskilt straf for identitetstyveri og identitetssvindel.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 26.10.2011).

Kl. 16:27

Forhandling

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 16:27

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand. Beslutningsforslag nr. B 3 opfordrer regeringen til inden den 1. marts 2012 at fremsætte et forslag, der ændrer straffeloven, så identitetstyveri og identitetssvindel indgår som en selvstændig forbrydelse, der kan straffes med fængsel i op til 2 år.

Jeg vil indledningsvis gerne slå fast, at jeg har stor sympati for intentionerne bag forslaget. Identitetstyveri er et meget alvorligt emne, og jeg tror, at vi alle kan sætte os ind i, at det at få stjålet og misbrugt sin identitet må være dybt krænkende og frustrerende for de berørte ofre. Det er imidlertid i den sammenhæng vigtigt at være opmærksom på, at identitetstyveri og identitetsmisbrug spænder meget vidt, idet de enkelte tilfælde varierer fra mindre forhold, der ligger uden for det strafferetlige område, til meget grove sager om bl.a. bedrageri. Men de fleste former for identitetstyveri er i vidt omfang allerede i dag kriminaliseret i straffeloven.

Jeg vil gerne starte med at komme med nogle eksempler. Identitetstyveri sker i praksis ofte som led i forskellige former for formueforbrydelser. Det gælder således også de eksempler, som forslagsstilleren peger på i bemærkningerne til beslutningsforslaget. Identitetstyveri kan altså eksempelvis foregå, ved at gerningsmanden får kendskab til en anden persons bank- eller kreditkortoplysninger og herefter over internettet bestiller varer i den pågældendes navn med en levering til sin egen adresse. Der kan også tænkes tilfælde, hvor gerningsmanden i en anden persons navn bestiller kreditkort eller indgår låneaftaler. Jeg kan også nævne, at politikredsene i de senere år har efterforsket en række sager, hvor e-mail-konti er blevet overtaget via hacking med henblik på at samle informationer om ejeren af den enkelte e-mail-konto, ligesom der har været efterforsket sager, hvor en persons spillekonto hos en spilleudbyder på internettet er blevet hacket og tømt for betalingsmidler.

Identitetstyveri kan også foregå, ved at en person opretter en falsk profil på internettet, hvor den pågældende udgiver sig for at være en anden eksisterende person. Hvis den pågældende i den forbindelse videregiver oplysninger om den pågældende person, vil det efter omstændighederne kunne udgøre en overtrædelse af straffelovens § 264 d om uberettiget videregivelse af bl.a. meddelelser vedrørende en andens private forhold. Der vil også kunne være tale om en strafbar ærekrænkelse efter straffelovens § 267, hvis man eksempelvis bruger profilen til at fremstille den pågældende i et dårligt lys

ved at give udtryk for ekstreme synspunkter, som den pågældende ikke kan tillægges.

Forslagsstilleren finder, at der er brug for en særskilt bestemmelse om identitetstyveri i straffeloven. Som jeg netop var inde på, er den form for identitetstyveri, hvor en andens identitet benyttes til at begå en strafbar handling, jo i sagens natur allerede kriminaliseret efter forskellige bestemmelser i straffeloven, herunder som led i en formueforbrydelse eller som strafbare freds- og ærekrænkelser. Jeg mener derfor ikke, at en særskilt kriminalisering af identitetstyveri vil have nogen reel merværdi i forhold til indsatsen på området, og regeringen kan således ikke støtte et forslag herom.

Når det er sagt, vil jeg gerne understrege, at regeringen tager problemet med identitetstyveri alvorligt, og det vil også fremgå, når jeg nu vender mig mod den del af bemærkningerne til beslutningsforslaget, som vedrører den politimæssige indsats og den generelle forebyggelse af identitetstyveri og identitetssvindel.

Sager om identitetstyveri og identitetsmisbrug bliver i første række efterforsket af personalet i den konkrete politikreds, hvor det strafbare forhold er begået. Rigspolitiet har forskellige muligheder for at bistå politikredsene i efterforskningen af sager om identitetstyveri og identitetsmisbrug. Kriminalteknisk Center i Rigspolitiet kan f.eks. bistå med undersøgelser af fysiske dokumenter, som kan bære spor af en gerningsmand. Rigspolitiets Nationale IT-Efterforskningscenter, NITEC, kan derudover yde bistand med tekniske undersøgelser af it-udstyr, som kan indeholde elektroniske spor. Denne bistand vil typisk bestå i, at efterforskere hos NITEC indhenter oplysninger i form af såkaldte logfiler hos internetudbyderne. Logfilerne, herunder særligt IP-adresserne, er ofte afgørende for opklaringen af det enkelte strafbare forhold.

Det er Rigspolitiets vurdering, at etableringen af NITEC i 2005 har fremmet politikredsenes indsats i forhold til forebyggelse og efterforskning af it-kriminalitet. Det gælder bl.a. sager om identitetstyveri og identitetsmisbrug via internettet.

Det anføres i bemærkningerne til beslutningsforslaget, at politiet skal sikres de nødvendige ressourcer og redskaber til efterforskning af sager om identitetstyveri. Der peges bl.a. på en udvidelse af logningsreglerne. Rigspolitiet har i den anledning oplyst, at politiet allerede i dag er i besiddelse af en række relevante værktøjer til efterforskning af sager om identitetstyveri og identitetsmisbrug. Rigspolitiet har samtidig oplyst, at man følger udviklingen på området tæt, bl.a. med henblik på at vurdere, om der i lyset af den teknologiske udvikling kan være behov for yderligere tiltag.

Kl. 16:33

Når det gælder politiets efterforskningsredskaber, kan jeg i øvrigt nævne, at en arbejdsgruppe under Justitsministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet for tiden er ved at overveje, hvordan oplysninger om brugere af internetcafeer, gratis hotspots og internetadgang på biblioteker kan registreres, så det sikres, at politiet har mulighed for at sammenholde oplysninger om brugerne med oplysninger om det enkelte kommunikationsapparat. Jeg ser frem til at modtage arbejdsgruppens anbefalinger og forslag til konkrete initiativer på området.

Men når alt det her er sagt, er man nødt til at have sig for øje, at denne type af sager kan være vanskelige at opklare, fordi gerningsmændene ofte søger at sløre eller at slette de elektroniske spor, som kunne danne grundlag for en effektiv efterforskning. Det kan derfor være vanskeligt at afdække identiteten på den enkelte gerningsmand. Bekæmpelse af identitetstyveri kræver derfor en bredspektret indsats, der involverer såvel politi og andre myndigheder som den enkelte borger.

Der er bl.a. behov for at videreudvikle sikkerhedsprocedurer hos myndigheder og virksomheder, der håndterer personoplysninger, ligesom der er behov for at skærpe legitimationskrav på områder, hvor identitetsmisbrug typisk forekommer. Dernæst kræves det, at man fortsat fra myndighedernes side har fokus på at højne det tekniske niveau for en sikker identifikation af personer, der indgår aftaler eller anvender offentlige selvbetjeningssystemer på internettet. Endelig er der behov for øget bevågenhed hos den enkelte borger.

Netop det sidstnævnte er centralt. Hvis identitetstyveri på effektiv vis skal kunne forebygges, må vi alle i vores dagligdag være meget opmærksomme på, at vi ikke uforvarende udleverer personoplysninger til uvedkommende. Herudover må vi sørge for at sikre vores eget private it-udstyr. Det kan f.eks. dreje sig om at knytte en adgangskode til den trådløse internetadgang derhjemme. Jeg kan i den sammenhæng nævne, at der på Digitaliseringsstyrelsens hjemmeside findes en særlig vejledning til borgere om identitetstyveri. Herudover har der i den årlige kampagne, og den hedder »netsikker nu«, været sat fokus på at fremme sikker adfærd blandt borgere på internettet.

Men som sagt er det bestemt ikke kun borgerens eget ansvar at forhindre identitetstyveri og identitetsmisbrug. Virksomheder og myndigheder, der betjener borgerne i situationer, hvor der kan være særlig adgang til identitetsmisbrug, må naturligvis være opmærksomme på at stille skærpede legitimationskrav. Det gælder f.eks. pengeinstitutter ved indgåelse af låneaftaler eller oprettelse af bankkonti; det gælder også kommuner, bl.a. i forbindelse med anmeldelse af flytning.

I bemærkningerne til beslutningsforslaget anføres det endvidere, at det er vigtigt, at der tages hånd om ofrene. Det er jeg naturligvis meget enig i, og jeg vil gerne understrege, at regeringen lægger stor vægt på, at de, der bliver ofre for forbrydelser, behandles med alvor og respekt, og at de får den hjælp og støtte, der er relevant og effektiv i situationen. Det fremgår jo bl.a. også af regeringsgrundlaget, som hedder »Et Danmark, der står sammen«, at regeringen har det som en central prioritet, at der bliver færre ofre for kriminalitet, og at de personer, der desværre bliver udsat for kriminalitet, også bliver hjulpet.

Når det gælder ofre for identitetstyveri, kan de pågældende allerede i dag rette henvendelse til Digitaliseringsstyrelsen og få råd og vejledning. Det drejer sig bl.a. om, hvilke præventive foranstaltninger offeret selv kan iværksætte for fremadrettet at reducere risikoen for misbrug af den pågældendes identitet.

Afslutningsvis vil jeg endnu en gang gerne understrege, at identitetstyveri og identitetsmisbrug er kriminalitetsformer, jeg som justitsminister ser med stor alvor på, og jeg lægger stor vægt på, at politiet også fremover har fokus på indsatsen for at bekæmpe identitetstyveri og identitetsmisbrug.

Når det gælder en særskilt kriminalisering af identitetstyveri, er det som sagt efter regeringens opfattelse hverken et hensigtsmæssigt eller nødvendigt tiltag. Dertil kommer, at politiet har oplyst, at de er i besiddelse af en række relevante redskaber til efterforskning af disse sager. Det er på den baggrund regeringens vurdering, at der ikke aktuelt er behov for nye initiativer, som rækker ud over de allerede eksisterende tiltag på området. Det er samtidig vigtigt at understrege, at forebyggelse af disse sager jo i høj grad forudsætter, at såvel myndigheder som borgere også selv er opmærksomme på, hvordan man anvender it-udstyr på en sikker vis.

Et af de spørgsmål, som har været rejst i sagerne om identitetsmisbrug og identitetstyveri, vedrører Det Centrale Personregister, altså cpr-lovgivningen. Der vil jeg bare til slut sige, at Økonomi- og Indenrigsministeriet har oplyst, at der ikke i dag i cpr-loven er hjemmel til, at en person, der udsættes for identitetstyveri, kan få udstedt et nyt personnummer. Men ministeren har oplyst, at man vil tage initiativ til, at vi iværksætter drøftelser mellem Økonomi- og Indenrigsministeriet og Justitsministeriet med henblik på at undersøge, om der kan være tilfælde, hvor tildeling af et nyt personnummer kan have en effekt i henseende til netop at forhindre yderligere identitetsmisbrug.

Men som sagt: Regeringen kan ikke støtte forslaget.

Kl. 16:38

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til justitsministeren. Der er lige nogle korte bemærkninger, først fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:39

Peter Skaarup (DF):

Jeg skal sige tak til justitsministeren for de ting, der – synes jeg – trækker i den rigtige retning. Det er først og fremmest det sidste, der er blevet sagt, men jeg er da ærgerlig over, at justitsministeren ikke på regeringens vegne kan støtte beslutningsforslaget, også fordi lige præcis det her beslutningsforslag jo er skrevet på en måde, hvor det præcis løfter det, som Socialdemokraternes ordfører på området og Socialistisk Folkepartis ordfører på området sagde i sidste folketingssamling. Derfor undrer jeg mig stærkt over, at regeringen så ikke vil gennemføre det, man selv har sagt før valget, når man nu sidder i regering og har muligheden for at gennemføre det. Det kunne jeg godt tænke mig at spørge justitsministeren om. Hvad er begrundelsen for, at man ruller tilbage og begår endnu et løftebrud? Jeg ved godt, at regeringen måske ikke er så glad for at høre det ord så tit, men det er jo et løftebrud, når man før valget sagde, at man laver en selvstændig paragraf, ligesom man har i Norge. Nu gør man det ikke alligevel. Hvad er begrundelsen?

Kl. 16:40

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:40

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Der skal ikke herske nogen tvivl om, at regeringen tager det her spørgsmål meget, meget alvorligt. Det er også derfor, at jeg gjorde en hel del ud af redegørelsen. Hos politiet bliver sagerne taget alvorligt. Der bliver nu lavet et stykke fælles arbejde for at se på cpr-lovgivningen og se på, om det kan være en hjælp og den rigtige vej at gå, som jeg sluttede af med at sige. Der er også muligheder for ved andre myndigheder at få vejledning om de her forfærdelige sager, som det jo helt sikkert er. Det er en opfordring til, at myndigheder, dvs. statslige myndigheder, kommunale myndigheder, regionale myndigheder, og andre, er meget opmærksomme på, hvordan man behandler personfølsomme oplysninger. Så regeringen tager det her meget, meget alvorligt og iværksætter nu et samarbejde for at se, om vi også kan bruge cpr-lovgivningen på området.

Kl. 16:41

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 16:41

Peter Skaarup (DF):

Jeg sidder bare og undrer mig over regeringen. Regeringen bliver beskyldt for mange løftebrud, der er sågar nogle, der kalder regeringen for en løftebrudsregering, og vel vidende at hele den debat jo er overstået – eller er den? – begår man her løftebrud igen. For virkeligheden er jo, at Socialdemokraternes ordfører her til Jyllands-Posten den 25. juni sidste år sagde:

»Med en selvstændig paragraf om identitetstyveri kan vi sende et vigtigt signal. Det lader til, at der er så mange huller på området, at netop en selvstændig paragraf vil kunne gøre en forskel.«

Det sagde fru Maja Panduro, der var ordfører for Socialdemokraterne på det tidspunkt. Jeg forventer egentlig, at justitsministeren kan komme med en bedre forklaring end den, der kom lige før, for der var ingen forklaring på, hvordan man kan have ét synspunkt sidste år

i juni måned og nu have et andet synspunkt: at nu vil man ikke noget. Det virker altså meget forbavsende.

KL 16:42

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:42

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er bestemt ikke noget udtryk for, at regeringen ikke vil noget. Tværtimod har jeg her skitseret den palet af initiativer, som bliver sat i værk, og jeg synes da, at forslagsstillerne skulle tage at anerkende, at der er et væld af initiativer i gang. Der er et politi, som arbejder seriøst med de her sager. Der er styrelser, hvor man kan hente vejledning og inspiration, hvis man er kommet i problemer. Der er opfordringer til, at myndigheder skal være påpasselige med personfølsomme oplysninger. Der er et samarbejde, som jeg sluttede af med at redegøre for, som kigger på cpr-lovgivningen og den del af det.

Så jeg har svært at forstå, hvad bekymringerne går ud på, ud over at det måske mere er sådan en professionel bekymring. Det er helt fair, men jeg synes dog alligevel, at man må sige, at der her er tale om en hel palet af initiativer, som viser sig at være de rigtige, og som viser, at der bliver sat ind over for det her modbydelige fænomen over en bred kam og ikke bare med en særlig bestemmelse, som jo viser sig, hvilket jeg har redegjort for, allerede at være dækket af straffeloven.

Kl. 16:43

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 16:43

Karsten Lauritzen (V):

Det er en opfølgning på hr. Peter Skaarups spørgsmål, for som hr. Peter Skaarup siger, så var man meget, meget klarere i Socialdemokratiet, da man sad i opposition, og det er jo ikke så lang tid siden. Altså, den 25. juni siger fru Maja Panduro på vegne af Socialdemokratiet, at man bestemt vil stemme for et forslag om en selvstændig identitetstyveriparagraf, som jo er det forslag, som ligger her.

Det er da mærkeligt, hvad der præcis er sket med Socialdemokratiets holdning, ud over at man selvfølgelig er kommet i regering. Jeg ved godt, at det på en række andre områder har betydet, at Socialdemokratiet har skiftet holdning, men jeg har svært ved at se argumentet lige her.

Så jeg vil da godt bede justitsministeren om at redegøre for, hvorfor man mente noget, da man sad i opposition, og var så fast i udmeldingen, når justitsministeren nu så fast kan afvise, at man overhovedet vil være med til at tale om sådan en selvstændig paragraf.

Kl. 16:44

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Justitsministeren.

Kl. 16:44

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som sagt er det regeringens opfattelse, at de forhold, som er blevet omtalt, er dækket af straffeloven, som den ser ud i dag. Pointen er som sagt, at man skal passe på med at isolere det her problem ved at lave en selvstændig paragraf i straffeloven og tro på, at det signal, der ligger i det, er det, der skal til. Holdningen er fra regeringens side, at de forhold, der er omtalt her, er dækket af den nuværende straffelov. Jeg har redegjort for, hvad det er for forhold, der har været fremme i debatten, og hvordan vi i regeringen mener at de er dækket.

Så er der ellers et væld af initiativer, som skal til for at sikre, at vi kommer det her til livs. Kommuner, regioner og stat skal passe på med omgangen med de personfølsomme oplysninger, ikke mindst når vi taler om borgernes adgang på internettet. Det handler om politiets tilgang til sagen. Det handler om, at politiet tager det her meget seriøst. Det handler om, at borgerne har muligheder for at få vejledning og råd, hvis det går galt. Og det handler til sidst om, hvordan man kan benytte cpr-lovgivningen til at foretage en yderligere styrkelse af borgernes beskyttelse på det her område.

Kl. 16:45

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 16:45

Karsten Lauritzen (V):

Tak for det svar fra justitsministeren. Jeg kan så forstå, at man har skiftet holdning, at man har begået løftebrud, om man vil, eller at man, som justitsministeren sagde, er dækket ind af den nuværende lovgivning. Det må jo betyde, at Socialdemokratiets ordfører dengang i juni måned ikke havde sat sig ind i sagerne. Det er selvfølgelig også en forklaring, men dog lidt pudsigt.

Den tidligere justitsminister, hr. Lars Barfoed, var sådan set åben over for at se på, hvad erfaringerne var fra Norge, hvor man jo har den her selvstændige paragraf. Nu har justitsministeren været så afvisende over for overhovedet at ville være med til noget som helst, og derfor har jeg ikke nogen forventning om, at man er det, men det kunne jo godt være, at der var den lille åbning, at man var villig til at se på, hvad der er erfaringerne fra Norge, og hvad der er erfaringerne fra USA i forhold til en selvstændig paragraf. For der er nogle, der taler for, at det faktisk kan have en anden virkning end blot at være en dobbeltparagraf. Det får i hvert fald løst det problem, som der er i øjeblikket, med, at enhver kan oprette en profil for bl.a. justitsministeren på Facebook, og det vil så være lovligt, indtil man begynder at dele personlige oplysninger ud. Det synes vi i Venstre sådan set er lidt problematisk kan lade sig gøre.

Kl. 16:47

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:47

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt nok, at der har været fokus på forholdene i Norge, og det viser sig – det har Justitsministeriet undersøgt – at den ordning, der er i Norge, i det væsentlige svarer til, hvad det er, vi har i Danmark. Derfor er det, om man vil, noget, der er gennemført, og derfor er det jo bare endnu en understregning af, at det her kan man ikke bare se som en selvstændig paragraf i straffeloven. Det kræver en bredere indsats, og det er det, regeringen har redegjort for er nødvendigt her.

Vi har peget på, hvad det er for nogle instanser – myndigheder, politi og borgere selv – der skal til for at sikre en bred indsats med forebyggelse. Man skal passe på med at udlevere personfølsomme oplysninger, og går det galt, er der en digitaliseringsstyrelse, man kan henvende sig til og få vejledning af, og er der sager, er det også sager, der bliver taget hånd om fra politiets side. Endelig vil vi nu se på cpr-lovgivningen. Er det noget, som kan være til hjælp i de pågældende sager? Det er et arbejde, som vi sætter i gang nu.

Kl. 16:48

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tom Behnke for en kort bemærkning.

Kl. 16:48

Tom Behnke (KF):

Ministeren kalder på anerkendelse af alt det, som regeringen har gjort, og der skal jeg da være den første til at rose regeringen. Det er jo en lang række initiativer, som blev iværksat af den tidligere konservative justitsminister, som nu bliver udmøntet. Så det kan da naturligvis kun fortjene ros, og jeg er glad for, at den nuværende justitsminister også er enig i, at den ros skal den tidligere regering have. Så er vi jo enige om det.

Men jeg hørte også, at justitsministeren gav udtryk for – og jeg er enig – at borgerne skal være meget forsigtige. Altså, man skal selv gøre sig nogle overvejelser, man skal passe på, og sådan er det jo i alle livets forhold. Man har hver især et ansvar. Men der er dog et sted, hvor der sker meget, meget lemfældig omgang, nemlig der, hvor personnummeret har allerstørst betydning, dvs. i passet. For det er jo stadig væk sådan den dag i dag, at som en god service over for borgerne sender pasudstederne passene med posten. De sendes ikke engang rekommanderet. Det er bare et helt almindeligt brev, der kommer. Der forsvinder jo årligt et par tusinde pas i forsendelsen, og det er borgerne altså fuldstændig uden indflydelse på, så det var måske et område, man kunne kigge på. Jeg vil spørge, hvad ministeren mener om det.

Kl. 16:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:49

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Når det gælder procedurerne for udstedelse af pas, håber jeg, at ordføreren er tilfreds med, at det er noget, jeg hjertens gerne svarer på et spørgsmål om i Retsudvalget. De helt eksakte procedurer for udstedelse af pas har jeg ikke lige præsent, men det finder vi selvsagt ud af i Retsudvalget.

K1 16:49

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Tom Behnke for et yderligere spørgsmål.

Kl. 16:49

Tom Behnke (KF):

Jamen det forstår jeg godt, og der er et andet sted, jeg gerne vil rose ministeren for – der er i hvert fald masser af ros herfra i dag på det her beslutningsforslag, vi diskuterer lige nu - hvor jeg synes, at ministeren sagde noget rigtig fornuftigt, nemlig at regeringen lægger stor vægt på relevant hjælp og støtte til ofrene. Jeg skrev det ned ord for ord, for jeg sad og tænkte: Hvad så med det der med at få et nyt personnummer? For det er jo virkelig den relevante, direkte støtte til ofrene, og der vil jeg gerne kvittere for, at ministeren sagde, at der er man allerede i regeringen i fuld gang med at komme med forslag til, hvordan loven skal ændres, sådan at det kan lade sig gøre på en meget nemmere måde, end det kan i dag. Der synes jeg ikke at ministeren skal stå alene med det. Jeg har også hørt ved tidligere debatter, at det har været et udtalt ønske i Folketinget, at man havde den mulighed, men det har knebet noget med at få det gennemført. Så medmindre der er mange, der protesterer, tror jeg faktisk, at ministeren herfra har fuld opbakning til at fortsætte det arbejde, for der er virkelig tale om, at man gør noget for ofrene. Så tak for det.

Kl. 16:50

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ministeren.

Kl. 16:50

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det. Rosen ligger jo fint i forlængelse af det, vi har set på retspolitikken, hvor De Konservative godt fulgt af Liberal Alliance så at sige slutter til på en hel række forslag, og der vil jeg så bare sige, at roserne er gengældt, og jeg håber på, at vi på baggrund af det kan lave flere gode aftaler også på retsområdet. Substansen handler her jo om spørgsmålet om cpr-loven, og der er der så iværksat drøftelser imellem Økonomi- og Indenrigsministeriet og Justitsministeriet for at se, om der er noget, vi kan gøre på det her område. Så det vender vi tilbage med, når de her drøftelser er tilendebragt.

Kl. 16:51

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak for det. Efter alle de roser er der ikke flere bemærkninger til justitsministeren. Tak til ministeren. Den næste er hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 16:52

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Tak. Med beslutningsforslaget foreslår Dansk Folkeparti som sagt, at identitetstyveri og identitetssvindel indgår i straffeloven som selvstændige forbrydelser, der kan straffes med fængsel i op til 2 år.

Jeg vil først og fremmest sige, at vi i Venstre er glade for, at det her beslutningsforslag bliver fremsat. Vi ser med alvor på den stigning, der er i tilfælde af identitetstyveri og lignende kriminalitet, og vi mener, at myndighederne med rette bør opprioritere arbejdet for at forebygge og forhindre den her form for kriminalitet.

Sidste år skrev Jyllands-Posten en artikelserie om identitetstyveri, og jeg må indrømme, at det er skræmmende læsning. Man kunne bl.a. læse om den 22-årige Laura Madsen, der var udsat for groft identitetstyveri/svindel. En identitetstyv flyttede Laura Madsens adresse gennem en falsk ePosthuskonto. Herigennem fik tyven så adgang til den pågældende persons post, og han benyttede muligheden til at bestille både kreditkort og benzinkort i hendes navn. Herefter hævede identitetstyven så hendes løn og købte benzin i hendes navn for mere end 7.000 kr., og da Laura Madsen anmeldte det til Østjyllands Politi, fik hun i første omgang at vide, at der ikke var ressourcer til at se nærmere på det. Den historie er desværre langtfra et særtilfælde. En undersøgelse fra Danmarks Statistik fra 2009 viser, at der årligt er mere end 27.000 danskere, der oplever, at en anden udgiver sig for at være dem. Det er et tal, som undersøgelsen gisner om faktisk er langt højere, fordi identitetstyveri ikke eksisterer rent juridisk, og derfor vides det jo ikke, hvor mange anmeldelser og domme der reelt er på området.

I Venstre har vi stor sympati for Laura Madsen og de tusinder af andre danskere, der bliver udsat for identitetstyveri. Ofre for identitetssvindel og -tyveri står mange gange tilbage som dybt krænkede og magtesløse, fordi der ved uopklarede sager kan være uvished om, hvornår tyven slår til igen. I Venstre mener vi, at der er behov for en bred indsats, som både gør det sværere at begå identitetskriminalitet, som sikrer, at ofrene hjælpes, og som sørger for, at identitetstyve findes og får den straf, der er behørig. Vi er også af den opfattelse, at straffeloven ikke har holdt trit med samfundsudviklingen, og vi forholder os derfor positivt over for en eventuel ændring, således at identitetstyveri og -svindel indgår som selvstændige forbrydelser. Det vil sende et klart signal til både kriminelle og politiet om, at identitetssvindel og -tyveri anses som en grov form for kriminalitet, som ikke kan accepteres uanset omfanget.

Men inden vi her i Folketingssalen vedtager ændringer af straffeloven, mener vi dog, at det vil være relevant at få lidt mere viden frem, f.eks. lade Straffelovrådet se på forslaget og vurdere, hvilken løsning der er hensigtsmæssig. Det skal også undersøges mere dyb-

degående, hvilke ændringer i straffeloven der vil have en præventiv effekt. Nu kan vi så forstå, at de undersøgelser, som Justitsministeriet skulle lave i forhold til Norge, måske er afsluttet. Det kan vi så se på under udvalgsbehandlingen. Vi er lidt inspireret af, hvad erfaringen er fra Norge og bl.a. også fra USA, hvor man har selvstændige paragraffer i straffeloven. Vi vil også meget gerne have en definition af, hvad identitetstyveri er.

I Venstre forholder vi os altså åbent over for eventuelle lovgivningsmæssige initiativer, hvis de ellers er fornuftige. Vi anerkender, at der er et voksende problem her. Vi ønsker en bred indsats, og det skal derfor også undersøges, hvordan myndighederne kan yde støtte og vejledning til ofre for identitetssvindel. Vi vil også gerne se på, hvilke forbedringsmuligheder der kan være i forhold til den politimæssige og efterforskningsmæssige indsats i forhold til den her form for kriminalitet, som desværre altså er i vækst.

At identitetskriminalitet er i vækst, skyldes i høj grad den teknologiske udvikling, som først og fremmest gør det nemmere at svindle med identiteter, og derfor er det også relevant at se på opgraderingen af den digitale sikkerhed i Danmark, og vi vil også godt kvittere for den melding, som justitsministeren er kommet med her i dag i forhold til at se på cpr-registeret. Der har været nogle meget skræmmende artikler om, hvordan man kan regne sig frem til, hvordan et cpr-nummer er opbygget. Hvis man har en persons cpr-nummer, har man altså adgang til en lang række ting, fordi det danske offentlige system er bygget op omkring cpr-numre som noget helt centralt. Så det er en problemstilling, vi tager meget alvorligt og gerne vil være med til at diskutere bredt i Folketingssalen.

Så vi vil gerne opfordre justitsministeren til at igangsætte en undersøgelse, som kan afdække, hvilke tiltag der er mest effektive, f.eks. at få Straffelovrådet til at se på det her, og vi vil også godt tilskynde til, at det er noget, der kommer til at blive prioriteret højere på politirelevante myndigheders ressourcedagsorden for at få opklaret og bekæmpet den her form for kriminalitet. Tak.

Kl. 16:57

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Hækkerup som ordfører for Socialdemokraterne.

Kl. 16:57

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Med det her forslag er det, som det allerede er fremgået, ideen at ændre straffeloven, sådan at identitetstyveri indgår som en selvstændig forbrydelse. Jeg vil bare begynde med helt overordnet at sige, at jeg faktisk er enig med forslagsstillerne i, at vi her står med et stigende problem, hvor nogle stjæler andres identitet og bruger de indsamlede oplysninger til at købe varer eller låne penge med, og at ofrene derefter står i en på mange måder umulig situation. At der er nogle, der bliver ramt, vidner bl.a. den omtalte, som der har været i Jyllands-Posten, om, og det tror jeg også den forrige ordfører var inde på. Da nye muligheder på nettet samtidig udvikler sig, udvikler mulighederne for at stjæle andres identitet sig jo desværre også, og det er dybt krænkende.

Af forslaget fremgår det, at det ville blive lettere at komme efter gerningsmændene – det fremgår lidt længere nede i teksten i forslaget – hvis logningen, altså registreringen af oplysninger om, hvem der går på nettet hvor og hvornår, blev grundigere og mere omfattende, end den er i dag. Det tror jeg at forslagsstillerne har helt ret i. Der har vi jo så i øvrigt i Retsudvalget mellem alle partierne aftalt, at vi skal se på logningen, så vi får en registrering, der helst skulle sikre, både at vi ikke sådan bliver unødigt overgået, og at gerningsmændene samtidig bliver effektivt overvåget. Det arbejde i Retsudvalget hænger selvfølgelig sammen med arbejdsgruppen i ministerierne om

netop logning, og det hænger selvfølgelig så i øvrigt også sammen med revisionen af logningsdirektivet.

Nu sagde ministeren i sin tale, at der allerede er grundlag for at straffe identitetstyverier efter gældende lov, og at Rigspolitiet har oplyst, at de allerede i dag har ordentligt grundlag for efterforskning af identitetstyverier og -misbrug. Lad mig sige det med det samme: Hvis Rigspolitiet på et tidspunkt på grund af udviklingen skulle finde ud af, at der er brug for at ændre lovgivningen, ser Socialdemokraterne meget gerne på det. Men af de grunde her kan vi ikke stemme for forslaget, som det konkret ligger her.

Så tror jeg altså, vi må sige, at når det handler om at gøre noget ved identitetstyveri, handler det først og fremmest også om den hjælp, som ofrene for identitetstyveri får. Hvad gør man? Hvordan kommer man videre? Hvem skal man henvende sig til? Det er alle den slags spørgsmål. Og som det allerede er fremgået af ministerens besvarelse, ligger det jo hos Digitaliseringsstyrelsen, og det er her, vi skal sørge for, at der er en nem adgang til at få hjælp, og vi skal selvfølgelig altid kigge efter, om vi kan gøre det bedre der. Jeg er derfor også meget tilfreds med den melding, ministeren havde med i dag om cpr-loven og samarbejdet med Økonomi- og Indenrigsministeriet om at få kigget på lige præcis det her med at få nyt cpr-nummer.

Kl. 17:00

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 17:00

Peter Skaarup (DF):

Tak for det. Jeg synes som hr. Ole Hækkerup, at det er en vigtig sag, og det er også derfor, vi har fremsat beslutningsforslaget. Vi er enige om mange ting her. Det, der så bare slår mig, er, at det samråd, vi havde i Folketingets Retsudvalg sidste sommer – indkaldt af Social-demokraterne, og hvor den konservative justitsminister på det tidspunkt, hr. Lars Barfoed, blev indkaldt – jo bl.a. gik ud på, at man gerne ville presse ministeren til at gøre det særlig strafbart at begå tyveri af identitet. Derfor undrer det mig, at vi i dag må se på, at regeringen ikke vil gøre det særlig strafbart, som det er tilfældet i Norge, hvor man i december 2010 eksplicit pindede det ud og sagde, at der her var brug for en særlig stor indsats, og derfor gjorde man det særlig strafbart.

Så jeg kunne godt tænke mig at spørge hr. Ole Hækkerup, hvad det er, der er sket med Socialdemokraterne, siden man løber fra det løfte, som man gav i sommeren 2011. Det er trods alt ikke så lang tid siden.

Kl. 17:01

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:01

Ole Hækkerup (S):

Tak. Som jeg nævnte, første gang jeg havde ordet, har Rigspolitiet jo oplyst, at de allerede i dag har et ordentligt grundlag for efterforskning af identitetstyveri og -misbrug. Og jeg må være ærlig og sige, at jeg jo ikke sad i Retsudvalget, dengang der var samråd, og jeg ved ikke, om den daværende justitsminister sagde det her med, at Rigspolitiet havde sagt, at de ikke mente, at de på nuværende tidspunkt havde brug for at få skærpet paragrafferne på det her område. Men jeg sagde også i min ordførertale, at hvis det er sådan, at Rigspolitiet på et tidspunkt kommer og siger: Prøv at høre en gang, vi har nogle konkrete problemer med retstilstanden – jamen så ville det da være underligt, hvis ikke vi her i Folketinget sagde, at vi selvfølgelig vil kigge på det.

Men på spørgsmålet, om Retsudvalget har været bekendt med den vurdering fra Rigspolitiet på det tidspunkt, bliver jeg jo nok i virkeligheden svar skyldig.

K1 17:02

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:02

Peter Skaarup (DF):

Jeg tror, at Rigspolitiet næsten altid har den opfattelse, at man gør arbejdet godt, og at politikredsene gør, hvad de kan, for at optrævle også tyverier af identiteter. Det ville jo være lidt mærkeligt, hvis en enhed, en styrelse eller en organisation sagde, at de gør arbejdet dårligt på det her område. Nej, selvfølgelig kom det frem på en sådan måde, at den daværende justitsminister sagde, at der kunne gøres mere, men Socialdemokraterne ville i forlængelse af det samråd, man selv havde indkaldt til, kræve, at vi fik lavet en særlig paragraf i straffeloven, ligesom de har i Norge. Så vel vidende alt det, som hr. Ole Hækkerup diskuterer med sig selv, sagde Socialdemokraternes ordfører til Jyllands-Posten den 25 . juni 2011 :

»Det er meget rigtig at se på, om falske netprofiler også skal gøres strafbart. Med en selvstændig paragraf om identitetstyveri kan vi sende et vigtigt signal.«

Så der var et klart krav fra Socialdemokraterne og også SF, og det er derfor, vi andre nu står med endnu sådan en løftebrudssag, og vi kan ikke rigtig få nogen forklaring på, hvad der er sket.

Kl. 17:03

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:03

Ole Hækkerup (S):

Tak. Men det er jo i virkeligheden ikke noget svar på spørgsmålet om, hvad der er oplyst fra Rigspolitiets side, altså om man syntes, at retsgrundlaget var tilstrækkeligt eller ej. Og der er jeg i virkeligheden lidt uenig med hr. Peter Skaarup, for Rigspolitiet kan jo sagtens komme og sige, at de kan arbejde så godt, de kan, med de eksisterende regler; de ville imidlertid, hvis reglerne var anderledes, kunne gøre sådan og sådan.

Men sådan som jeg har forstået det, som ministeren netop har oplyst Folketinget om, er det, Rigspolitiet siger, at reglerne sådan set er gode nok, og at det ikke er det, der er problemet her – og så er der jo en lidt anden situation. Så er det bare, jeg siger – og det tilstår jeg helt åbent, da hr. Peter Skaarup sad i Retsudvalget på daværende tidspunkt – at jeg jo ikke ved, om Rigspolitiet har sagt det samme på daværende tidspunkt, altså om de har sagt, at reglerne sådan set var gode nok, og om det har ligget til grund dengang, eller om det ligger til grund nu. Derudover er min pointe, at jeg jo i virkeligheden er enig med hr. Peter Skaarup i, at der er et problem, og at der er et problem, vi er nødt til at gøre noget ved, fordi problemets omfang er stigende.

Noget af det, det måske er allerallervigtigst at gøre noget ved i den her forbindelse, er lige præcis det der med at hjælpe ofrene. Jeg har det jo ligesom hr. Karsten Lauritzen sådan, at når man ser nogle af de klip, der ligger, og den omtale, der har været i Jyllands-Posten, er det mest det der håbløse i den situation, folk står i, der gør indtryk. Altså, hvad skal jeg gøre? Hvor skal jeg gå hen? Hvem skal jeg henvende mig til? Hvordan skal jeg få rettet op på det her på en fornuftig måde? Man kan levende sætte sig ind i det selv. Og jeg tror i virkeligheden, det er der, vi allerallerbedst kan tage fat, hvis vi faktisk kan hjælpe ofrene for identitetstyveri.

Kl. 17:04

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:04

Karsten Lauritzen (V):

Jeg vil godt kvittere for det sidste, som Socialdemokratiets ordfører var inde på. Men i øvrigt vil jeg spørge til der, hvor debatten ellers var kommet til, for hr. Ole Hækkerup siger, at Rigspolitiet måske svarer noget andet nu, og justitsministeren har redegjort for, at man allerede er dækket ind, og det kunne jo være valide argumenter, hvis det ikke var for det, at hr. Ole Hækkerups kollega, fru Maja Panduro, i juni måned – det er kort tid siden – var ude med en helt anden argumentation for, hvorfor man skulle lave en selvstændig paragraf. Hun sagde dengang til Jyllands-Posten:

»Det er meget rigtig at se på, om falske netprofiler også skal gøres strafbart. Med en selvstændig paragraf om identitetstyveri kan vi sende et vigtigt signal. Det lader til, at der er så mange huller på området, at netop en selvstændig paragraf vil kunne gøre en forskel.«

Så argumentationen er altså til dels, at noget af det, der ikke er kriminelt i dag, faktisk kan kriminaliseres, altså det at oprette falske netprofiler. Så derfor er det vel relevant at spørge Socialdemokratiets ordfører, hvorfor man mente det i juni måned og så ikke mener det længere. Hvad er der sket, ud over at man har fået magten? Men det betyder jo ikke, at man har vendt på en tallerken, eller gør det?

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:06

Ole Hækkerup (S):

Der kan jo være sket det – men det er så ren spekulation fra min side – at man på det samråd, der på det tidspunkt var i Retsudvalget, ikke har oplyst om, at alle forhold var dækket ind af lovgivningen, og at Rigspolitiet følte sig dækket ind af den eksisterende lovgivning.

Kl. 17:06

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:06

Karsten Lauritzen (V):

Jo, men det, der er tale om her, er jo faktisk, at hvis man laver en selvstændig paragraf – det redegjorde justitsministeren også for – ville man så kriminalisere det at oprette en falsk profil. Det kunne være af hr. Ole Hækkerup, at man lavede en falsk profil. I dag er det ikke i sig selv ulovligt, det er først ulovligt, når man bruger den til noget. Det, fru Maja Panduro siger, er jo, at det faktisk er meget rigtigt at se på, om falske netprofiler også kan gøres strafbare. Og der mente Socialdemokratiet altså, at det skulle gøres strafbart, men det mener man så ikke nu. Det er da en anden holdning, det er da, som hr. Peter Skaarup sagde, et løftebrud. Så må man jo bare indrømme fra Socialdemokratiet og ordførerens side, at man er blevet klogere, for det er da to vidt, vidt forskellige ting.

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:07

Ole Hækkerup (S):

Jeg tror, at hvis vi virkelig skal gøre noget godt for dem, der bliver ramt af identitetstyveri, skal vi måske lade være med at grave os ned i, præcis hvordan man gør det. Hvis det er sådan, at Rigspolitiet på et tidspunkt kommer og siger, at for deres arbejde med at opklare den her type forbrydelser, som der bliver flere af, og som bliver værre, er det nødvendigt, at vi kigger på lovgivningen på nogle bestemte områder, altså fordi de løber ind i nogle lovgivningsmæssige barrierer, så kan jeg sige med det samme, at det vil Socialdemokratiet gerne kigge på.

Det er så imidlertid bare ikke det, der ligger her og nu. Og igen kan jeg jo ikke spekulere i, om justitsministeren for et halvt år siden under den gamle regering oplyste om lige præcis det her eller ej.

Kl. 17:07

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til hr. Ole Hækkerup som ordfører. Så er det hr. Jeppe Mikkelsen som ordfører for Det Radikale Venstre.

Kl. 17:08

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak. Identitetstyveri og -svindel er uden tvivl en alvorlig sag. Det er desværre et problem, der er stigende, det tror jeg vi alle sammen kan konstatere, og man kan jo sige, at det på mange måder er en bivirkning af, at vores samfund er blevet mere og mere digitalt. Det er samtidig en meget, meget svær problemstilling at løse, og jeg er faktisk glad for, at Dansk Folkeparti har sat fokus på problemstillingen, men jeg mener ikke, at dette forslag løser selv samme problemstilling.

For det er jo allerede ulovligt i dag, det er ulovligt at krænke en anden persons ære ved at udgive sig for at være denne person. Det er ulovligt at stjæle en anden persons kontooplysninger og udnytte disse til egen økonomisk vinding, det står flere steder i straffeloven. F.eks. kan det, jævnfør straffeloven, give op til 6 måneders fængsel, hvis man uberettiget videregiver meddelelser om en andens private forhold. Det kan også, jævnfør straffeloven, give op til 4 måneders fængsel og være en strafbar ærekrænkelse, hvis man opretter f.eks. en falsk facebookprofil for at stille en anden person i et dårligt lys ved at give udtryk for nogle ekstreme holdninger.

Identitetstyveri sker ofte også som led i forskellige formueforbrydelser, det handler hele kapitel 28 i straffeloven om, og strafudmålingen er forskellig, men typisk op til 1½ års fængsel. Straffen kan dog skærpes til fængsel mellem 6 og 8 år, hvis der f.eks. er tale om organiseret kriminalitet eller et stort antal forbrydelser, som man ofte ser i sager om identitetstyveri.

Beslutningsforslaget vil langt hen ad vejen sammenskrive den nuværende lovgivning, men altså gøre noget ulovligt, som allerede i dag er ulovligt, og i Radikale Venstre synes vi ikke, det er en god idé. Vi skal lave lovgivning for at løse problemer, ikke for at fremstå, som om vi løser problemer. Jeg håber, at vi fortsat i fællesskab kan have fokus på at hjælpe ofrene for identitetstyveri. I dag har man mulighed for at søge Digitaliseringsstyrelsen om råd, og jeg håber da også, at vi i samarbejde i Retsudvalget kan hjælpe hinanden med at fastholde fokus på at hjælpe de her ofre og se på, hvilke muligheder der er for at undgå identitetstyveri, f.eks. øget oplysning på området. Vi mener dog ikke i Radikale Venstre, at dette beslutningsforslag løser nogen af problemerne grundlæggende, og derfor kan vi ikke støtte forslaget.

Kl. 17:10

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:10

Peter Skaarup (DF):

Jeg skal bare spørge hr. Jeppe Mikkelsen, om ikke det er korrekt forstået, at hvis man ønsker at opprioritere indsatsen for at opklare forskellige former for kriminalitet – det kunne være identitetstyveri,

men det kunne også være sådan noget som stalking – så kan man fra Folketingets side med ret stor vægt sende et kraftigt signal til politiet og domstolene i den retning, man ønsker. Det er det ene spørgsmål.

Det næste spørgsmål er: Hvad er egentlig forskellen på sådan noget som stalking, hvor mennesker bliver forfulgt af syge personer igennem en længere periode, og hvor Folketinget netop i dag har foretaget en særlig skærpelse på området, og så et område som identitetstyveri, hvor man jo på samme måde kan forfølge andre mennesker, men også bruge metoder i kriminelt øjemed?

Når jeg kigger på det, som Jyllands-Posten skrev den 26. juni efter det samråd, indkaldt af Socialdemokraterne, vi havde i Retsudvalget om det her område, og kigger på, hvad De Radikale sagde, kan jeg se, at de på det tidspunkt sagde, at det var en god idé at lære af de norske erfaringer og nævne identitetstyveri i straffeloven, enten som en selvstændig paragraf eller som en tilføjelse. Og så vil jeg spørge hr. Jeppe Mikkelsen: Hvad er der sket siden, når De Radikale har skiftet holdning?

Kl. 17:11

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:11

Jeppe Mikkelsen (RV):

Der var tre spørgsmål, så vidt jeg fik noteret, og jeg starter med det første, nemlig om vi ikke kan sende et vigtigt signal. Det tror jeg absolut vi kan, men jeg tror bare, at det signal allerede er sendt ud til domstolene og politiet. Jeg tror ikke, der er nogen, der tror, at det er o.k. f.eks. at stjæle kreditkortoplysninger fra en person og udnytte dem til egen økonomisk vinding. Jeg tror, at hverken politiet eller domstolene tvivler på, at det naturligvis er ulovligt, og at man, jævnfør straffelovens kapitel 28, kan straffe det med allerede gældende lovgivning.

Så spørger hr. Peter Skaarup til stalking og den skærpelse, vi har foretaget på det område. Jeg synes ikke, sammenligningen helt holder vand. Stalking er en ny definition, noget, som vi har oprettet, og som kan give tilhold, fordi der ikke var mulighed for det i forvejen, det var ikke nogen ny lovgivning, vi sammenskrev på det område. Stalking er jo modsat en normal chikane defineret ved, at det er, hvad skal man sige, kvantiteten i henvendelserne, som gør, at det kan føre til tilhold, hvorimod det med chikane ligesom mere er det enkelte tilfælde, som kan være særlig slemt.

Med hensyn til den 26. juni kan sige, jeg ikke kender til de udtalelser, og jeg var heller ikke til samrådet. Jeg kan jo så sige, at der i hvert fald er kommet en ny retsordfører.

Kl. 17:12

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:12

Peter Skaarup (DF):

Politisk bør man jo nok mene nogenlunde det samme før et valg og efter et valg. Der vil jeg så sige, at De Radikale måske ikke er det parti, man mest kan beskylde for at have skiftet holdning og begået løftebrud. Jeg mener der, at Socialdemokraterne og SF mere kandiderer til at have begået en række løftebrud inden for forskellige områder, ikke bare justitsområdet, men så sandelig også mange andre områder, men det er en anden historie.

Men altså, uanset det mener jeg, at argumentationen, ofte fra embedsmandsside, jo har været, at vi ikke skulle gøre et særligt område strafbart, altså stalking for så vidt eller identitetstyveri for så vidt, fordi det ikke var nødvendigt, der var andre bestemmelser inden for straffelovgivningen, som kunne gøre, at man kunne få fat i de kriminelle, der laver den form for kriminalitet. Men situationen er jo altså

bare den, at nu har vi gjort stalking særskilt kriminelt, selv om man tidligere fra embedsmandsside har rådet til ikke at gøre det, og strammet tingene der. Så er det, det undrer mig, hvorfor vi ikke kan gøre det på det her område, hvor rigtig mange borgere er rigtig meget i klemme.

K1 17:14

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen): Ordføreren.

Kl. 17:14

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jeg er helt enig med hr. Peter Skaarup i, at man hovedsagelig skal mene det efter et valg, som man siger før et valg, og at der skal være en sammenhæng mellem det. Det tror jeg nu også der er i vores retspolitik langt hen ad vejen, men det er klart, at i et parti er der da også forskellige holdninger. Det er da ikke nogen hemmelighed, det er vel derfor, man har gruppemøde en gang imellem, nemlig til at få clearet, hvad der er partiets officielle holdning udadtil, inden man ender her i salen, og der skal jeg orientere hr. Peter Skaarup og resten af Folketinget om, at jeg har fuld opbakning i den nuværende folketingsgruppe til, hvad jeg står og siger her på talerstolen i dag.

I forhold til stalking vil jeg igen fremhæve, at jeg ikke synes, sammenligningen helt holder vand. Jeg synes ikke, at man kan se en rød tråd mellem det beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremsat, og de ændringer i forhold til tilhold, opholdsforbud, stalking osv., som vi netop har behandlet her i Folketinget. Og det kan man ikke, fordi stalking ikke stod et andet sted, det er ikke en sammenskrivning af lovgivningen. Det er jo det, jeg som ordfører på Radikale Venstres vegne har af klage i forbindelse med det beslutningsforslag her. Det er mest sammenskrivning af lovgivning, som allerede er gældende i dag, om noget, som allerede på nuværende tidspunkt er ulovligt, og derfor kan vi ikke støtte det.

Kl. 17:15

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Anne Baastrup som ordfører for SF.

Kl. 17:15

(Ordfører)

Anne Baastrup (SF):

Tanken om at miste sin identitet er jo simpelt hen gruopvækkende, og de historier, vi har hørt, er jo ganske forfærdelige. Folk oplever, at de breve, de forventer at få, ikke kommer, der er sket tyveri af ens adresse osv. Derfor skal vi have stor opmærksomhed på identitetstyveri.

Dansk Folkeparti foreslår i deres beslutningsforslag, at vi skal lave en lovgivning inden den 1. marts. Det synes jeg godt nok er ret hurtigt, selv om det er fremsat i oktober. Men så synes jeg også, at der er en mere principiel overvejelse i forbindelse med Dansk Folkepartis beslutningsforslag, og det er, at man tager udgangspunkt i den norske måde at lave straffeloven på. Norsk strafferet er sådan meget enkeltsagspræget, sådan som jeg har forstået det, hvor vores jo har de meget brede bestemmelser med mandatsvig, bedrageri og fredsog æreskrænkelser. Så har vi derudover i vores særlovgivning cprnumrene og beskyttelsen af dem.

Derfor tror jeg, at det vil bryde den tænkning, der er i vores straffelov, hvis vi laver den type af særbestemmelse, som de har i norsk straffelov. Vi vil i virkeligheden kunne risikere at stå i en situation, hvor der sker et identitetstyveri, der muligvis bruges til vinding, eller som man havde forestillet sig, man kunne bruge til vinding.

Er det så den straffelovsbestemmelse, som hr. Peter Skaarup foreslår, eller er det mandatsvig, er det bedrageri eller hvad? Og hvis vi udsætter domstolene for, at den systematik i vores straffelov brydes i løbet af bare et par måneder, så tror jeg, at vi laver lovsjusk.

Jeg ser meget gerne, at vi i Retsudvalget følger op på det her beslutningsforslag, for jeg synes, det er et meget, meget vigtigt forslag, og det er jo også et forslag, hvor det er af stor betydning for mennesker, at vi holder fokus på det i Retsudvalget. Men det er jo ikke alene os, der skal have fokus på det. De folk, der er ordførere på it-området, skal jo også involveres. Er der rent faktisk sikkerhed i de forskellige systemer, når man anvender sit cpr-nummer? Jeg har selv undret mig over vores brug af sygesikringskort, når vi låner bøger. Det er jo supersmart, men omvendt: Kan vi være sikre på, at den brug af vores cpr-nummer i de her mange forskellige situationer er sikker nok? Når man bliver ringet op af sit forsikringsselskab, eller man ringer til sit forsikringsselskab, fordi der er en eller anden udfordring, man skal have løst, så bliver man spurgt, om man kan huske sit policenummer. Kan man huske det? Nej. Hvad bliver man så spurgt om næste gang? Man bliver spurgt om sit cpr-nummer.

Er vi i virkeligheden ikke kommet i en situation i Danmark, hvor vi er alt for gode eller søde til at videregive vores cpr-numre? Personligt har jeg pålagt mig den opgave aldrig at sende mit cpr-nummer i en mail. Jeg har sådan en eller anden filosofi om, at det kunne være, at det måske ville forhindre folk i at lave tyveri af cpr-nummer fra mig. Men skal vi ikke få de der it-folk – IT-styrelsen, Digitaliseringsstyrelsen – til at give noget meget præcis rådgivning til virksomheder, forsikringsselskaber og andre, som anvender vores cpr-numre som arbejdsredskab? Har de den rette beskyttelse af det?

Så har vi så derudover kommunen. Man kan jo ikke rette henvendelse til sin kommune uden at videregive sit cpr-nummer. Sådan er det bare. Kan vi være sikre på, at kommunernes beskyttelsesforanstaltninger i den situation er gode nok? Jeg vil foreslå, at vi bruger det her beslutningsforslag – så får hr. Peter Skaarup jo også den cadeau – som udgangspunkt til at finde ud af, hvad de egentlig mener i de andre udvalg, hvor man også beskæftiger sig med cpr-nummeret og beskyttelsen af det, så vi derved måske kan forhindre fremtidige identitetstyverier. Og så bør vi vente på, at indenrigs- og økonomiministeren kommer frem til en eller anden konklusion om, om vi kan få nyt cpr-nummer, hvis ulykken er sket.

Der vil jeg så sige, at vi skal passe på, at et nyt cpr-nummer ikke bliver noget, man bare kan få. Altså, det er jo ikke for sjov, at vi har et fantastisk gennemsigtigt samfund, hvor borgerne kan registreres. Hvis folk kan flytte det ene cpr-nummer frem og tilbage, kan det godt gå galt.

Men jeg har ros til hr. Peter Skaarup for at komme med det her forslag, og lad os så bruge det offensivt i stedet for at skændes om, hvad der er blevet sagt på et eller andet samråd tilbage i foråret 2011.

Kl. 17:20

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 17:20

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes faktisk, at vi i Dansk Folkeparti er meget konstruktive, og vi deltager meget gerne i det – også tværgående – arbejde, som fru Anne Baastrup er inde på her. Jeg vil også sige, at man i politik lærer at være meget tålmodig, og at ting kan tage tid. Men jeg kan nu alligevel ikke lade være med at konfrontere fru Anne Baastrup med, at for det her halve år siden, mere end et halvt år siden, havde vi jo netop et åbent samråd i Folketingets Retsudvalg med den foregående justitsminister, hr. Lars Barfoed. I forbindelse med det havde Jyllands-Posten en hel del artikler, hvor også SF medvirkede klart og kraftigt, og i modsætning til det, fru Anne Baastrup siger, sagde SF's daværende retsordfører fru Karina Lorentzen Dehnhardt:

Norge ligner os jo meget strafferetligt, og derfor kunne det være fornuftigt at se nærmere på den norske lovgivning.

Den pågældende ordfører ville altså også gerne se på det med at lave en særlig paragraf i straffeloven som en god mulighed, i lighed med det man har gjort i Norge.

Det, der bare undrer mig, er, hvorfor det lige pludselig er sådan, at man nu har en anden holdning, når man sidder i regering. Det kan jeg ikke forstå. Hvorfor er der ikke nogen stringens i det, man foretager sig?

Kl. 17:21

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:21

Anne Baastrup (SF):

En enkelt straffebestemmelse i straffeloven er ikke nok, og det ved hr. Peter Skaarup jo godt. Vi skal hele vejen rundt. Vi skal i gang med virksomhederne. Vi skal i gang med den enkelte danskers egen oplevelse af, hvad man må bruge sit cpr-nummer til. Det vil jo bare være signal- og pseudolovgivning, hvis man ikke gør det hele. I stedet for at vi skal grave grøfter, synes jeg, vi skal prøve at samarbejde om noget, som er vigtigt for de mennesker, det rammer. Tænk at miste sit cpr-nummer! Så ved man, at man kan stå i en situation, hvor der slipper pas- og bankoplysninger, og hvad ved jeg, ud. Det er det, vi skal forhindre. Jeg vil ikke afvise, at fru Karina Lorentzen Dehnhardt har ment det alvorligt, men jeg ved også helt sikkert, at hun også har vidst, at det ikke var nok.

Kl. 17:22

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:22

Peter Skaarup (DF):

Grunden til, at det er relevant at spørge om, er, at det ikke er en enlig svale. Vi har haft mange forslag her i Folketinget, hvor Socialistisk Folkeparti mente noget andet før valget, end de mener nu, hvor de har fået chancen for at sidde i regering. Vi kan meget fint samarbejde om alle de konstruktive ting. Det gør vi i Dansk Folkeparti gerne, og vi nævner også en hel del andre ting i vores forslag og bemærkningerne, som man bl.a. kan gøre for at hjælpe ofrene og for at bekæmpe misbrug af cpr-numre. Der er vi helt enige.

Jeg synes bare, at vi nogle gange lige er nødt at se på den situation, hvor partier på et tidspunkt siger til vælgerne, at de gerne vil gøre en hel masse, og at de mener det, men hvor det så viser sig, at de lige pludselig mener noget andet. Fru Anne Baastrup kan vel ikke helt afvise, at det må være i offentlighedens interesse at få klarlagt, hvordan det kan være, man mener en ting før et valg og noget andet efter et valg. Det er jo løftebrud, når man gør det.

Kl. 17:24

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:24

Anne Baastrup (SF):

Dette har intet med løftebrud at gøre. Det, det handler om, er, om det er den rigtige måde at lave lige præcis den bestemmelse, eller om det er den rigtige måde at lave det hele på. Det synes jeg at hr. Peter Skaarup skal kvittere for, for det jo ikke noget, som justitsministeren er gået i gang med at prøve at finde ud af nu. Det samråd, vi havde dengang, har jo sat en proces i gang i Justitsministeriet – så meget ved hr. Peter Skaarup jo godt om, hvordan centraladministrationen fungerer – og det er den proces, som vi arbejder videre med. Derudover har vi fået en ny regering, der rent faktisk tager det med cprnumrene alvorligt.

Så jeg kan slet ikke se, hvorfor hr. Peter Skaarup ikke i stedet for roser justitsministeren for det fremragende indlæg, der kom, og for ønsket om at komme videre derfra. Hvis vi nøjes med at rette i straffeloven, sker der nada – det ved hr. Peter Skaarup godt – andet end at vi får en masse domstolsafgørelser, hvor man ikke ved, om det er mandatsvig i, om det er freds- og æreskrænkelse, eller det er bedrageri eller det slemme: dokumentfalsk. Vil hr. Peter Skaarup hellere have, at en, der laver identitetstyveri, får 2 år i fængsel i stedet for 8 år? Det er jo det, vi læner os op ad, når det er dokumentfalsk.

Kl. 17:25

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 17:25

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Mange tak. Vi er jo alle sammen enige om, at vi har et problem her i forhold til identitetstyveri. Det er der ikke nogen tvivl om. Vi er også alle sammen enige om, at der skal gøres noget ved det. Det, vi heller ikke er i tvivl om, er, at det er ulovligt. Jeg vil sige det sådan, at jeg ikke er nogen principiel modstander af, at man indfører selvstændige kriminaliseringer af områder, som i forvejen er kriminaliseret, som det er tilfældet med det her forslag, men selvfølgelig under nogle omstændigheder.

Jeg mener, at det kunne være en mulighed, hvis der er usikkerhed om rækkevidden af gældende ret, eller hvis der er usikkerhed om gerningsindholdet af en straffelovsbestemmelse. Så kan der helt klart være god ræson i at kigge på, om det kunne gøres mere tydeligt ved at lave en selvstændig paragraf. Det holder jeg mig ikke fri for også selv at have foreslået i andre tilfælde. Men hvis det ikke er sådan, at der er usikkerhed enten om rækkevidden eller gerningsindholdet, bliver det jo symbollovgivning, signallovgivning, og det mener jeg er dårligt for lovkvaliteten, og det mener jeg er dårligt for sammenhængen i vores straffelov. Selv om der er mange ting, vi godt kunne ønske os var mere præciseret, ville vi jo få en utrolig lang og omstændelig straffelov, hvis vi enkeltvis kriminaliserede alle områder, fordi vi ønskede at påpege, at lige præcis det her er godt nok ulovligt i forvejen, men det er særlig ulovligt, og derfor skal det have sin egen paragraf.

Derfor kan jeg have meget sympati for de tanker og diskussioner, der er omkring at være mere opmærksom på identitetstyveri. Det mener jeg at vi skal gøre noget ved og arbejde videre med, men en selvstændig kriminalisering mener vi i Enhedslisten ikke vil have nogen effekt. Skal vi gøre noget, kan vi måske overveje at lade Straffelovrådet se på det, men indtil videre mener vi ikke, at der har været et argument for, at det har en selvstændig effekt at lave en selvstændig kriminalisering.

Kl. 17:27

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Tak til ordføreren. Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 17:27

Peter Skaarup (DF):

Jeg godt spørge Enhedslisten, hvad forskellen er på det lovforslag vedrørende stalking, som Folketinget vedtog tidligere i dag, hvormed det jo nu meget klart siges i straffeloven, at det er ulovligt, og man strammer skruen over for dem, der udøver den form for kriminalitet, og så dette lovforslag. Under dette punkt ønsker Enhedslisten ikke at lave en selvstændig kriminalisering, selv om mange er enige om, at hvis vi virkelig skal have givet nogle gode redskaber til bekæmpelse af den her form for kriminalitet, skal det kunne afføde hø-

jere straffe, i og med at det kræver, at politiet skal gøre en større indsats

Jeg synes, det virker uklart, hvad Enhedslisten egentlig mener, når Enhedslisten sammen med resten af Folketinget kan vedtage en særlig kriminalisering i forhold til stalking, forfølgelse af andre – og det er positivt, synes jeg, at Enhedslisten vil støtte det – men ikke vil støtte særskilt kriminalisering på det her område, ligesom man har i Norge.

Kl. 17:28

Fjerde næstformand (Holger K. Nielsen):

Ordføreren.

Kl. 17:28

Pernille Skipper (EL):

Jeg mener, at forskellen er usikkerheden om, hvad der er kriminaliseret, og hvad der ikke er kriminaliseret i forvejen. Der var altså en usikkerhed med hensyn til stalking, mener jeg, hvor det var uklart for både politiet, anklagemyndigheden og borgerne, hvad der egentlig var kriminaliseret, og det dæmmede vi op for, da vi vedtog lovgivningen tidligere i dag. Jeg mener faktisk ikke, at det er uklart i straffeloven i dag, hvad der er kriminelt, for så vidt angår identitetstyveri, og der er sådan set også flere strafferetseksperter, som har udtalt, at rækkevidden af det her forslag – det, man ændrer, og det, man præciserer – er meget, meget begrænset.

Kl. 17:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 17:29

Peter Skaarup (DF):

Der er jeg så ikke enig med Enhedslistens ordfører. Jeg tror faktisk, at tiden vil vise, at man bliver nødt til mere særskilt at kriminalisere identitetstyveri, fordi det med internettets udbredelse er en så omfattende kriminalitetsform, vi efterhånden ser. Det samme gælder stalking, som vi vedtog et forslag om tidligere i Folketinget i dag: På grund af nettets udbredelse bruger en stadig større del af befolkningen det, og misbruger det måske desværre også i nogle tilfælde, og derfor bliver man nødt til at lade lovgivningen følge med tiden.

Derfor vil jeg spørge Enhedslisten, om man vil overveje at tage nærmere bestik af, hvad de har gjort i Norge, hvor de jo netop har haft den samme diskussion på det her område. Vil Enhedslisten overveje fremadrettet, om vi skal lade os inspirere af, hvad nordmændene gjorde for lidt over et år siden?

Kl. 17:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 17:30

Pernille Skipper (EL):

I Enhedslisten vil vi altid gerne overveje nye muligheder. Vi vil altid gerne genoverveje vores politik, når udviklingen fører os fremad. Det er klart. Vi skal jo helst ikke ende med at sidde fast i en tid, der var for 50 år siden, så det vil vi altid gøre. Vi har selvfølgelig også overvejet det i forbindelse med det her lovforslag, og der er det altså Enhedslistens opfattelse, at lovgivningen er tilstrækkelig klar på området, som det ser ud lige nu. Skulle det vise sig i fremtiden, at lovgivningen ikke rækker, at vi simpelt hen opdager ting, som vi selvfølgelig ikke kan tænke os til nu, jamen så er det klart, at vi altid vil genoverveje. Det er jo en del af at følge med udviklingen, og det skulle vi helst alle sammen gøre i Folketinget.

Kl. 17:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en spørger, og det er hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 17:31

Karsten Lauritzen (V):

Noget af det sidste, som Enhedslistens ordfører sagde i sin ordførertale, var, at man var positive over for, at Straffelovrådet skulle se på den her problemstilling. Det vil jeg godt kvittere for ved at sige, at jeg da håber, at vi i fællesskab kan få et flertal i Folketinget, der så kan sige: Lad os få set nærmere på det her.

Der har jo været noget diskussion – og respekt for, at Enhedslisten ikke er enige med forslagsstillerne og heller ikke med Venstre – men jeg vil godt kvittere for, at man er positive over for at lade sagkundskaben se lidt nærmere på det, og så kan vi jo tage den politiske situation derfra. Det kunne jo være, at der i den proces også dukker andre ting op end det, der lige ligger på bordet i øjeblikket, som sikrer, at vi lovgivningsmæssigt kan få begrænset, forebygget og lavet en præventiv indsats i forhold til identitetstyveri og svindel. Så det var blot en kvittering for det sidste, der var i fru Pernille Skippers ordførertale.

Kl. 17:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 17:32

Pernille Skipper (EL):

Tak for kvitteringen. Det er jo klart, at hvis det er sådan, når vi går i gang med udvalgsbehandlingen af det her, at vi ser, at der er et behov for at dykke mere ned i det, kan vi altid bede Straffelovrådet om at gøre det; det har vi jo mulighed for i Retsudvalget. Det kunne være en mulighed. Så nemt vil jeg sige det, for sådan som jeg har undersøgt det indtil videre, er der ikke nogen juridiske eksperter, som har udtrykt, at der skulle være et behov. Så vi skal selvfølgelig også passe på med ikke at overbebyrde Straffelovrådet unødigt. Men vi er da ikke afvisende.

Kl. 17:33

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke flere, der har bedt om korte bemærkninger, så tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance.

Kl. 17:33

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Og tak til Dansk Folkeparti for at sætte emnet om identitetstyveri og identitetssvindel på dagsordenen. Det er jo noget, der desværre er en del mennesker, som er blevet ramt af. Man kan sige, at omfanget af det har vi diskuteret lidt, men hvor nemt er det at konkretisere det? Men i hvert fald er en del mennesker blevet ramt af det. Jyllands-Posten har også haft nogle artikelserier, som, så vidt jeg husker det tidsmæssige perspektiv, sikkert også har været til en vis inspiration for forslagsstillerne.

Jeg tror sådan set, at der kan være gode grunde til, at vi dykker lidt længere ned i det her. Jeg synes, at det har været godt at få justitsministerens besvarelse først, og jeg synes også, det er meget betryggende at høre, at det arbejde, der foregår i Økonomi- og Indenrigsministeriet og Justitsministeriet i fællesskab, om CPR er noget, som vi kan bruge i forhold til det her.

Så er der blevet fremsat lidt forskellige forslag, i forhold til om vi skal sætte Straffelovrådet i gang, om vi skal lytte til nogle eksperter, der har udtalt sig. Men så blev vi måske alligevel lidt beroliget af det, justitsministeren sagde at der blev gjort i form af forskellige initiativer. Og jeg tror sådan set, at det, vi i første omgang har brug for, er, at vi i arbejdet i Retsudvalget får afklaret uklarhederne. Altså, hvad er det egentlig, der er uklart? For det virker ikke særlig afklaret, når man har hørt de ordførertaler, der har været her i dag. Jeg tror, det ville være godt, at vi i Retsudvalget lige satte os ned og i fællesskab fandt ud af, hvor det egentlig er, at der er brug for yderligere lovgivningsinitiativer, altså så det ikke bare bliver sådan, at der kører en artikelserie i en større dansk avis, og så vupti vupti er både Straffelovrådet og straffeloven under behandling.

Men lad os kigge på det i udvalgsarbejdet, og hvis det viser sig, at der er brug for initiativer til at sørge for, at der bliver gjort noget her, er vi sådan set meget positive og heller ikke på forhånd afvisende over for de løsningsmodeller, som forslagsstillerne nævner.

Kl. 17:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke nogen, der har bedt om korte bemærkninger. Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Tom Behnke fra Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 17:35

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Man fristes jo næsten til i forlængelse af hr. Simon Emil Ammitzbølls indlæg at sige, at det er helt klart, at det er uklart, hvad det er, der er klart. Og så kan det næsten ikke siges mere præcist!

Men tilbage til beslutningsforslaget her, som jo for så vidt er ganske alvorligt, og derfor skal der også herfra lyde tak til Dansk Folkeparti for at rejse debatten. Det er jo ganske vigtigt, at vi forholder os til det her. Det er en kriminalitetsform, som jeg fornemmer er i stigning, og jeg fornemmer også, at der er flere og flere, som benytter sig af den her mulighed for at begå kriminalitet, efterhånden som personnummeret skal oplyses ved flere og flere ting, bl.a. ved internethandel osv. Så derfor er det selvfølgelig væsentligt, at Folketinget til stadighed følger med i udviklingen i kriminaliteten og kriminalitetstyperne, og det er diskussionen i dag jo et udmærket eksempel på at man kan gøre.

Jeg synes også, jeg vil understrege, at vi fra konservativ side er positive over for tanken i forslaget her. Vi vil absolut ikke modsætte os, at der kan være en særskilt paragraf eller en særskilt straffebestemmelse i forhold til identitetstyveri og identitetssvindel, men jeg synes alligevel, jeg vil understrege ved debatten her – som jeg også synes man skal følge, når nu den er der – at man skal anerkende det, der bliver tilkendegivet under debatten. Og det, der klart og tydeligt har været tilkendegivet fra ministerens side, er, at regeringen, Justitsministeriet, Indenrigsministeriet er i fuld gang med at tage hånd om det her, og det er den nuværende regering ikke mindst på baggrund af det arbejde, der blev sat i gang under den tidligere regering. Og der må jeg nok sige som konservativ, at da meget af det her arbejde er sat i gang af en konservativ justitsminister, er der selvfølgelig fuld opbakning til, hvad den nuværende justitsminister arbejder videre med, for de spor, der er lagt ud, og som den nuværende minister kører på, er nogle, som vi tidligere lagde ud. Den anerkendelse synes jeg der skal ligge, uanset hvem det er der har gjort hvad, altså at regeringen, både den forrige og den nuværende, tager det her alvorligt og kigger på forskellige delelementer: Hvad kan man gøre bedre? Hvordan kan vi sikre os imod, at det overhovedet sker? Når det så sker, hvordan kan vi så sørge for at hjælpe de ofre, der bliver?

Det fører mig til det næste meget væsentlige i forhold til at rose den nuværende regering, nemlig noget, som vi selv kæmpede en del med, og det var hele spørgsmålet og diskussionen om, om det skal være muligt for et offer at skifte personnummer. Det er jo noget, som er meget, meget principielt, for personnumre er så signifikante, at det ikke bare er noget, man gør, og ikke noget, man bare skal kunne gøre. Men lige præcis i forhold til den her type kriminalitet må jeg sige, at det er noget af det, jeg har efterlyst, og der er jeg glad for, at den nuværende justitsminister har sat det i værk, og at der kommer et udspil fra regeringen om, at det bliver muligt. Det er formentlig noget med, at der skal ligge en politianmeldelse, at den skal være velunderbygget, og at det skal være velbegrundet osv. – fint nok, men muligheden bliver i hvert fald nemmere tilgængelig.

Så derfor synes jeg, at den her debat har understreget, at der er en bred enighed om, at man tager det her alvorligt, og at man arbejder videre med det. Jeg vil så også sige i forhold til beslutningsforslaget sådan helt konkret, at hvis vi skulle komme i den situation, at vi når frem til at skulle stemme om det – det tror jeg ikke bliver nødvendigt, men det gør det, hvis forslagsstillerne vil det – tror jeg, Det Konservative Folkeparti ender med at sige nej til det konkrete beslutningsforslag. Der er to grunde til det, og det kan forslagsstillerne tage med sig i deres overvejelser. Den ene er, at der er sat en meget præcis dato for, hvornår regeringen skal spille ud med et forslag, og det er den 1. marts, og det vil simpelt hen ikke kunne lade sig gøre. Hvis man skal komme med et kvalificeret, gennemarbejdet lovforslag, kan det ikke lade sig gøre. Den anden grund er, at forslagsstillerne lægger op til, at der under alle omstændigheder som minimum skal være fængselsstraf i strafferammen, og der savner jeg, hvis man skal have en sådan bestemmelse, at der er en bødestraf, altså at der i særlig milde sager eller ved formildende omstændigheder i øvrigt er mulighed for bødestraf.

Så hvis vi skal nå frem til at være mere positive over for selve beslutningsforslaget, er der altså to punkter her, som man skal have kigget på. Men jeg tror ikke, det bliver nødvendigt at komme dertil, for jeg tror faktisk, at forslagsstillerne har opnået det, de ønskede, nemlig at få en debat om det her, at få det sat på dagsordenen og få regeringen til at arbejde videre med alle de initiativer, der er sat i værk. Det forstår jeg at man gør, og det er vi fra konservativ side tilfredse med.

Kl. 17:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Vi har ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 17:40

(Ordfører for forslagstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Tak for en forholdsvis positiv behandling af det her forslag. Selv om det måske ikke ser ud, som om vi sådan lige i morgen får vedtaget forslaget med dets tekst, synes jeg, at det er positivt, at både den gamle regering, som hr. Tom Behnke pegede på, og også den nye regering følger op på det og har en del initiativer på vej, som først og fremmest kan hjælpe ofrene bedre, men som også kan give politiet mulighed for at afsløre de kriminelle på en mere klar og nemmere måde, end det er tilfældet i dag. Jeg vil f.eks. nævne det med cprnumre, som i dag er et problem. Det har også været beskrevet i dagspressen, at man i for høj grad kan svindle med det pågældende cprnummer. Der kan måske også være en udfordring, hvis der ikke er mulighed for at skifte cpr-nummer. Det er bestemt noget, der kan overvejes.

I forhold til hele det her område er der jo ingen tvivl om, at fra at ganske få havde hørt om, at internettet overhovedet fandtes, er det i dag blevet allemandseje, og internettet har faktisk en ret stor konsekvens for den her type kriminalitet. Det er i dag 86 pct. af alle danske familier, der har adgang til internettet. Det er meget praktisk, for vi kan på ingen tid få informationer, og vi kan holde kontakt med familie og venner. Men vi kan altså også risikere at blive udsat for kriminalitet begået af nogen, der misbruger internettet. Skruppelløse kriminelle misbruger i stigende grad internettet til tyveri af identitet. Og det kan føles meget frustrerende, og det kan føles meget kræn-

kende for den enkelte, og man kan sige, at ud over det, der eventuelt bliver stjålet eller røvet i den konkrete situation, er selve det, at nogen udgiver sig for at være en selv, kritisk, og det er noget, der også psykisk kan medføre problemer for den enkelte. For hvad er det næste? Hvad kan man fremadrettet bruge den identitet til, som man har brugt en gang? Det er noget, vi fra Folketingets side skal være meget opmærksomme på.

Man kan selvfølgelig sige, at det ikke er så alvorligt endda, og at det kun skal medføre en bøde, som hr. Tom Behnke sagde, men det er et spørgsmål, om det er tilstrækkeligt. Der er vi ikke nødvendigvis enige i det, som De Konservative her kommer med i Folketingssalen i dag. Det er også derfor, at vi i forslaget taler om, at der skal være mulighed for fængselsstraf i op til 2 år. Dermed ikke være sagt, at der skal gives 2 år, men alene det at have en ramme, som betyder, at man kan få en fængselsstraf på op til 2 år, sådan som de har indført det i Norge her i 2010, kan være fornuftigt.

Når vi så i forslaget taler om, at vi opfordrer regeringen til inden den 1. marts at fremsætte et lovforslag, som ændrer straffeloven, som Folketinget så kan tage stilling til, er det, fordi det her forslag blev fremsat i Folketinget den 26. oktober sidste år – ret lange ekspeditionstider i Folketinget for at få en debat om vores forslag, må jeg sige, men det er en anden historie – og det er det, der gør, at fristen er kort, altså marts måned. Vi er nu i januar måned, så det bliver svært over februar at nå at få regeringen med på at fremsætte et forslag.

Tilbage til det, der er hovedproblematikken her. Det er altså, at udviklingen går meget stærkt, og den sker på en måde, hvor den overhaler lovgivningen, og vi er nogle gange nødt til at opruste lovgivningen for at sikre, at den er tilstrækkelig effektiv, når vi skal bekæmpe den form for kriminalitet, der her er tale om. Men som regeringen også er inde på, gør en højere straf, som vi foreslår, det ikke alene. Det er nødvendigt, at potentielle gerningsmænd forstår, at tyveri af identitet ikke blot er drengestreger, men en alvorlig forbrydelse, som samfundet ser alvorligt på og straffer derefter.

Vi skal også tage hånd om ofrene, der i dag har det svært og har det meget svært. Det kan vi se i de historier, som bl.a. Jyllands-Posten har bragt om ofre, der er blevet udsat for det her. Derfor foreslår Dansk Folkeparti, at der oprettes en hjemmeside og/eller en telefonlinje, hvor ofre for identitetstyverier kan få hjælp, så man som offer lige præcis ved, at der er der altså hjælp at hente, og den hjælp kan man så at sige få fra time til time.

Kl. 17:45

Beslutningsforslaget, som bliver fremsat her i Folketinget i dag, og som vi behandler, er inspireret af norsk lovgivning. Der har man det altså, som det er nævnt under debatten, allerede i dag sådan, at det er strafbart, og jeg kan forstå, at Socialdemokraterne og SF ellers den 20. juni 2011 og også den 26. juni i forskellige artikler var meget positive over for lige præcis det her forslag. De vil så nu, måske fordi de har fået regeringsmagten, ikke længere gennemføre det, de var positive over for dengang og mente var meget vigtigt dengang i sommeren 2011.

Det synes jeg jo er skidt for dansk politik, og i Dansk Folkeparti må vi tage afstand fra, at man siger noget ud til den brede befolkning og siger, at nu gør vi en hel masse, og vi gør i øvrigt, som de gør i Norge, for vi har jo en straffelovgivning, der meget ligner den norske og i øvrigt også den svenske – vi sammenligner os ofte med de to lande på det område – og så vælger man altså så her efter valget ikke at gøre det.

Nogle vil sige, at det er den samme gamle historie om en regering, der er blevet valgt på noget, og nu mener noget helt andet. Ja, ja, men det er jo sådan set ligegyldigt for dem, der er blevet udsat for den her form for kriminalitet, at man må konstatere, at der ikke er lighedstegn mellem det, man siger, og det, man gør. Det er skidt. Jeg har forgæves hos flere af regeringspartiernes ordførere ledt efter,

hvorfor det så lige er, at man har skiftet holdning, men der er ikke rigtig kommet noget svar på det. Det har været sådan lidt embedsmændsagtig tågesnak, men der har ikke været et svar på, hvad det er, der gør, at man siger noget i sommeren 2011, som man ikke længere vil stå ved.

Jeg tror, at det er noget, regeringen skal arbejde med, ikke bare inden for det her område, men inden for andre områder, nemlig, at man kan stole på det, som de pågældende repræsentanter for regeringspartier siger før et valg, hvor de ikke sidder i regering, og efter et valg, hvor de så sidder i regering. Vi kan da så håbe på, og det vil vi da arbejde på fra Dansk Folkepartis side, at vi kan studere den norske ordning meget mere grundlæggende. Er der noget, vi så trods alt kan få regeringen med på? Jeg ved også, at justitsministeren har sagt, at man vil studere oplysningerne fra de norske myndigheder nærmere. På det tidspunkt var det så en begrundelse for ikke at forholde sig til beslutningsforslaget. Om de er blevet studeret nærmere nu, står måske lidt uklart, men det synes jeg at vi skal bore i under udvalgsarbejdet.

Det glæder mig da så, at både Enhedslisten, Venstre og Liberal Alliance har sagt, at det er en ting, vi skal have vurderet nærmere, nemlig, hvad de norske erfaringer er på det her område, og det, man måske kan overveje – det vil vi se under udvalgsarbejdet – er jo så at få regeringen til mere reelt at forholde sig til, hvad erfaringerne er via en beretning eller lignende. Vi må se, hvad det kan føre frem til.

Det er i hvert fald vigtigt, og det skal være min afsluttende bemærkning, at der handles hurtigt i den her sag, fordi ude omkring i politikredsene og hos NITEC, der it-mæssigt centralt hos Rigspolitiet sidder og arbejder med de her ting, er der ikke særlig stor fokus på den her form for kriminalitet, for den er meget svær at efterforske, og de straffe, der kan gives, er meget små. Derfor er incitamentet til at gøre så meget på området meget, meget lille, samtidig med at der altså er rigtig mange sager, så det er ekstremt svært at få taget det her seriøst. Men jeg kan håbe på, at det, justitsministeren har sagt i dag, og det, som den tidligere har sagt, kan være med til at skubbe på, for at der så rent faktisk sker noget.

Jeg håber også, at man vil indse fra Socialdemokraterne og SF's side, at der skal være overensstemmelse mellem det, man siger, og det, man gør, for ellers når man ikke særlig langt i politik på lidt længere sigt. Men tak for debatten.

Kl. 17:50

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

13) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 4: Forslag til folketingsbeslutning om afskaffelse af forældelsesfristen i pædofilisager.

Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 27.10.2011).

Kl. 17:50

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 17:50

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det. Med beslutningsforslaget foreslås det, at forældelsesfristen i sager vedrørende seksuelle overgreb mod børn og unge afskaffes. Forslagsstillerne ønsker også, at forældelsesfristen i incestsager afskaffes. Det er jo en problemstilling, som er behandlet flere gange her i Folketinget i de senere år, og forslagsstillerne har da også selv anført i bemærkningerne, at med dette beslutningsforslag er der tale om en genfremsættelse af et beslutningsforslag fra april sidste år. Men selv om vi har drøftet spørgsmålet for ganske nylig, er der tale om et meget vigtigt emne. Jeg er derfor glad for, at jeg i dag har lejlighed til at understrege, at vi i den nye regering har stor fokus på indsatsen mod seksuelle overgreb mod børn, og vi vil løbende være opmærksomme på mulighederne for at styrke indsatsen på dette vigtige område. Seksuelle overgreb mod børn er noget af det allermest modbydelige, og vi bør som samfund tage stærkt afstand fra det.

Når det gælder det konkrete forslag om afskaffelse af forældelsesfristerne i sager om seksuelle overgreb mod børn, tror jeg, det kan være nyttigt for debatten kort at ridse de gældende forældelsesfrister op.

Det fremgår således for det første af straffelovens § 92 som noget helt grundlæggende, at en lovovertrædelse ikke straffes, når der er indtrådt forældelse. Efter straffelovens § 93 afhænger forældelsesfristen som udgangspunkt af strafferammen for den konkrete lovovertrædelse. Baggrunden for denne sammenhæng er, at jo alvorligere forbrydelsen er, desto længere bør forældelsesfristen være. Grundlaget for at forfølge en forbrydelse vil således af flere grunde typisk være større og mere vedvarende, når forbrydelsen er af grovere og mere alvorlig karakter. Efter straffelovens § 94 regnes forældelsesfristen som udgangspunkt fra den dag, hvor den strafbare handling ophører. Det vil i praksis sige, når forbrydelsen er begået.

Når det gælder seksuelt misbrug af børn, herunder incest og sambarnsincest, indeholder straffeloven dog en meget vigtig afvigelse fra dette princip, idet forældelsesfristen først begynder at løbe, når den forurettede fylder 18 år. Ved grov misbrug, f.eks. voldtægt, vil forældelsesfristen således tidligst indtræde, når forurettede fylder 28 år. Baggrunden for denne særlige forældelsesregel er bl.a., at et barn på grund af et nært forhold til krænkeren eller på grund af andre omstændigheder i visse tilfælde først som voksen er i stand til at varetage sine egne interesser og reagere på det misbrug, som vedkommende har været udsat for som barn.

De gældende regler om forældelse er således udtryk for en samlet afvejning af på den ene side hensynet til offeret og jo også samfundets interesse i, at forbryderen bliver stillet til ansvar og straffet for sin ugerning, og på den anden side bl.a. hensynet til at undgå omfattende efterforskning af sager, der ikke vil kunne gennemføres, eksempelvis på grund af utilstrækkelige beviser. Denne grundlæggende afvejning er vigtig at have for øje i debatten om eventuelle ændringer af forældelsesfristerne.

Når det gælder det konkrete forslag, som vi drøfter i dag, henviser forslagsstillerne i bemærkningerne til beslutningsforslaget bl.a.

til de forskellige grunde, der kan være til, at et forhold om seksuelt misbrug først bliver anmeldt, mange år efter at krænkelsen har fundet sted. Der henvises også til den betydning, som en retsforfølgning af krænkeren kan have for offerets helingsproces og for forebyggelsen af, at samme gerningsmand gentager sine ugerninger. Det er helt bestemt nogle meget vigtige betragtninger, og jeg har stor sympati for ønsket om at retsforfølge personer, som har begået seksuelle overgreb, ved at sikre, at de personer ikke får mulighed for at gentage deres overgreb mod andre børn. Jeg har også fuld forståelse for, at politianmeldelse og retsforfølgelse af krænkeren kan være et vigtigt led for offeret i processen med at kunne komme videre i sit liv. Jeg er i den forbindelse opmærksom på, at der, som forslagsstillerne også er inde på i bemærkningerne til beslutningsforslaget, løbende har været konkrete sager fremme, som helt berettiget har givet anledning til debat om bl.a., hvorvidt forældelsesfristerne i pædofilisager er til hinder for at hjælpe ofrene ordentligt videre.

Kl. 17:55

Derfor er det også regeringens opfattelse, at der er behov for at overveje, om de gældende regler om forældelse på området fortsat er fuldt ud tidssvarende. Jeg vil i den forbindelse nævne, at Straffelovrådet netop for tiden er ved at foretage en generel gennemgang af straffelovens kapitel 24 om forbrydelser mod kønssædeligheden. I den sammenhæng overvejer Straffelovrådet tillige det spørgsmål, som vi har til debat her i dag, altså om der er grundlag for at ophæve eller ændre forældelsesfristen i sager om seksuelt misbrug af børn og andre former for seksuelle krænkelser af børn. Det følger endvidere af Straffelovrådets kommissorium, at rådet i forbindelse med gennemgangen af straffelovens kapitel 24 kan overveje forholdet til straffelovens § 210 om incest, herunder spørgsmålet om forældelse. Rådets arbejde forventes afsluttet omkring sommeren 2012.

Afslutningsvis vil jeg sige, at det naturligvis er vigtigt, at vi har tidssvarende regler i forhold til seksuelle overgreb mod børn, også når det gælder spørgsmålet om forældelse. Men som jeg også har givet udtryk for i forbindelse med nogle aktuelle besvarelser af forskellige spørgsmål fra bl.a. Folketingets Retsudvalg, er det min opfattelse, at eventuelle lovgivningsinitiativer på området bør afvente Straffelovrådets arbejde. Sammenfattende kan jeg derfor sige, at regeringen af de nævnte grunde ikke kan støtte forslaget.

Kl. 17:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 17:57

Peter Skaarup (DF):

Tak til justitsministeren for besvarelsen. Spørgsmålet går på, hvad justitsministerens egen mening om den her sag er. Et er, at man har bedt Straffelovrådet kigge på nogle ting – også omkring forældelsesfristen i de her pædofilisager – noget andet er, at vi jo har diskuteret den her sag, hvad justitsministeren vil være klar over, mange gange. Måske har justitsministeren også selv deltaget aktivt i debatterne ved forskellige lejligheder – det tror jeg. Så det er jo en kendt diskussion, og argumenterne for og imod at ændre ved forældelsesreglerne er meget kendte. Derfor synes jeg jo, det må være rigtigt, at man som politiker fortæller, hvad man selv mener.

Spørgsmålet er selvfølgelig, hvad Straffelovrådet finder ud af, og det hører vi så forhåbentlig til sommer, men hvad mener justitsministeren selv? Er det rimeligt, at man kan forestille sig mange sager – desværre, for det viser sig jo at være tilfældet – hvor ofre ikke kan få ført deres sag ved en domstol, fordi sagen er forældet allerede efter 28 år?

Kl. 17:58

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Justitsministeren.

Kl. 17:58

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som jeg sagde i min tale her om forslaget, er det regeringens og dermed selvfølgelig også justitsministerens opfattelse, at der af alle de grunde, som jeg nævnte, er behov for, som jeg sagde, at overveje, om de gældende regler om forældelse på området er fuldt ud tidssvarende. Det er regeringens holdning, og det er derfor, at det store arbejde vedrørende kapitel 24, som Straffelovrådet sidder og kigger på nu, er blevet iværksat.

Kl. 17:59

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Så er der endnu en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 17:59

Peter Skaarup (DF):

Kunne justitsministeren ikke komme det lidt nærmere? Altså, der er mange ting, man sådan ud fra forskellige diskussioner siger man kan overveje – det er egentlig det, justitsministeren siger: Man kan overveje.

Men kan justitsministeren ikke fortælle Folketinget, om ikke det er fornuftigt, at vi ændrer forældelsesreglerne, også set i lyset af bedre efterforskningsredskaber hos politiet, dna-prøver eksempelvis, som gør det muligt at finde ud af, hvad der er sket, og hvem der har begået forbrydelser, der ligger langt tilbage i tiden. Vi kan jo se fra den her sag, der har været meget omtalt i medierne, om Amagermanden, at det kan lade sig gøre at finde ud af, hvem der har begået noget i også relativt gamle sager, som man ikke havde troet man kunne løse.

Så spørgsmålet er altså til justitsministeren: Hvad mener justitsministeren selv? Skal vi ændre ved forældelsesreglen, så ofre, også efter de er fyldt 28 år, kan føre sager ved domstolene – selvfølgelig sammen med politiet, der så har de pågældende beviser?

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og justitsministeren, værsgo.

Kl. 18:00

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg har den opfattelse, og regeringen har den opfattelse, at når vi har sat folk til at kigge på et så vigtigt, men også på mange områder meget principielt spørgsmål, som der er tale om her, er det vigtigt, at vi afventer deres arbejde – ikke bare i respekt for dem, men også for, at vi kan sikre den nødvendige grundighed i Folketinget og i øvrigt i regeringens videre arbejde med spørgsmålet. Så på baggrund af det, jeg har sagt, kan der være gode grunde til at overveje, om tingene er, som de skal være, og det arbejde pågår nu. Når det er færdigt, ser vi på resultatet af det.

Kl. 18:00

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Der er endnu en kort bemærkning. Hr. Karsten Lauritzen, Venstre.

Kl. 18:01

Karsten Lauritzen (V):

Justitsministeren er jo inde på, at Straffelovrådet ser på det her. Det er jo så, som jeg har forstået det, faktisk en biting. Det er bl.a. strafudmålingen, man kigger på i det kapitel i straffeloven, som justitsministeren redegjorde for, og så kigger man selvfølgelig også på

spørgsmålet om forlængelse. Det er jo noget, man har været i gang med et stykke tid.

Kunne man, når vi nu alle ønsker, at der skal ses på noget her, forestille sig, at den proces måske fremskyndes lidt? Måske kunne det være, at man med ministerens hjælp kunne få noget frem allerede i det her forår. Altså, det er jo sådan, at jeg har noteret mig, at justitsministeren allerede tilbage i 2007, da ministeren ikke var minister, men ordfører for Socialdemokratiet, var åben over for at se på det her spørgsmål. Det er jo lang tid siden, så måske kunne vi fremskynde processen. Jo længere tid vi venter, jo flere personer, der kunne være blevet dømt for seksuelle overgreb, kan gå fri på grund af en måske for kort forældelsesfrist.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 18:02

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det er rigtigt nok, at det er noget tid siden, at det her arbejde blev sat i gang. Det var jo under den tidligere regering, og derfor synes jeg også, at man, når man nu selv har iværksat arbejdet – nu skal jeg jo ikke bestemme, hvad man gør, når man er kommet i opposition – vel trods alt også må have lidt respekt for det arbejde, der er med det meget omfattende kommissorium, der ligger til grund for arbejdet, og så afvente, at det så også bliver færdiggjort. Det er som sagt i rigtig god gænge, og det forventes som sagt, at arbejdet kan være afsluttet omkring sommeren 2012.

Kl. 18:02

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. En kort bemærkning fra hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 18:02

Karsten Lauritzen (V):

Justitsministeren har jo ret i, at det er den tidligere regering, der har igangsat arbejdet; hvis jeg ikke tager meget fejl, var tidshorisonten dengang et års tid, selv om det så har taget noget længere tid, kan man sige. Derfor kunne det være – det hjælper jo nogle gange, når råd og nævn og sådan nogle steder arbejder og der bliver set på nogle af tingene – at det, hvis ministeren har et udpræget ønske om, at det skal gå lidt stærkere end det, der er lagt op til, kan gå lidt stærkere.

I forhold til den her aktuelle problemstilling kunne det jo være, at man allerede var nået så langt, at man kunne fremskynde det en lillebitte smule. Det er jo reelt nok, hvis ministeren ikke vil fremskynde det og er ligeglad med, at det først bliver til efteråret eller til sommer – det er jo reelt nok, det er fair nok – men det kunne bare være, at ministeren, når han nu, dengang han var retsordfører for Socialdemokratiet, også var optaget af den her problemstilling, så ville skubbe på for, at det kunne gå lidt stærkere.

Så derfor vil jeg spørge ministeren igen, om ministeren ikke vil overveje, om det måske kunne være lidt før sommeren, eller om man kunne finde ud af, om vi kan kigge selvstændigt på den her del i stedet for det store kommissorium, som ligger.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Justitsministeren.

Kl. 18:04

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg tror, det er bedst, at Straffelovrådet får lov til at kigge på det her helt i forlængelse af det kommissorium, som den tidligere regering havde iværksat som grundlag for deres arbejde. Vi afventer det med spænding og ikke mindst med interesse, fordi det er vigtige spørgsmål, der er til debat her.

Når det så ligger klar omkring sommeren 2012, altså i år, ja, så tager vi stilling til det arbejde. Der er ingen tvivl om, at der er nogle vigtige balancer, der skal overvejes nøje, og det var jo også det, der var grundlaget for, at den nuværende opposition, da man selv var i regering, valgte at lade Straffelovrådet se på sagen.

Kl. 18:04

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til justitsministeren. Vi går til den første ordfører i ordførerrækken, og det er hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 18:05

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

Som sagt handler beslutningsforslaget, vi diskuterer, om en ændring af straffeloven, nemlig om spørgsmålet om forældelsesfrist vedrørende sager om seksuelle overgreb mod børn og unge og om, at forældelsesfristen i incestsager bortfalder. I Venstre støtter vi op om en mere retfærdig straf for overgreb mod børn. Den pædofile eller pædofilidømte må tage den fulde straf og det fulde ansvar for sin forbrydelse.

Vi er åbne over for og positive over for fra sagkundskaben at få det bedst tænkelige beslutningsgrundlag for at ændre loven, og Straffelovrådet forventer jo, som justitsministeren siger, at have en rapport færdig til sommer. Vi er positive over for at fremskynde processen, vi er lidt kede af, at justitsministeren ikke er det, og jeg må sige, at vi også, aktualiseret af nogle af de sager, der har været, er blevet mere og mere overbevist om, at vi ønsker at gøre noget ved forældelsesfristerne. Så er spørgsmålet, hvad vi skal gøre: Skal vi helt afskaffe dem, skal vi øge dem til en vis grænse? Der er jo flere forskellige ting, der kunne være i spil, men vi har lagt os fast på at gøre noget ved forældelsesfristerne, og det eneste, der kunne få os til at ændre det, skulle være, at Straffelovrådet kom ud og sagde, at det overhovedet ikke gav nogen mening, men det har vi svært ved at forestille os. Så vi er sådan set positive over for at gøre noget ved det

Vi mener, det skal være muligt at anmelde, efterforske og dømme pædofile, selv om den forurettede er fyldt 28 år. En mulighed kunne være at forlænge forældelsesfristerne. Forældelsesfristen har jo den effekt, at den forurettede ikke bevidst venter med at anmelde et overgreb, men samtidig skal den pædofile jo ikke være fredet af forældelsesfristen, så den forurettede skal have muligheden for at anmelde overgrebet alligevel. På grund af den bevisbyrde, som kan være i ældre sager, giver det jo så anledning til at se på, hvordan man helt præcis skruer sådan en model sammen, og det er vi i Venstre meget positive over for. Vi synes, det skal ske så hurtigt som muligt.

På den ene side skal en sag om pædofili ikke kunne afvises på grund af forældelse, hvis der ligger en klar bevisbyrde. På den anden side er det jo vigtigt at få anmeldt overgrebene, så man kan gribe ind hurtigst muligt. Problemet er, at hvis man afskaffer forældelsesfristerne, får man måske en situation, hvor man får en sag anmeldt meget sent, og hvor det bliver svært at løfte bevisbyrden. Når man har en forældelsesfrist, som vi har i dag, på 28 år, giver det anledning til, at en person, der er 27 år og har været udsat for et overgreb, overvejer: Skulle jeg anmelde det, inden forældelsesfristen indtræder? Men det forudsætter, at den person er bevidst om den forældelsesfrist, og det kan man stille sig spørgende over for.

Samtidig er der en hel del, der fortrænger. I gennemsnit er det faktisk sådan, at folk, som har været udsat for seksuelle overgreb i barndommen, først anmelder det, når de er mellem 29 og 35 år – eller der søger de i hvert fald behandling eller rådgivning. Offeret søger først behandling eller rådgivning i den aldersperiode, bl.a. fordi

de selv er blevet forældre, og det er jo som sagt, efter at grænsen på de 28 år er nået

I Venstre mener vi, at når ofrene skal leve med overgrebet resten af livet, skal gerningsmændene også have den fulde straf, og vi skylder i Folketinget at sørge for, at hvis der er klare beviser, skal man ikke kunne løbe fra overgreb mod børn. Så derfor skal der ses på forældelsesfristen. Vi vil gerne lytte til Straffelovrådet, men vi kunne godt tænke os, at processen blev fremskyndet en smule i forhold til det, der ligger.

Det er selvfølgelig rigtigt, at det kan være svært at løfte en bevisbyrde, og derfor skal man måske ikke gå i retning af fuldstændig at afskaffe forældelsesfristerne. Man kunne også vælge en model, hvor man sagde, at den udskydes til et vist tidspunkt, og hvis der så kommer en sag som en af dem, der er oppe i øjeblikket, hvor der er en person, der er dømt for en lang række tilfælde, men ikke dømt for nogle af de første tilfælde på grund af forældelse, kunne man lade det være op til domstolene at vurdere, om de i et sådant særligt tilfælde helt skal kunne se bort fra forældelsesfristen, hvis der ligger klare beviser, som der gør i nogle sager.

Jeg må sige, at det krænker min retsfølelse, når man har en person, som er dømt for overgreb på massevis af børn, men går fri for den ekstra straf, fordi nogle enkelte af de her tilfælde falder på en forældelsesfrist, selv om bevisbyrden ellers er ganske klar. Det synes vi ikke er acceptabelt. Derfor er vi glade for Dansk Folkepartis beslutningsforslag, som vi behandler her i dag.

Kl. 18:09

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Og hr. Ole Hækkerup fra Socialdemokraterne har bedt om ordet for en kort bemærkning.

Kl. 18:10

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Jeg tror sådan set, jeg har den samme grundlæggende tilgang til det her som hr. Karsten Lauritzen, altså at man sagtens kan forestille sig, at der er nogle, der kommer i nogle helt håbløse situationer. Jeg tror også, jeg har det på samme måde, i forhold til at det havde været en selv, der havde været udsat for sådan et overgreb, altså at man så også gerne ville have, at en, der havde lavet sexovergreb mod børn, også blev dømt for det forhold, man selv havde været udsat for. Så på den måde deler jeg helt det værdisæt, hr. Karsten Lauritzen har. Jeg skal bare være sikker på, at jeg så har forstået det rigtigt, altså at Venstre i virkeligheden vil afvente de overvejelser, der pågår i Straffelovrådet, for at se, hvordan man præcis skal skrue det sammen. Hr. Karsten Lauritzen nævnte jo selv nogle af de forskellige muligheder, der var – forlængelse af forældelsesfristen, overhovedet at have en forældelsesfrist osv. Det er nogle af de overvejelser, vi må have i den forbindelse.

Men jeg skal bare være sikker på, at jeg har forstået det rigtigt, altså at det er Venstres synspunkt, med hensyn til hvordan vi lige præcis skal skrue det sammen – og jeg skal med det samme sige, at det også er mit eget synspunkt – at vi i virkeligheden i praksis bliver nødt til at afvente Straffelovrådets arbejde. Er det også Venstres holdning?

Kl. 18:11

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:11

Karsten Lauritzen (V):

Det kan være, jeg ikke fik udtrykt mig helt klart – det er jo en svær sag. Men jeg må sige, at det krænker min retsfølelse dybt, at man ser sager, hvor nogle går fri, fordi vi ikke har gjort noget ved forældelsesfristerne, og jeg synes også, det er problematisk, at det har taget

så lang tid at nå frem hertil, for jeg tror, der er et bredt flertal i Folketinget for at gøre noget ved forældelsesfristerne.

Jeg kunne godt tænke mig, at justitsministeren forsøgte at fremskynde den beslutning og Straffelovrådets arbejde. Som sagt kigger Straffelovrådet, sådan som jeg har forstået det, først og fremmest på strafudmålingen, og det her med forældelsesfristerne er sådan en biting. Derfor kunne det være, man var kommet et stykke af vejen med det, sådan at man måske kunne komme med en delbetænkning, en delberetning i forhold til den del, så vi kunne lave lovgivning allerede i den her samling eller kunne blive enige om, hvad vi måske skulle gøre, eller at vi i hvert fald kunne give hinanden håndslag på, eventuelt via en beretning i Retsudvalget, at man lovgiver i starten af næste folketingssamling for at få forhindret, at der er sager, hvor nogle har begået pædofile overgreb mod børn, og hvor der ligger en klar bevisbyrde, som falder på grund af en forældelsesfrist.

Kl. 18:12

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er endnu en kort bemærkning fra hr. Ole Hækkerup.

Kl. 18:12

Ole Hækkerup (S):

Man kan jo stille spørgsmål sådan ud fra, at man vil drille, politisk polemik, og det kan der også være meget fornøjeligt i, men lige præcis i det her tilfælde var det nu med en lidt anden intention, jeg spurgte, for der er ingen grund til, at vi snakker os fra hinanden, hvis vi har det samme udgangspunkt. Og jeg tror i virkeligheden, at langt, langt de fleste – nu skal jeg passe på med at tage nogen til indtægt for noget – vil have det, ligesom ordføreren og jeg har det, altså at der er brug for at få fulgt op på noget af det her, fordi vi kan se, at der ude i virkelighedens verden er nogle ting, vi ikke finder rimelige, sådan som de er.

Men det, som er vigtigt for mig, er, at vi i den proces får det tilrettelagt sådan, at vi sørger for, at det bliver på baggrund af anbefalingerne fra Straffelovrådet – som jeg jo også gerne havde set havde været færdig for et år siden, så vi i virkeligheden stod med opfølgningen nu – at vi så forsøger at få det her på plads. Og der er jeg enig i, at så snart de anbefalinger er kommet, skal vi sørge for at rykke hen over scenen så hurtigt og effektivt som overhovedet muligt. Det er det der fælles grundlag i forhold til, at det er sådan, vi går frem, jeg egentlig bare gerne ville have på plads.

Kl. 18:13

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Værsgo til ordføreren.

Kl. 18:13

Karsten Lauritzen (V):

Ja, og det fælles grundlag kunne vi jo meget godt tænke os, men dog med den tilføjelse, at vi lidt havde håbet, at justitsministeren ville forsøge at efterkomme det ønske om, at man kunne se på det lidt tidligere. For jeg kunne godt frygte, at Straffelovrådet siger, at de anbefalinger kommer til sommer, og så bliver det efterår, og inden vi kommer videre, bliver det måske ikke i den næste folketingssamling. Så er der lige pludselig gået 2 år, og så er vi ikke kommet videre end dengang i 2007, hvor justitsministeren, da han var retsordfører for Socialdemokratiet, ligesom hr. Ole Hækkerup er det nu, sagde til JydskeVestkysten, at det her bliver man nødt til at se på. Og det er jo lidt ærgerligt.

Jeg er godt klar over, at vi selv har været medvirkende til, da vi sad i regering, at processen har taget så lang tid, så derfor kunne det jo være dejligt, hvis vi nu i fællesskab kunne sørge for, at den bliver speedet op. Der har i hvert fald været politisk ønske om det i den tidligere VK-regering, og tilsyneladende er der også et ønske om det i den socialdemokratiske regering. Så den der fælles forståelse kunne

jo blive bekræftet af, at man så på, om man ikke kunne blive enige om noget i den her folketingssamling, eller at man blev enige om, at man kunne lovgive i starten af den kommende folketingssamling.

Kl. 18:14

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er sandelig en kort bemærkning mere, og den skal være velkommen. Hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 18:14

Peter Skaarup (DF):

Det var bare lige i forlængelse af den ordveksling, der var mellem Socialdemokraternes ordfører, hr. Ole Hækkerup, og så ordføreren for Venstre. Jeg vil godt bede hr. Karsten Lauritzen om lige at klargøre for Folketinget, at det jo er sådan, at et flertal i Folketinget sagtens kunne rette henvendelse til Straffelovrådet og sige: Vi vil gerne lette jer for denne store mængde af sager ved, at I kan afklare en lille detalje – ud af den her kæmpe, omfattende arbejdsbyrde, de har, og som vi af og til bliver belært om de netop har, og det er sikkert rigtigt – nemlig forældelsesspørgsmålet. Det kunne vi jo godt gøre.

Jeg kunne godt tænke mig, at hr. Karsten Lauritzen gjorde det helt klart, også for Socialdemokraternes ordfører, at der ikke er noget i vejen for, at et flertal i Retsudvalget pålægger Straffelovrådet inden f.eks. den 1. marts eller den 1. april at komme med et bud på, hvordan man kunne strikke en ændring sammen, hvor man afskaffer denne 28-års-regel, som i dag er en forhindring og føles som stor forhindring for mange ofre.

Kl. 18:15

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Så er det ordføreren.

Kl. 18:16

Karsten Lauritzen (V):

Jeg tror, jeg ville synes, at det var en ganske fin løsning. Som sagt har vi diskuteret det her i Venstres folketingsgruppe. Der skal meget til for at overbevise om, at man ikke skal lave en ændring, og at der, hvor det ligger i dag, er det rigtige. Når man kigger på alt det skriveri, der har været igennem de sidste par år om det her, lyder det for at være helt ærlig heller ikke til, at der er nogen partier i Folketinget, der egentlig synes, at det, vi har i dag, er helt perfekt; man er åben over for at lave det om. Så er det et spørgsmål om, hvad det skal laves om til, og der er det jo relevant med Straffelovrådets input. Den model, hr. Peter Skaarup skitserer, ville da være fin, og det kunne jo være det fælles grundlag, som hr. Ole Hækkerup også spurgte ind til. Hvis vi kunne gøre det i fællesskab i et samarbejde hen over midten og få løst noget, vi alle sammen betragter som et problem, og få hjulpet nogle ofre med at få buret nogle forbrydere inde for den mest alvorlige form for forbrydelse, man kan begå, nemlig overgreb mod børn, så ville det da være dejligt.

Kl. 18:16

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Ole Hækkerup for Socialdemokraterne. Værsgo.

Kl. 18:17

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak. Hvis jeg lige skal knytte an til den sidste ordveksling, der var her, vil jeg sige, at jeg synes, at pointen jo er, at vi skal sørge for ikke at få snakket os fra hinanden nu, for man kunne godt have en almindelig politisk polemik, hvor man spurgte: Jamen hvorfor skete der ikke noget under den gamle regering, og hvad med, dengang Dansk Folkeparti sad mere centralt osv. osv.? Men jeg synes i virke-

ligheden, det ville være ærgerligt, hvis vi kom ud i sådan en debat i stedet for at spørge, hvordan vi kan sørge for at bevæge os effektivt og målrettet hen over scenen, så vi i virkeligheden bruger det her som anledning til ikke at få snakket os fra hinanden og til ikke at bruge det til at lave et politisk spil, hvor gerne jeg end ellers deltager i det.

Jeg vil så vende tilbage til ordførertalen. Det er jo rigtigt, som det allerede er blevet nævnt, at Dansk Folkeparti lægger op til, at forældelsesfrister i sager om sexovergreb mod børn bliver afskaffet. Jeg tror, jeg i virkeligheden har det lidt, som også hr. Karsten Lauritzen havde det, nemlig at nogle af de sager, vi har set i medierne fra Brønderslev, Esbjerg og andre steder, jo på alle måder er forfærdelige, og at de er hjertegribende. Sandheden er også, at der er en masse sager, som ikke ender med at blive omtalt i medierne.

Jeg har det sådan, at jeg synes, det i virkeligheden er en fælles opgave for Folketinget at få gjort, hvad vi kan for i det hele taget at forebygge sexovergreb mod børn, at få straffet dem, der har begået overgrebene, at få hjulpet ofrene og gøre, hvad vi kan for at sikre, at det ikke sker mere - og det var derfor, jeg begyndte med at sige det, jeg gjorde. Det er sådan mit helt grundlæggende take på det her. Det er også derfor, jeg igen vil sige, at vi godt kunne lave et sjovt, lille politisk ordspil på, hvorfor der ikke skete noget under det gamle VKO-flertal, og spørge, hvorfor der ikke er sket noget endnu og alt det der. Men i virkeligheden synes jeg, at det er vigtigere, at vi prøver at holde sammen på de partier – og det er jo stort set alle sammen – der er enige om, at der er nødt til at ske noget. Vi bliver nødt til at få kigget på de her forældelsesfrister, og vi er ret tæt på at komme i hus. Når man sammenligner det her beslutningsforslag med sidst, Dansk Folkeparti fremsatte et beslutningsforslag i relation til dette, er det bedste, at Straffelovrådets arbejde er meget, meget tættere på at være færdigt nu.

Jeg har det sådan, som jeg også fik nævnt i spørgsmålet til hr. Karsten Lauritzen, at jeg uden problemer kan sætte mig ind i, at man bør se at få kigget på, om forældelsesfristen virkelig skal ophøre ved det 28. år, for der er nogle tilfælde, hvor man er nået ud over det 28. år, som hr. Karsten Lauritzen også nævnte. I nogle af de konkrete sager, vi har set, hvor den dømte er blevet straffet for nogle forhold, kan nogle ofre være nået til det 27. år, og jeg kan sagtens se, at var der gået 1 år eller 2 år mere, var den dømte ikke blevet straffet for disse forhold, og så havde de siddet tilbage med en lidt mærkelig følelse af, at den dømte ikke også skulle straffes for det, der var gået ud over dem. Jeg kan sagtens se, at de også har et legitimt behov, og at det legitime behov ikke bliver dækket i dag med den forældelsesfrist, vi har.

Jeg ved selvfølgelig godt, at som tiden går, bliver det sværere og sværere at få folk dømt. Bevisbyrden bliver jo alt andet lige sværere og sværere at løfte, jo længere man kommer på afstand af forbrydelsen, og det har – som jeg allerede har understreget – selvfølgelig betydning for ofrene med hensyn til alligevel at kunne anmelde. Det har selvsagt også betydning for samfundet, for hvis det er muligt at løfte bevisbyrden, betyder det, at vi kan få nogle dømt og dermed sørge for, at der bliver færre ofre, og det hjælper så på den måde til at hindre nye forbrydelser.

Alt i alt er jeg enig i det værdisæt, vi allerede har været omkring, og at få kigget på forældelsesfristerne. Jeg synes, at konklusionen om at få Straffelovrådet til at kigge på det – og det arbejde er heldigvis færdigt her til sommer, så vi nærmer os nogle konklusioner på det her – er det rigtige, og jeg synes, det skal være det, der er udkommet af debatten i dag. Jeg synes også, at vi skal prøve at se på, hvad vi kan få af fælles fodslag mellem Folketingets partier, så vi benytter det her som en chance for ikke at få snakket os fra hinanden, men for at få spurgt: Hvis vi alligevel har dette fælles værdigrundlag, hvordan kan vi så lade være med at lave et politisk spil i forbindelse med det her, men faktisk nå nogle resultater? Tak.

Kl. 18:21 Kl. 18:24

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er der to spørgere på nuværende tidspunkt, og den første er hr. Karsten Lauritzen fra Venstre for en kort bemærkning.

Kl. 18:21

Karsten Lauritzen (V):

Det er sådan set ret simpelt, for hr. Ole Hækkerup var næsten inde på det, og hr. Ole Hækkerup har jo ret i, at vi ikke skal lave politiske drillerier med det her. Man kan godt diskutere, hvorfor ting tager tid. Der er desværre en tendens til, at for de partier, der sidder i regering, tager det lidt længere tid, end når de er i opposition. Det tror jeg er meget naturligt. Man kan have en lang diskussion om, hvorfor det er sådan, men det synes jeg ikke at vi skal komme ind på her.

Men det var blot til det forslag, som hr. Peter Skaarup kom med, om en fælles henvendelse, der kunne gøre, at vi måske allerede i den her samling kunne tage den diskussion, som hr. Ole Hækkerup kommer ind på. Jeg hørte næsten hr. Ole Hækkerup sige det, så derfor vil jeg spørge ind til, om man ikke vil være med til sådan en henvendelse fra et flertal i Folketingets Retsudvalg. Det er jo et flertal, der kan etableres med Socialdemokratiets støtte.

Kl. 18:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Ordføreren.

Kl. 18:22

Ole Hækkerup (S):

Jeg tror, at vi skal vende det i Retsudvalget. Jeg er i virkeligheden enig med hr. Karsten Lauritzen i, at der sikkert er en tendens til, og det er faktisk godt for demokratiet, at dem, der er i opposition, uanset hvem det så måtte være, presser på. Jeg synes faktisk, at det er glimrende, hvis noget af det, der kommer ud af debatten i dag, er, at Folketinget i virkeligheden presser på, for at der skal ske nogle ting på det her felt. Det passer mig fint, så jeg synes, at vi i Retsudvalget skal prøve at vende, hvordan vi kan tilrettelægge det her på en måde, så vi er sikre på at få rykket os hen over scenen.

Kl. 18:22

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak. Den næste er hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti, for en kort bemærkning.

Kl. 18:22

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det er en meget konstruktiv tilgang, den socialdemokratiske ordfører har til det her. Selv om jeg da selvfølgelig kunne have ønsket mig, at Socialdemokraterne allerede i 2007, da vores justitsminister var retsordfører, havde handlet og støttet Dansk Folkeparti i bestræbelserne på at få fjernet den her forældelsesregel, synes jeg, det er konstruktivt, hvis man nu er parat til at skille det her ud fra Straffelovrådet, i og med at man altså har ment, at Straffelovrådet skulle tage stilling til det, før man selv ville tage stilling til det.

Jeg fornemmer, at Socialdemokraternes ordfører egentlig personligt synes, det er totalt urimeligt, at man har den her forældelsesregel, og at han mener, at vi skal kunne sørge for, at man også med en ny teknologi kan finde gerningsmænd, der har lavet noget, tidligere, end det er tilfældet i dag. Derfor vil jeg godt stille hr. Ole Hækkerup et spørgsmål: Kan vi godt forvente, at Socialdemokraterne i den diskussion, vi skal have i Retsudvalget, vil være med til at skille det her ud fra den store pakke af ting, som vi skal vente til sommer med at Straffelovrådet får kigget på?

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:24

Ole Hækkerup (S):

Det var i virkeligheden lige præcis noget af det, hr. Peter Skaarup var inde på, jeg sigtede til, nemlig det med, at jeg ikke synes, at man skulle drive alt for meget politik på det, for jeg kunne jo sagtens returnere og ligesom hr. Peter Skaarup spørge hvorfor i 2007 og hvorfor osv. Der kunne jeg jo sagtens stille mig op og sige noget med, at jeg da også kunne have ønsket mig, at DF så havde brugt noget af sin enorme indflydelse i de 10 år til at rykke noget hårdere på noget af det her. Sådan kunne vi blive ved, men når vi har spildt noget tid på at blive ved på den måde frem og tilbage, må vi jo nå til en konklusion.

Når nu vi er så tæt på målstregen, når nu ministeren har sagt det her med, at Straffelovrådet bliver færdig til sommer, og når den melding er kommet fra både den forrige regering og den nuværende regering, hvordan er det så, vi kan sørge for fælles enighed om at følge op der? Jeg er ikke parat til på stående fod at bide til bolle på det, der hedder: Vi rykker det bare ud af Straffelovrådet, og Folketinget tager selv stilling. Jeg synes, det rigtige er at afvente det, Straffelovrådet kommer med, og heldigvis er det sådan, at det er rigtig, rigtig tæt på, at Straffelovrådet kommer med noget, og jeg har ikke grund til at tvivle på, at det kommer til sommer.

Kl. 18:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Peter Skaarup for endnu en kort bemærkning.

Kl. 18:25

Peter Skaarup (DF):

Undskyld, men så er jeg næsten nødt til at spørge klart: Hvad mener Socialdemokraterne egentlig om det her? Skal vi ændre ved forældelsesreglen, eller skal vi ikke? For det er da en uskik, at vi sådan parkerer et emne hos Straffelovrådet og siger: Nå, men det kan vi ikke selv tage stilling til, det er for indviklet, nu må de afgøre det for os.

Eller er det forkert forstået?

Kl. 18:25

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 18:25

Ole Hækkerup (S):

Det ville jo være ufint at sige, at det var en bevidst misforståelse. Der skal ikke herske tvivl om, og jeg skal gerne gentage det, for jeg sagde det, både da jeg havde spørgsmål til hr. Karsten Lauritzen og i ordførertalen, at jeg synes, at der for alvor er grund til at få kigget på nogle af de her forældelsesfrister. Vi har allerede været omkring nogle af argumenterne, nemlig at der er nogle, for hvem det har været så forfærdeligt og traumatiserende, at man er langt ud over det 28. år, før man er parat til at anmelde det. Det har altså stor betydning for offeret at få anmeldt, også selv om det måske i virkeligheden kan være vanskeligt at få løftet bevisbyrden, så man uanset hvad – hvis man får anmeldt og faktisk kan få løftet bevisbyrden – kan få dømt den skyldige for nogle forhold, der så gør, at vi faktisk kan beskytte nogle mod yderligere overgreb. Så jeg synes i virkeligheden, der er en lang række gode grunde til at få kigget på det her, og jeg kan sagtens sætte mig ind i de tilfælde.

Man kunne eksempelvis i sagen fra Esbjerg forestille sig, at det havde været 1 eller 2 år ud over de 27 år i forbindelse med det, han blev dømt for ved byretten, så han lige præcis ikke havde kunnet blive dømt for de forhold. Man skal prøve at sætte sig ind i ofrenes sted. Det synes jeg i virkeligheden er noget af det mest sigende, for hvis jeg havde været dem, ville jeg selv opleve det som krænkende, at han ikke også var blevet dømt for det. Selv om det måske ikke havde lagt meget mere til straffen, ville jeg gerne have, at han også var blevet stillet til regnskab for det, for sådan ville jeg selv have haft det, og det er i virkeligheden det, jeg synes er det vigtige.

Det, der så bare også er vigtigt for mig, er det med, at vi får holdt sammen på alle de partier i Tinget, der gerne vil det her, og jeg synes også, det er rigtigt, at vi får afventet arbejdet i Straffelovrådet, som laver overvejelserne om, hvordan vi præcis skal skrue det sammen. For der gemmer sig jo de spørgsmål, som også hr. Karsten Lauritzen var inde på, om man helt skal afskaffe forældelsesfrister, hvordan man skal indrette systemet, hvor meget man skal forlænge osv. osv. Så det er i virkeligheden det, der er mit ærinde her.

Kl. 18:27

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Der er ikke flere korte bemærkninger. Den næste ordfører i ordførerrækken er hr. Jeppe Mikkelsen, der er ordfører for Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 18:27

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Mange tak. Jeg tror, at vi alle sammen er enige om, at sager om pædofili og incest er noget af det frygteligste, som vi behandler i dette udvalg og i vores ordførerskaber. Det var jo også en af årsagerne til, at man i 2000 valgte at lave en særlig forældelsesfrist for sager af den her karakter. Forældelsesuret begynder således først at tikke, når barnet eller den unge person, offeret, er fyldt 18 år, og forældelsesfristen nås, når offeret fylder 28 år. Det her princip kan vi i Radikale Venstre bakke op om, for det kan tage rigtig mange år, før man i virkeligheden indser, at man faktisk har været udsat for en alvorlig forbrydelse. Det er derfor, vi har taget det her særlige hensyn til offeret.

Jeg synes, det er værd at drøfte, om de nuværende regler er fyldestgørende, eller om man burde se dem igennem endnu en gang. Derfor vil det glæde mig, hvis Straffelovrådet også vil kigge på det her spørgsmål om forældelsesfrister, nu når Straffelovrådet i forvejen er i gang med at kigge på hele området omhandlende sædelighedsforbrydelser.

Jeg skal dog sige, at vi i Radikale Venstre er skeptiske over for det konkrete beslutningsforslag, og det er der en årsag til. Der er jo en årsag til, at man har en forældelsesfrist i dag. Det skyldes, at det altså er uhyre svært at efterforske en sag, når den f.eks. er 50 år gammel. Jeg er bange for, at mange sager simpelt hen ikke vil kunne gennemføres på grund af utilstrækkelig bevisførelse. Det vil således være dyrt for samfundet, men frem for alt – og det er det, jeg er mest bange for – vil det eventuelt komme til at skuffe ofrene.

Men i Radikale Venstre ser vi frem til den fortsatte drøftelse af spørgsmålet om forældelsesfrister, meget gerne på baggrund af det arbejde, som Straffelovrådet kommer frem til. Men vi må meddele, at vi i dag ikke kan støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 18:29

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og der er en spørger. Det er hr. Karsten Lauritzen fra Venstre med en kort bemærkning.

Kl. 18:29

Karsten Lauritzen (V):

De Radikales ordfører mener ikke, at man i udgangspunktet skal se på forældelsesfristerne. Der er jo en aktuel sag fra Esbjerg, hvor der faldt dom i byretten. Den pågældende person, der er dømt i byretten, blev ikke dømt for en række af de første forseelser og tilfælde på grund af en forældelsesfrist. Og hr. Jeppe Mikkelsen har jo ret i, at det kan være svært at løfte en bevisbyrde. Men i sådan en sag her, altså i det konkrete eksempel, hvor der er beviser, og hvor der er en person, der er dømt skyldig i en lang række andre tilfælde, går personen fri for straf for nogle af forholdene på grund af en forældelsesfrist. Krænker det ikke Det Radikale Venstres og hr. Jeppe Mikkelsens retsfølelse?

K1 18:30

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:30

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jo. Jeg har ikke sagt, at vi slet ikke vil kigge på forældelsesfristerne. Nu tager jeg stilling til det konkrete beslutningsforslag, som ligger her fra Dansk Folkeparti, og det siger, at man helt skal afskaffe forældelsesfristerne. Men vi er som sådan åbne over for at kigge på, om den nuværende model, 28-års-grænsen, eller hvad vi skal kalde den, er o.k. Er den fyldestgørende nok til, at man som offer kan nå at indse, hvilke forbrydelser man har været udsat for? Er den fyldestgørende nok i forhold til den type sager, der er på området? Det er vi som sådan åbne over for at kigge på, men jeg tror også, at vi skal have nogle kloge folk til at se på, hvordan det er i forhold til efterforskningsmæssig teknik osv. Kan man overhovedet efterforske sager, som bliver så gamle? For jeg giver hr. Karsten Lauritzen ret i, at det absolut godt kan krænke ens retsfølelse, hvis nogle går fri for straf for en forbrydelse, når der er evidente beviser for, at de har begået den.

Kl. 18:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak, og så er det hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 18:31

Karsten Lauritzen (V):

Jeg er glad for det sidste. Det er dejligt – nej, det er ikke dejligt, for det er jo en frygtelig sag, og det er frygteligt, at sådan nogle sager findes. Men jeg kvitterer da for, at Det Radikale Venstre og Det Radikale Venstres ordfører ser det krænkende i, at der er x antal ofre, som får en oplevelse af, at den forbrydelse, der er blevet begået imod dem, resulterer i en straf for forbryderne, og at der er x antal ofre, som på grund af en forældelsesfrist, der er lavet et godt stykke tilbage i tiden, må finde sig i, at det så resulterer i, at de ikke kan sidde med den samme følelse af, at den person, der har lavet overgreb mod dem, bliver straffet.

Jeg vil også godt kvittere for det, for jeg må så have hørt forkert i forhold til det, hr. Jeppe Mikkelsen sagde indledningsvis. Jeg forstod det nemlig faktisk sådan, at hr. Jeppe Mikkelsen sagde, at man ikke var villig til at se på det, og at man ville stemme imod forslaget. Der kom så lidt flere nuancer på, og det vil jeg da gerne kvittere for. Der tegner sig jo tilsyneladende et bredt flertal i Folketinget, som vil se på, måske ikke at afskaffe forældelsesfristerne, men i hvert fald justere de nuværende 28 år. Det synes vi i Venstre er dejligt.

Kl. 18:32

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 18:32

Jeppe Mikkelsen (RV):

Jamen jeg er glad for, at vi fik det præciseret.

Kl. 18:32 Kl. 18:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Den næste ordfører i rækken er fru Ida Damborg, der er ordfører for Socialistisk Folkeparti.

Kl. 18:32

(Ordfører)

Ida Damborg (SF):

Tak for det. På vegne af SF's sædvanlige ordfører på retsområdet, fru Anne Baastrup, skal jeg sige følgende:

SF vil gerne være med til at kigge på forældelsesfrister på pædofiliområdet, men vi synes, at det er rigtig vigtigt at afvente Straffelovrådets arbejde. SF vil gerne lave ordentlig lovpolitik, og når vi har Straffelovrådet, som arbejder, synes vi, at det er rigtig vigtigt at afvente deres arbejde. Jeg skal ikke lægge skjul på, at vi har stor fokus på indsatsen over for ofrene for de her forbrydelser. Det her er nogle af de værste forbrydelser og nogle af dem, der er mest hjerteskærende, og det kan også godt være en del af helingsprocessen at opleve, at krænkeren bliver dømt eller i hvert fald anklaget. Men vi synes, at det er på sin plads at afvente arbejdet i Straffelovrådet.

Kl. 18:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup, Dansk Folkeparti, værsgo.

Kl. 18:34

Peter Skaarup (DF):

Jeg vil spørge SF's ordfører her i dag under debatten om en ændring af forældelsesreglerne, altså det forslag, Dansk Folkeparti har fremsat, om SF's ordfører er enig med SF's retsordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som den 21. oktober sagde til det, der hedder navisen.dk:

»Reglerne som de er i dag betyder, at der sidder rigtig mange ofre for seksuelt misbrug ude rundt om i Danmark, som ikke kan få deres sag prøvet. Og hvis det overhoved bevismæssigt kan holde, så syntes jeg, det skal kunne lade sig gøre«.

Det siger fru Karina Lorentzen Dehnhardt, som tilføjer, at hun er enig med Venstre, der altså har den samme holdning som Dansk Folkeparti.

Så spørgsmålet går simpelt hen på: Er SF's ordfører i dag enig i det, som SF's ordfører sagde til navisen.dk? Jeg synes, det var lidt uklart, hvad der blev sagt i ordførertalen.

Kl. 18:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren, værsgo.

Kl. 18:35

Ida Damborg (SF):

Jeg vil sige til hr. Peter Skaarup, at vi rigtig gerne vil se på det. Jeg vil hverken lægge mig fast på det ene eller det andet i dag, jeg vil rigtig gerne se Straffelovrådets arbejde og kigge på det. Men det skærer også mig i hjertet, som det skærer alle os, der er herinde, i hjertet, at der er nogle, for hvem det ikke er muligt at få prøvet en sag, når man er nået dertil, at det er muligt at tale om det og beskrive, hvad der er foregået. Det kan jeg sagtens se det fornuftige i, men jeg synes, det er fornuftigt at afvente Straffelovrådets arbejde, og det er derfor, at hr. Peter Skaarup ikke får noget klart svar – ja eller nej – men vi vil gerne se på det.

Kl. 18:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Hr. Peter Skaarup for endnu en kort bemærkning.

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes altid, det er godt, når politikere siger, at de gerne vil se på et eller andet, men der ligger jo ikke ret meget i at ville se på noget, hvis det er sådan, at ofre fremover så kan forvente, at deres gerningsmænd går fri, fordi der stadig væk er en forældelsesregel, der gør, at man 10 år efter det fyldte 18. år ikke kan føre en sag. Altså, når man er fyldt 28 år og frem, kan man ikke føre en sag ved domstolene, så kan der ikke føres en sag. Det er jo en retstilstand, vi har i dag, og som SF siden år 2000, hvor SF i en fremtrædende rolle var med til at sørge for de nuværende regler, har været med til at stå for. Det er derfor, jeg spørger SF's ordfører i dag:

Kan vi regne med det holdningsskifte, som jeg syntes jeg kunne læse ud af det, som fru Karina Lorentzen Dehnhardt sagde i navisen.dk, eller er vi tilbage ved, at man egentlig stadig væk er tilhænger af de nuværende regler? Der er det sådan meget et »måske« og et famlende svar, synes jeg, fra SF's ordfører. Men kan ordføreren alligevel ikke sympatisere med de ofre, som virkelig fornemmer en rigtig dårlig tilstand, ved at de ikke kan få deres gerningsmænd dømt?

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved): Ordføreren.

Kl. 18:37

Ida Damborg (SF):

Hr. Peter Skaarup får det svar, som jeg har forsøgt at give. Jeg har udtrykt min store medfølelse med ofrene og også udtrykt, at jeg synes, det er en del af en helingsproces at se sin krænker blive retsforfulgt og dømt. Det er den positive vinkel, jeg vil komme med på SF's vegne i dag. Men jeg synes, det er vigtigt, at vi afventer et arbejde i et straffelovråd, som vi har nedsat, eller som i hvert fald arbejder lige nu. Det synes jeg vi skal afvente, før vi kommer med mere. Vi vil gerne lave lovgivningsarbejde, men vi vil gerne gøre det ordentligt. Vi har den største sympati med ofrene for seksuelle overgreb.

Kl. 18:37

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i ordførerrækken er fru Pernille Skipper, som er ordfører for Enhedslisten, værsgo.

Kl. 18:38

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg vil jo melde mig i koret af ordførere, som siger, at pædofilisager er noget af det allermest skrækkelige. Det skærer os alle sammen i hjertet, når vi hører sådan nogle skrækkelige historie, og vi vil gøre rigtig meget for at hjælpe ofrene videre. Det skal vi hele tiden udvikle og blive bedre til. Men jeg vil samtidig melde mig i koret af ordførere, som siger, at Straffelovrådet lige nu ser på problemet. Jeg er slet ikke afvisende over for, at vi skal om ikke afskaffe så måske forlænge forældelsesfristen for pædofilisager, for at man som offer kan få oprejsning og blive konfronteret med sin gerningsmand, også selv om man er blevet meget ældre, når man kommer i tanker om, husker, indser eller får mod på at konfrontere gerningsmanden.

Jeg vil dog, og jeg ved, at jeg har sagt det tidligere her i dag fra talerstolen, endnu en gang plædere for, at vi alle sammen husker vores børnehuse; at vi får en institution, hvor man hurtigt kan få afklaret, om der er tale om et overgreb på børn, og at det sker i omgivelser, som er gode for børnene, og at det sker i samarbejde med eller af børnepsykologer, som er uddannet til at tage sig af børn, som har været udsat for grove overgreb. Det er netop her, at vi kan gøre noget for at beskytte de børn, som bliver udsat for overgreb over en længere periode, ved at sætte ind og prøve at få stoppet overgrebet

meget tidligere. Det er altså noget af det, vi kan gøre med de børnehuse, og det håber jeg altså sådan på snart sker. Nu skal det ikke lyde, som om det kunne være sket, siden jeg sidste gang sagde det fra talerstolen her i dag, men det er altså rigtig, rigtig vigtigt, hvis vi skal gøre noget for de børn, som bliver udsat for nogle grove og krænkende overgreb.

Kl. 18:40

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Og vi går videre til den næste ordfører, som er hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 18:40

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Tak. Børns rettigheder er jo heldigvis noget, som er blevet styrket, primært gennem de seneste lidt over 100 år. Det er jo sådan set vigtigt, at vi er kommet til et punkt, hvor børn i større grad bliver betragtet som selvstændige individer med selvstændige rettigheder.

Det er sådan, at vi i Liberal Alliance, og det tror jeg også at jeg har fået nævnt i en anden debat tidligere i dag, generelt har det sådan, at når det kommer til små og mindre forbrydelser, synes vi, at man skal gøre en del for at resocialisere og få folk på ret kurs igen og bruge alternativ straf. Når det kommer til grove forbrydelser – mord, pædofili, grov vold, trusler og voldtægt – synes vi, at samfundet skal straffe hårdt. Det gør vi allerede for mord – det er ikke, fordi jeg siger, at der skal være tilsvarende straffe for de fire andre forbrydelser, men det er i hvert fald fire områder, hvor vi mener at man burde se på straffen generelt.

Det er så ikke præcis det, det her handler om, men det er jo stadig væk i samme kategori: Skal folk, der begår seksuelle overgreb mod børn i fængsel? For forældelsesfristerne kan jo sådan set medvirke til, at der er nogle, som begår overgreb mod børn, som vil slippe for straf. Det synes vi sådan set er en dårlig ting.

Dertil kommer, som der jo egentlig også er gjort meget godt rede for i bemærkningerne til det forslag, som her er fremsat, at der er en del af de her sager, hvor det først ligesom kommer op til overfladen, efter at de forældelsesfrister, som er gældende på nuværende tidspunkt, er udløbet. Derfor synes jeg sådan set også, at det er meget rart at høre, at det virker, som om der er en bred forståelse for, at man skal gøre noget ved det her. Jeg synes, at det er værd at undersøge, om man kan lave sådan en henvendelse, som hr. Peter Skaarup tidligere spurgte hr. Karsten Lauritzen om. Det kan godt være, at jeg ikke er den største ekspert på det her område, men om man kan sige, at det her lille område vil vi godt lige tage ud og bede om at få en hurtig behandling af, for det, der i virkeligheden er det afgørende, er, at vi bør sige til hinanden, at i den folketingssamling, der kommer efter denne, altså den, der hedder 2012-13, bør vi vedtage nye forældelsesfrister i Folketinget. Hvis justitsministeren f.eks. sagde, at det bliver sådan, vil man jo også lægge et vist pres på Straffelovrådet, for at de får taget sig sammen til at overholde de frister, der nu er

Det er sådan set vores håb, at det er der, vi kan lande i den her sag, for det er egentlig vores fornemmelse, at der bredt er en større forståelse for, at de her forældelsesfrister efterlader nogle ofre uden mulighed for at få retfærdigheden til at ske fyldest. Det er jo sådan set en af vores opgaver i Retsudvalget også i forhold til straffeloven at sørge for, at retfærdigheden sker fyldest, og at der ikke er nogen, der ligesom kan gemme sig bag de her forældelsesfrister.

Så Liberal Alliance er sådan set positive over for det beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremsat, og det kan under alle omstændigheder være, at der kan laves en form for beretning eller lignende, hvori det konkluderes, hvordan man kan komme videre med den her sag, for vigtigt tror jeg faktisk det er, at vi kommer videre.

Kl. 18:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 18:44

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Tak for det, formand. Når vi taler om de her sager, altså pædofilisager, så er der ingen tvivl om, at det er nogle af de allerværste forbrydelser overhovedet, fordi det så alvorligt ødelægger børn og ofte ødelægger dem på livstid, hvis ikke altid. Derfor er det meget, meget alvorlige forbrydelser, som der skal ses meget, meget alvorligt på.

Vi har drøftet det her forslag, altså spørgsmålet om, hvorvidt der skal være de forældelsesfrister, som vi har i dag, rigtig mange gange tidligere. Tidligere var der jo kun en 10-års-forældelsesfrist. Så udvidede man den til, at de 10 år først tæller, fra offeret fylder 18 år, dvs. teoretisk set en 28-års-forældelsesfrist. Spørgsmålet har også hele tiden været, om man skulle udvide det yderligere. Jeg har tidligere, og det skal ikke være nogen hemmelighed, argumenteret imod og også haft nogle argumenter for, hvorfor vi ikke syntes, at man skulle udvide forældelsesfristen mere. Men vi har fulgt debatten meget nøje. Vi har lyttet meget til de argumenter, der har været fremme, og der er to væsentlige argumenter for, at vi i dag støtter forslaget her.

Det første argument er, at der har været et udtalt ønske om på en eller anden måde at kunne stoppe gerningsmanden, også selv om det er sket for mange år siden. Man kan ikke nødvendigvis komme strafferetligt efter en mistænkt, men man kan i hvert fald få stoppet vedkommende. Det mener vi ud fra en viden om, at det generelt er sådan, at de, der er pædofile, ikke sådan lige holder op med at være det. Derfor kan der være et behov for at få stoppet gerningsmændene, også selv om det kan være mange år siden, at det konkrete offer blev offer. Det har vi jo prøvet at diskutere frem og tilbage: Kunne man finde en model, hvor vi på en eller anden måde kunne lave et anmeldelsessystem, så man måske rent behandlingsmæssigt kunne komme til den mistænkte og prøve at gøre noget? Vi har ikke rigtig fået nogen løsning på det. Men en løsning kan være det her, nemlig at der rent faktisk er en mulighed for at anmelde et forhold, også selv om det sker mere end 10 år efter de 18 år. At man har muligheden for at anmelde det, betyder, at myndighederne kan skride ind, kan begynde at undersøge, om der er hold i det, undersøge, om der er andre lignende tilfælde, om der måske er andre ofre, og begynde at stykke et billede sammen, således at man ikke bare kan komme efter gerningsmanden, men at man også rent faktisk kan komme til at hjælpe gerningsmanden, hvad der jo er en del af det, der er mulighed for, i forbindelse med at man giver en sanktion af den ene eller anden art. Der ligger også muligheden for behandling, og det er lige så vigtigt. Så det er det ene væsentlige argument for, at vi kan støtte forslaget her.

Det andet væsentlige argument er jo, at under de mange debatter og høringer, vi har haft, i de udtalelser, der har været, og i medierne er det jo kommet frem, at ofre for de her forbrydelser godt kan have en tendens til at fortrænge det, der er sket, og så først meget senere i livet, når der opstår en eller anden episode, kommer det pludselig frem igen. Det er ikke bevidst, eller fordi man vil fortrænge det, men fordi det er kroppens, hjernens automatiske reaktion for at komme væk fra det, der har været meget, meget ubehageligt. Det har vi også lyttet til. Det er ikke nødvendigvis sådan, at man venter med at anmelde det, fordi man ikke lige har lyst til at anmelde det, at man ikke lige kan overskue at anmelde det, men fordi man måske dybest set har fortrængt det så meget, at der skal noget til, før det kommer frem igen.

De argumenter har vi lyttet til, og vi kan godt se, at der ligger noget fornuft i det. Derfor siger vi i dag, at vi støtter tiltaget om, at vi

ophæver forældelsesfristen i de her sager. Vi sidestiller det med andre ord med de forældelsesfrister, der er, når vi taler om manddrab, nemlig at der ikke er nogen. Det er en meget sjælden bestemmelse i straffeloven, og den skal også være meget sjælden, men vi mener, at den her type sager berettiger til, at der ikke er en forældelsesfrist, og derfor støtter vi forslaget.

Jeg vil så også sige, i forlængelse af hvad andre ordførere har været inde på, at det ikke er sådan, at vi vil tvinge det igennem nu. Vi har tålmodighed til at vente på Straffelovrådet, men forventer så også, at de kommer med et udspil meget snart, så vi kan komme videre med det her, for det er et vigtigt område. Så vi er positive over for beslutningsforslaget; vi er faktisk enige i det.

Kl. 18:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup fra Dansk Folkeparti.

Kl. 18:49

(Ordfører for forslagstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Tak for en overvejende positiv modtagelse af det forslag, Dansk Folkeparti har fremsat her, om, at regeringen pålægges at fremsætte forslag om ændring af straffeloven, sådan at forældelsesfristen i sager vedrørende seksuelle overgreb mod børn og unge afskaffes.

Jeg fornemmer, at vi, efter at Dansk Folkeparti i øvrigt har fremsat det her forslag en hel del gange og har prøvet på forskellig vis via spørgsmål og lignende at få belyst emnet, nu er fremme ved målstregen og er tæt på, at et flertal i Folketinget vil være med til at gennemføre det her forslag.

Jeg er enig med f.eks. Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll, i, at om ikke andet må vi satse på – det håber jeg også at justitsministeren vil kvittere for – at vi i den folketingssamling, der hedder 2012-13, kan gennemføre lovgivning på det her område. At nå dertil synes jeg ikke er for meget forlangt.

Når nu man har deponeret sin holdning, hvad nogle har, i Straffelovrådet, håber jeg, at vi kunne nå til enighed i Retsudvalget i form af en åben diskussion særskilt om den her problemstilling og sørge for at få et bud på, hvad Straffelovrådet mener på området meget hurtigt, sådan at vi allerede i den her folketingssamling kan lave den relevante lovgivning. For jeg synes nærmest, at ordførerne står i kø for at være enige med Dansk Folkeparti i, at vi skal den her meget stringente forældelsesfrist efter det fyldte 28. år til livs. For den forældelsesfrist er nemlig meget usaglig, og den er kun til gavn for de pædofile, den er ikke til gavn for ofrene.

Vores intention i Folketinget bør altid være at støtte ofrene, ikke at støtte de kriminelle. Det er sådan, at pædofili og incest har det med at gå i negativ arv, kan man sige, hvorfor det er ekstremt vigtigt, at ofrene kan træde frem, når de er mentalt klar til det, og når de er fysisk gamle nok og modne nok til at gøre det. Det er en ekstremt alvorlig sag, som også nogle af de andre ordførere i dag har nævnt, at blive udsat for seksuelt misbrug som barn. Derfor er det også dybt kynisk og utilstedeligt, at vi beskytter de pædofile mod retsforfølgelse. Det fører til flere overgreb end nødvendigt. Derfor bør vi handle hurtigt set med Dansk Folkepartis øjne.

Der vil i sagens natur ikke altid være vidner til incestsager eller pædofiles krænkelser. Der vil ofte være tale om, at sådan noget foregår i det skjulte. Derfor vil den anmeldende part, typisk offeret, alligevel skulle overbevise retten på en klar måde om, at der er foretaget noget rigtig grimt for mange år siden. Derfor giver det heller ikke mening at have et loft over, hvornår man ikke længere må straffe for de her overgreb. Tværtimod har vi set for nylig, at en oldefar var involveret i en incestsag.

Her kan forældelsesfristen faktisk været medvirkende årsag til, at den pågældende aldrig bliver stoppet i tide, og at der kan være mange overgreb, som kan have været foretaget, uden at man kan få indblik i det og kan stoppe den pågældende. Her er det, at vi med moderne teknologi som dna-teknologi kan afsløre pædofile krænkere på et meget tidligere tidspunkt, end vi kunne tidligere. Derfor er det selvfølgelig også vigtigt, at man med forældelsesfristen får mulighed for at kunne gå efter de kriminelle på den rigtige måde. Så det er vigtigt for retsfølelsen, det er vigtigt for ofrene, det er vigtigt for ofrenes helingsproces, at der ikke er nogen forældelsesfrist inde i billedet i de her sager.

Det er også urimeligt, at man har den her forældelsesfrist, på grund af at det er dokumenteret videnskabeligt, at ofrene først kan træde frem mange år efter, når de er blevet voksne og har fået et begrebsapparat, når de måske har fået børn og har en reel distance til de forbrydelser, de har været udsat for, så de kan forstå dem og bearbejde dem med henblik på at kunne reagere på dem.

Samlet set må vi sige, at det danske samfund straffer pædofile meget mildt, man er meget eftergivende, man forsøger at behandle pædofile på den bedst mulige måde. Sagen er blot, at man ikke kan behandle pædofile, hvis man forhindrer ofrene i at anlægge sager eller forhindrer politi- og anklagemyndighed i at rejse sager, så de kan føre til domme, fordi man på forhånd må opgive på grund af en forældelsesfrist.

Kl. 18:54

Et offer, der er blevet voksen og derved har fået den indsigt og det overskud, jeg taler om, til at anmelde overgrebene, vil kunne hjælpe andre børn, der løbende bliver misbrugt, ved netop at træde frem. Men man får ofte kun nogen til at træde frem, hvis de rent faktisk kan se en mening med at træde frem.

Vi har på det seneste set flere alvorlige sager, og det er selvfølgelig også med til at aktualisere den debat, vi har i dag. Vi har set sagen om Amagermanden, og vi har set sagen fra Esbjerg, sager, hvor to meget sadistiske voldtægtsforbrydere og pædofile – i hvert fald den ene af dem er pædofil – ikke er blevet stoppet i tide. Og derfor får de lov til at ødelægge kvinders liv, og de ødelægger børns liv over flere årtier. Hvis vi bruger ny teknologi som dna-teknologi, og hvis vi afskaffer forældelsesfristen, så der ikke er nogen grænser for, hvornår man kan retsforfølge, kan vi gøre meget mere i sådan nogle sager i fremtiden. Så kan vi nemlig stoppe de pågældende i tide.

Derfor er det ekstremt vigtigt, at Folketinget behandler det her forslag seriøst. Det synes jeg også er sket i dag, men vi skal ikke slippe her. Selv om nogle mener, at det er Straffelovrådet, der skal komme med et udspil, før vi kan gøre noget, har vi altså muligheden for, hvis vi vil gøre noget nu og her, fra Retsudvalgets side at sige til Straffelovrådet, at særlig det her emne vil vi altså gerne have en hurtig vurdering af, med henblik på at vi allerede i den her folketingssamling kan lave lovgivning. Det er Dansk Folkepartis ønske. Vi vil gerne diskutere det her fuldstændig fordomsfrit og åbent i Retsudvalget for at nå det bedst mulige resultat af hensyn til de ofre, vi gerne vil hjælpe.

Kl. 18:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, som har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

14) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 16: Forslag til folketingsbeslutning om tvangsbehandling af pædofi-

Af Peter Skaarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 29.11.2011).

Kl. 18:57

Forhandling

Tredje næstformand (Marianne Jelved): Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Kl. 18:57

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Med beslutningsforslaget foreslås det, at personer, der dømmes for seksuelle overgreb mod børn, skal underkastes tvungen behandling. Forslagsstillerne ønsker også, at pædofilidømte under visse omstændigheder skal underkastes tvangsopsyn og fortsat tvangsbehandling efter løsladelse. Endelig foreslås det, at pædofilidømte skal kunne idømmes en tillægsstraf. Det er jo en problemstilling, der er behandlet flere gange her i Folketinget i de senere år.

Det fremgår også af bemærkningerne til dette beslutningsforslag, at der er tale om en genfremsættelse af et beslutningsforslag fra april sidste år. Vi har tidligere i dag behandlet B 4 om forældelsesfrist i pædofilisager, og som jeg i den i forbindelse klart gav udtryk for, er seksuelt misbrug af børn en af de mest afskyelige forbrydelser, en forbrydelse, som ofte har meget voldsomme konsekvenser for offeret.

Jeg vil derfor også gerne i forbindelse med debatten om B 16 med det samme slå fast, at regeringen selvfølgelig støtter, at sædelighedsdømte, herunder pædofilidømte, modtager psykiatrisk/sexologisk behandling. Det sker som bekendt allerede i dag i betydeligt omfang. Samtidig vil jeg allerede indledningsvis slå fast, at regeringen ikke kan støtte beslutningsforslaget. Det vil jeg naturligvis uddybe lige straks.

Først tror jeg, at det kan være nyttigt for debatten at sige lidt om, hvad der allerede gøres, når vi taler om behandling af pædofilidømte. For det første har vi behandlingsordningen, som indebærer, at den dømte i stedet for ubetinget fængselsstraf idømmes en betinget straf med bl.a. vilkår om psykiatrisk eller sexologisk behandling i 2 år samt ophold på en af Kriminalforsorgens pensioner i op til ½ år. Der fastsættes endvidere vilkår om prøvetid og tilsyn af Kriminalforsorgen. Målgruppen for denne ordning er personer, som ellers ville have fået en ubetinget fængselsstraf på fra ca. 4 måneder til 1 ½ år, og som vurderes at være motiverede og egnede til at modtage behandling.

Derudover kan behandling foregå via den såkaldte visitationsordning. Denne ordning gælder for personer, som er idømt en ubetinget fængselsstraf på fra 30 dage til typisk 4 år. Dømte med en straf på mere end 3 måneder begynder som hovedregel deres afsoning på visitationsafdelingen på Anstalten ved Herstedvester. Hvis den dømte findes egnet til eller motiveret for behandling, kan den pågældende, når der sker overførsel til det – det vil typisk være til et åbent fængsel, hvor afsoningen så skal foregå – få udgang fra fængslet med henblik på at modtage behandling. Ifølge en opgørelse fra Kriminalforsorgen modtager ca. 150 domfældte behandling for tiden.

I den forbindelse er jeg i øvrigt glad for at kunne oplyse, at det netop i forbindelse med de afsluttende satspuljeforhandlinger er besluttet, at der som en varig ordning skal etableres to halvåbne fængselsafdelinger til behandling af sædelighedskriminelle.

Hvis jeg herefter skal vende mig mod spørgsmålet om, hvilken behandling der konkret tilbydes, vil jeg sige, at det overordnet kan opdeles i to elementer. Det ene element er den psykoterapeutiske behandling, altså samtaleterapi, hvilket selvsagt altid vil kræve, at den person, der er i behandling, aktivt medvirker hertil og er motiveret for behandlingen. Tvangsmæssig psykoterapeutisk behandling er således ikke mulig.

Det andet element er behandling med kønsdriftsdæmpende medicin. Denne behandlingsform kan medføre alvorlige og eventuelt også livstruende bivirkninger i form af leverpåvirkninger og afkalkning af knoglerne. Behandlingen har derfor hidtil kun været anvendt over for i alt ca. 70 indsatte, som har begået gentagen eller meget alvorlig personfarlig sædelighedskriminalitet, og som skønnes at være til fare for at begå ny sædelighedskriminalitet.

Personer, der modtager en sådan behandling, skal i øvrigt regelmæssigt undersøges og kontrolleres, således at behandlingen kan afbrydes, hvis der optræder komplikationer af en vis sværhedsgrad. Sådan en behandling og kontrol kræver derfor også, at personen aktivt medvirker.

I den sammenhæng kan det også være relevant at se på recidiv, altså på tilbagefald til ny kriminalitet. I 2009 foretog Kriminalforsorgen en undersøgelse af recidivet hos personer, der var dømt for sædelighedskriminalitet. Undersøgelsen omfattede 450 personer, som var sædelighedsdømte og løsladte i perioden 2004-2006 efter dom på mindst 90 dage.

Kl. 19:02

Undersøgelsen vedrører sædelighedskriminalitet generelt og ikke specifikt sædelighedskriminalitet mod børn. Undersøgelsen viste, at de sædelighedsdømte sjældnere end Kriminalforsorgens samlede klientel recidiverer, altså vender tilbage til en frihedsstraf, idet 13 pct. af de sædelighedsdømte recidiverede inden for en 2-årig periode til ny frihedsstraf mod 35-39 pct. for den samlede gruppe.

Hvad angår recidivet til ny sædelighedskriminalitet, var dette endnu lavere, idet 6 pct. af de sædelighedsdømte recidiverede til ny sædelighedskriminalitet. Den omfattende undersøgelse viste imidlertid også, at der ikke var signifikante forskelle på recidiv, i forhold til om de prøveløsladte havde været i behandling eller ej. Med andre ord kan vi ikke på baggrund af denne undersøgelse med sikkerhed udtale os om, hvorvidt behandling har en recidivhæmmende effekt.

Som opfølgning på denne undersøgelse er der nu iværksat et forskningsprojekt. Projektet har til formål på baggrund af en længere observationsperiode og på grundlag af et større datamateriale at tilvejebringe et bedre grundlag for en vurdering af effekten på seksualforbrydere. De første resultater forventes at foreligge i løbet af dette år.

Så vil jeg herefter vende mig mod det konkrete beslutningsforslag og de forskellige elementer, som forslaget lægger op til. Når det gælder forslaget om tvangsbehandling, vil jeg sige, at motivationen hos den dømte er et kernelement i behandlingen af sædelighedskriminelle. Det vil sige, at der hos personen skal være en parathed til ændring.

Som sagt er de kendte behandlingsformer ikke mulige at gennemføre ved tvang. Det er i den forbindelse vigtigt for mig at fastslå, at i Danmark så vel som i andre vestlige lande kan behandling, af hvilken art den end måtte være, kun indledes på grundlag af personens informerede samtykke. Tvangsbehandling kan alene foregå i henhold til psykiatriloven og forudsætter, at dens kriterier er opfyldt. Det vil bl.a. betyde, at patienten skal være indlagt på psykiatrisk afdeling og være psykotisk, altså sindssyg, eller befinde sig i en tilstand, der kan ligestilles hermed.

Pædofili betragtes som en seksuel afvigelse og ikke som en sindssygdom. Der vil således ikke i medfør af gældende lovgivning kunne tvangsbehandles mod pædofili. Sundhedsstyrelsen har i den forbindelse oplyst, at styrelsen ikke finder, at der er et lægefagligt grundlag eller et belæg for ændring eller udvidelse af de nuværende forudsætninger for behandling med tvang.

Der peges i beslutningsforslaget også på muligheden for en tillægsstraf, som jeg forstår skal virke således, at når retten udmåler straffen, ja, så skal dommeren samtidig fastsætte en tillægsstraf, der træder i kraft, hvis den dømte afbryder et behandlingsforløb eller helt nægter at modtage behandling.

Hertil må jeg først og fremmest gentage, at behandlingen af pædofile baseret på tvang ikke umiddelbart synes mulig. Når det gælder muligheden for prøveløsladelse af bl.a. personer dømt for seksuelle overgreb mod børn, kan jeg derudover oplyse følgende:

Efter straffelovens § 38, stk. 1, kan prøveløsladelse finde sted, når to tredjedele af straffen er udstået. Prøveløsladelse forudsætter, at den dømtes forhold ikke gør prøveløsladelsen utilrådelig, og at der er sikret den dømte passende ophold og arbejde eller andet underhold, og at den pågældende erklærer at ville overholde de fastsatte vilkår for prøveløsladelsen. Prøveløsladelse vil f.eks. være utilrådelig, hvis der foreligger en væsentlig risiko for recidiv til ikkebagatelagtig kriminalitet, som det hedder, og som ikke kan begrænses ved tilsyn af Kriminalforsorgen og eventuelle særvilkår.

Der skal således foretages en meget konkret vurdering i hvert enkelt tilfælde af, om prøveløsladelse er tilrådelig. Ved prøveløsladelse af personer, der er dømt for sædelighedskriminalitet, herunder for seksuelt misbrug af børn, skal fængslet, inden der træffes afgørelse om prøveløsladelse, i visse tilfælde indhente en udtalelse om vilkårsfastsættelsen fra de sociale myndigheder i den dømtes bopælskommune.

Kl. 19:07

Fængslet skal i disse sager også indhente en udtalelse om, hvorvidt der bør fastsættes tilsyn, om tilsynets muligheder og om vilkårsfastsættelsen, fra den afdeling af Kriminalforsorgen, der i givet fald skal føre tilsyn med den pågældende. Hvis der er tvivl om, hvorvidt den indsatte vil frembyde fare for andres liv og helbred, skal der indhentes en udtalelse fra Retslægerådet, inden der træffes afgørelse om prøveløsladelse. Disse høringsregler er med til at sikre, at sagen er tilstrækkelig oplyst, før der træffes afgørelse om prøveløsladelse.

I tilknytning hertil kan det oplyses, at det fremgår af Kriminalforsorgens vejledning om prøveløsladelser, at der for indsatte, der er dømt for sædelighedskriminalitet, hyppigt vil være behov for at fastsætte vilkår om fortsat behandling i forbindelse med en eventuel prøveløsladelse. Det fremgår også af vejledningen, at hvis en sædelighedsdømt ikke vil acceptere et relevant vilkår under prøveløsladelsen om at fortsætte en påbegyndt psykiatrisk behandling, eventuelt kombineret med kønsdriftsdæmpende medicin, vil dette i højere grad end sædvanlig medføre, at der gives afslag på prøveløsladelse.

Denne form for motivation eller indirekte tvang, om man vil, der ligger i disse ordninger, er helt rimelig og acceptabel. Med disse ordninger er der i den forstand allerede taget højde for konsekvensen af, at disse personer ikke ønsker at indgå i behandling. De vil i realiteten få et lidt længere afsoningsforløb.

I den forbindelse vil jeg igen understrege, som jeg også var inde på tidligere i dag i forbindelse med behandlingen af beslutningsforslag B 16, at Straffelovrådet for tiden er ved at foretage en generel gennemgang af straffelovens kapitel

24 om forbrydelser mod kønssædeligheden. I den sammenhæng overvejer Straffelovrådet tillige spørgsmål om strafferammen og strafniveauet i forbindelse med sager om seksuelt misbrug af børn og andre former for krænkelser af børn. Som sagt forventes rådets arbejde afsluttet omkring sommeren 2012.

Afslutningsvis vil jeg sige, at forebyggelse af seksuelt misbrug af børn er et meget vigtigt indsatsområde. Det er derfor også helt afgørende, at vi har en velfungerende håndtering og behandling af personer, der er dømt for seksuelle overgreb på børn. Vi ser derfor også frem til at modtage resultatet af det nævnte forskningsprojekt, således at man får et bedre grundlag for at vurdere effekten af behandlingen af seksualforbrydere.

Men som det gerne skulle være fremgået, mener regeringen helt overordnet ikke, at tvangsbehandling er en farbar vej. Det er således i fundamental modstrid med vores retssystems tilgang til straffuldbyrdelse, ligesom det også er i modstrid med helt grundlæggende lægeetiske principper. Derudover kan den behandling, der i dag tilbydes pædofile, slet ikke med mening gennemføres med tvang. Som jeg også har givet udtryk for i forbindelse med nogle aktuelle besvarelser af forskellige spørgsmål til Folketingets Retsudvalg, er det min opfattelse, at eventuelle lovgivningsinitiativer på dette område bør afvente Straffelovrådets arbejde.

Af de nævnte grunde kan det næppe komme som en overraskelse, at regeringen ikke kan støtte forslaget.

Kl. 19:11

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Peter Skaarup.

Kl. 19:11

Peter Skaarup (DF):

Tak for gennemgangen af reglerne på området, som de ser ud nu. Det er jo ikke første gang, at vi har haft en debat om netop det her forhold, og det er ikke første gang, at Dansk Folkeparti har fremført ønsket om, at vi lader pædofile – hvis de får en dom for det – være tvunget til at få behandling. Og det er jo, fordi vi håber på, at de kommer ud på den anden side af fængselsstraffen og er fri af den sygelige trang, eller hvad justitsministeren nu vil kalde det, de har til at misbruge børn. Det er sågar sådan, at justitsministerens parti har støttet det ønske, Dansk Folkeparti har. Ganske for nylig har partiets retsordfører, hr. Ole Hækkerup, støttet det her forslag, hvilket i øvrigt Børnerådet og Red Barnet også gør.

Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge justitsministeren: Hvad er det egentlig, der foregår blandt regeringspartierne, når man udtaler, at man vil det her, men i dag siger nej til at gennemføre det?

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:12

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Som sagt ser regeringen på det her område med endog meget stor alvor. Det er derfor, at vi har bedt Straffelovrådet kigge på kapitel 24 om sædelighedskriminalitet, og vi afventer selvfølgelig Straffelovrådets arbejde. Men jeg synes også, det bør høre med, at når vi taler om det her, bør vi lytte til dem, som rent faktisk beskæftiger sig med det i dagligdagen, og dem, som med lægefaglig, sundhedsfaglig indsigt i området siger, at det ikke er en farbar vej.

Men regeringen har lagt op til, at Straffelovrådet også kigger på det her område som en del af deres samlede arbejde med kapitel 24 i straffeloven. Vi afventer som sagt det arbejde, således at vi kan få tilvejebragt et godt og grundigt grundlag for de videre drøftelser, som jo nødvendigvis må finde sted efter bl.a. den megen debat, der også har været om det.

Kl. 19:13

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 19:13

Peter Skaarup (DF):

Jeg bliver nødt til at læse op for justitsministeren, hvad det var, Socialdemokraternes ordfører sagde her den 21. oktober 2011, hvor man altså ude i offentligheden siger:

»Socialdemokraterne går ind for, at man skal kunne tvangsbehandle folk, og jeg synes, at Venstre kommer med en idé til, hvordan man kan sikre, at de bliver tvangsbehandlet.«

Det siges der her. Man siger der, at Socialdemokraterne går ind for, at folk skal kunne tvangsbehandles. Så jeg forstår ikke, at man siger noget, men gør noget andet og ikke vil støtte forslaget fra Dansk Folkeparti i dag, men jeg håber på en forklaring fra justitsministeren.

Jeg kunne også godt tænke mig at spørge justitsministeren, hvad man, når man nu støtter sig op ad nogle fagfolk, der åbenbart mener, at det er en dårlig idé at tvangsbehandle, siger til, at pædofile selv træder frem og siger, at de gerne vil mødes med et krav om tvangsbehandling. For det er jo tilfældet, når vi læser, hvad pædofile, der har fået en dom, har sagt. De siger, at det vil hjælpe dem til at komme over deres sygelige trang til misbrug af børn, hvis de bliver stillet over for det krav om tvangsbehandling. Så hvorfor egentlig ikke støtte det, hvis de pædofile selv ønsker det?

Kl. 19:14

Formanden:

Justitsministeren.

Kl. 19:14

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Nu har vi iværksat et arbejde, som til dels blev iværksat af den tidligere regering, hvor Straffelovrådet skal kigge på kapitel 24 om sædelighedskriminalitet. Jeg synes, det er vigtigt, at vi får givet tid og rum til at arbejde til bunds med de her spørgsmål; det er vigtige spørgsmål. Men jeg tror også, det er vigtigt, at man har for øje, hvad der kan lade sig gøre, og hvad der giver mening. Vi har jo alle sammen en fælles interesse i, at vi undgår det her uvæsen, og derfor tror jeg også, at vi alle inderst inde har en interesse i at sikre, at vi får tilrettelagt et system, som er i stand til bedst muligt at sikre, at det i hvert fald ikke sker igen.

Derfor er det regeringens indstilling, at det selvfølgelig bør være et grundelement i de videre overvejelser, vi skal have: at behandling forudsætter samtale, og at de to ting hænger sammen. Det synes jeg at man skal lytte til. Meget kan jo gå galt, hvis man uden at have faglig viden om det her spørgsmål lige pludselig begynder at vedtage ting, som dem, der beskæftiger sig med det, og dem, der har faglig viden om det, advarer imod. Så kan meget jo gå galt.

Derfor er min anbefaling, min indgang til det her arbejde, at det altid er godt lige at basere de handlinger, man har tænkt sig at foretage, på, hvad de folk, som rent faktisk beskæftiger sig med det, siger.

Kl. 19:16

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen for en kort bemærkning.

Kl. 19:16

Karsten Lauritzen (V):

Det er sådan set et andet emne, som jeg godt vil høre justitsministerens holdning til. Der har været nogle diskussioner om, hvorvidt nogle af de pædofilidømte, der sidder på sikrede institutioner, har adgang til internettet, og der har været nogle frygtelige historier om det.

I forlængelse af det udmærkede beslutningsforslag, som Dansk Folkeparti har fremsat her, ville det være interessant at høre, om det er noget, justitsministeren har nogle holdninger til: Skal man, når man nu er pædofilidømt, kunne sidde og chatte på Facebook eller på internettet med børn, hvilket der desværre er set nogle eksempler på? Justitsministeren lægger sig meget op ad Straffelovrådet, men mig bekendt er det ikke lige noget, som Straffelovrådet beskæftiger sig med, så det må være noget, som ministeren forhåbentlig umiddelbart

kan tage stilling til. Det vil være rart at høre, om det er i orden, eller om det ikke er i orden.

Kl. 19:17

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:17

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Det kan vi godt have en længere diskussion om, men jeg har ikke opfattelsen af, at det at have adgang til internettet indgår i nogen behandlingsprogrammer af pædofilidømte i Kriminalforsorgen, så jeg synes måske nok, vi skulle prøve at reservere den type af diskussioner til der, hvor de hører hjemme. Jeg svarer meget gerne på spørgsmål om forhold, der vedrører det her, i Retsudvalget. Her behandler vi et forslag fra Dansk Folkeparti om nye behandlinger af pædofilidømte, og det synes jeg vi skal prøve at holde os til. Det andet vil jeg meget gerne svare på i Folketingets Retsudvalg.

Kl. 19:17

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 19:17

Karsten Lauritzen (V):

Vi kan sagtens aftale, at det er det, vi gør, vil jeg sige til ministeren. Men jeg vil sige, jeg sådan set synes, det er relevant, qua at Dansk Folkeparti har et beslutningsforslag, der handler om, hvordan man forhindrer pædofile i at fortsætte deres overgreb på børn. Det kan selvfølgelig være et fysisk overgreb, men det kan også være det overgreb, der foregår via en chat på Facebook og andre ting, så derfor synes jeg sådan set, det er relevant. Men det er i orden, så stiller vi et skriftligt spørgsmål, og så får vi det belyst ad den vej. Men det kunne jo bare være, at ministeren havde en holdning til, om det var i orden eller ikke var i orden.

Kl. 19:18

Formanden:

Ministeren.

Kl. 19:18

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Jeg synes bare, vi koncentrerer debatterne der, hvor de hører hjemme, og hvis der skal stilles spørgsmål om det og adgangen til internettet, så klarer vi det via Retsudvalget. Her er der lagt op til en diskussion om behandlingsformer i forbindelse med pædofilidømte i kriminalforsorgen.

Kl. 19:18

Formanden:

Tak til justitsministeren. Så er det hr. Karsten Lauritzen som ordfører for Venstre.

Kl. 19:19

(Ordfører)

Karsten Lauritzen (V):

I Venstre betragter vi overgreb mod børn som en meget alvorlig forbrydelse, der skal straffes hårdt. Vi vil sikre, at hensynet til det krænkede barn altid vejer tungere end hensynet til forbryderen – i det her tilfælde seksualforbryderen. Vi mener sådan set, at vores strafferetssystem kan indrettes bedre, når det gælder overgreb mod børn, for det hører til i den absolut mest alvorlige form for kriminalitet, og det har livslange konsekvenser for de børn, som udsættes for overgrebene. Der er derfor et behov – så langt er vi enige med Dansk Folkeparti i deres beslutningsforslag – for, at vi ændrer på de gældende regler, så straffen står mål med forbrydelsen.

I Venstre er vi positive over for et forslag, der vil føre til hårdere straffe for pædofilidømte. Vi har dog nogle tilføjelser til det fremsatte beslutningsforslag.

Mange pædofile er sygeligt besat af sex med børn, og de er samtidig overbevist om, at de rent faktisk har lyst til at indgå i det her strafbare forhold. Derfor stopper de ikke bare overgrebene af sig selv, når de løslades, de har brug for behandling. Der er også mange pædofile, som nægter at modtage behandling, da de ikke mener, de har gjort noget galt. I dag er der ikke faste sanktioner for, hvad der sker, når man nægter behandling. Justitsministeren har med nogle løse formuleringer været inde på, at man i det altovervejende udgangspunkt ikke kan blive prøveløsladt og andet, men sandheden er, at der ikke er nogen faste betingelser, og det vil vi forsøge at få frem i udvalgsbehandlingen.

Som udgangspunkt mener vi sådan set heller ikke i Venstre, at vi kan tvinge pædofile i behandling, og selv hvis man kunne, ville det være tvivlsomt, om det ville være lovligt. Den medicinske behandling, der er, er ifølge fagfolks udsagn ganske farlig og har alvorlige bivirkninger, så derfor er det en forudsætning for at få folk til at indgå i den, at de frivilligt indgår. Det er i hvert fald efter vores opfattelse tvivlsomt, om man rent faktisk lovligt kan benytte sig af tvang, som justitsministeren også har været inde på. Samtidig må man sige, at hvis man skal hjælpe de mennesker, der er dømt for pædofili, og som indgår i behandling, er det som udgangspunkt en forudsætning, at de indgår frivilligt, for de skal anerkende, at de har gjort noget forkert, og der er problemet, at der desværre er en hel del pædofilidømte, der ikke ønsker at gøre det. Så derfor er det begrænset, hvor langt man kan komme med tvangsbehandling, selv om vi synes, det er et meget sympatisk forslag.

Vi anerkender dog, at der er brug for nogle regler, der sender et klart signal om, hvad vi i samfundet synes er i orden og ikke i orden. I Venstre vil vi derfor meget hellere skabe incitamenter, der tilskynder de pædofile til at indgå i et frivilligt behandlingsforløb, det kan f.eks. være, ved at behandling bliver en betingelse for prøveløsladelse. Det kan også være, at man ved den dom, man blev idømt, bliver tillagt en tillægsstraf, der udløses, hvis den pædofile nægter at modtage behandling. Det var det forslag, som hr. Ole Hækkerup i det citat, som hr. Peter Skaarup læste op, udtalte sig positivt om.

I Venstre er vi betænkelige ved den del af forslaget, der handler om opsyn efter endt afsoning. For det første går det imod principper om, at man er fri efter udstået straf. Vi synes, man skal straffe hårdere, men princippet må vi holde fast i. For det andet er man nødt til at se på, om det rent faktisk kan lade sig gøre, altså de ressourcemæssige omkostninger, kontra hvad man rent faktisk får ud af det. Hvis folk f.eks. tvinges til at tage medicin i forbindelse med medicinsk kastration, kan de tage medicin, der ophæver virkningen, og derfor kan det være svært at kontrollere det, som man egentlig godt kunne tænke sig i forhold til opfølgning i beslutningsforslaget, selv om vi til fulde forstår bevæggrundene bag.

Samlet set må vi sige, at vi i Venstre er positive over for, at straffen for pædofili revurderes. De mange og forfærdelige pædofilisager understreger behovet for og nødvendigheden af en skærpelse af straffeloven på det her område. Vi mener dog ikke, at tvang er vejen frem i forhold til det, der ligger i beslutningsforslaget her, men vi ønsker derimod i stedet for at skabe incitamenter, der tilskynder den pædofilidømte til at indgå i et frivilligt og konstruktivt behandlingsforløb, der sikrer, at vedkommende ikke falder tilbage til igen at begå den frygtelige forbrydelse, det er at begå et overgreb mod et eller flere børn. Det er ikke til at leve med i et retssamfund, så det skal vi gøre alt, hvad vi kan, for at forhindre. Men der ligger altså nogle problemer i forslaget her, der gør, at vi i Venstre på nuværende tidspunkt ikke kan støtte det.

Kl. 19:24

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 19:24

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, hr. formand. Vi har jo netop diskuteret forslaget om forældelsesfrister, og med det her forslag, som også er fremsat af Dansk Folkeparti, foreslås det at tvangsbehandle alle, som er dømt for sexovergreb mod børn. Grundlæggende har vi stadig væk den samme tilgang på her felt, som vi også har haft i forhold til det forrige forslag, nemlig at vi som samfund bør gøre, hvad vi kan, for at forebygge sexovergreb mod børn. Vi skal gøre, hvad vi kan, for at straffe, vi skal hjælpe ofrene; og vi skal gøre alt, hvad vi kan, for at det ikke sker igen. Så kan man jo spørge helt bredt: Jamen hvis man har det udgangspunkt, hvad så; kan der så ikke også være brug for at kigge på myndighedernes – det kan være politiets, det kan være kommunernes, alle mulige forskellige myndigheders – måde at løse deres opgave på? Det gør vi sådan set også gerne.

Jeg tror, vi må sige, at havde man for 5 år siden vidst noget af det, vi ved i dag, så ville man sikkert gerne have gjort nogle af de ting, som vi gør i dag: Så ville man gerne have været mere opmærksom, og så ville man gerne have reageret noget før på nogle forskellige signaler. Jeg synes, som jeg også sagde i forbindelse med det forrige forslag, i virkeligheden også, det er en fælles opgave at sørge for, at vi gør, hvad vi kan, uanset hvor det er. Og grunden til det er jo, som jeg indtil videre også har kunnet høre på både Dansk Folkeparti og Venstre, at det her er så forfærdeligt, at vi på en eller anden måde skylder at gøre, hvad vi kan.

Ministeren omtalte i sin tale det her forskningsprojekt, som er i gang, og som skal komme med et svar på spørgsmålet, som jo i virkeligheden også er et spørgsmål, der er lidt overraskende her i 2012, nemlig: Hvad er effekten af behandlingen for dem, der er dømt for sædelighedsforbrydelser, og hvor kunne det være svært at påvise effekten af behandlingen? Det synes jeg jo må være noget af det, det er mest afgørende at få at vide, ikke bare hvad angår sexovergreb mod børn, men i det hele taget når vi prøver at behandle folk for sædelighedsforbrydelser: Hvad er det, der virker, og hvad er det, der ikke virker? Hvis vi skal gøre det så effektivt som muligt og undgå, at folk vender tilbage og begår den her type forbrydelser, og hvis vi skal gøre det så effektivt som muligt med hensyn til at fange folk, mens de bare har disse syge tanker inde i hovedet, altså inden de går i gang med at leve dem ud, så skal vi jo have en præcis idé om, hvad det er, der virker, og hvordan vi griber det an.

Jeg kunne så også forstå på det, ministeren sagde, at det ville være i løbet af i år, nogle af de første resultater kom. Jeg synes virkelig, det er overraskende, at vi ikke har bedre styr på, hvilken behandling der virker, og derfor har vi jo helt åbenlyst brug for at blive klogere; det er nødvendigt for at kunne gøre det bedre, netop for at nå kriteriet med at gøre, hvad vi kan, på hvert eneste af de punkter, vi her snakker om, hvad enten det drejer sig om forebyggelse, det drejer sig om at behandle folk, når de er i fængslet, eller at sørge for, at det ikke sker igen, når de kommer ud. Så nævnte ministeren også det her med, at der i forbindelse med satspuljeforhandlingerne er blevet etableret to halvåbne fængselsafdelinger med behandling af sædelighedskriminelle.

I forslaget står der så, at man skal tvangsbehandle alle, der er dømt for sexovergreb. Noget af det første, jeg gjorde efter valget, da jeg var blevet retsordfører, var, at jeg mødtes med nogle af de forskellige, der arbejder med lige præcis det her, og det, jeg fik at vide af dem, var, at noget af det bedste, vi kunne gøre, var at tage dem, der var blevet dømt, og som selv havde forstået, hvor fuldstændig

Kl. 19:30

galt det, de havde gjort, var, og få dem ind i en psykoterapeutisk behandling, eller for den sags skyld også en behandling med kønsdriftsdæmpende medicin. Hvis de, der er blevet dømt, så afviser behandlingen, herunder behandlingen med medicin, kan de miste det, jeg tror er det, der i forslaget kaldes en række frihedsgoder. Og det synes vi er rimeligt, fordi det jo i virkeligheden kommer til at medvirke til at tvinge dem, der er blevet dømt, i behandling.

Men det, som jeg også forstod, var, at man når uendelig meget længere med en psykoterapeutisk behandling, hvis folk faktisk frivilligt er gået med til den, altså hvis de selv er trådt over det første trin og har sagt: Ja, jeg har gjort noget forkert. Kan vi så med systemet sige, at vi fratager dem nogle goder mod til gengæld at lokke dem, tvinge dem, true dem ind i et behandlingsforløb, så kan vi forhåbentlig få alle, men i hvert fald så mange som muligt, ind i et behandlingsforløb, og det er en konkret udmøntning af det der med, at vi skal gøre, hvad vi kan, for at forhindre, at det her sker igen, og at vi skal få behandlet folk, når de er i fængslerne.

Viser det sig så nu, når man laver forskningsprojektet om, hvad det er for nogle behandlinger, der virker, og hvordan de virker, at det for nogle virker allerallerbedst, hvis man laver noget af det her, der i virkeligheden minder om tvangsbehandling, altså det med at lokke, true og presse, så er der for mig intet problem i at gå videre ad det spor. Viser det sig, at der er nogle, der har særlig brug for det, at der er typer, hvor man er nødt til at tage den slags metoder i brug, og viser det sig, at der er nogle typer af sædelighedsforbrydelser i det hele taget, hvor det er det, der virker, så synes jeg da absolut, at vi skal fortsætte ad den vej, for det vil kunne pege på noget, vi kan gøre bedre, end vi gør i dag.

Når jeg har den her grundholdning, er det i virkeligheden ud fra det, som jeg også tror er det, der på mange måder gennemsyrer forslaget, nemlig hensynet til at beskytte børnene, for det er jo dem, der er de uskyldige. Det, jeg så går meget efter, når vi diskuterer de her spørgsmål, er, hvordan vi laver den mest effektive behandling. Og der skal vi ikke på forhånd afskrive nogen metoder. Men jeg tror, vi går galt i byen, hvis vi siger, at vi skal tvangsbehandle alle, for så går vi i virkeligheden imod det råd, jeg fik, da jeg startede, fra bl.a. Red Barnet, om, at man skulle tage dem, der frivilligt gik i behandling, og få dem i behandling, og at man så skulle forsøge at tage fat i resten med nogle andre metoder, bl.a. det, som jo i øvrigt også er beskrevet i forslaget, nemlig at knytte det op på nogle forskellige goder, man ellers kunne tage fra folk. Tak.

Kl. 19:29

Formanden:

Der er to korte bemærkninger. Det er først hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 19:29

Karsten Lauritzen (V):

Jeg er en smule forvirret, for der er ikke helt overensstemmelse mellem det, Socialdemokratiets ordfører siger, og det, justitsministeren sagde. Socialdemokratiets ordfører siger i en mild og lidt omskrevet udgave det, som ordføreren sagde til Danmarks Radio i TV-avisen i slutningen af oktober måned, hvor ordføreren sagde, at Socialdemokratiet går ind for at tvangsbehandle pædofile. Nu pakker ordføreren det lidt ind og siger, at det vil man da ikke udelukke, mens ministeren fuldstændig afviste det. Derfor er jeg lidt forvirret. Er den socialdemokratiske ordfører ikke på linje med den socialdemokratiske justitsminister i den her sag?

Kl. 19:30

Formanden:

Ordføreren.

Ole Hækkerup (S):

Jo, sådan som jeg i virkeligheden hørte det, ministeren sagde i sin tale, var det, at der er nogle, der går ind i en frivillig behandling, fordi de har indset, at det, de har gjort, er så forkert. Det var i øvrigt også det, jeg hørte Venstres ordfører sige. Det er godt, for når folk har erkendt, at de har gjort noget galt, er det i virkeligheden det første skridt til at få dem videre i livet.

Jeg synes faktisk også, at ministeren i sin tale beskrev, hvordan det her med prøveløsladelse er knyttet an til, at vedkommende er i behandling. Det kan man jo kalde indirekte tvang, eller man kan kalde det direkte tvang, hvis man vil, men uanset hvad er det jo sådan, at man siger: Hvis du går i behandling, får du nogle rettigheder, som du ellers ikke får. Det er jo tvang. Og det kan i virkeligheden godt være, at der er mere potentiale i den grundlæggende måde at tænke på.

Mit kriterium er så bare, at vi skal gøre det så effektivt som muligt. Vi har dem, der er dømt. Her viser det sig, at der er en gruppe, som vi bedst får has på, ved at de går ind i den frivillige behandling, fordi de selv har erkendt det. Så står vi tilbage med nogle, der ikke vil gå ind i en frivillig behandling. Her siger vi, at vi knytter deres rettigheder som indsatte, f.eks. til prøveløsladelse, op på, at de selv går i en behandling. Så får vi has på endnu flere. Hvor mange er der så tilbage i restgruppen? Og hvad gør vi ved dem? Det er i virkeligheden en fuldstændig logisk tilgang til den her problemstilling.

Kl. 19:31

Formanden:

Hr. Karsten Lauritzen.

Kl. 19:31

Karsten Lauritzen (V):

Der er vel 1 million danskere, der ser TV-avisen, og jeg tror måske, at 999.000 af dem, der så det indslag, hr. Ole Hækkerup deltog i, hvor han på vegne af Socialdemokratiet som retsordfører sagde, at man i Socialdemokratiet gik ind for tvangsbehandling af pædofile, fik opfattelsen af, at man faktisk gik ind for det, Dansk Folkeparti foreslår her. Det gør vi ikke i Venstre, og vi er da glade for, at justitsministeren giver udtryk for en anden holdning.

Men hr. Ole Hækkerup kan ikke løbe fra, at han har stået i TV-avisen og sagt: Vi går ind for tvangsbehandling. Så er det jo fair nok, at man må krybe til korset og sige, at man er blevet klogere og ikke kunne overbevise justitsministeren, men hr. Ole Hækkerup kan ikke pakke det ind på den måde, som han gør, for enhver kan jo bare gå ind og se det indslag. Jeg må sige, at jeg måske ikke synes, det er helt i orden, at man stiller sig frem i TV-avisen og siger én ting, og når så der skal stemmes og man skal forholde sig til et beslutningsforslag nede i Folketingssalen, så kryber man udenom. Det er en ommer, vil jeg sige til hr. Ole Hækkerup.

Kl. 19:33

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:33

Ole Hækkerup (S):

Hvad nu, hvis nu det viser sig, som f.eks. hr. Peter Skaarup påpegede i sit spørgsmål tidligere i denne debat, at der faktisk er nogle, for hvem det virker bedst, hvis man siger: Vi stiller det her kontante krav om behandling? Der kan være nogle, der går frivilligt med til det, men det kan også være, at der er nogle, der faktisk skal præsenteres for det, og så synes jeg da, at vi skal gøre det. Så skal vi da ikke lade være med at gøre det. Hvis der er nogle, der har brug for at blive mødt med det krav, for at de kan komme videre, for at de ikke

skal udgøre en fare for vores børn, når de kommer ud, så skal vi da gøre det.

Er det så sådan, som hr. Peter Skaarup siger? Det er jo lige præcis det, jeg synes er interessant med det forskningsprojekt, der skal afdække, hvad for nogle behandlingsformer der virker, og hvad for nogle der ikke virker, og hvis resultater vil blive præsenteret for os i løbet af i år. For det handler jo netop om at gøre det så effektivt, som vi overhovedet kan.

Men jeg må bare sige, at vi jo allerede er inde på sporet med tvangsbehandling, når man siger – og det var jo det, hr. Karsten Lauritzen også selv sagde i sin tale: Du kan blive prøveløsladt, hvis du går ind i en behandling; hvis du ikke går ind i en behandling, kan du ikke blive prøveløsladt. Jeg synes, man er inde på en rigtig tankegang, når man siger: Vi stiller nogle krav til dig, og du får nogle flere muligheder, hvis du går ind på vores krav om behandling osv. Og skulle der være nogle, f.eks. i forskningsprojektet, der kan komme med ideer, hvor man går videre ad det spor, synes jeg også, det vil være rigtigt, at vi gør, som der bliver foreslået.

Kl. 19:34

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 19:34

Peter Skaarup (DF):

Det er nemlig rigtigt, som hr. Ole Hækkerup siger, at der er pædofile, der i forbindelse med deres sygelige trang til at have sex med børn godt er klar over, at den er gal, og godt vil imødekomme det krav, at de med tvang skal underkastes behandling, for så er der ligesom ikke nogen vej uden om, heller ikke for dem selv, at de skal gå ind på det her. Det er jo et af hovedargumenterne for netop at lave den ordning, som Dansk Folkeparti foreslår.

Ligesom hr. Karsten Lauritzen siger, er det så desto mere uforståeligt, at hr. Ole Hækkerup for åben tv-skærm siger, at Socialdemokraterne ønsker tvangsbehandling. Jeg har også et citat fra Newspaq – jeg synes ikke, at jeg vil bruge tid på at læse det op – hvor hr. Ole Hækkerup også støtter Venstres holdning til det, inklusive tvangsbehandling. Jeg tror, det er en afart af det, og man mener altså, der skal nogle sanktioner til for at motivere til en såkaldt tvangsbehandling. Jeg er bare ude efter, hvad der er op og ned i regeringens politik. Jeg forstår det ikke.

Kl. 19:35

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:35

Ole Hækkerup (S):

Så skal jeg prøve igen. Vi er allerede inde på et spor, hvor man bruger tvang. Man kan kalde det indirekte tvang, man kan kalde det direkte tvang. Hvis det viser sig, at det er det bedste for nogle, synes jeg da ikke, at vi skal lade være med at udbygge det system. Det er rigtigt, at når Dansk Folkeparti foreslår, at alle skal tvangsbehandles, så kan jeg godt dele den bekymring, som bl.a. hr. Karsten Lauritzen udtrykte, for så ender vi med at tage alle dem, der frivilligt har indset, at de er helt gal på den, og tvinge dem ind i en behandling, hvor de måske i virkeligheden ville blive mere effektivt behandlet, hvis vi bare gik efter, at de havde indset det selv. Men jeg synes også, der er et problem med dem, der ikke har indset det selv.

Jeg skal ikke skyde hr. Peter Skaarup noget i skoene, fordi Dansk Folkeparti vil sikkert også sige, at alle dem, der går frivilligt i behandling, fordi de allerede har erkendt, hvor galt på den de er, er måske i virkeligheden ikke dem, det her forslag retter sig mod – hvis jeg nu skal lave en fortolkning – sådan at man kan fokusere på dem, det i virkeligheden handler om. Men kan man få flere ind ved at lave

sanktionssystemet ligesom med systemet med prøveløsladelse, hvor man siger, at det kun er, hvis du går i behandling, du kan få lov til at blive prøveløsladt, eller kan man finde på andre elementer af den slags, synes jeg da virkelig, det er værd at kigge på. Folk, der ikke er dømt til forvaring, men er dømt strafegnet og sidder i fængsel, kan vi ikke have dem siddende der på livstid. På et eller andet tidspunkt skal de ud, og så synes jeg, det er vores opgave at sørge for ved at lokke, true eller tvinge dem, at de udgør så lille en risiko som overhovedet muligt, når de kommer ud.

Kl. 19:37

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 19:37

Peter Skaarup (DF):

Jeg synes, det er glimrende, hvordan hr. Ole Hækkerup prøver på at udlægge sin tekst, og jeg synes, vi skal have en god snak og dialog om det i Retsudvalget, hvor vi måske i forbindelse med, at der skal laves en aftale for kriminalforsorgen for den kommende 4-års-periode, formentlig skal ud at besøge nogle fængsler. Der kunne det være interessant at diskutere det her nærmere med fagfolk.

Men jeg må bare konstatere, at der altså er to holdninger til det i regeringen, for vi har lige hørt en minister for 20 minutter siden fra talerstolen hælde det her forslag ned ad brættet og sige, at der ikke skal være nogen tvangsbehandling. Eksperterne siger, det er skidt. Dansk Folkeparti har så fremført, at Børns Vilkår faktisk synes, at det er en vigtig ting for at nå den sidste gruppe, som undslår sig tvangsbehandling, enten fordi de ikke vil, eller fordi de måske gerne vil presses til at ville. Red Barnet har samme opfattelse. Der er en gruppe, vi ikke når i dag.

Men hvad er det, vi skal tro på? Er det regeringens holdning personificeret ved justitsministeren, som siger, at der ingenting skal ske, og ned ad brættet med det tåbelige forslag, eller er det Socialdemokraternes holdning, som hr. Ole Hækkerup giver udtryk for, og som jeg synes er prisværdig og fornuftig?

Kl. 19:38

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:38

Ole Hækkerup (S):

Prøv og hør en gang: Skal vi tvangsbehandle alle, også dem, der siger, de gerne frivilligt vil i behandling? Nej. Dem, der siger, de vil i frivillig behandling, skal vi sætte i frivillig behandling. De er jo allerede i gang med at blive behandlet. De er allerede nået dertil, at de har erkendt, at der er noget galt.

Sådan som jeg læser Dansk Folkepartis forslag, skal alle i tvangsbehandling, uanset om de er parate til at gå i frivillig behandling eller ej. Og når jeg spørger nogle, eksempelvis Red Barnet, om det er en god idé, så siger de: Nej, det, der er problemet, er dem, der ikke vil i frivillig behandling. Her er jeg jo fuldstændig enig med Red Barnet. Her er jeg jo fuldstændig enig med justitsministeren.

Men der er ingen grund til at være bekymret, havde jeg nær sagt. Hr. Peter Skaarup skal nok vinde konkurrencen om, hvem der kan tvinge mest. Det, der bare er vigtigt at sige for mig, er, at dem, der frivilligt vil gå i behandling, skal vi få i frivillig behandling, for det er det, dem, jeg har snakket med, der er kloge på det her, siger man skal gøre, for det er det, der får dem længst i forhold til at udgøre den mindst mulige fare for vores børn, når de en dag skal slippes løs. Jeg læser så Dansk Folkepartis forslag sådan, at alle skal i tvangsbehandling. Det synes jeg så er lidt ærgerligt for dem, der af sig selv vil i frivillig behandling. Men det ændrer ikke på, og det var det, jeg prøvede at sige, at jeg synes, at der er et problem med dem, der ikke

vil i frivillig behandling. Der synes jeg, at nogle af de her metoder er i orden, og der siger jeg, at vores system allerede i dag indeholder tvang, og det generer mig heller ikke.

Kl. 19:39

Formanden:

Der er ikke flere korte bemærkninger. Tak til den socialdemokratiske ordfører. Så er det hr. Jeppe Mikkelsen som ordfører for De Radikale.

Kl. 19:39

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Beslutningsforslaget lægger op til, at man skal tvangsbehandle pædofile. Det er der en årsag til at vi ikke gør i dag. Udgangspunktet for en god behandling er ikke tvang; udgangspunktet er samarbejde. Alle psykologiske og psykoterapeutiske tilgange bygger på frivillighed, ellers opnår man ganske enkelt ikke resultater – snarere tværtimod. Jeg tror også, risikoen ved at tvinge folk til medicinsk behandling, tvinge folk til at blive sprøjtet eller lignende er meget, meget stor, og jeg er bange for, at vi potentielt i den anden ende kan ende med at løslade folk, som er meget, meget værre, end da de kom ind.

Beslutningsforslaget har i mine øjne også en lægeetisk problemstilling. Kan vi kræve, at danske læger, psykiatere m.fl. tvangsbehandler pædofile, som bag fængslets mure jo ikke sådan direkte er til fare for sig selv eller for andre? Det kunne være spændende at høre en mere lægeetisk vurdering af det; det vil jeg se frem til.

Derudover bør det i denne debat nævnes, at en hel del sædelighedsdømte allerede i dag løslades med krav om sexologisk behandling – ellers kan de faktisk få inddraget prøveløsladelsen. Jeg har talt med fagfolk fra kriminalforsorgen. Jeg synes – det var hr. Peter Skaarup også inde på – at det er meget spændende at høre, hvordan fagfolk på området stiller sig i forhold til det, og jeg er måske kommet det lidt i forkøbet, i forhold til at vi skal ud at besøge nogle institutioner, men jeg har snakket med nogle fagfolk fra kriminalforsorgen, som har oplyst mig om, at den kønsdriftsdæmpende behandling ved Herstedvester f.eks. er meget succesfuld, og at det allerede i dag fungerer rigtig godt. Og det tyder meget også på. Meget tyder på, at vores fængsling af sædelighedsdømte allerede virker i dag. Den seneste recidivstatistik fra kriminalforsorgen fra 2010 viser, at kun 2,9 pct. af de sædelighedskriminelle begår ny sædelighedskriminalitet – altså 2,9 pct.! Det tal kom altså utrolig meget bag på mig, da jeg fik det gravet frem, for det er absolut ikke det indtryk, man får, når man læser mediernes dagsorden i hvert fald.

Derfor vil jeg næsten hellere bruge lejligheden til at rose personalet i kriminalforsorgen for deres arbejde med sædelighedsdømte. Hvis vi bare havde et lige så lavt recidiv for alle andre kriminalitetsgrupper, ja, så vil jeg sige, at vi godt nok ville spare rigtig mange penge på de indsatte, vi ville ikke have så store problemer med overbelægning i fængslerne, og frem for alt ville vi spare samfundet for et rigtig, rigtig stort antal ofre.

Det lave recidiv betyder ikke, at jeg mener, vi skal smække benene op og slappe af; vi skal gøre endnu mere for at sluse pædofilidømte ud til en virkelighed uden pædofili, men jeg tror absolut ikke, at tvangsbehandling er vejen frem – tværtimod.

Derfor kan vi i Radikale Venstre ikke støtte beslutningsforslaget. Kl. 19:42

Formanden:

Tak til den radikale ordfører. Der er ikke nogen spørgsmål. Så er det fru Ida Damborg som ordfører for SF.

Kl. 19:43

(Ordfører)

Ida Damborg (SF):

På vegne af SF's ordfører skal jeg gøre opmærksom på, at SF vil gøre alt, for at antallet af seksuelle ofre mindskes, men tvangsmæssig behandling mener SF ikke er løsningen på det, som jeg håber i virkeligheden er Dansk Folkepartis formål med at fremsætte forslaget, nemlig at den dømte ikke falder tilbage i ny kriminalitet, i ny sædelighedskriminalitet.

Der findes, som vi også har hørt flere sige i dag, to former for behandling af dømte seksualforbrydere: psykoterapeutisk og medicinsk behandling. Psykoterapeutisk behandling er slet ikke mulig, for der skal den dømte jo aktivt medvirke og være motiveret, for at det overhovedet skal have nogen effekt, og for at der overhovedet er nogen, der vil være med til at behandle ham. Medicinsk behandling er til gengæld meget sjælden, fordi det kan give meget alvorlige, ja faktisk livstruende bivirkninger, men selv den medicinske behandling kræver kontrol og undersøgelse og kræver altså, at den dømte medvirker

Hvis SF troede, at tvangsbehandling virkede eller overhovedet var realistisk at få til at fungere, ville vi overveje det, men vi synes, forslaget sådan lidt er som taget ud af en folkestemning: Jo mere vi straffer, jo mere vi er hårde, jo bedre skal det nok gå. Og SF tror ikke på, at det er det, der har en effekt; SF tror på den gode behandling, som vi er nogle af de allerbedste til i verden.

Kl. 19:44

Formanden:

Tak til SF's ordfører. Så er det fru Pernille Skipper som ordfører for Enhedslisten.

Kl. 19:44

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. Jeg vil starte med at sige, at vi nu flere gange i dag har talt om pædofili og pædofile, og det er helt klart, at vi ikke for mange gange kan slå fast, at det er nogle skrækkelige og voldsomme sager, der er tale om. Vi ønsker ikke kun at forebygge pædofili; vi ønsker selvfølgelig også, at man, når der findes en pædofil, gør alt, hvad man kan, for at vedkommendes handling ikke skal gentage sig.

Så kommer spørgsmålet om, om tvangsbehandling så virker, og der er jo flere, som her fra talerstolen i dag har gjort opmærksom på, at de professionelle siger, at det gør den ikke; at en grundlæggende præmis for, at behandlingen kan virke, er, at den pædofile medvirker. Det kan være en del af en dom at man bliver behandlet, og det vil ofte virke mere motiverende, men det er altså grundlæggende sådan, at man skal være motiveret for behandling, for at den virker. Derfor vil vi fra Enhedslistens side heller ikke støtte beslutningsforslaget i dag. Hvis vi havde troet, at det havde en reel effekt, så havde vi overvejet det, som også SF's ordfører siger, men det er altså ikke tilfældet, og derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget.

Jeg vil dog også sige, at noget af det, vi ikke har talt om, er, hvordan vi forebygger, at pædofile handler på den trang eller lyst, der opstår. Altså, vi må indse, at der faktisk ikke er noget reelt behandlingstilbud til de mennesker, som går og har tankerne, men som ikke har handlet på dem endnu. Det er tabubelagt. Det er ikke noget, man taler med sine venner om at man kunne have et problem med, og det er ikke noget, man sådan går til nogen med. Der tror jeg vi kan blive bedre; jeg tror godt, at vi kunne blive meget, meget bedre, hvis vi skabte nogle tilbud til mennesker, som har tankerne, og som ikke har handlet på dem endnu, men som gerne vil undgå at handle på dem. Det tror jeg er en vej, som vi bør afsøge, hvis vi gerne vil gøre noget for at sikre, at der er så få ofre for pædofili som overhovedet muligt. Og det er vi jo enige om, at vi gerne vil.

Kl. 19:47

fald over for nogle, som tydeligvis kan have gavn af det, stille krav om tvang?

Formanden:

Hr. Peter Skaarup for en kort bemærkning.

Kl. 19:47 Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:50

Peter Skaarup (DF):

Da Enhedslisten åbenbart ikke vil støtte det her beslutningsforslag om tvangsbehandling, vil jeg spørge fru Pernille Skipper som Enhedslistens ordfører om, hvad man så mener der skal ske. Jeg spørger, fordi både Børns Vilkår og Red Barnet jo gentagne gange i forbindelse med debatten om nogle af de alvorligste sager – bl.a. bliver en sag fra Nordjylland jo beskrevet meget intenst i medierne i dag – har fortalt os, at der er en gruppe af pædofile, som nægter at modtage behandling, og som man ikke kan nå med de nuværende redskaber. Og når nu Enhedslisten ikke vil støtte Dansk Folkepartis beslutningsforslag om at nå dem via tvangsbehandling, hvad mener Enhedslistens så der skal gøres for at nå de mennesker med henblik på at bringe dem ud af deres sygelige trang til at misbruge børn?

Kl. 19:48

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 19:48

Pernille Skipper (EL):

Det er jo et rigtig godt spørgsmål, og det er rigtig svært at svare på. Jeg tror, det er vigtigt, at vi bliver ved med at udvikle behandlingsmuligheder; at vi bliver ved med at støtte forskningen i det. Jeg vil sige det sådan, at jeg tror ikke, at der er et entydigt svar; jeg tror, at hvis vi havde tryllestaven, som gjorde, at ingen pædofile nogen sinde ville gentage deres handling, så var det nok blevet indført, før jeg var blevet valgt ind i Folketinget.

Det, jeg henholder mig til, er, at den dag, vi kommer med noget, der faktisk virker, så er jeg mere end klar til at stemme for det. Vi ved dog, fra bl.a. overlægen på sexologisk klinik, at der altså skal motivation til, for at behandlingen virker. Og der tror jeg vi kan blive ved med at afsøge mulighederne for at motivere. Det er jo heller ikke altid sådan, at man kategorisk er afvisende, men at man måske kan påvirkes i retning af at modtage behandling. Jeg er ikke afvisende over for, at der kunne være dele af systemet, hvor det kan gøres bedre. Det har jeg ikke overblik over. Men så længe det ikke virker, er jeg ikke villig til at indføre det.

Kl. 19:49

Formanden:

Hr. Peter Skaarup.

Kl. 19:49

Peter Skaarup (DF):

Når nu Enhedslisten ikke mener, man skal lave tvangsbehandling og heller ikke har noget andet bud på, hvad man så vil gøre over for de pædofile, vil jeg spørge: Hvad mener Enhedslisten så om det eksempel, der er blevet bragt frem i medierne, hvor man har interviewet en pædofil, som fortæller åbent om, hvordan hans tilstand er, og som faktisk også fortæller, at han mener tvangsbehandling vil være en stor hjælp for ham. Han siger nemlig, citat:

Jeg vil gerne tvinges til at blive behandlet mod min lyst til piger, så jeg ikke gør noget galt.

Vi har altså – i hvert fald nogle – pædofile, der, hvis de mødes med et krav om tvang, kommer i behandling, men som, hvis de ikke mødes med krav om tvang, som det er i dag, ikke kommer i behandling. Og så har vi altså også en gruppe, som slet ikke vil høre tale om behandling. Jeg efterlyser egentlig et svar på, hvad Enhedslisten har tænkt sig. Vil man bare lukke øjnene for det, eller vil man, i hvert

Pernille Skipper (EL):

Jeg vil sige det sådan, at der er mange ting, vi gerne vil gøre. Vi vil bl.a. gerne oprette de børnehuse, som jeg nu for tredje gang i dag nævner fra den her talerstol. Det tror jeg vil have en betydning for at sikre, at vi kan gribe ind langt tidligere. Som jeg også sagde, vil vi meget gerne have, at der er rådgivningsmuligheder for pædofile, som ikke har handlet på deres pædofili endnu, sådan at de kan få hjælp ad den vej. Og der er sikkert andre ting, man kan gøre, også i kommunalt regi, for at opdage det meget tidligere.

Det, der er spørgsmålet, synes jeg er en lille smule mystisk. Altså, på den ene side vil personen i det her eksempel, som hr. Peter Skaarup kommer med, gerne behandles, men på den ene side vil personen gerne tvinges til det. Det ser jeg en modsætning i i sig selv. Det er jo sådan – og nu skal jeg jo selvfølgelig ikke gøre mig klog – men hvis man har motivation for at komme i behandling, jamen så kommer man det også. Det kan man komme på anstalten, og der kan være forskellige ting knyttet til den behandling, men det, der er det grundlæggende, er, at man skal være motiveret for det selv.

Kl. 19:51

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det hr. Simon Emil Ammitzbøll som ordfører for Liberal Alliance.

Kl. 19:51

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det er jo det andet forslag om, hvad vi kan gøre mod det pædofile uvæsen og det, at der er voksne mennesker, som begår seksuelle overgreb mod børn. Og som det er fremgået både under denne og andre debatter, er der jo heldigvis fuldstændig enighed i Folketinget om, at der bør gøres noget for at forhindre, at der bliver begået overgreb af seksuel karakter mod børn – og for den sags skyld vel også andre former for overgreb, hvis det skulle komme dertil.

I Liberal Alliance, kan jeg allerede nu afsløre, er vi ikke er positivt indstillet over for forslaget. Vi er sådan set positivt indstillet over for forslagets intentioner om at gøre noget, med hensyn til hvordan man kunne få færre ofre for seksuelle overgreb og vil mindske gentagelsestilfælde, for det er vel det, der er sigtet med det her forslag. I virkeligheden tror jeg, at man burde retænke hele den måde, vi straffer pædofile på, og være meget åbne og fordomsfri, i forhold til hvilken tilgang vi kunne have til det.

Jeg må indrømme, at jeg synes, at der i virkeligheden også var en vis fordomsfrihed i hr. Ole Hækkerups ordførertale over for, at vi kunne gå ind og se på nogle ting. Jeg tror heller ikke, jeg afslører for meget ved at sige, at Liberal Alliance er på linje med det, som ordføreren for et andet større parti, nemlig Venstre, hr. Karsten Lauritzen, kom med i sin ordførertale, altså det her med, om man på en eller anden måde kan få motiveret f.eks. pædofildømte til at gå i behandling, fordi det kan betyde noget for deres muligheder for prøveløsladelse, deres mulighed for at komme ud. Men det skal nok, hvis det skal give nogen mening, kombineres med, at de som udgangspunkt skal sættes i fængsel i meget længere tid, end de bliver i dag.

Vi har altså svært ved at se, at der ud over måske det at slå folk ihjel findes alvorligere forbrydelser end at begå overgreb mod børn. Derfor mener vi faktisk, at det her er rigtig, rigtig alvorligt, og at vi bør overveje fuldstændig fordomsfrit, om det er noget, der skal have ikke bare et nøk opad, men et kraftigt nøk opad, i forhold til hvordan man straffer, og så eventuelt kombinere det med, at folk, der går i frivillig behandling, når de har gennemført behandlingsforløbet, så kan få mulighed for at komme ud hurtigere.

Vi er i hvert fald også bekymret for det faktum, som der jo desværre er med det straffeniveau, der er på området i dag, at det jo for nogle af de mennesker, som får domme for pædofile overgreb, ikke er muligt at gennemføre et meningsfuldt behandlingsforløb i den tid, som straffen er på. Det er da ret alvorligt, at der faktisk ikke er mulighed for at komme i den situation, hvor vi kan få folk ud af deres vildfarelse, eller hvad vi skal kalde det, før vi lukker dem ud på gaden igen, selv om det skulle forestille at være en straf, der selvfølgelig skulle sørge for at resocialisere dem på sigt, hvis det ellers kan lade sig gøre, men i hvert fald også sikre, at der ikke kommer nye ofre, og det jo det, der kommer, hvis ikke man sørger for at få de her mennesker behandlet.

Så lad os gå ind i en fordomsfri diskussion af, hvad vi kan gøre, men jeg tror altså, at man skal tænke det her område helt forfra, var jeg lige ved at sige, med hensyn til den måde, man straffer på, hvis det overhovedet skal give nogen mening, og hvis vi skal sikre, at der ikke bliver begået gentagelsesforbrydelser af de mennesker, som vi i forvejen faktisk fanger.

Kl. 19:55

Formanden:

Tak til ordføreren. Hr. Tom Behnke som konservativ ordfører.

Kl. 19:55

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Der har været rigtig mange argumenter imod forslaget her. Jeg skal ikke gentage dem alle sammen, men blot konstatere, at jeg er enig, og jeg vil nøjes med at trække nogle få ting ud, som jeg synes er værd at lægge vægt på. Det ene er, at vi jo ved – og nu igen i dag har fået bekræftet – at man rent faktisk bruger det her som et krav i forhold til prøveløsladelse, udgang og orlov osv. Det er et krav, som bliver stillet til de dømte som forudsætning for prøveløsladelse, at man er i behandling. Jeg tror, der blev brugt formuleringen, at det er den helt overvejende hovedregel eller et eller andet. Der kan jo selvfølgelig være en lillebitte undtagelse et eller andet sted, men fred være med det. Det er udgangspunktet. Og derfor har man rent faktisk det her instrument, men det er jo kun et instrument, der holder, så længe vedkommende sidder i fængsel. Når først vedkommende er løsladt og har udstået sin straf – det sker jo også for nogle af dem, der nægter at tage imod behandling og sidder tiden ud – så er de jo frie mennesker. Så er straffen overstået. Så kan man jo ikke komme efterfølgende og sige, at så er der i øvrigt lige noget mere, vi gerne vil. Så skulle det have været en del af den oprindelige dom, men så er vi jo faktisk tilbage ved, at det så er en livsvarig dom, man idømmer, og det er jo heller ikke det, der gør sig gældende. Så det bruges rent faktisk i dag, og jeg synes da, det bruges på en hensigtsmæssig måde, for det er jo ikke en direkte tvang, men det er en ret kraftig motivation til, at man tager imod den behandling, man får tilbudt.

Men det næste, der så mangler – og her må justitsministeren prøve at tale med sundhedsministeren på en eller anden måde – er en kobling mellem den behandling, der finder sted, mens vedkommende er under Kriminalforsorgen, og situationen, når vedkommende står ude i det fri. Den kobling mangler, og rigtig mange bliver tabt på gulvet. En behandling, der er gået i gang, falder væk, og man får ikke samlet op. Og *det* duer ikke. Slet ikke, hvis det er sådan, at vi har fået fat i den indsatte og skabt motivation til at gå i behandling, og behandlingen begynder, og det fungerer, og det kører, og det går den rigtige vej. Og så en dag bliver vedkommende løsladt eller prøveløsladt, og så falder det hele til jorden. Det duer ikke. Og derfor tror jeg, at ministeren og regeringen skal være meget opmærksomme

på, at vi har den kobling mellem systemerne, så behandlingen kan fortsætte, når man kommer ud af fængslet. Det er helt afgørende vigtigt, at det fungerer.

Med hensyn til at lave tvangsbehandling af pædofile er det så, at vi fra konservativ side siger nej til beslutningsforslaget her, fordi det simpelt hen ikke kan lade sig gøre. Det er ikke en mulighed. Hvis det var en mulighed, så havde vi jo foreslået det for hundrede år siden. Men det er ikke en mulighed. Man kan jo ikke lave terapeutisk behandling af nogle mennesker, der er imod at blive behandlet. Det er simpelt hen en fysisk, psykisk umulighed, og derfor kan forslaget ikke lade sig gøre, som det ligger. Det er ikke en mulighed. Derfor kan vi ikke støtte beslutningsforslaget, men vi er meget tilfredse med den måde, det fungerer på i dag. Vi er meget tilfredse med, at ministeren har givet udtryk for, at man er opmærksom på, om det kan blive endnu bedre.

Vores opfordring er altså, at man får mere hånd i hanke med, at behandlingen også fortsætter efter løsladelse. Det er helt afgørende.

K1 19·58

Formanden:

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Peter Skaarup.

Kl. 19:59

(Ordfører for forslagstillerne)

Peter Skaarup (DF):

Tak for en udmærket modtagelse af det her forslag. Der er nogle, der ikke lige er klar til at stemme for det endnu, der skal måske kæles lidt for nogle detaljer, og det kan være, at hr. Ole Hækkerup og jeg selv skal prøve at gøre det lidt mere appetitligt for Folketinget. Og så kan det jo være, at vi i hvert fald kan nå et stykke ad vejen. Det er jo det muliges kunst, når vi beskæftiger os med politik. Man får ikke alt, hvad man gerne vil have, og det tror jeg heller ikke Dansk Folkeparti gør her i dag, men det kan være, vi kan nå et stykke ad vejen.

Det, der aktualiserer det, er jo, at vi hele tiden oplever sager, hvor børn bliver misbrugt. Senest har vi i dag fået oplyst gennem medierne, at man har en sag i Nordjylland, hvor en 55-årig mand tilsyneladende har misbrugt sine syv børn mange gange over en lang periode. Dertil kommer også børn uden for familien, som den pågældende har misbrugt. Her ønsker anklagemyndigheden så det, man kalder en tidsubestemt straf, men det er jo ikke sikkert, at anklagemyndigheden vinder den sag, og så er vi altså derhenne, hvor vi kan risikere, at det i en sag som den – og i andre sager i øvrigt – bliver en fængselsstraf, hvor den dømte får mulighed for at sidde tiden ud på prøveløsladelse, hvis vedkommende deltager i behandling, men den dømte kan også godt vælge at sidde tiden ud og så ikke komme i behandling med den risiko, det medfører, på den anden side af en fængselsstraf.

I Dansk Folkeparti er vi helt afklaret om, at enhver, der står for seksuelt misbrug af børn, altså påtvinger et værgeløst barn sin seksualitet og misbruger det på det groveste med stor risiko for, at barnet lider alvorligt fysisk som psykisk, skal mærke en kraftig afstandtagen fra samfundets side til det, vedkommende har begået. Pædofile er i sagens natur grove kriminelle, som ofte begår mere end et overgreb på flere børn, så det er ikke at sammenligne med en voldtægtsforbryder, der måske begår ét overgreb på et andet menneske. Nej, pædofile begår ofte mange overgreb på flere forskellige børn, og derfor har man altså en meget aparte seksualdrift, som man ofte ikke kan ændre som pædofil. Man kan måske dæmpe den, men det er svært at ændre den fuldstændig, og derfor er det altså vigtigt, at vi fra samfundets side gør det, vi overhovedet kan gøre, for at ændre retningen på den pædofiles tilværelse, så vi undgår, at børn får smadret deres liv, som de ofte gør.

Pædofile bør som udgangspunkt derfor altid tvangsbehandles, det er vores opfattelse i Dansk Folkeparti. Vi skal sørge for, at de bliver afsløret i at begå seksuelle overgreb på børn på et tidligt tidspunkt, og vi skal så vidt muligt undgå, at det sker. Behandlingen skal gerne, hvis ikke være livslang, så i hvert fald være langvarig, for at det undgås, at de falder tilbage i kriminalitet, og derfor ser vi gerne i Dansk Folkeparti, at man i øget omfang bruger det, man kalder tidsubestemte straffe, der netop giver mulighed for en langvarig behandling af de pågældende, der kan føre dem ind på den rigtige kurs. Der har Liberal Alliances ordfører, hr. Simon Emil Ammitzbøll, jo ret i, at nogle af de straffe, der gives på det her område, simpelt hen ikke levner de rigtige muligheder for behandling, fordi de er så korte, at tiden ikke er til, at man kan behandle de pågældende på den rigtige måde.

Det er alment kendt, at pædofile har det med at ødelægge børns seksualitet og ofte skaber nye pædofile, når deres ofre i nogle tilfælde viderefører den her aparte adfærd, de har været udsat for, og det sker jo så, fordi samfundet i for dårlig en grad sikrer, at der gribes ind på en konsekvent måde, inden de her kyniske overgreb kommer til at foregå. Så for os i Dansk Folkeparti findes der faktisk ikke nogen saglige argumenter for at lade kendte pædofile og incestudøvere fortsætte deres ugerninger ved at give forholdsvis korte straffe, som samfundet så i øvrigt tit og ofte undlader at følge op på, fordi det på den anden side af en straf vil være umuligt at følge op over for de pågældende.

K1. 20:04

Der er heldigvis også succeshistorier, og det er jo positivt. Der er folk på Anstalten ved Herstedvester, der gør en fantastisk stor indsats for at hjælpe pædofile ud af deres misbrug, men vi har en gruppe, som ikke bliver underkastet den indsats, og som konsekvent nægter at indgå i den, og det er jo den gruppe, som bl.a. Red Barnet har peget på nogle gange og brugt som argument for at kræve den form for tvangsbehandling, som Dansk Folkeparti foreslår her i dag.

Det er muligt, at vi ikke skal lade dem, der indgår i behandling frivilligt, indgå. Det har hr. Ole Hækkerup, Socialdemokraternes ordfører, jo fuldstændig ret i. Det er egentlig heller ikke dem, forslaget her retter sig mod, for de er jo netop i behandling. Nej, forslaget her retter sig mod den gruppe, der konsekvent enten ikke vil i behandling, fordi de bare ikke vil røres ved, kan man sige, altså ikke vil se i øjnene, hvad de har gang i, eller den gruppe, der med et krav om tvangsbehandling faktisk kan se det som en fordel, men som, fordi de ikke bliver stillet over for det krav i dag, så ikke kommer igennem den behandling, som der er tale om.

Jeg har flere gange i debatten i dag nævnt et eksempel på en mand, der faktisk gerne vil underkastes et krav om behandling, for så kan han ikke selv vige udenom, så er han tvunget, og det er det, vi skal frem til. Og det er egentlig det, jeg tror vi skal arbejde videre med i udvalget, uanset at regeringen åbenbart har lagt sig fast på, at den mener, at Straffelovrådet er de rigtige til at vurdere, om man skal behandle eller tvangsbehandle pædofile. Jeg vil nok sige, at det er vigtigt, at Folketinget som en førsteprioritet faktisk bør gøre så meget, vi overhovedet kan, for at ændre på det, inden vi overhovedet venter på, hvad Straffelovrådet finde ud af i sommeren 2012, med henblik på at vi så måske kan lave lovgivning med et års rækkevidde, så vi er fremme i 2013. Det vil jo være resultatet, hvis vi siger, at Straffelovrådet er overdommer i den her sag, og at vi som politikere ikke er stærke nok til at danne vores egen mening.

Jeg fornemmer ud fra debatten, at Socialdemokraternes ordfører, hr. Ole Hækkerup, som har givet udtryk for et lidt andet synspunkt end det, regeringen har givet udtryk for, og som i hvert fald også meget markant i dagspressen har givet udtryk for et klart budskab om tvangsbehandling, har en meget konstruktiv tilgang til det her, og jeg tror egentlig også, at vi, når vi i Retsudvalget sætter os for at kigge alvorligt på tingene, hvilket jeg også hørte hr. Jeppe Mikkelsen som radikal ordfører giver udtryk for, kan nå et stykke ad vejen. Så

meget, som vi overhovedet kan blive enige om blandt politikerne, skal vi prøve at blive enige om.

Det, der er alternativet, hvis vi fortsat udviser en forholdsvis blød holdning over for de pædofile ved at lade stå til, ved at give korte straffe og ved ikke at udsætte dem for tvangsbehandling og restriktioner på deres samvær med børn og unge, er, at vi igen risikerer sager, som vi kender som Tøndersagen, Esbjergsagen, Brønderslevsagen og altså senest sagen i dag og mange andre sager. Der er det vores pligt som politikere at gøre så meget, vi kan, for at stoppe de ugerninger, der bliver begået, så tidligt, vi overhovedet kan. Det gør vi altså bl.a. ved at fjerne forældelsesfristen og ved at sikre, at der kan tvangsbehandles flere, end der i dag bliver behandlet i de institutioner, der nu er indrettet til formålet, og som vi har lavet flere af, for at muligheden er til stede.

Samlet set vil jeg sige tak for en positiv behandling og mange gode intentioner. Vi når nok ikke frem til præcis det, Dansk Folkeparti vil, men det kan være, at vi kan nå et kompromis mellem f.eks. det, Venstre siger, det, Socialdemokraternes ordfører siger, og det, der bliver sagt fra andre konstruktive kræfters side. Tak for debatten.

K1. 20:08

Formanden:

Der er en kort bemærkning fra hr. Jeppe Mikkelsen.

K1. 20:08

Jeppe Mikkelsen (RV):

Nu ved jeg godt, at det er sent osv., men jeg har simpelt hen gået og undret mig over noget konkret i det her forslag, nemlig det med behandlingen. Så jeg har et par spørgsmål her til sidst om, hvad Dansk Folkeparti og hr. Peter Skaarup har gjort sig af tanker om det.

Det første, jeg vil spørge om, er: Ønsker forslagsstillerne, at man tvinger den behandling igennem, som allerede i dag foregår, hvor det er en kombination af psykoterapeutisk behandling, altså samtaleterapi, og kønsdriftdæmpende medicin, altså medicinsk behandling? Er det de to former for behandling overordnet set, som man allerede i dag benytter, man ønsker at tvinge igennem?

Kl. 20:09

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:09

Peter Skaarup (DF):

Vi forestiller os, at kravet om behandling skal være et led i dommen, man får som pædofil. Så samtidig med at man får en fængselsstraf nu er det jo ikke så relevant, hvis det er en tidsubestemt straf, for der vil der typisk være et tvangselement, i og med at man sidder der tidsubestemt – skal det være et element i straffen, i dommen, at man også bliver idømt behandling. Og så er der jo sådan set ikke så meget at rafle om, og det var også det, som hr. Tom Behnke var inde på som ordfører, altså at skulle der ske noget, så skulle det være i form af en dom – og det *skal* selvfølgelig være i form af en dom. Og så synes jeg da, det er udmærket at kunne bygge videre på de ting, som i dag bliver brugt over for de pågældende. Det må selvfølgelig være sådan, at der er en visiteringsordning, hvor det handler om at vurdere ud fra et fagligt synspunkt, hvad det optimale er for præcis den person, der er tale om. Pædofile er jo forskellige, ingen tvivl om det. Men det er nogle af de elementer, som hr. Jeppe Mikkelsen også nævner, der kan være i anvendelse.

Kl. 20:10

Formanden:

Hr. Jeppe Mikkelsen.

Kl. 20:10 Kl. 20:12

Jeppe Mikkelsen (RV):

Men det, jeg gerne vil høre, er, hvordan Dansk Folkeparti har tænkt sig at tvangsgennemføre de to behandlingstyper sådan helt overordnet set. Hvordan tvangsgennemfører man samtaleterapi, og hvordan tvangsgennemfører man medicinsk behandling? Altså, det er måske lidt nemmere at forstå den medicinske del, for der kan man tvinge en sprøjte i armen på folk. Men jeg vil bare have Dansk Folkepartis ordfører til at bekræfte, at det er de metoder, man ønsker at bruge. Jeg vil gerne høre i forhold til begge områder: Hvordan er det, man tvinger den her behandling igennem?

Kl. 20:10

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:10

Peter Skaarup (DF):

Jamen hvordan tvinger man et fængselsophold igennem? Altså, der er en forudsætning i dommen, der hedder, at man skal sidde i fængsel. Hvordan sikrer man, at den pågældende modtager den dom på den rigtige måde, altså at vedkommende rent faktisk kommer til at sidde i fængsel? Ja, det gør man jo ved at afhente den pågældende eller sige, at den pågældende skal møde op på et bestemt sted på et bestemt tidspunkt. Og så sidder man altså i fængsel. Det samme gælder behandling. Det er klart, at det vil være næsten umuligt om en, der har fået en fængselsstraf, at forestille sig, at den pågældende ikke kan modtage den behandling, som er et krav. Og der vil være en del indsatte pædofile, som i og for sig godt kan se meningen med deres fængselsstraf, men det kræver, at det er tvangsvilkår, så de forstår, at det altså er noget, der hører med. Hvis man på forhånd siger, at det ikke er noget, de behøver, og dette rygtes - det gør det jo selvfølgelig blandt pædofile, der er indsat – så er det jo klart, at de så heller ikke nødvendigvis ønsker at modtage den behandling, hvis de ikke vil se tingene i øjnene. Det skal være et krav, det skal være tvang.

Kl. 20:12

Formanden:

Tak til ordføreren for forslagsstillerne.

Der er ikke flere, der har bedt om ordet, så forhandlingen er slut-

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget. Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

15) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 15: Forslag til folketingsbeslutning om beskyttelse af psykologers tavshedspligt gennem krav om vidneudelukkelse.

Af Marie Krarup (DF) m.fl. (Fremsættelse 29.11.2011).

Kl. 20:12

Forhandling

Formanden:

Forhandlingen er åbnet. Justitsministeren.

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Tak for det, formand.

I beslutningsforslaget pålægges regeringen inden den 1. april 2012 at fremsætte lovforslag, der sikrer psykologers tavshedspligt i retssager. Der lægges med beslutningsforslaget op til, at retsplejelovens § 170, stk. 1, skal ændres, således at psykologer sidestilles med præster i relation til vidneudelukkelse. Der er i den forbindelse henvist til en konkret sag, hvor Østre Landsret ikke har udelukket en militærpsykolog fra at afgive vidneforklaring. Forslagsstillerne anfører i lyset heraf bl.a., at det er afgørende, at den tavshedspligt, som psykologer er pålagt efter psykologloven, er reel, også når det kommer til en mulig retssag.

Regeringen kan ikke støtte beslutningsforslaget. Inden jeg nærmere redegør for baggrunden for det, vil jeg gerne kort omtale de gældende regler om vidnepligt og vidneudelukkelse, idet det er af helt central betydning at forstå den systematik og de ganske vanskelige retsregler og afvejninger, som retsplejeloven indeholder på dette område. De gældende regler blev indsat i retsplejeloven ved lov nr. 149 af 21. april 1965, og de bygger på et grundigt forarbejde i Justitsministeriets betænkning nr. 316 fra 1958 om vidner. Udgangspunktet i retsplejeloven er, at enhver har pligt til at afgive forklaring i retten som vidne. Dette udgangspunkt fraviges dog i de tilfælde, hvor der i loven er fastsat en særlig undtagelse. Baggrunden for retsplejelovens udgangspunkt er, at en almindelig vidnepligt er nødvendig for at opretholde en ordnet og betryggende retspleje, som det hedder. Reglerne bygger da også på den antagelse, at det i nogle tilfælde kan være nødvendigt at begrænse vidnepligten under hensyn til privatlivets fred og til beskyttelse af private hemmeligheder og fortrolige oplysninger. I hvilket omfang en begrænsning af vidnepligten bør anerkendes, er fastlagt ud fra en afvejning af styrken af ønsket om fortrolighed og hemmeligholdelse for de enkelte undtagne grupper over for retsplejelovens behov for oplysning. Retsplejeloven indeholder derfor også regler om både vidneudelukkelse og vidnefritagelse.

I forhold til dette beslutningsforslag er den relevante bestemmelse som nævnt retsplejelovens § 170, der omhandler vidneudelukkelse. Ifølge denne bestemmelse er præster, læger, forsvarere, retsmæglere og advokater udelukket fra at afgive vidneforklaring om det, som er kommet til deres kundskab ved udøvelsen af deres virksomhed. Denne vidneudelukkelse er absolut for præster og for forsvarere i straffesager, mens læger, retsmæglere og andre advokater af retten kan pålægges at afgive forklaring, når forklaring anses for at være af afgørende betydning for sagens udfald og sagens beskaffenhed og betydning berettiger til det.

For alle andre faggrupper, der i medfør af lovgivningen har tavshedspligt, kan retten bestemme, at forklaring om tavshedsbelagte forhold ikke skal afgives, hvis hemmeligholdelse har væsentlig betydning. Der gælder således i dag kun i begrænset omfang en regel om absolut vidneudelukkelse. Har den, der har krav på hemmeligholdelse, givet samtykke, skal der altid afgives forklaring. Psykologer har tavshedspligt i medfør af psykologloven, og de er derfor i dag er omfattet af vidneudelukkelsesreglerne, idet retten kan bestemme, at forklaringen ikke skal afgives, hvis hemmeligholdelse har væsentlig betydning.

I den konkrete sag, der har givet anledning til debatten, har Østre Landsret i sin kendelse af 4. april 2011 ikke udelukket en psykolog, som forsvarets auditørkorps formodede havde viden om overgreb på fanger i Afghanistan, fra at afgive forklaring. Retten fandt i det konkrete tilfælde, at forklaringen var »af afgørende betydning«, og at sagen var »af alvorlig karakter« og »betydelig samfundsmæssig interesse«. Med en sådan begrundelse ville retten også kunne have pålagt en læge at afgive forklaring. Psykologer synes således i hvert

fald i den konkrete sag rent praktisk at være blevet sidestillet med læger.

Kl. 20:17

Jeg vil gerne slå fast, at regeringen ligesom forslagsstillerne lægger stor vægt på, at alle trygt skal kunne opsøge både psykologer og læger for at modtage behandling. Samtidig lægger regeringen også stor vægt på, at det danske samfund skal have en betryggende og velfungerende retspleje. Det er disse to modsatrettede hensyn, som skal afvejes, når det gælder spørgsmålet om psykologers vidnepligt og herunder, om psykologer bør omfattes af den absolutte vidneudelukkelsesregel i retsplejelovens § 170, stk. 1, på samme måde som præster og altså også forsvarere i straffesager.

Jeg kan i den forbindelse pege på, at hvis man, som der lægges op til i beslutningsforslaget, indfører en absolut vidneudelukkelsesgrund for psykologer, vil det bl.a. betyde, at en psykolog ikke vil kunne pålægges at afgive vidneforklaring om forhold, som måtte være af afgørende betydning for politiets opklaring af f.eks. en terrorhandling begået her i landet.

Herudover er det i forhold til diskussionen om psykologers vidnepligt vigtigt at være opmærksom på, hvad der er baggrunden for den absolutte vidneudelukkelse for præster, nemlig dels at der for præster gælder en helt særlig tavshedspligt i de tilfælde, hvor præsten har fået noget betroet ved sjælesørgersamtaler, dels den rolle, præster historisk har haft i samfundet i forhold til netop skriftemål og sjælesørgerfunktionen. Det spørgsmål kan således med rimelighed stilles, om præster er det rimelige sammenligningsgrundlag i forhold til psykologers vidnepligt. Der kan dermed peges på, at en psykolog vel oftest opsøges med henblik på modtagelse af en sådan behandling, som psykologer også er uddannet til at give. Det forekommer derfor umiddelbart mere nærliggende at overveje, om ikke psykologer i givet fald snarere burde sammenlignes med læger, herunder også med psykiatere.

Ser vi på den konkrete sag, som ligger til grund for beslutningsforslaget, kan vi se, at Østre Landsret reelt synes at have foretaget den samme afvejning af hensyn, som ville skulle foretages, hvis der havde været tale om en læge. Hertil kommer, at efter hvad jeg har kunnet erfare ved at følge debatten vedrørende den konkrete sag, så har Dansk Psykolog Forening oplyst, at foreningen inden for de sidste 35 år to gange har oplevet, at en psykolog er blevet pålagt at afgive vidneforklaring. I praksis synes det således at være undtagelsen, at psykologer mod deres og klienternes vilje bliver pålagt at afgive vidneforklaring.

Sammenfattende er det således regeringens opfattelse, at spørgsmålet om at indføre en absolut vidneudelukkelsesgrund for psykologer giver anledning til en række væsentlige problemstillinger, som der er behov for grundigt at få belyst og overvejet, også fordi man i forbindelse med afvejningen mellem hensynet til tavshedspligten og hensynet til retsplejens behov for oplysning nødvendigvis må se på spørgsmålet i en bredere sammenhæng end specifikt psykologer, det vil sige altså også i forhold til, hvad der gælder for andre faggrupper. Derfor vil jeg bede Retsplejerådet om at se på problemstillingen, således at spørgsmålet om vidneudelukkelse kan indgå i rådets overvejelser vedrørende en generel reform af den civile retspleje.

Som det er sagt, og som det også er fremgået, kan regeringen ikke på den baggrund støtte beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 20:21

Formanden:

Fru Marie Krarup for en kort bemærkning.

Kl. 20:21

Marie Krarup (DF):

Tak. Jeg vil gerne høre, hvordan ministeren stiller sig til følgende citat fra Politiken den 2. februar 2011, hvor ministerens kollega, fru Karen Hækkerup, den daværende retspolitiske ordfører, udtaler:

»Når vi ser på det moderne samfund, er der ikke nogen logisk grund til, at psykologer ikke er omfattet.« – vi taler her om det konkrete forslag om at ændre i retsplejelovens § 170, stk. 1 – »For mange har psykologen i dag overtaget den funktion, som præsten havde tidligere. Og da formålet med bestemmelsen jo er at beskytte sjælesørgeren, er vi åbne over for at opdatere loven.«

K1. 20:21

Formanden:

Ministeren.

Kl. 20:21

Justitsministeren (Morten Bødskov):

Regeringen stiller sig, som det bør være fremgået af min tale her, sådan til den udtalelse, at det drejer sig om vanskelige spørgsmål, som
indeholder en hel række forskellige afvejninger, der skal tages stilling til. Det er som sagt meget vanskelige spørgsmål, og derfor mener jeg, at det rigtigste er at lade Retsplejerådet overveje sagen, inden vi vælger at tage stilling til spørgsmålet.

Kl. 20:22

Formanden:

Tak til justitsministeren. Så er det hr. Preben Bang Henriksen som ordfører for Venstre.

Kl. 20:22

(Ordfører)

Preben Bang Henriksen (V):

Som justitsministeren korrekt har gennemgået, er det her meget vanskelige regler at håndtere. I dag er reglerne om vidneudelukkelse beskrevet i retsplejelovens § 170. Den går dybest set ud på, at både præster, læger, advokater, personale på de pågældende kontorer som hovedregel er udelukket fra at skulle afgive vidneforklaring, men undtagelsen hertil er, at domstolene kan give pålæg om at afgive forklaring, og de pålæg kan gives over for læger, civilretsadvokater. Det vil sige, at tilbage er præster og forsvarsadvokater. Det er dem, der i dag udgør den gruppe, som man siger der er hundrede procent vidneudelukkelse for. Psykologer er ikke nævnt i den her oplistning i retsplejeloven. De har tavshedspligt ifølge sundhedslov og psykologlov, men hvis retten finder, at hensynet til sagens opklaring skal vige for tavshedspligten eller omvendt, at tavshedspligten skal vige for opklaringen, så kan der gives et pålæg. Det var vel egentlig situationen i tolkesagen.

Dybest set er det for mig knap så meget spørgsmålet om, hvilken status man har, eller rettere sagt, hvilken uddannelse man har, men det er vel dybest set et spørgsmål om, hvilke spørgsmål der bliver stillet. I tolkesagen har jeg forstået kendelsen derhen, at der er tale om, at retten ønsker psykologens oplysninger om, hvorvidt man har set nogle billeder af tortur eller ej. Dybest set kan jeg jo ikke se, hvorfor man skulle fritages for at afgive forklaring omkring lige netop det område. Så for mig at se er det mere et spørgsmål om, hvilke spørgsmål der stilles, end egentlig hvilken gruppe man tilhører. Det er jo også netop det, der taler for justitsministerens udlægning: at stille psykologer ligesom læger, hvor domstolen eller retten kan tage stilling til, hvorvidt der skal gives et pålæg om at udtale sig eller ej.

Jeg skal medgive, at det kan være vanskeligt at sondre mellem præster, læger og psykologer, og som jeg sagde før, afhænger den her faggruppe mere i den her sammenhæng af, hvad man taler med dem om, end hvilken uddannelse de pågældende har. Nogle kan bedst betro personlige forhold til læger, andre til præster, nogle til psykiatere, psykologer og terapeuter, og hvad ved jeg, i den her sammenhæng. Det er ikke titlen, men det er mere spørgsmålets karakter, der er afgørende.

Jeg kan sige, at vi i Venstre ganske ligesom justitsministeren umiddelbart er bange for, at en udvidelse af vidneudelukkelsesreglerne derhen, at også psykologer sidestilles med præster, kan blive et skråplan, der kan gå ud over hensynet til sagens opklaring. Derfor er Venstre som udgangspunkt imod forslaget, men vi har intet imod – og jeg synes, det var betryggende at høre ministerens bemærkninger om at lade Retsplejerådet kigge på det – at psykologer stilles, velsagtens som landsretten gjorde det i den pågældende sag, ligesom læger. Det var vel den reelle udgang på den pågældende sag, men det gør jo ikke noget at få det beskrevet nærmere.

K1. 20:25

Formanden:

Tak til ordføreren. Næh, der var en kort bemærkning fra fru Marie Krarup lige i sidste øjeblik. Værsgo.

Kl. 20:26

Marie Krarup (DF):

Jeg vil bare gerne spørge ordføreren, om han ikke mener, at det kan gøre en forskel for de eventuelt kommende klienter, at de føler tryghed ved, at de på forhånd ved, at de ting, som de betror en psykolog, kan vedkommende ikke dømmes til at skulle videregive.

Kl. 20:26

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:26

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg tror ikke, at det stiller sig meget anderledes end for folk, der går til læge i dag; de betror også lægen forhold, som man ikke under normale omstændigheder forventer at lægen hverken videregiver eller i øvrigt ved kendelse pålægges at skulle videregive. Jeg tror ikke, det er anderledes hos psykologer. Som jeg forstod ministeren, havde forholdet været oppe at vende to gange i de sidste mange år, så jeg tror ikke, det er et reelt problem. Men teoretisk set kan jeg godt se det, jo.

Kl. 20:26

Formanden:

Fru Marie Krarup.

Kl. 20:27

Marie Krarup (DF):

Det er jo ikke et spørgsmål om, hvor mange gange psykologer er blevet dømt til at udtale sig i retten. Det er et spørgsmål om den tryghed, som kommende klienter føler på forhånd. Når vi taler om vores veteraner, er det jo netop en gruppe, som har meget svært ved at fatte den tillid, og det er også tit folk, der i forvejen ikke synes, at det er særlig smart at gå til psykolog. Det er meget, meget svært at få deres tillid. Hvis man så oven i købet ved, at psykologen kan dømmes til at skulle udtale sig, kan det være meget svært for dem.

Der er jo også forskel på, om man går til en læge, eller om man går til en psykolog eller en præst. Hos en psykolog eller en præst er tilliden helt afgørende, mens det hos en læge altså mere er et spørgsmål om, om kroppen fungerer eller ej. Der er det ikke nødvendigt med den åndelige dimension, hvor man har den fulde tillid til behandleren.

K1. 20:28

Formanden:

Ordføreren.

Kl. 20:28

Preben Bang Henriksen (V):

Jeg ser ikke den store forskel, som spørgerne gør, i den sammenhæng. Jeg tror, som jeg sagde før, at folk er indstillet på, at en psykolog har samme tavshedspligt som en læge og selvfølgelig kan på-

lægges, i det omfang som lægen kan, at viderebefordre oplysninger. Jeg tror ikke, der hindrer folk i et åbenbare sig for en psykolog.

Kl. 20:28

Formanden:

Tak til Venstres ordfører. Så er det hr. Ole Hækkerup som socialdemokratisk ordfører.

Kl. 20:28

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Med det her beslutningsforslag vil Dansk Folkeparti sikre, at psykologer opnår samme tavshedspligt som præster, dvs. udelukkelse fra at vidne, og det er jo allerede fremgået af debatten, ligesom at baggrunden for forslaget er sagen fra Østre Landsret, hvor retten ikke har udelukket en militærpsykolog fra at afgive forklaring.

Det er i dag sådan, som det jo også er fremgået af det, der er blevet nævnt, at efter retsplejeloven er præster, læger, forsvarere, advokater udelukket fra at afgive vidneforklaring. Den udelukkelse er jo dog så kun absolut for præster og for forsvarere. Læger og advokater kan pålægges at afgive forklaring, hvis det er afgørende for sagens udfald. For andre, også for psykologer, der har tavshedspligt, kan retten så bestemme, at de ikke skal afgive forklaring, hvis hemmeligholdelse har væsentlig betydning.

Det, vi har med at gøre, er altså en graduering for vidne og for tavshedspligt. Efter Dansk Folkepartis forslag skal psykologer nu have samme vidneudelukkelse som præster og forsvarere, men det skal læger og advokater til gengæld ikke. De skal fortsat kunne pålægges at afgive vidneforklaring. Det er den primære grund til, at vi ikke kan støtte det her forslag. Er det så det samme som, at Socialdemokraterne synes, at det er fornuftigt, sådan som det er i dag? Nej, og jeg tror i virkeligheden, at forslagsstilleren, fru Marie Krarup, har ret i det her med sjælesørgeren, altså med præstens rolle som sjælesørger, og at den rolle har måske nogle læger, nogle psykologer, måske oven i købet også nogle psykiatere i dag.

Derfor er jeg sådan set glad for ministerens melding om, at der er brug for, at Folketinget får set på det her, og der er brug for at bede Retsplejerådet om at se på hele problemstillingen.

Jeg synes også, at der måske oven i købet er nogle aspekter af den her problemstilling, som vi slet ikke har været omkring i diskussionen endnu, som det også kunne være værd at holde øje med. Jeg synes f.eks., at der eksisterer en forskel for militærfolk, for politifolk, altså nogle, der har et andet sæt af rettigheder, et andet sæt af pligter end dem – jeg havde nær sagt – vi andre almindelige borgere har. Det giver dem nogle særlige udfordringer, og de er i et andet system, hvor de er tvunget til at gøre ting, vi andre frivilligt kan vælge. Hvor vi frivilligt kan vælge, hvilken psykolog vi i givet fald vil gå til, er de tvunget til at bruge den militære psykolog, og de skal gøre en masse ting i det militære system. Så de har et andet sæt af rettigheder og pligter, som betyder, at de er i en speciel situation. Det er det ene

Det andet er, at jeg så også synes, at det i den her forbindelse er værd at overveje den anmeldelsespligt, som er efter serviceloven, som jo så i øvrigt også gælder præster. Så der er en lang række aspekter i det her, men jeg tror, at jeg må være fair og sige, at jeg i virkeligheden er enig med forslagsstilleren i, at der er et problem, som vi har brug for at få kigget på. Jeg tror måske, at det bliver for meget, hvis vi hæver psykologer op til at have samme vidneudelukkelse som præster, fordi jeg mener, at på mange strækninger må man kunne sige, at psykologer, læger og psykiatere er på samme niveau – så at sige – at regne.

Men hvordan man skruer systemet bedst muligt sammen, og om man skal tage de der nuancer ind med dem, der er i militæret og politiet, og betragtninger fra serviceloven, tror jeg bliver bedst, hvis vi gør, som ministeren har foreslået, nemlig det her med at få Retsplejerådet til at kigge på hele problemstillingen, fordi der er så mange forskellige aspekter.

Kl. 20:31

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste i ordførerrækken er hr. Jeppe Mikkelsen, Radikale Venstre. Værsgo.

K1. 20:32

(Ordfører)

Jeppe Mikkelsen (RV):

Tak for det. Jeg synes, at dette forslag har været et af de sværere forslag at tage stilling til, og jeg synes, at Dansk Folkeparti med beslutningsforslaget har rejst et godt dilemma. Det er altid spændende, og det skal forslagsstillerne da her til en start have tak for.

Det hele drejer sig jo om psykologers tavshedspligt. Psykologer har i dag, jævnfør psykologloven, tavshedspligt. Dog kan retten pålægge en psykolog at aflægge vidneforklaring, hvis retten vurderer, at forklaringen er af afgørende betydning, at sagen er af alvorlig karakter, eller at sagen har betydelig samfundsfaglig interesse. Sådan er reglerne for alle på nær for forsvarere og for præster. At forsvarere har absolut tavshedspligt, synes jeg giver sig selv langt hen ad vejen. At præster har denne særskilte position, skyldes, at man traditionelt har set præster som sjælesørgere.

Forslagsstillerne vil med dette forslag sidestille psykologer med præster med den argumentation, at psykologer på mange måder er en moderne form for sjælesørgere. Jeg kan langt hen ad vejen godt følge argumentationen, men der rejser sig et dilemma for mig, nemlig hvordan vi på den ene side sikrer, at vi får belyst forbrydelser, mens vi på den anden side sikrer, at traumatiserede tør betro sig til deres psykolog.

Vi har drøftet det indgående i vores gruppe, men vi hælder dog til at fastholde den nuværende model. Vi mener, at alle krigsforbrydelser må frem i lyset, og vi mener også, at det ville være kritisk, hvis en psykolog på grund af sin absolutte tavshedspligt ikke kunne pålægges at afgive informationer om f.eks. forestående terrorangreb mod Danmark eller lignende.

Jeg er bekendt med to tilfælde inden for de sidste 35 år, hvor psykologer er blevet pålagt at aflægge vidneforklaring mod deres vilje. Og det synes jeg også peger på, at praksis på området er ret velfungerende, selv om der har været en enkelt sag her for nylig.

Sammenlagt kan vi altså ikke støtte forslaget. Jeg vil dog opfordre til, at vi får større afklaring af området. Vi kan tage spørgsmål med videre i Retsudvalget, og derudover synes jeg også, at det er et af de relevante spørgsmål at få Retsplejerådet til at kigge på. Jeg siger tak til Dansk Folkeparti for et interessant beslutningsforslag. På nuværende tidspunkt kan vi dog desværre ikke støtte forslaget.

Kl. 20:34

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Marie Krarup.

Kl. 20:34

Marie Krarup (DF):

Tak for den forholdsvis positive indstilling. Jeg vil så bare lige rive ordføreren et citat i næsen. Fru Marianne Jelved udtalte den 1. oktober 2011 til Politiken, at »det vil være rimeligt, hvis psykologerne får samme beskyttelse som præsterne«. Det var det ene.

Det andet er, at der altså er taget højde for, hvad en psykolog skal gøre, hvis der kommer en klient og betror sig vedrørende en kommende terrorhandling. Vi har både underretningspligt ifølge serviceloven, og så har vi straffelovens § 152 e angående fremtidige forbrydelser. Så vidneudelukkelse gør ikke nogen forskel i sådan nogle sager. Der skal en psykolog alligevel ... (*Jeppe Mikkelsen* (RV):

Undskyld, vil ordføreren ikke lige gentage det sidste igen?) Der blev sagt, at man ikke ville kunne afværge terrorhandlinger, hvis der kommer en og betror sig til en psykolog om, at han vil begå en terrorhandling, men det kan man godt, for ifølge § 152 e i straffeloven skal man underrette om den slags forbrydelser, hvis man hører om dem, også selv om man har tavshedspligt.

Kl. 20:35

Tredje næstformand (Marianne Jelved): Ordføreren.

Kl. 20:35

Jeppe Mikkelsen (RV):

For at starte med det sidste vil jeg sige, at jeg er glad for, at det forholder sig sådan, og jeg er glad for, at fru Marie Krarup kunne oplyse mig om det.

Men jeg synes stadig, at hensynet til, at krigsforbrydelser kan komme frem i lyset, som der har været tale om i den konkrete sag fra 2011, er et meget tungtvejende hensyn, og vi har valgt, at det er det, der skal være udslagsgivende for, hvordan og hvorledes vi sætter vores stemme i dag.

Hvad angår fru Marianne Jelveds tidligere udtalelser, så er jeg ikke bekendt med dem, jeg ved ikke, i hvilken sammenhæng de er givet. Jeg kan fortælle, at der er opbakning i den radikale gruppe til den holdning, jeg har præsenteret fra talerstolen her til aften.

Kl. 20:36

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er fru Ida Damborg fra Socialistisk Folkeparti.

Kl. 20:36

(Ordfører)

Ida Damborg (SF):

På vegne af SF's ordfører på området, fru Anne Baastrup, skal jeg sige følgende:

Der er altid flere forhold, der skal tages stilling til, når et beslutningsforslag skal vurderes. I det her tilfælde er det en hensyntagen til den fortrolighed, der altid bør være mellem en behandler og en klient eller patient. Men også hensynet til opklaringen af meget alvorlige sager og dermed til retssikkerheden mener vi bør ligge til grund i denne sag.

Hvis nu Dansk Folkeparti forestillede sig, at sagen handlede om en psykolog, som gennem samtaler med en klient havde fået kendskab til en klient, som havde begået alvorlig personkriminalitet, ville Dansk Folkeparti så stadig væk synes, det er vigtigt, at psykologen har en særlig tavshedspligt og dermed udelukkelse fra vidnepligt? Det mener SF ikke. Vi mener, at det er rigtigt, som flere ordførere har sagt, og som ministeren også har sagt, at vi skal se på dette område; lad os se på, om der ikke burde laves regler, som faktisk også indeholder det, som landsretten gjorde for nylig, nemlig reelt sidestillede psykologer med andre faggrupper med en særlig tavshedspligt, men på linje med f.eks. læger og psykiatere. Begge er faggrupper, som arbejder tæt sammen med psykologerne i deres dagligdag.

SF mener, at vi lovgivere bør holde overblikket og ikke lovgive på baggrund af enkeltsager, som jeg mener at dette beslutningsforslag er udtryk for. Vi ønsker, at vi kigger på sagerne og prøver at lave regler, der sidestiller psykologer med andre behandlere med tavshedspligt såsom læger og psykiatere.

Kl. 20:38

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er et spørgsmål fra fru Marie Krarup.

Kl. 20:38

Marie Krarup (DF):

Det er mere et svar, for jeg blev stillet et spørgsmål, nemlig om en psykolog heller ikke skulle have vidnepligt i retten, hvis der var tale om, at der var begået personfarlig kriminalitet, og klienten betroede sig til vedkommende om det. Nej, bestemt ikke, det er jo lige præcis det, der er meningen, nemlig at man skal kunne komme og betro sig, selv om forbrydelser. Det, man så kan håbe, er, at samvittigheden vågner og man så måske selv melder sig for at tage sin straf. Men det er lige præcis ideen, at psykologen ikke skal kunne vidne om begåede forbrydelser.

Kl. 20:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 20:39

Ida Damborg (SF):

Jeg må sige, at det er en meget interessant holdning, fru Marie Krarup der giver udtryk for, nemlig at det skulle være ad frivillighedens vej. Jeg synes, vi netop i dag har behandlet indtil flere forslag, der handler om tvang, og derfor må jeg sige, at det kommer meget bag på mig, at fru Marie Krarup har den holdning. Vi synes, at det ville være krænkende for retssikkerheden, hvis ikke en psykolog skulle udtale sig på lige vilkår med en psykiater, hvad angår lige netop dette vilkår. En psykiater er også en person, man har en meget tæt fortrolighed med, og det synes vi bør sidestilles med en psykolog.

K1 20:39

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører i talerrækken er fru Pernille Skipper fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 20:40

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Tak. I en situation, hvor en psykolog af en klient har fået en information om et strafbart forhold, der er begået, har vi jo en afvejning at tage som samfund. Det er afvejningen, som det også tidligere er blevet nævnt, mellem på den ene side at opretholde en tillid til psykologstanden, så mennesker har mod på at bruge psykologer og fortælle om de hårde ting, de er igennem, og på den anden side vores ønske om at få sandheden frem om forbrydelser. Og i Enhedslisten mener vi bestemt, at der er et behov for at styrke psykologernes retssikkerhed eller styrke tilliden til psykologer ved at hæve deres niveau af vidneudelukkelse.

Der er jo, som der også er blevet redegjort for, forskellige niveauer af mulighed for at undgå en vidnepligt, hvor altså præster og forsvarere i straffesager har en helt særlig status, hvorimod læger, psykiatere, retsmæglere og andre advokater som udgangspunkt ikke har pligt til at vidne, men i de meget grove sager kan blive pålagt det, og det mener vi også burde være situationen for psykologer. Det burde være sådan, at man som klient kan regne med, at man kan fortælle sin psykolog stort set alt, og så bliver det mellem de to personer.

Derfor mener vi heller ikke, at der er nogen grund til, at psykologer ikke skulle være undtaget fra at vidne i sager om mindre grove tilfælde, mindre grove forbrydelser, men i de meget grove sager, når det handler om tortur, som der er eksempler på, men også når det handler om pædofili eller mord, sådan nogle sager, som virkelig gør ondt på os alle sammen, har vi altså en samfundsinteresse i, at sandheden kommer frem. Det er derfor, at psykologer også i dag har en indberetningspligt, når de får sådan nogle ting at vide.

Vi synes stadig væk, der er behov for, at de kan pålægges at vidne om de meget grove sager, men samtidig er der også et behov for at styrke tilliden. Derfor er jeg og Enhedslisten som de foregående ordførere indstillet på, at vi i – i gåseøjne – hæver psykologernes vidneudelukkelse eller vidnepligt til at være på niveau med det, der er gældende for læger og psykiatere. Det vil give dem en større beskyttelse, men samtidig sikre, at vi kan få sandheden frem i de meget grove sager.

K1 20:42

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning fra fru Marie Krarup.

Kl. 20:43

Marie Krarup (DF):

Jeg glemte at sige til den tidligere ordfører, at SF's retspolitiske ordfører, fru Karina Lorentzen Dehnhardt, tidligere har udtalt sig positivt om sagen. Hun siger den 1. oktober 2011 til Politiken:

»Men jeg mener, at vi skal gøre, hvad vi kan for at gøre det trygt for soldaterne også fremover at gå til psykolog ...«.

Længere nede i artiklen udtaler Enhedslistens ordfører, hr. Per Clausen, sig også positivt om ændringen i § 170, stk. 1, i retsplejeloven.

Så tidligere har Enhedslisten og SF altså ønsket at støtte det her forslag.

Kl. 20:43

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 20:43

Pernille Skipper (EL):

Nu kan jeg jo ikke se det præcise citat, men det er korrekt, at vi er positive over for at styrke tilliden til psykologer og at ændre i § 170. Det er derfor, jeg mener, at psykologer skal på niveau med læger og psykiatere, men det er altså ikke det samme som den absolutte vidneudelukkelse, der er tale om i forhold til præster. Det mener jeg er at gå for langt, fordi vi – og det tror jeg også, at ordføreren for Dansk Folkeparti er enig med mig i – har en samfundsinteresse, når det gælder meget, meget grove sager. F.eks. er pædofilisager, som vi har talt om mange gange i løbet af i dag, nogle hjerteskærende sager, og der har vi faktisk brug for, at sandheden kommer frem, og det betyder også, at vi skal kunne pålægge psykologer i de meget grove sager at vidne i retten.

Kl. 20:44

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Simon Emil Ammitzbøll fra Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 20:44

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil gerne rose Dansk Folkeparti for at fremsætte det her yderst sympatiske beslutningsforslag, som jo vil sørge for at beskytte psykologers tavshedspligt gennem absolut vidneudelukkelse.

Argumentationen om at sammenligne det med præster er faktisk den, vi følger i Liberal Alliance, for til det her med, at folk har brug for en sjælesørger, vil jeg sige, at det i dag ikke alene kan varetages af præster; der er mange mennesker, for hvem det vil være mere naturligt at få det varetaget af en psykolog. Derfor synes vi faktisk, at det giver god mening, og vi synes, der er en god argumentation i beslutningsforslaget.

Vi havde så også – qua fru Marie Krarups spørgsmål til diverse ordførere – glædet os til at skulle ned at vedtage forslaget med et stort flertal i Folketinget i dag, men der kan vi så se, at vi endnu en gang må blive skuffede over, at det, som rød blok mente før valget, og det, de mener efter valget, åbenbart ikke er helt i overensstemmelse med hinanden. Men enhver må jo forsvare sig over for egne vælgere.

Vi synes, det er et godt forslag, og vi synes egentlig, at det i et moderne samfund er en helt naturlig ting. Vi hørte så godt det, justitsministeren sagde, og det kan jo så være, man kommer videre i en eller anden proces, at der en eller anden dag vil være et resultat, at regeringen måske selv kan fremsætte forslaget, og at det så kan være, at det kan blive vedtaget. Men vi må jo se, om det bliver den vej rundt, vi ligesom skal gå for at komme frem til resultatet.

Der er sådan set ikke så meget andet at sige, end at vi, hvis man kalder forslaget til afstemning, nok skal stemme for. Men vi håber da, at regeringen kan presses eller lade sig lokke ud i en proces. Når den nu selv fortæller, at der kun har været to tilfælde i de seneste 35 år, kan man stå og spekulere over, hvad der så skete de første 11 år, for det er meget sjovt, at der er en lov, der har været gældende i 46 år, og så fortæller man, hvad der er sket i 35 år, men det er så en anden side af sagen. Det er jo i hvert fald ikke i mange tilfælde, at det umiddelbart ser ud til at have været et problem. Hvis man synes, det er et problem for psykologer, så ved jeg næsten ikke, om jeg tør sige, hvad jeg synes konsekvensen må være, hvis man ikke vil støtte det her forslag, men det kan man jo selv tænke lidt over.

Kl. 20:47

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Tom Behnke, Det Konservative Folkeparti.

K1. 20:47

(Ordfører)

Tom Behnke (KF):

Forslaget her og den problemstilling, der bliver taget op, er både reel og relevant. Det er noget, vi bliver nødt til at forholde os til. Det er utrolig vigtigt, at vi får en afklaring af det her spørgsmål, for der er rigtig mange, der nu er i tvivl, og der er rigtig mange, der ikke helt ved, hvordan de skal forholde sig til det. Derfor er vi fra konservativ side generelt positive over for forslaget, men vi vil gerne tilføje noget.

Inden vi nu bare kaster os ud i at vælge en eller anden model, som psykologer skal passe ind i, er det også vigtigt for os at understrege, at man samtidig ser på, hvad det er for en rolle, psykologen har spillet, og hvad det er for en rolle, klienten har spillet, forstået på den måde at soldater og for den sags skyld også politifolk er tvunget til at deltage i psykologiske debriefinger, når der været nogle hændelser. At medarbejdere i den funktion er tvunget til at have samtaler med psykologer, synes jeg stiller sagen noget anderledes, end hvis de frivilligt, privat opsøger en psykolog. Jeg mener, det er to forskellige situationer, og jeg håber også, at den problemstilling vil blive taget med i det arbejde, der skal ske i Retsplejerådet. Jeg kan forstå på justitsministeren, at nu vil man se på det her, og det plejer gerne være et tegn på, at regeringen sådan set er enig i beslutningsforslaget, men at man gerne vil have en faglig begrundelse for at fremsætte et forslag, hvor man så også får den afgrænsning, der er helt relevant og nødvendig.

Om det lige nøjagtig er sådan, at psykologer skal være på samme niveau, hvad det her angår i forhold til præster, eller det skal være som med læger, synes jeg kan være ganske vanskeligt at afgøre. Jeg vil sige, at hvis jeg på stående fod skulle træffe en beslutning om det, hælder jeg mest til det forslag, som Dansk Folkeparti er kommet med, fordi psykologens funktion vel mere er et spørgsmål om at være sjælesørger som præsten. Man er nødvendigvis ikke syg, når man opsøger en psykolog, hvilket man jo er, når man opsøger sin læge.

Så der er noget dér, der taler for, at Dansk Folkepartis forslag er det rigtige.

Men vi vil gerne skyde det her lidt til hjørne. Retsplejerådet kommer til at se på det. Vi er tilfredse med, at ministeren har bebudet, at det kommer til at ske, og så er vi positivt medvirkende, når der kommer et udspil. I hvert fald skal vi have en løsning på det her, for der er rigtig mange soldater, der i øjeblikket er i tvivl om, hvad de skal, og hvad de ikke skal, og der er mange, der måske holder sig tilbage, og det duer i hvert fald ikke. Det er helt afgørende vigtigt, at man ved de her debriefinger sørger for at deltage, for ellers har det ikke nogen effekt.

Vi er positive over for forslaget her.

Kl. 20:49

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, fru Marie Krarup, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 20:50

(Ordfører for forslagstillerne)

Marie Krarup (DF):

Tak for debatten om forslaget. Jeg er glad for, at der er så mange, der er positive over for det. Det har jo i lang tid ligget mange mennesker på sinde at styrke psykologers tavshedspligt, der vil sige, at man i retten ikke kan dømme en psykolog til at vidne om, hvad en klient har sagt under et behandlingsforløb. Det var ellers det, der skete i efteråret, da psykolog Merete Lindholm blev dømt til at fortælle om sin klients udtalelser om formodet fangetortur i Afghanistan. Hun nægtede at udtale sig, fordi hun synes, det er forkert at røbe, hvad en klient har sagt i fortrolighed. Hendes mod er prisværdigt, men det er ikke alle, der har hendes format, og det er ikke alle, der vil kunne gøre som hende, altså medmindre vi fra politisk side beskytter psykologernes tavshedspligt via lovgivningen.

Ved at ændre § 170, stk. 1, i retsplejeloven kan vi give psykologerne den samme beskyttelse af tavshedspligten, som præster har. Det mener vi i Dansk Folkeparti at vi skal gøre af følgende årsager:

Det er nødvendigt at have absolut tillid til en psykolog, for at man som klient åbent kan fortælle om svære og eventuelt skyldsbetonede spørgsmål, og det er denne åbenhed, der giver lettelse i sindet og dermed hjælper klienten. Denne tillid vil lettere kunne etableres, når klienten med sikkerhed kan vide, at psykologens tavshedspligt er ubetinget. Netop for vores soldater, der oplever voldsomme ting og samtidig kan have svært ved at fatte tillid til en behandler efterfølgende, mener jeg at det er afgørende at psykologernes tavshedspligt styrkes. Alt andet kan have en negativ effekt på de soldater, der har brug for behandling. Så lovændringen vil give en bedre behandling og forhindre, at soldater eller andre vælger psykologsamtaler fra af mangel på tillid til behandleren. Vidneudelukkelse ved ændring af retsplejelovens § 170, stk. 1, vil naturligvis ikke ændre på underretningspligten ifølge servicelovens §§ 153 og 154 eller straffelovens § 152 e. Så fremadrettet vil det ikke forhindre, at man kan opklare eller undgå forbrydelser.

Som allerede nævnt, er Dansk Psykolog Forening en klar fortaler for lovændringen og har været det siden 1997. Formanden for foreningen, Roal Ulrichsen , begrunder i sit brev angående beslutningsforslaget støtten således:

Dansk Psykolog Forening ser et stort behov for, at psykologer omfattes af vidneudelukkelsesreglen i § 170, stk. 1, så de sidestilles med præster, læger, forsvarere og advokater. Psykologer er med et populært udtryk vor tids præster, og de bør derfor også sidestilles med denne faggruppe.

Også Hærens Konstabel- og Korporalforening bakker op om beslutningsforslaget.

Der er også mange retsordførere, der tidligere har støttet forslaget, for forslaget er jo blevet omtalt mange gange tidligere, og i hvert

fald er der til Politiken den 2. februar 2011 flere positive udtalelser. Der er det citat, jeg allerede har nævnt en gang, hvor den tidligere retspolitiske ordfører for Socialdemokratiet fru Karen Hækkerup udtaler:

»Når vi ser på det moderne samfund, er der ikke nogen logisk grund til, at psykologer ikke er omfattet. For mange har psykologen i dag overtaget den funktion, som præsten havde tidligere. Og da formålet med bestemmelsen jo er at beskytte sjælesørgeren, er vi åbne over for at opdatere loven.«

Det er i den samme artikel, hvor fru Marianne Jelved også udtaler sig positivt om lovændringen:

Jeg synes, det vil være rimeligt, hvis psykologer får den samme beskyttelse som præsterne, udtaler fru Marianne Jelved, og Enhedslistens hr. Per Clausen bakker op om det samme.

Dermed burde der være et flertal i salen for at befæste psykologers tavshedspligt gennem en ændring af retsplejelovens § 170, stk. 1, og dermed skabe større tryghed for vores udsendte soldater og alle andre personer, der får brug for psykologhjælp. Jeg kan så af dagens debat se, at der alligevel ikke sådan er hundrede procents flertal for lige præcis den ændring, som jeg har foreslået, men der er dog en positiv indstilling til at arbejde videre med det. Det er jeg selvfølgelig glad for, fordi jeg mener, at det er væsentligt, at vi giver vores veteraner absolut tryghed, med hensyn til at de kan betro sig om de ting, de har oplevet, også selv om der måske er nogle meget skyldbetyngede oplevelser iblandt. Dem skal de alligevel kunne fortælle om, og så kan man jo håbe, at de efterfølgende vil melde sig selv, så de også kan få straffen og dermed få den endelige lettelse af deres betyngede sind, hvis det er det, det drejer sig om.

Men under alle omstændigheder er jeg bange for, at der er nogle af vores veteraner, der ikke bruger psykologer, fordi de ikke føler, at de har tilstrækkelig tryghed. Men jeg er glad for, at så mange ser positivt på det, og jeg håber, der vil blive arbejdet videre med det, sådan at det på et senere tidspunkt kan blive ført ud i livet. Tak.

Kl. 20:55

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er en kort bemærkning til ordføreren fra fru Pernille Skipper, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 20:55

Pernille Skipper (EL):

Tak. Nu har vi jo alle sammen tilkendegivet, at der helt klart her er et område, der skal ses på, og at vi alle sammen gerne vil beskytte psykologerne yderligere – det er jo dejligt, der er enighed.

Nu har vi lige tidligere i dag behandlet et forslag fra Dansk Folkeparti om at afskaffe forældelsesfristen i pædofilisager med henblik på at sige, at der aldrig kan gå så lang tid, at man ikke skal straffes for pædofili. Derfor kunne jeg godt tænke mig at høre ordføreren: Hvis man nu afskaffer vidnepligt eller indfører vidneudelukkelse for psykologer, vil det jo betyde, at man vil kunne opleve, at en pædofil, mange år efter det er sket, sidder og bekender sine synder til en psykolog og fortæller, at det var noget, der skete for 20 år siden. Selv om der ikke er nogen potentielle, nye ofre til stede, mener ordføreren så ikke, at den pædofile, selv om det er 20 år siden, skal straffes?

Kl. 20:56

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Ordføreren.

Kl. 20:56

Marie Krarup (DF):

Jo, jeg mener, at vedkommende skal straffes, men ikke ved at psykologen anmelder ham – det er lige præcis det, der er forskellen. Jeg mener, at man skal kunne betro sig til psykologen, men ikke om, at

man nu har lyst til at gå ud og gå i seng med nogle små børn i morgen.

Altså, en pædofil skal selvfølgelig ikke kunne lette sit hjerte og fortsætte sine forbrydelser. Det har vi også lovgivning om på det område, så det kan ikke lade sig gøre. Der er underretningspligt, og der er straffelovens § 152 e, der gør, at man skal fortælle den slags ting, hvis der er tale om forbrydelser i fremtiden. Men at man vil betro sig om en forbrydelse, der ligger i fortiden, synes jeg man skal kunne gøre, uden at psykologen skal anmelde eller kunne vidne om det

Man må så håbe, at samtalerne kan løsne for forbryderens samvittighed, så vedkommende selv melder sig – det kan man håbe.

Kl. 20:57

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Det var den sidste korte bemærkning i aften. Tak til ordføreren. Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Retsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg det som vedtaget.

Det er vedtaget.

K1. 20:58

Meddelelser fra formanden

Tredje næstformand (Marianne Jelved):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, onsdag den 18. januar 2012, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 20:58).